ПОЛ ДОХЪРТИ
ПЕЕЩАТА ГАЛЕРИЯ

Част 1 от „Скръбните мистерии на брат Ателстан“

Превод от английски: Бориславa Велкова, 2012

chitanka.info

В памет на Ерик

ВЪВЕДЕНИЕ

Старият крал гаснеше. Скоро вятърът поде слуха и го понесе покрай брегoвете на Темза. Лодкарите си го зашушнаха помежду си, а не след дълго тумбестите им лодки го откараха и по-нагоре по реката. Да, русокосият покорител на Франция, този нов Александър от Запада действително умираше. Разбира се, твърде късно за онези, които си бяха навлекли гнева му — техните рошави глави, омазани със спечена кръв, стърчаха над портите на Лондонския мост и гарваните вече дълбаеха восъчно бледите им страни, опитвайки се да се докопат до някоя по-сочна мръвка.

Великият крал, а за някои — великият кучи син, с неохота се прощаваше със старческото си, зловонно тяло. Рано през лятото на 1377 година дворът му се беше преместил в Ричмънд, а ветровете бяха задухали откъм пустините около Средиземно море, донасяйки със себе страхотна жега. Чумата се беше разразила в Лондон и мъжете и жените — с раздути кореми и бубони под мишниците — падаха по улиците, буквално изхрачвайки душите си сред фонтан от кръв. Кралят трепереше от страх, докато смъртта, подобно на наемен убиец, се промъкваше в двора му.

Въпреки всичко Едуард се опитваше да се държи — гримираше лицето си, гледаше да не си отваря устата, пълна с ронещи се, почернели зъби, обличаше се в сребриста и бяла тафта, поръбена със златна нишка, и старателно вчесваше някога русата си коса, макар от нея да бяха останали само няколко рехави и потни кичурчета, висящи до кокалестите му рамене. Смъртта обаче не можеше да бъде заблудена и жегата и противните изпарения, носещи се откъм реката, бавно затягаха хватката си около неговото разлагащо се тяло. Независимо от това кралят все още не беше готов да се предаде. Нима не беше разгромил френската армия при Креси и Поатие? Нима не беше пленил френския крал и не го беше принудил да язди зад него, когато той, подобно на един нов Цезар, беше влязъл в Лондон като победител?

Сега Едуард седеше върху куп възглавници в една от спалните си и отказваше не само да се храни, но и да приема лекарства. По някое време при него влезе свещеник, промъквайки се покрай стените като дребен, черен паяк, и се опита да го утеши, но безуспешно.

— Трябва да си легнете, ваше величество — настоя той.

Едуард се обърна към него и недоволно стисна изкривените си от удара устни.

— Махай се, дребосък такъв! — изсъска той. — Няма да позволя на смъртта да ме надвие!

И така, кралят остана на мястото си и се взря в пръста, на който доскоро беше носил пръстена от коронацията си. Някога украшението се беше впивало дълбоко в плътта му, но неотдавна то беше прерязано и свалено от ръката му. Да, с брака на Едуард с кралството беше свършено. Той беше държал скиптъра цели петдесет години, но ето че сега беше дошло време да го предаде на друг.

Кралят поклати глава и се вгледа в дланта си. Струваше му се, че пръстите му са стегнати в огнени обръчи. Смъртта явно приближаваше, пристъпвайки крадешком по коридорите. Сърцето на Едуард подскочи от негодувание и той се изпъна, смело поглеждайки напред, както беше сторил и при Креси преди около трийсет години. После с усмивка си спомни как вятърът беше целунал лицето му, когато военачалниците му бяха изкрещели „Огън!“ и стрелците му бяха изпратили цели облаци от смъртоносни стрели срещу напредващите французи. Да, сега кралят щеше да се изправи срещу смъртта така, както се беше изправил тогава срещу врага. Ако го стореше, тя нямаше да може да го победи. След като взе това решение, Едуард се бори още петнайсет часа, но накрая все пак рухна върху покрития с възглавници под, притиснал устата си с ръка. След това свещениците го отнесоха в леглото му.

Дворът моментално беше обхванат от истерия, въздухът натежа от мрачни предчувствия и натруфените придворни започнаха да си шушукат за разни знаци и поличби. Придошлата Темза излезе от бреговете си при Гринич и наводни двореца. Някаква грамадна сива риба с размерите на левиатан беше намерена на северния бряг. Веднъж по обед небето стана кървавочервено, а в мрачните северни гори се появиха невиждани създания. Из сенчестите улички се чуваха злокобни гласове, а от стените на Тауър и на замъка Уиндзор звучаха

призрачни тромпети. Една придворна дама намери карта Таро с образа на смъртта, закована за едно от кралските кресла. Друга зърна духа на умиращия крал във вид на загадъчен рицар да върви по осветения от лунна светлина коридор, а после да слиза по стълбите и да се отправя към портите на двореца.

Да, Едуард III, Английският лъв, умираше и старите хора си припомниха разказите на бабите и дядовците си за младините му. Някога той беше изместил майка си Изабела и любовника й Мортимър от трона, а ето че сега собствените му дни бяха преброени.

В един момент кралят се оживи и поиска музика. В покоите му незабавно беше изпратена една девойка в червеникавокафява рокля и обточен с дантела воал на главата, която му посвири на виола. Когато Едуард се върна в леглото си, призраците тъкмо го наобикаляха. Там беше баща му, Едуард II, убит в Баркли, красивата му и страстна майка Изабела, съпругата му Филипа с нейната тъмна кожа и нежни като на кошута очи, мъртва от осем години, и накрая — скъпият му син Едуард, Черния принц. Велик военачалник беше той, но за съжаление, след като пренесе английското знаме през Пиренеите в Навара, се върна с празни ръце, като изключим онази коварна болест, от която тялото му се разкатa. Както и да е, всички тези хора бяха мъртви. Синът му беше мъртъв.

Когато внесоха прокламацията за унаследяването на престола, кралят разбра, че и неговият край е близо. А щом документът бе подпечатан, слугите сякаш потънаха вдън земя.

— Нима няма никаква надежда? — прошепна Едуард.

После дворецът в Шийн се превърна в мавзолей. Кралят беше оставен да лежи в собствената си пот и мръсотия и при него не остана никой друг освен любовницата му, Алис Перърс. Тя се вмъкна в спалнята на Едуард със своя ласкателен език и красиво лице, пръсти, окичени със златни пръстени, и разкошна червена рокля, украсена със скъпоценни камъни, приседна до умиращия си господар и любовник и алчно се взря в него. Да, Алис Перърс не я беше грижа за никого, тъй като отдавна беше разбрала, че и никого не го е грижа за нея. В следващия момент кралят се събуди и видя над себе си черните й очи и чувствените й устни.

— Слънчевата ми лейди — прошепна той.

Перърс се усмихна, показвайки блестящите си бели зъби, и си припомни как беше яздила в златотканите си дрехи по Чийпсайд с високо вдигната глава и глуха за виковете: „Курва!“, „Развратница!“, „Проститутка!“. Сега тя седеше близо до краля подобно на лъвица, дебнеща плячката си. В следващия момент в стаята влезе един стар францискански свещеник на име Джон Хоклийв, но Перърс му изсъска нещо и го изгони. Кралят затвори очи. Дишането му беше плитко и в гърлото му се надигаше ужасно гъргорене. И така, Перърс реши, че няма какво повече да чака, съблече единствените дрехи, които бяха останали на гърба на Едуард, и побягна.

Тогава старият францисканец се върна в стаята, хвана краля за ръката и вдигна едно разпятие пред замъгления му поглед. После поде химна „*Dies Irae*“[1] и когато стигна до стиха: „Какво ще кажа тогава аз, нещастният, когато дори праведните не ще бъдат в безопасност?“, Едуард отвори очи.

— Желаете ли опрощение, ваше величество? — попита тихо Хоклийв.

— Иисусе! — промълви в отговор кралят, вяло стискайки ръката на францисканеца.

— Тогава нека всичките ви грехове бъдат опростени в името на… — започна свещеникът, извисявайки глас, за да надвика все по-силното гъргорене, носещо се откъм гърлото на умиращия.

Накрая кралят се извърна, изблещи очи и изпусна последния си дъх, а душата му отлетя в мрака. Хоклийв довърши молитвата си, след което се вгледа в пепелявото и изпито лице на Едуард и си припомни блясъка, който го беше съпровождал през славните му дни. Свещеникът сведе глава, притисна чело към ръката на мъртвия крал и заплака за загубата на всичко това.

Няколко часа по-късно в Уестминстърския дворец Джон Гонт, херцог на Ланкастър и най-възрастният жив син на покойния крал, клечеше пред една голяма покрита камина с разкопчан жакет и разтворени крака и се грееше на огъня. Херцогът беше чул новината, връщайки се от лов, по време на който внезапно се беше разразила буря и го беше измокрила до кости. Баща му беше мъртъв и той беше станал регент, но не и крал. Джон простена, свивайки окичената си с

пръстени ръка в юмрук. Той беше роден за крал и трябваше да наследи троновете на Кастилия, Франция, Шотландия и Англия. И каква беше единствената пречка на пътя му? Едно десетгодишно момче с руси коси; племенникът му, Ричард от Бордо, синът на по-големия му брат, страховития Черен принц.

— Толкова съм близо! — промълви Гонт.

Да, херцогът на Ланкастър действително беше само на крачка разстояние от короната на Едуард Изповедника. Той се изпъна и грамадната му, мускулеста снага изпука от яростта, която го изпълваше отвътре. Регент, но не и крал! Въпреки това кралството се нуждаеше от здрава ръка — французите вилнееха по южното крайбрежие, шотландците се трупаха край северната граница, а селяните определено нямаха търпение да се отърват от безкрайните си данъци. Членовете на Камарата на общините, подстрекавани от говорителя си, също бяха изразили своето недоволство по време на срещата си в параклиса „Сейнт Стивън“ в Уестминстър. Гонт поглади елегантно подрязаните си мустаци и брада. Можеше ли да направи тази крачка? Трябваше ли? Той прехапа устни и се замисли над възможностите. По-малките му братя със сигурност щяха да му се опълчат. Великите лордове, подкрепяни от стоящите в сянка, но могъщи епископи, щяха да се вдигнат на оръжие и да призоват Божия гняв върху му. Ами Ричард? Какво щеше да се случи с бледия и синеок Ричард? Гонт потръпна. В едно старо пророчество се казваше, че мишките не бива да се радват, когато старият котарак умре, защото един ден малкото коте ще порасне и ще се превърне в много по-ужасен звяр!

Гонт по принцип не се страхуваше от нищо, но мълчаливият му племенник с неговите смъртнобледи страни определено го притесняваше. Херцогът имаше чувството, че необикновено зрелите очи върху това иначе детско лице могат някак си да проникнат в ума му и да разкрият най-съкровените му мисли. Членовете на Камарата на общините също щяха да го наблюдават, а Гонт беше проявил небрежност. Беше се опитал да изкара малко пари и ако някой се поразровеше, нямаше да му бъде трудно да намери доказателства за това. „Синовете на богаташа“ го държаха в ръцете си. Тайните, които пазеха обаче, не биваше да излизат наяве.

Гонт се размърда в стола си. От какво точно се боеше? Демоните от личния му ад се разбудиха и се надигнаха от черната яма на паметта

му. Убийство! Той се огледа наоколо. Дългата стая беше празна; единствено сенки танцуваха по покритите с гоблени стени. Убиец! Обвинението сякаш изскочи от пламъците, при което херцогът се обля в студена пот. После той жадно отпи от чашата си с вино, надявайки се гъстите изпарения на кървавочервеното питие да удавят демоните.

Гонт имаше всички основания да се безпокои. В крайна сметка убийството не беше нещо ново за Лондон. То бродеше по улиците и шареше със слепите си като нощта очи в търсене на поредната си жертва. Убийството притичваше по покритите с изпражнения улички на Съдърк, прокрадваше се като студена мъгла през полуотворените врати на горещите и спарени кръчми, заставаше отстрани и безстрастно наблюдаваше как посетителите им се намушкват един друг до смърт. Убийството се спотайваше в мърлявата аптека, откъдето можеха да се купят отрови като мишеморка, диамантен прах, беладона и арсеник. Понякога убийството се прехвърляше през градските стени и се промъкваше по тъмните пътеки зад Тауър, но тази нощ си беше набелязало по-примамлива плячка и се беше разположило в къщата на сър Томас Спрингал на улица Странд — същински палат с покрит с плочи покрив, черна дървения, искрящо бяла мазилка и прясно боядисана табела, на която беше изобразен гербът на златаря.

В самата къща цареше тишина. От огъня в обширния салон беше останала само купчина пукащи въглени и тлееща пепел. Свещите отдавна бяха угасени, но въпреки това във въздуха все още се носеше сладкото ухание на восък. Тежките златоткани гоблени по стените се поклащаха от нощния ветрец, който проникваше през пролуките между рамките на прозорците. Върху солидната маса, покрита с бяла ленена покривка, която проблясваше на все по-слабата светлина от огъня, се забелязваха останките от пиршество. Сребърните чинии бяха раздигнати, но подносите си стояха и върху тях можеха да се видят остатъци от фрикасе и овнешко печено, както и костите от изядените гъски, фазани и пилета. До подносите имаше множество дълбоки чаши, по чиито дъна беше останала утайка от малвазия, бордо и херес. В момента по масата се разхождаше тлъст плъх с дълга опашка и светнали червени очи, който така се беше натъпкал, че едва успя да изцвърка, когато рижата домашна котка скочи върху му и стисна

подутото му тяло между зъбите си. Кучето, което спеше малко по-нататък в салона, чу звука и се размърда, мързеливо вдигайки рошавата си глава.

Слугите, напълнили търбусите си с останките от господарската трапеза, продължиха да хъркат под стълбите, замаяни от виното, което бяха погълнали. В една от стаите, захапала края на полата си, лежеше домашна прислужничка и мълчаливо се гърчеше под пронизващите слабини на един млад коняр. Всъщност дори да изпуснеше някой вик, момичето нямаше от какво да се притеснява — широкото стълбище над стаята беше пусто; пуста беше и облицованата с ламперия галерия, която водеше до господарските спални. В една от тях, под синьо-червен балдахин, се мятаха мъж и жена с преплетени тела и блеснала от пот кожа. Сребърен свещник, поставен върху маса, покрита с червени и бели плочки, изпълваше стаята със златиста светлина, която се отразяваше в сребърните нишки на гоблените по стените, както и в скъпите копринени и дантелени дрехи, пръснати по пода По-нататък по галерията, в спалнята на сър Томас Спрингал, господаря на дома, убийството изпълзя от призрачното си ъгълче. Сър Томас не го очакваше. О, не! Той не вярваше в думите от погребалната литургия, според които и насред живота сме в смъртта. Подобно на богаташа от Светото писание[2], Спрингал планираше да разруши старите си житници и да си построи по-големи, за да събере там всичките си блага. Сър Томас лежеше между копринените си завивки, поръбени със златна нишка, и се наслаждаваше на състоятелността си. Той беше доволен, че старият крал е мъртъв и че на трона е седнало едно малко момче.

— Горко му на всяко кралство, начело на което застава дете! — прошепна сър Томас и тихо се изсмя. — Но толкова по-добре за мен!

В тази ситуация той щеше да просперира дори повече, тъй като знаеше тайните на регента. Спрингал облиза тлъстите си, червени устни и се взря през мрака към масата, където стоеше безценният му сирийски комплект шах. Сега фигурките бяха осветени от лунната светлина, процеждаща се през прозореца. Да, сър Томас щеше да забогатее още повече и освен това щеше да получи достъп до кралското съкровище. И какъв беше ключът към всичко това? Откровение на свети Йоан Богослов, глава шеста, стих осми. Ами другият? Битие, глава трета, стих първи. Спрингал се усмихна, обърна

се на една страна и се вгледа в разкошно украсените колони на леглото. После се замисли за съпругата си — чудна хубавица с червеникави къдрици, златиста кожа и очи, сини като небето през пролетта. Той обаче жадуваше за нечия друга плът. И така, сър Томас понечи да отметне завивките, но усети, че нещо не е наред. В следващия момент ръката му полетя към гърлото, но вече беше твърде късно. Убийството беше връхлетяло отгоре му.

---

[1] Dies Irae (лат.) — „Ден на гнева“. Химн, посветен на Деня на Страшния съд. — Б.пр. ↑

[2] От Лука свето Евангелие, 12:16-21. — Б.пр. ↑

ГЛАВА ПЪРВА

Брат Ателстан седеше в основата на една каменна колона пред олтара на църквата „Сейнт Ерконуолд“ в Съдърк и отчаяно се взираше в дупката в покрития с червени плочи покрив. После погледът му се отмести към мърлявата дъждовна локва, която блещукаше върху каменния под на около шест стъпки от обутите му в сандали стъпала. Той потри гладко избръснатото си лице и ядно се взря в малкия пергаментов свитък в ръката си.

— Виж какво, Бонавентура — промърмори монахът, — и имай предвид, че го казвам в дух на покорство, така че ако някога изобщо видим игумена тук, няма нужда да повтаряш думите ми пред него, но забележките му за миналото ми са доста жестоки.

Ателстан старателно сгъна парчето пергамент, оформяйки идеален квадрат, и го пъхна в износената кожена кесия на колана си.

— Всеки ден изкупвам греховете си — продължи той. — Най-съвестно спазвам устава на свети Доминик и — както сам знаеш — прекарвам ден и нощ в грижа за душите на енориашите си.

Бог беше свидетел, помисли си Ателстан, потропвайки с крака по каменния под, че не можеше да се оплаче от липса на души за обгрижване. Мърлявите улички, опиканите канавки и бедните колиби в енорията му бяха пълни с клетници, чиито умове и души бяха напълно отровени от бедността, в която живееха. Богаташите, разбира се, не ги беше грижа — те се криеха зад празни думи и фалшиви обещания, но всъщност безразличието им беше толкова голямо, че би накарало дори Ирод да се изчерви. Ателстан огледа празната църква и забеляза мръсните стени и люещите се колони. Когато погледът му попадна върху стенопис, изобразяващ свети Йоан Кръстител, той се ухили. Ателстан знаеше, че светията е бил обезглавен, но това не се беше случило по време на проповед! Въпреки това някой беше повредил картината, изтривайки както главата на свети Йоан Кръстител, така и тези на захласналите му слушатели.

— Виждал си къщата ми, Бонавентура, и знаеш, че тя не представлява нищо повече от една проста барака с две стаи с варосани стени, дървена врата и прозорец, който не може да се затваря. Конят ми Филомел пък може да е стар и едва да крета, но яде като за последно — той се усмихна. — Разбира се, не искам да обидя присъстващите, но да си призная — едва успявам да го изхраня. Не се оплаквам; просто напомням в какво положение се намираме, така че да мога да обясня на игумена, че бащинската му критика никак не ми е необходима.

Ателстан въздъхна и се върна в малката канцелария близо до олтара на Девата, където съчиняваше отговора си до игумена. И така, той вдигна перото, помисли малко и започна да пише.

„Както вече казах, преподобни отче, кесията ми е празна и сгърчена като душата на някой лихвар. Кутията за волни пожертвования беше откраднатa, олтарната преграда се руши, самият олтар е целият в резки и петна, а нефът често се покрива с локви вода, тъй като покривът е станал на решето. Бог ми е свидетел, че се старая да изкупя греховете си. За съжаление, през повечето време съм обграден от кървави убийства, които измъчват ума ми и ми напомнят за собственото ми ужасно престъпление. Служа на хората тук вече шест месеца и освен това изпълнявам задълженията, които ми възложихте, а именно — работя като секретар на лондонския коронер[1], сър Джон Кранстън.

От време на време сър Джон ме взема със себе си и двамата заставаме над трупа на някой мъж, жена или дете. «С какво ли си имаме работа? — пита той. — С убийство, със самоубийство или пък с нещастен случай?» После започва поредната страховита история. Нерядко хората си патят от собствената си глупост — например някоя жена забравя колко е опасно за едно дете да си играе из покритите с калдъръм улици и да шари между подкованите копита на конете или пък между скърцащите колела на грамадните каруци, каращи стока откъм реката. И така, мъничето бива премазано, а невръстната му душа отлита, за да се срещне със своя Бог. Разбира се, съществуват и много по-ужасни видове смърт. Мъжете по кръчмите често се напиват и — с тръбуси, пълни с евтин ейл, и души, мъртви и черни като най-дълбоката нощ — се нахвърлят едни върху други с мечове, ками или тояги. Във всички тези случаи аз съвестно си водя записки.

Все още обаче всяка дума, която чуя, всяко изречение, което напиша, и всяко местопрестъпление, което посетя, ми напомнят за кървавото бойно поле, на което се сражавах за Едуард, Черния принц. Аз, младият послушник, който наруши обета си към Бог и отведе по-малкия си брат на война. Всяка нощ сънувам онази битка — напора на облечените в стоманени брони мъже, насочените им копия, виковете и писъците. Всеки път, когато кошмарът започне да се разсейва подобно на мъгла над река, се виждам как крещя в мрака, коленичил край трупа на мъртвия си брат, в отчаян опит да призова душата му. Разбира се, знам, че всичко е напразно и че той никога няма да се върне при мен.“

Щом приключи, Ателстан прегледа писмото, остави перото на масата до него и се върна при олтарната преграда. После погледна към Бонавентура, който се изправи и елегантно се протегна.

— Не искам думите ми да прозвучат обидно, Бонавентура — рече той. — Имам предвид, че въпреки възедрото си телосложение, пухкавото си, червендалесто лице, оплешивяващото си теме и воднистите си очи сър Джон е чудесен човек. Той е почтен и всъщност доста рядко срещан служител, който вместо да взема подкупи, търпеливо търси действителната причина за всяка смърт. Защо обаче аз винаги трябва да съм с него?

Ателстан седна пред олтарната преграда и се зачуди какъв ли е смисълът да описва всички онези ужасни убийства и сцени на насилие, на които ставаше свидетел. За какво можеха да послужат те на игумена му? Във всички случаи ставаше дума за души, изпратени в мрака преждевременно, без да са имали възможност да се подготвят и да получат опрощение за греховете си. Мъже с извадени очи, прерязани гърла или изтръгнати гениталии. Жени, размазани от паднало върху им скеле или брутално убити в някоя смрадлива уличка. Ако Иисус дойдеше в Лондон, помисли си Ателстан, Той със сигурност трябваше да мине през Съдърк, където бедността и престъплението седяха заедно като двама грозни братя или пък се разхождаха из улиците ръка за ръка, разпръсквайки воня наоколо. Бонавентура се надигна от мястото си и тихо се приближи до него. Ателстан сведе поглед към котарака.

— Може би трябва да кажа на игумена за теб, Бонавентура — рече той, любувайки се на лъскавото черно тяло на уличния котарак,

който беше прибрал, след като беше забелязал бялата му муцуна и бели лапи, съдраното ухо и полузатвореното му око.

— Голям си негодник — продължи Ателстан, нежно галейки котарака по главата, — но едновременно с това си най-преданият ми енориаш. За паничка мляко и няколко парченца риба си готов да ме слушаш до безкрай, а да не говорим колко си внимателен по време на служба.

В следващия момент Ателстан чу някакъв шум зад гърба си и подскочи. После се огледа наоколо и изведнъж си даде сметка, че единствената светлина в църквата идва от лоената свещ, запалена пред статуята на Девата. Той се прозя. Предишната нощ не беше могъл да мигне, тъй като всеки път, щом затвореше очи, восъчнобледото лице на брат му с онези вперени в него очи мигом се появяваше пред вътрешния му взор. И така, вместо да спи, Ателстан се беше качил на върха на църковната кула, за да наблюдава звездите. Небето и всичко, свързано с него, го очароваше още по времето, когато беше започнал да го изучава в обсерваторията на отец Бейкън на Фоли Бридж в Оксфорд. В момента Ателстан беше уморен и освен това леко напрегнат, тъй като прочутият убиец Годрик беше поискал убежище в църквата му. Откакто беше пристигнал, Годрик не беше мръднал от олтара, където беше заспал свит на кравай като псе. Разбойникът беше изял вечерята на Ателстан, беше заявил, че се чувства добре, и после се беше устроил за през нощта.

— Как е възможно подобни хора да спят толкова добре? — прошепна Ателстан.

Годрик беше наръгал някакъв мъж на пазара, беше го съборил на земята, беше му взел кесията и беше побягнал. Вероятно разбойникът се беше надявал, че ще му се размине, но впоследствие беше имал нещастието да попадне на група градски чиновници и слугите им, които бяха вдигнали врява и го бяха преследвали чак до „Сейнт Ерконуолд“. Ателстан тъкмо се беше опитвал да поправи олтарната преграда, когато Годрик беше потропал на вратата. След като му беше отворил, убиецът се беше промушил покрай него в църквата, едва дишайки и размахвайки все още окървавения от престъплението си нож, а после се беше затичал към олтара и беше закрещял: „Убежище! Убежище!“. Преследващите го чиновници не бяха влезли в църквата, тъй като бяха очаквали, че като секретар на сър Джон Кранстън

Ателстан ще предаде Годрик в ръцете им. Ателстан обаче беше отказал.

— Това е Божи дом! — беше им изкрещял той. — Защитен от Светата църква и от краля!

И така, чиновниците бяха престанали да се занимават с Годрик и с монаха, но бяха поставили на вратата пазач и се бяха заклели, че ако се опита да избяга, престъпникът ще бъде убит на място. Ателстан се взря в мрака и видя, че Годрик все още спи.

После монахът се зае да приготви олтара за литургията, изваждайки окъсания требник и два криви свещника. Върху безупречно чистата олтарна покривка постави един очукан посребрен потир, един поднос с нафора и две малки стъкленици, едната от които беше пълна с вода, а другата — с вино. Накрая влезе в усойната ризница, облече си свещеническите одежди, прекръсти се и излезе, за да застане пред Бог Отец и — под формата на хляб и вино — да му принесе в жертва Бог Син. Ателстан се прекръсти и започна да напява встъпителния псалм.

— „И ще се приближа до Божия жертвеник, до Бога на радостта и на моето веселие.“[2]

Годрик продължи да хърка, без да го е грижа за тайнството, което се извършваше само на няколко крачки от него. Бонавентура пък се настани в основата на стълбите, които водеха към олтара, облиза се и нетърпеливо размаха дългата си опашка — котаракът знаеше, че като награда за вниманието и търпението си скоро ще получи дълбока купичка гъсто мляко. Ателстан, който вече беше напълно погълнат от вълшебството на службата, бързо премина през пасажите от Апостолските послания и Евангелието. Когато стигна до освещаването на хляба и виното, в далечния край на църквата се отвори врата и през нея се вмъкна някаква фигура с нахлупена качулка, която безшумно прекоси сумрачния неф и коленичи до Бонавентура в основата на стълбите към олтара. Ателстан с мъка задържа погледа си върху хляба, който току-що беше осветил, превръщайки го в Тялото Христово, и запя Господната молитва: *Pater Noster, qui est in caelis*[3].

Гласът му отекна в пустия неф. После, както повеляваше канонът, монахът замълча и се помоли за мъртвите. Той си спомни за лесничея Фулк — един от енориашите му, убит при кръчмарска свада преди четири дни, а после и за родителите си, и за брат си Франсис…

Когато лицата на близките му се появиха пред вътрешния му взор, очите на Ателстан се навлажниха и той ги затвори, за да прогони сълзите.

— Дано Господ ги дари с вечен покой — прошепна.

После монахът се изправи със залитане пред олтара и за стотен път се запита защо се чувства като убиец. Разбира се, във Франция, където се беше сражавал за Черния принц, най-големия син на стария крал, който беше искал да обедини короните на Франция, Кастилия и Англия, му се беше наложило да отнеме живота на доста мъже. Там той си беше служил с лъка и със стрелите не по-зле от който и да е друг. Ателстан си спомни трупа на онзи млад френски рицар със сини като метличина очи, взиращи се невиждащо в небето, руси коси, ограждащи лицето му като ореол, и гърло, пробито от неговата заострена стрела в пролуката между шлема и нагръдника. Въпреки че не чувстваше вина за смъртта му, монахът се помоли за онзи безименен рицар. В крайна сметка тогава бяха водили война, а Църквата учеше, че войната е част от човешката греховност; наследство от бунта на Адам.

— О, Боже, нима съм убиец? — запита се тихо Ателстан.

После отново се сети как като послушник в Блакфрайърс, близо до западната стена на града, беше нарушил обета си и се беше върнал в бащината си къща в Съсекс. Умът му тогава беше изпълнен с мечти за славни битки и той беше увлякъл по тези фантазии и по-малкия си брат. И така, двамата се бяха присъединили към една от онези групи стрелци, които по онова време се спускаха към Дувър по слънчевите и прашни пътища на Съсекс и прекосяваха блещукащото море, за да жънат бойни успехи из зелените поля на Франция. Брат му обаче беше убит и Ателстан беше донесъл скръбната новина на родителите си, които буквално бяха умрели от мъка. Тогава Ателстан се беше върнал в Блакфрайърс и се беше проснал по очи пред съвета на някогашните си братя доминиканци. След това се беше изповядал и беше помолил за прошка, а като изкупление за ужасните си грехове беше обещал да посвети живота си на Господ.

— Вина, по-голяма дори и от тази на Каин! — беше заявил игуменът пред монасите, които се бяха събрали в залата за съвещания. — Каин е убил единствено брат си, докато Ателстан е нарушил обета си и по този начин е причинил смъртта на цялото си семейство!

— Отче!

Ателстан бързо отвори очи. Красивата жена, която беше коленичила на стълбите пред олтара, тревожно се взираше в него.

— Всичко наред ли е, отче?

— Да, Бенедикта, извини ме.

И така, литургията продължи. Произнасяйки *Agnus Dei*[4], Ателстан разчупи хляба, след което взе едно парче и го отнесе на очакващата го жена. Тя затвори очи, наклони глава назад, открехна чувствените си червени устни и изплези език, за да приеме Тялото Христово. За миг монахът спря, за да се полюбува на безупречната й красота — на меката й, златиста кожа, на високите й скули, на дългите й мигли, подобни на пърхащите крилца на пеперуда, на разтворените й устни, зад които се показваха белите й, идеално оформени зъби…

„Не бива да съгрешаваш дори наум“ — напомни си Ателстан, след което внимателно постави нафората в устата на жената и се върна в олтара. После потирът беше изпразнен, последната благословия — дадена и литургията приключи.

Годрик, който все още лежеше в своята малка ниша, се оригна, изхърка и се размърда в съня си. Бонавентура се протегна и тихо измяука. Вдовицата Бенедикта обаче продължи да стои на колене и да не вдига глава.

Ателстан влезе в ризницата, за да се преоблече, а когато излезе, сърцето му подскочи — Бенедикта все още стоеше коленичила на стълбите към олтара. Монахът се приближи и седна до нея.

— Добре ли си, Бенедикта?

В тъмните очи на жената танцуваха весели искрици.

— Да, отче.

Тя се обърна и почеса Бонавентура зад ухото, при което котаракът замърка от удоволствие. Бенедикта хвърли един дяволит поглед към Ателстан.

— Една вдовица и един котарак… Енорията на „Свети Ерконуолд“ явно никога няма да забогатее! — изведнъж лицето на жената стана сериозно. — Отче, забелязах, че по време на литургията беше разсеян. Какво те мъчи?

Ателстан извърна поглед.

— Нищо — промърмори той. — Просто съм изморен.

— Да не е нещо, свързано с твоята астрология?

Ателстан се ухили. Двамата вече бяха водили този разговор.

— Астрологията, Бенедикта — започна той с престорена превзетост, примъквайки се по-близо до жената, — е вярването, че звездите и планетите влияят на настроенията и действията на хората. Според теорията, която великият Аристотел възприел от древните халдейци, човекът представлява умален вариант на всичко, съществуващо във Вселената. Като следствие между всички нас и звездите в небето има неразривна връзка.

Бенедикта се ококори, имитирайки възхита от познанията му.

— Астрономията пък — продължи Ателстан — се занимава с изучаването на планетите и звездите. Съществуват две научни направления — той протегна лявата си ръка. — Египтяните и някои от древните народи вярвали, че Земята представлява плосък диск с рай отгоре и ад отдолу — Ателстан протегна дясната си ръка, изкривил пръсти като ноктите на хищна птица. — Според Птоломей, Аристотел и класиците обаче Земята е сфера, разположена в сферична вселена, и всяка звезда или планета представлява един отделен свят.

Бенедикта се наклони назад, отпускайки се върху петите си.

— Баща ми казваше — отвърна тя заядливо, — че звездите са Божията светлина в небесната твърд, поставени там от ангелите в зората на времето.

Ателстан знаеше, че хубавата вдовица само го дразни.

— Баща ти е бил прав — той смутено вдигна рамене. — Вярно е, че докато следвах в университета „Ексетър“ в Оксфорд, изучих всички велики мислители, но в крайна сметка открих, че техните обяснения бледнеят пред чудото на Божието творение.

Бенедикта, която явно беше приключила с шегите и закачките, сериозно кимна.

— Но защо тогава прекарваш толкова много време на върха на църковната кула, отче? И то през нощта… Не отричай — виждаме фенера ти да свети.

Ателстан поклати глава.

— Не знам — промълви той, — но ако в някоя ясна лятна нощ се взреш в кадифената чернота на небето и проследиш движението на планетите и проблясването на Вечерницата, повярвай ми, че ще се изгубиш в необятността им — монахът я погледна. — Това е най-голямото приближение до вечността, което човек може да постигне,

без да преминава през дверите на смъртта. Когато стоя на върха на църковната кула и гледам към звездите, аз не съм монахът Ателстан. Аз съм просто един безгрижен мъж.

Бенедикта сведе поглед и леко докосна ръба на едно от олтарните стъпала с върховете на пръстите си.

— Тази нощ ще го направя, отче — промълви тя. — Ще погледна към небето и ще разбера какво е да усетиш смъртта, без да умреш.

След тези думи вдовицата бързо се изправи, коленичи пред мъждукащия олтарен светилник и тихо излезе от църквата.

Ателстан изчака вратата да се затвори след нея и се обърна към Бонавентура, който нямаше търпение да получи наградата си. И така, монахът влезе в ризницата и изнесе оттам една купичка с мляко. После седна и се загледа в котарака, който лакомо заоблизва фината бяла пяна с розовото си, островърхо езиче.

— Ех, Бонавентура, само ако знаеше… — прошепна той. — Всеки път, щом Бенедикта си отиде, аз едва се удържам да не я повикам обратно. Тя, разбира се, идва тук, за да се моли за душата на съпруга си — поредната жертва на войната, но понякога на мен ми е приятно да се заблуждавам, че идва да си поговори с мен.

Котаракът вдигна многострадалната си глава, прозя се и се върна към млякото си.

— Възпитателят ми беше прав — продължи Ателстан, припомняйки си отец Бърнард, който беше отговарял за духовното му обучение в Блакфрайърс.

— В живота на монаха има три големи трудности, Ателстан — беше му казал веднъж отец Бърнард. — Първата от тях са изкушенията на плътта! Те ще изпълват сънищата ти с видения за пухкави тела, гладки като коприна крайници, чувствени устни и коси, блестящи като злато. Това обаче ще отмине. Постът, молитвата и настъпването на старостта ще прогонят този враг от бойното поле — възрастният възпитател се беше навел към Ателстан и беше сграбчил китката му. — Втората трудност е ужасната самота на монаха, осъден да живее без съпруга и без деца. Той никога няма да усети топлата прегръдка на рожбите си, нито пък ръчичките им около врата си. Това обаче също отминава. Третата трудност е най-страшната от всички — Ателстан ясно си спомняше, че в този момент очите на отец Бърнард се бяха напълнили със сълзи. — Съществува вярване, според което на всеки

човек му е отредено да обича друг. Понякога ние, монасите, изваждаме късмет и така и не срещаме този друг. Ако обаче го срещнем, изживяваме невъобразими мъки — за миг възпитателят беше замълчал, но после беше продължил. — Представяш ли си, Ателстан? Да срещнеш любовта на живота си, но Божият закон да ти попречи да я изразиш? Да си принуден да избираш между това да нарушиш обета си и да бъдеш осъден от Църквата на вечни мъки или да му останеш верен и да попаднеш в собствения си ад? Ако избереш второто, ти гарантирам, че никога няма да забравиш любимата си — непрекъснато ще я търсиш сред тълпата и ще разпознаваш лицето й в лицето на всяка жена, която срещаш. Денем тя ще владее мислите ти, а нощем ще се явява в сънищата ти.

Ателстан се сети за Бенедикта и си даде сметка, че много добре разбира какво е имал предвид наставникът му.

— Мили Боже! — промърмори той.

После монахът се изправи и изтупа расото си. Бонавентура, който вече си беше изял млякото, се приближи до него и се взря в лицето му.

— Католик или котколик си ти, а, Бонавентура? — Ателстан се засмя на не особено сполучливата си шега. — Имам чувството, че игуменът ми се подиграва — прошепна той. — Вече прехвърлих двайсет и осмата си година, а животът ми не само че не се подобрява, ами дори се влошава.

А дали по този начин висшестоящите не го изпитваха, зачуди се монахът. Може би тъкмо затова след мъките на послушничеството го бяха изпратили в славния университет „Ексетър“, после го бяха върнали в Блакфрайърс, натоварвайки го с най-черната работа, и най-накрая го бяха назначили за секретар на коронера сър Джон Кранстън и за енорийски свещеник на църквата „Сейнт Ерконуолд“ в Съдърк.

Ателстан коленичи, прекръсти се и тихо занарежда някакъв псалм. В следващия момент откъм задната част на църквата се чу шум и той стреснато се изправи, решавайки, че градските власти са изпратили хора, които да приберат Годрик. Дори в бедняшкия Съдърк, помисли си монахът, се усещаше, че времената са смутни. Едуард III беше мъртъв, а наследникът му, Ричард II, беше само момче, над което могъщите благородници все още успяваха да се налагат. Ателстан взе една свещ, запали я от другата, която гореше пред статуята на Девата,

и бързо прецапа през локвите, останали в нефа след яростната буря, разразила се преди няколко дни. Когато стигна до вратата, той я отвори, надникна навън и се усмихна. Стражите се бяха разбудили и в момента водеха ожесточен спор със сър Джон Кранстън. Щом видя секретаря си, коронерът моментално извика:

— За Бога, братко, кажи на тези глупаци кой съм! — той потупа коня си по врата и гневно се огледа наоколо. — Чака ни работа — поредната смърт в Чийпсайд! Бил е убит наш виден съгражданин. Хайде, братко, зарежи тези дръвници и да вървим!

— Не им се сърди, сър Джон, те просто не са те познали — отвърна Ателстан. — Пък и как биха могли, като си се увил в този плащ и си нахлупил тази качулка…

Коронерът изду грамадните си бузи, отметна качулката от главата си и изръмжа към досадните стражи:

— Аз съм сър Джон Кранстън, градският коронер, а вие, господа, нарушавате обществения ред! Хайде, махайте се от пътя ми!

Щом чуха това, мъжете се свиха като бити псета, а по мрачните им лица се изписа смесица от гняв и страх.

— Да вървим, Ателстан! — изрева Кранстън, след което сведе поглед към краката на монаха. — И разкарай този проклет котарак! Не мога да го понасям!

Бонавентура от своя страна явно много харесваше коронера, така че пъргаво слезе по стълбите, седна под коня на високия мъж и нежно се взря в него, сякаш в ръцете му имаше ведро, пълно с гъсто мляко, или пък поднос, отрупан с вкусна риба. Кранстън извърна глава и се изплю.

— И не смейте да закачате Годрик! — предупреди Ателстан стражите. — Забранявам ви да влизате в църквата ми!

Монахът изчака мъжете да кимнат, след което заключи вратата и се отправи към къщата си, където натъпка в износените си кожени дисаги пергамент, пера и мастило. После оседла Филомел и се присъедини към сър Джон. Коронерът беше в добро настроение — той мразеше рутинните задължения, така че кавгата с пазачите го беше ободрила. И така, сър Джон гръмко продължи да ругае градските стражи, а после премина към златарите и свещениците. Накрая отправи един лукав поглед към Ателстан и прибави към списъка си и

домиканските монаси, изучаващи звездите. Ателстан се престори, че не го чува, и подкара Филомел напред.

— Хайде да вървим, сър Джон. Нали каза, че ни чака работа…

Кранстън обаче беше набрал скорост, така че изкрещя още една обида към стражите, след което пришпори коня си и го изравни с този на Ателстан.

— Предполагам, че и снощи не си мигнал, а, братко? С твоите проклети звезди и с дяволския котарак, с вечните ти молитви и литургии!

— Ти също трябва да се обръщаш по-често към звездите, сър Джон — подразни го Ателстан.

— Че защо? — попита грубо Кранстън. — Да не би наистина да смяташ, че планетите и небесните тела влияят върху живота на хората? Доколкото знам, църковните отци осъждат подобни вярвания…

— В такъв случай осъждат и Витлеемската звезда! — отвърна Ателстан.

Сър Джон се оригна, сграбчи неизменния си винен мях, преметнат през седлото му, отпи една голяма глътка и повдигайки единия си бут, пръдна с всичка сила. Ателстан реши да не обръща внимание на мнението на сър Джон, независимо дали то е изразено с думи, или по друг начин. Той знаеше, че дълбоко в себе си коронерът е мил и добронамерен човек.

— За какво ще ходим в Чийпсайд, сър Джон? — попита монахът.

— Заради сър Томас Спрингал — отвърна Кранстън. — Или по-точно заради покойния сър Томас Спрингал — довчерашен влиятелен търговец и златар, а днес — обикновен труп като онзи там — коронерът посочи към една купчина боклук, представляваща смесица от изпражнения и счупени съдове, върху която лежеше разлагащото се тяло на някакъв крастав плъх.

— Значи е умрял някакъв златар?

— Не е умрял, а е бил убит! Очевидно гражданинът Спрингал не е бил пръв любимец на икономa си Едмънд Брамптън. И така, снощи този Брамптън оставил чаша с отровено вино в спалнята на господаря си. По-късно сър Томас бил открит мъртъв, а Брамптън — обесен на някаква греда на тавана на къщата.

— И сега ние сме се запътили натам, така ли?

— Още не — сопна се Кранстън. — Първо трябва да се видим с върховния съдия Фортескю, който ни повика в дома си на Касъл Ярд.

Ателстан затвори очи. Съдия Фортескю беше един от хората, които най-малко му се искаше да вижда. Той беше могъщ царедворец и корумпиран служител, който вземаше подкупи и на свой ред вършеше услуги на по-влиятелните от себе си. Сред дребните престъпници в Съдърк пък си беше спечелил славата на безмилостен съдия.

— И така — весело прекъсна мислите на спътника си Кранстън, — първо ще се срещнем с Фортескю, а после ще отидем да разследваме онова убийство в Чийпсайд. Ама че работа! Търговец, убит от икономa си! Иконом, обесил се на таванските греди! Тц, тц, тц! Накъде отива светът, а?

— Един Господ знае — отвърна Ателстан. — Щом коронерите пият, пърдят и правят язвителни забележки за свещениците и търговците…

Сър Джон се засмя, доближи коня си до този на Ателстан и дружески потупа монаха по гърба.

— Харесваш ми, братко — изрева той. — Един Господ знае защо орденът ти те е заточил в Съдърк и ти е наредил да станеш мой секретар!

Ателстан не отговори. Двамата с коронера бяха водили този разговор и преди, при което сър Джон се беше опитал да изкопчи нещо от него, но монахът беше възприел отбранителна позиция. „Някой ден ще ти кажа цялата истина — реши в себе си Ателстан. — Макар че ти може би вече я знаеш…“

— Да не би да са те пратили тук, за да изкупиш греховете си? — попита Кранстън.

— Любопитството би могло да бъде тежък грях, сър Джон.

Коронерът отново се засмя и умело насочи разговора към други теми.

Двамата спътници продължиха да яздят по тесните, зловонни улички, следвайки реката към Лондонския мост и проправяйки си път през пазарните площади, където къщите се издигаха толкова нависоко, че закриваха изгряващото слънце. Колкото повече се приближаваха до моста, толкова по-често започнаха да срещат разни надути велможи, облечени в коприна и кожи, вдигнали високо глави и яхнали буйни коне с подковани копита — горди, високомерни и жестоки мъже, много

подобни на соколите, които носеха. Ателстан внимателно заоглежда минувачите. Жените на големците с изскубаните си вежди и напудрени лица не бяха по-различни от съпрузите си. Техните закръглени тела бяха облечени в тънък лен и златоткан брокат, а главите им — покрити с разкошни воали. Само на една крачка разстояние от тях някаква бледа и изпосталяла жена се вайкаше над умиращата си рожба и се молеше за коричка хляб. Сърцето на монаха се сви от жал. Господ трябваше да стори нещо, помисли си той. Например да изпрати огън, който да изпепели всичко това, или пък водач, който да накара бедняците да се вдигнат в своя защита. Ателстан прехапа устни. Ако си позволеше да проповядва истинските си мисли, най-вероятно щяха да го обвинят в подстрекателство към бунт, а игуменът му го беше накарал да се закълне, че ще си мълчи и ще служи, без да се оплаква.

На входа към моста на Кранстън и Ателстан им се наложи да поспрат, тъй като много хора се готвеха да прекосят реката, за да стигнат до северната част на града, привлекателна с големия пазар и множеството дюкянчета в Чийпсайд. Докато чакаха, монахът си нахлупи качулката и запуши нос — вонята, идваща от открития канал, пълен с изпражнения от близките домакинства, боклуци от бояджийниците и перачниците и късове развалено месо, беше направо нетърпима. От паянтовите сергии на кожарите и кожухарите пък се носеше тежката миризма на катран. Кранстън смушка спътника си и посочи към трупа на някаква свиня, над който се водеше дискусия от какво точно е умряло животното. Наоколо се мотаеха и двама съдебни пристави в раирани одежди, които се опитваха да разберат дали в района има сводници и проститутки, които да арестуват.

— Има ли развратници в някоя от тези бараки? — изрева единият съдебен пристав; тлъстото му лице беше потно и зачервено.

— О, да — промърмори Ателстан. — Всичките са тук и повечето са мои енориаши…

Монахът се загледа в една девойка, нарамила две ведра с мляко. Тя се приближи, надявайки се да успее да продаде стоката си, но в следващия момент се обърна, при което Крим, синът на боклукчията Уоткин, се промъкна до нея и незабелязано се изплю в едно от ведрата. Хлапакът внезапно напомни на Ателстан за задълженията, които беше пренебрегнал, бързайки да се присъедини към сър Джон Кранстън.

— Крим! — извика монахът. — Ела тук!

Момчето веднага дотича. Мършавото му, бледо личице беше цялото омазано с кал. Ателстан бръкна в кесията си, извади оттам едно пени и го пъхна в протегнатата ръка на хлапака.

— Върви при баща си, Крим, и му кажи, че съм отишъл отвъд Лондонския мост заедно със сър Джон Кранстън. Предай му да нахрани Бонавентура. Освен това искам да се увериш, че вратата на църквата е здраво залостена. Ако пък завариш там проститутката Сесили, кажи й да се маха. Разбра ли?

Крим кимна и полетя към църквата като стрела.

Не след дълго тълпата се разреди и Кранстън пришпори коня си напред. Ателстан го последва и двамата продължиха по Лондонския мост, промушвайки се между къщите, които бяха построени толкова нагъсто, че по пътя едва можеше да мине каруца. Ателстан яздеше със сведена глава. Мястото му беше крайно противно. От двете им страни се издигаха множество сгради, някои от които стърчаха с по осем стъпки над буйната река, бушуваща под деветнайсетте свода на моста. Докато минаваха покрай църквата „Сейнт Томас Овъри“, сър Джон заразказва историята й, но Ателстан не му обърна кой знае какво внимание. Щом стигнаха до параклиса, посветен на свети Томас Бекет, монахът се прекръсти, но вдигна глава едва когато сър Джон нареди да спрат и да оставят конете си в конюшнята на кръчмата „Трите бъчви“.

— Има твърде много хора — обясни коронерът. — Ще стигнем по-бързо, ако продължим пеша.

И така, той плати на конярите от кръчмата, за да приберат конете, след което двамата спътници се изкачиха по Фиш Хил, минаха покрай църквата „Сейнт Магнъс“ и се озоваха в Чийпсайд. Хубавото време беше изкарало хората навън и търговците възбудено припкаха около отрупаните си със стока сергии. Все още мократа от дъжда земя беше покрита със смесица от кал, човешки изпражнения и животинска мърша и всичко това я правеше изключително хлъзгава. Кранстън и Ателстан се държаха един за друг, за да не паднат, но въпреки това непрекъснато се пързаляха. Зачервен от усилията, сър Джон реагираше на ситуацията с яростни ругатни, а Ателстан се чудеше дали да възрази, или да се разсмее. Боклукчийските каруци тъкмо бяха излезли да съберат отпадъците от предишния ден и яките и червендалести боклукчии, увити в пъстри парцали, изпълваха тежкия и топъл въздух с виковете си. В следващия момент един от тях изкрещя на останалите

да спрат работа и изтърколи някакъв труп иззад една стара къща. Ателстан зърна рошавата бяла коса, мъртвешкото лице и кокалестите пръсти на някаква старица. Кранстън погледна към монаха и вдигна рамене.

— Вече нищо не можем да сторим за нея, братко — рече той.

Ателстан очерта кръст във въздуха и се помоли Христос, където и да се намираше Той, да приеме душата на възрастната жена.

После двамата с коронера продължиха покрай чешмата и позорните стълбове, където стояха заловените през нощта проститутки и сводници, та всеки минувач да може да ги наругае и да ги замери с кал. Кранстън зададе на Ателстан някакъв въпрос и монахът се накани да му отговори, но вонята на развалено месо, загниващи карантии и засъхнала кръв, която се носеше от сергиите с пилешко, го задави. И така, докато минаваха по Сколдинг Али[5], където изкормените трупове на пилетата се почистваха в грамадни дървени ведра, пълни с кипяща вода. Ателстан остави сър Джон да бъбри, а самият той задържа дъха си и сведе глава. Пред кръчмата „Розата“, която се намираше на един ъгъл, на двамата спътници им се наложи да поспрат, за да пропуснат някакъв страж, който водеше след себе си цяла група злосторници със завързани зад гърбовете ръце и примки около шиите. Повечето от тези клетници, които щяха да бъдат отведени в близкия затвор, бяха гуляли до късно през нощта, така че все още бяха пияни и едва ходеха. Един млад мъж крещеше, че стражите му били взели ботушите и че краката му вече се били разранили. Сърцето на Ателстан се сви от жал.

— Горките! — промърмори той. — В затвора е толкова горещо, че ако не се съвземат, ще умрат още преди вечерня…

Кранстън вдигна рамене и продължи да пори тълпата подобно на някакъв тумбест кораб. После двамата с Ателстан минаха покрай старата еврейска махала и се озоваха в квартала на търговците на платове, където улиците станаха още по-оживени. Жените там се движеха с финес, едва-едва докосвайки калта с роклите си, а до тях вървяха кавалери с високи шапки, наметки от тафта, цветни панталони по крака и дантелени ризи.

Изведнъж земята стана някак по-мека, тъй като каналът, течащ по средата на пътя, се беше задръстил от съдържанието на нощните гърнета, изхвърлени в него, и беше започнал да прелива След Сопър Лейн улицата се стесни и над двамата спътници надвиснаха тромави

къщи с по няколко етажа. Кучетата с лай преследваха котките, ровещи се сред купчините боклук пред всеки праг. Хората пък бяха облечени в истинска феерия от цветове. Сините, златисти, жълти и алени одежди на богаташите рязко си контрастираха с кафеникавите роби и мазните черни шапки на фермерите, които се придвижваха от един пазарен град до друг, теглейки след себе си малките си колички. Търговците, които се надяваха, че с крясъците си ще привлекат повече клиенти, вдигаха невъобразима врява. Вратите на кръчмите и гостилниците бяха отворени и оттам се носеше подканващият аромат на тъмно пиво, пресен хляб и пикантна храна. Пред едно подобно място Кранстън спря, при което Ателстан жално простена.

— О, сър Джон, моля те! — заувещава той коронера. — Надявам се, че не се каниш да започнеш да пиеш още от сега! Много добре знаеш какво ще стане… Ако влезеш в кръчмата, няма да мога да те накарам да излезеш!

Ателстан облекчено въздъхна, когато сър Джон със съжаление поклати глава и продължи нататък. В следващия момент пред погледа на двамата спътници се появиха група униформени стражи с бели жезли в ръце, които им служеха за разгонване на тълпата. Между тях вървеше мъж, облечен в черни кожени дрехи. Ръцете на клетника бяха вързани с въже, чиито краища бяха стегнати около китките на двама от стражите. Елекът на арестанта беше разкъсан и под него се подаваше дрипава риза, а небръснатото му лице беше цялото посинено.

— Магьосник! Вещер! — прошепна някой.

После един продавач грабна две шепи кал и ги хвърли по задържания, но белите жезли на стражите моментално се стовариха върху гърба му.

— Направете път! Направете път!

Кранстън и Ателстан продължиха покрай позорните стълбове, на които вече бяха качени лъжлив търговец, слуга, обвинен в разврат, фалшификатор и двама джебчии. После коронерът и секретарят му оставиха Холбърн зад гърба си и се озоваха на Касъл Ярд — приятна улица с по-малко и по-нашироко разположени къщи, оградени от благоухании розови градини и множество овошки. Къщата на Фортескю, която се издигаше насред собствен парк, беше най-голямата от всички и представляваше солидна конструкция с фасада от черни греди, украсени със сложни орнаменти, и искрящо бяла мазилка.

Всеки от четирите етажа на къщата беше леко издаден над долния и на всеки от тях имаше прозорци със стъкла в оловни рамки. Кранстън вдигна грамадното месингово чукало във формата на рицарска ръкавица и с всичка сила го стовари върху вратата. Не след дълго на прага се появи някакъв слуга, който изслуша гръмкото представяне на двамата спътници и ги въведе в сумрачен салон, облицован с ламперия и покрит с вълнени килими, чиито стени бяха украсени със златоткани драперии.

Докато се изкачваха по дъбовото стълбище, водещо към някакъв дълъг коридор, Ателстан забеляза, че в къщата е много тъмно и студено. Всъщност наоколо цареше такъв мрак, че въпреки ранния час восъчните свещи в сребърните свещници вече бяха запалени.

Накрая слугата почука на една врата.

— Влез! — отвърна някой с тих и овладян глас.

Стаята, в която се озоваха, беше с правоъгълна форма, стените бяха боядисани в червено и украсени със сребърни звезди, а покритият с плочи под беше застлан с килими. Слънчевите лъчи, които се процеждаха през малкия прозорец високо над грамадното дъбово писалище, не достигаха, така че тук също горяха свещи, къпещи пространството в златиста светлина. Съдия Фортескю, който седеше в подобно на трон кресло, почти не помръдна, когато посетителите му влязоха. Вместо това продължи да потропва по писалището с едната си отрупана с пръстени ръка, а с другата — да се рови из някакви документи. Фортескю беше висок и суров мъж с напълно плешива глава, остро изсечени черти и студени като камък очи. Той поздрави сър Джон Кранстън с престорена любезност, но когато Ателстан се представи и обясни с какво се занимава, лицето на съдията се разтегли в смразяваща усмивка.

— Доста необичайно е за един монах да служи извън ордена си и то на такъв нисък пост — промърмори той.

Кранстън грубо изсумтя и се накани да отговори, но Ателстан го изпревари.

— Съдия Фортескю — рече монахът, — моята работа си е моя работа. Освен това не забравяйте, моля ви, че вие потърсихте мен, а не аз вас.

В знак на съгласие Кранстън шумно се оригна.

— Вярно е — потвърди Фортескю. — Всъщност тази среща беше уредена от един много по-влиятелен от мен човек — той тъжно се усмихна, вдигна ножа, който използваше за рязане на пергамент, и се заигра с него. — Живеем в опасни времена, братко. За пръв път от петдесет години насам на трона на Англия сяда нов крал, но той е още момче. Врагове дебнат както отвътре, така и отвън! — съдията сниши глас. — Има хора, които смятат, че управлението на кралството трябва да се поеме от някоя силна личност.

— Например от вашия покровител, негова светлост Джон Гонт, херцога на Ланкастър, така ли? — намеси се Кранстън.

— Да, точно така — отвърна подигравателно Фортескю.

— Такава е и волята на покойния крал, който обяви херцога на Ланкастър за регент.

— За регент! — озъби се сър Джон. — Не за крал!

— Според някои хора негова светлост би трябвало да е крал…

— Тогава тези хора са негодници и изменници! — излая Кранстън.

Фортескю разочаровано се усмихна.

— Разбира се, разбира се — промърмори той. — Сър Джон, двамата с вас се познаваме добре. Като регент обаче Гонт има нужда от приятели и съюзници. Някои други владетели с радост биха взели главата му, а членовете на Камарата на общините си шушукат за разни конспирации, за излишни харчове и за нуждата от сключване на мир с Франция и с Испания. Освен това възразяват срещу някои необходими данъци.

— Може и да са прави — отвърна кисело Кранстън.

— За някои други може и да са — продължи Фортескю, — но регентът е непоклатим в своята вярност към младия крал и търси подкрепата на приятелите и съюзниците си, сред които е и Спрингал; сър Томас Спрингал — златар, търговец и градски съветник.

— Спрингал обаче е мъртъв — вметна грубо Кранстън — и следователно херцогът е лишен от един от влиятелните си приятели.

— Именно!

Ателстан видя гнева в черните очи на съдията и побърза да се намеси, преди да е станало по-лошо. Сър Джон беше член на правническото сдружение „Мидъл Темпъл“, беше назначен на поста коронер от покойния крал и назначението му беше одобрено както от

членовете на Камарата на общините, така и от могъщата гилдия на търговците. Въпреки това дори той можеше да прекрачи границата.

— Смъртта на Спрингал сигурно много е разстроила херцог Гонт, прав ли съм? — попита монахът.

— Разбира се.

Фортескю стана и се приближи до една малка масичка в ъгъла, върху която бяха наредени няколко чаши. Той напълни две от тях до ръба и ги предложи на гостите си. Ателстан отказа, тъй като беше твърде рано сутринта, но Кранстън изля в бездънното си гърло и своето, и неговото питие. След като приключи, коронерът тресна чашите върху масата, скръсти яките си ръце и се взря в съдията.

— Сър Томас Спрингал — продължи Фортескю — беше добър приятел на херцога. Верен съюзник. Миналата вечер в къщата му на Странд имаше малко тържество. Присъствахме аз, съпругата му, брат му, сър Ричард, и някои негови колеги. Разговорите и храната бяха на ниво, така че си прекарахме доста приятно. Аз си тръгнах след залез-слънце, когато камбаните на „Сейнт Мери льо Боу“ забиха, за да отбележат настъпването на вечерта. От сър Ричард Спрингал разбрах, че сър Томас си е легнал точно преди полунощ. Макар да беше женен, златарят спеше в отделна стая. И така, той пожелал лека нощ на съпругата си, брат си и колегите си, качил се в спалнята си на горния етаж и — както винаги — заключил и залостил вратата. Сър Томас обичаше да си угажда и също като вас, сър Джон, ценеше хубавия кларет. Тъкмо затова всяка вечер караше иконома си Брамптън да оставя по една чаша на масата до леглото му. Тази сутрин капеланът на Спрингал, отец Криспин, отишъл да го събуди и потропал по вратата му, но не получил отговор. Събрали се още хора и — накрая вратата била разбита. Сър Томас Спрингал бил намерен мъртъв в леглото си, а чашата до него била полупразна. После повикали местния лекар, който изследвал трупа и съдържанието на винената чаша и обявил, че сър Томас е бил отровен. Къщата веднага била претърсена — Фортескю замълча и облиза тънките си устни. — Не намерили Брамптън в стаята му, но затова пък на дъното на сандъка с вещите му, под някакви дрехи, открили няколко стъкленици с отрова. Преди около час самият Брамптън бил намерен обесен на тавана на къщата — съдията въздъхна. — Изглежда, че през деня Брамптън и сър Томас са имали кавга, която достигнала връхната си точка в ранния следобед.

Брамптън останал много огорчен от този сблъсък, така че купил отрова, а може и вече да я е имал, занесъл чашата в стаята на господаря си, отровил виното и си тръгнал. По-късно обаче, подобно на Юда, изпитал угризения, качил се на тавана и се обесил.

— Странно — отбеляза замислено Кранстън и стисна устни.

— Кое е странно, сър Джон?

— Ами това, че въпреки кавгата с господаря си икономът не е забравил за задълженията си и му е занесъл обичайната чаша кларет.

— Да, ако не беше отровил виното, постъпката му можеше да се изтълкува като благороден жест — отвърна разпалено Фортескю. — Но човек, който ти поднася отрова, не ти е приятел, сър Джон.

— И къде е загадката тук?

Съдията се усмихна.

— Това вече вие трябва да откриете. Милорд Гонт смята, че има загадка. Не забравяйте, че Спрингал заемаше пари на Короната. Възможно е чрез убийството му някой да се е опитал да създаде пречка за регента — Фортескю вдигна рамене. — Негова светлост не ми е разкривал тайните си мисли, но знам, че според него съществува реална заплаха за управлението му.

Съдията вдигна някакъв свитък, пристегнат с алена панделка и го подаде на Кранстън. Ателстан зърна пурпурните печати на регента.

— Това е разрешителното, даващо ви правото да се заемете с този въпрос — рече хладно Фортескю и се изправи, подсказвайки на посетителите си, че срещата е приключила.

— Разбира се, всички разходи са за сметка на Хазната — той потри ръце, — но разточителства няма да се толерират.

Кранстън също стана на крака.

— Мога да ви уверя, че сметките ми никак няма да са малки, милорд. В крайна сметка някои хора така лъжат, че като ги слуша, човек започва да страда от ужасна жажда.

След тези думи коронерът си взе плаща и тромаво се отправи към вратата. Ателстан сведе глава, сграбчи торбата с пособията си за писане и последва коронера, правейки всичко по силите си да не се разсмее.

— Сър Джон!

Кранстън спря.

— Знаете ли нещо за „Синовете на богаташа“? — попита Фортескю.

Коронерът поклати глава.

— Не, защо?

— Това е тайно общество — отвърна раздразнено съдията — с неясна същност и цел. Сър Томас обаче е бил свързан с него по някакъв начин или поне така твърдят шпионите ми. Значи „богаташа“ не ви говори нищо, така ли?

— Не беше ли това някакъв корумпиран съдия от Евангелието, който живеел в разкош, но не обръщал внимание на бедняците, умиращи от глад пред портите му?

Фортескю се усмихна и погледна към брат Ателстан.

— Кажете ми, отче — рече внезапно съдията, — вярно ли е, че изкупвате вината си за смъртта на брат си? Затова ли орденът ви ви изпрати в „Сейнт Ерконуолд“ и ви назначи за секретар на сър Джон Кранстън? — усмивката на Фортескю се разшири. — Трябва да слушате коронера, братко. Сър Джон ще ви каже всичко, което знае за закона. Сигурен съм, че това няма да отнеме много време!

Кранстън се обърна. Рошавата му, стоманеносива коса изглеждаше като настръхнала от гняв, но в тъмните му очи танцуваха присмехулни искрици. Той поглади брадата и мустаците си и бавно каза:

— Ще последвам съвета ви, милорд, и действително ще кажа на брат Ателстан всичко, което знам за закона. Аз също съм сигурен, че това няма да отнеме много време. После обаче ще му кажа онова, което двамата с вас знаем за закона, и съм убеден, че от това времето почти няма да се удължи.

След тези думи Кранстън се завъртя на токовете си и — последван от давещия се от смях Ателстан — излезе на Касъл Ярд и тръгна обратно към Холбърн.

— Кучи син! Негодник! Развратник! Мръсник! — заизрежда той всичко, което мислеше за съдията.

Ателстан просто поклати глава, разкъсван между възхищението си към честността на коронера и желанието си да избухне в кикот. На ъгъла на Холбърн двамата спътници спряха, за да пропуснат една затворническа каруца, чиито железни колела изтрополиха по калдъръма. В каруцата се возеха палач с черна маска и блед свещеник

със запотено лице, надвесили се над някакъв пират, заловен — както гласеше съобщението, заковано за каруцата — край устието на Темза преди два дни. Независимо че смъртта му наближаваше, осъденият се смееше и се шегуваше със зяпачите, които вървяха от двете страни на каруцата, тананикайки си една популярна песничка, изпълнявана в дни за екзекуции. Всъщност клетникът не само че не тъжеше за живота си, но и изглеждаше напълно погълнат от задачата да разкъса аления си плащ и елека си от тафта и да раздаде парченцата на тълпата. От време на време той вдигаше глава и се ухилваше на палача си, докато в един момент не извика:

— На теб няма да дам късче от дрехите си! Дойдох на света гол-голеничък, така и ще си отида. Но още по-веселото е, че ти няма да получиш нищичко от мен!

При тази духовита забележка зяпачите избухнаха в смях, а после, докато каруцата трополеше към грамадната тройна бесилка на Елмс[6], подхванаха нова песен.

— Това сватба ли е, или екзекуция? — промърмори Кранстън. — Бас ловя, че палачът ще разхлаби възела и този наглец доста ще потанцува на въжето, преди да умре.

Слънцето вече доста напичаше, така че двамата спътници преминаха откъм сенчестата страна на изораната от каруците улица и след като избърса потното си лице, Кранстън избута Ателстан в сумрачната кръчма „Прасето на епископа“. През няколкото грамадни прозореца в далечния край на помещението влизаше въздух, а високият, облицован с черни дъски таван осигуряваше добро проветрение, така че вътре беше доста прохладно. И така, коронерът и секретарят му се настаниха на една маса и Ателстан се зачуди на какво ли се дължи постоянната нужда на сър Джон да се подкрепя с ядене и пиене. Коронерът си поръча две големи чаши с пенест тъмен ейл, един пай със змиорки и порция зеленчуци и докато продължаваше да ругае Фортескю, всичко това изчезна в бездънната му паст. След като изчерпа цялата си ненавист към съдията, сър Джон попи устни, облегна се на стената и се взря в монаха. Откъсвайки се от собствените си мисли за църквата си, Ателстан осъзна, че коронерът си е възвърнал доброто настроение и сега двамата най-после ще се съсредоточат върху изправилите се пред тях проблеми.

— Съдията прав ли беше?

— За кое? — попита Ателстан.

— За теб и брат ти.

Монахът се намръщи.

— До известна степен — да, но не мисля, че целта му беше истината. По-скоро искаше да ме нарани.

Кранстън кимна и извърна поглед. Той не харесваше монасите, но у Ателстан имаше нещо различно. Коронерът се вгледа в мургавото лице и в черната, оформена в тонзура коса на секретаря си. „Повече прилича на войник, отколкото на монах — помисли си той, след което въздъхна и попи потта от шията си. — Е, какво пък — всеки човек си има тайни; аз самият — също.“

— А какво мислиш за смъртта на Спрингал? — попита той. — Намираш ли нещо странно в нея?

Ателстан се наклони напред, подпирайки лакти върху коленете си.

— Има нещо странно, да — промърмори той. — Иконом убива господаря си и после се самоубива. Чиста работа. Всъщност има поне две странни неща. Първото е свързано с това, че всичко около двата смъртни случая изглежда ясно, а второто — с интереса на лорд Гонт към тях. Да, сър Джон, тук определено се крие някаква загадка, но дали ние ще успеем да я разрешим — един Господ знае!

— И това не е всичко, нали? — попита Кранстън, доволен, че е получил потвърждение на собствените си мисли.

— О, не — отвърна Ателстан, изправяйки се в стола си. — Явно смъртта на Спрингал представлява някаква заплаха за Гонт. Трябва да е така. Защо иначе регентът ще кара върховния съдия да говори с нас? За да подчертае важността на задачата, която ни възлага? За да изпита верността ни? — той стана. — Ако си приключил с яденето и пиенето, сър Джон, мисля, че вече е време да научим отговорите на тези въпроси.

Кранстън стана от масата, взе плаща си и го преметна през ръката си. После намести грамадния портупей около кръста си. От него висеше дълга и тънка уелска кама, затъкната в износена кожена ножница, и най-широкият меч, който Ателстан беше виждал. Монахът прехапа устни, за да не се разсмее. Кранстън се заклатушка през кръчмата, шумно сбогувайки се със съдържателя и съпругата му, които се суетяха около тезгяха в далечния край на помещението. Доброто

настроение на коронера явно се беше върнало и Ателстан беше убеден, че го очаква един вълнуващ ден.

След посещението си в кръчмата двамата спътници отново тръгнаха нагоре по Чийпсайд. Вече беше ранен следобед и търговията беше в разгара си.

— Чудни шапки! — провикна се един продавач.

— Фуркети и игли за коса! — обади се друг. — Жартиери! Испански ръкавици! Копринени панделки!

— Заповядайте! — изкудкудяка една жена от някакъв покрит вход. — Колосване на яки! Най-фин лен!

Виковете на търговците се смесваха в демоничен хор, а по калдъръма трополяха множество опразнени след сутрешната търговия каруци, чиито собственици бързаха да се измъкнат от града, преди да забият вечерните камбани. Неколцина градски съветници, облечени в дълги мантии, обточени с кожа, търпяха подигравките на група контета, издокарани в златисти копринени одежди, окичени с евтини накити и ухаещи на още по-евтин парфюм. Откъм полята се зададоха неколцина конници със соколи върху китките. Хищните птици бяха задоволили жаждата си за кръв и сега кротко стояха под качулките си. Кранстън спря пред една бръснарница, попипвайки брадата и мустаците си, но после зърна купите с димяща кръв[7] до стола и се отказа.

— Сър Джон, знаеш ли къде живее Спрингал?

Кранстън кимна и посочи към една къща.

— Ето там.

Ателстан спря насред крачка и хвана Кранстън за лакътя.

— Чакай малко, сър Джон — рече той и издърпа недоумяващия коронер в един тъмен вход.

— Какво има, послушнико?

— Аз съм монах, сър Джон, не послушник. Запомни го най-сетне. Член на проповядващия орден, основан от свети Доминик за подпомагане на бедните и образоване на непросветените.

Кранстън се ухили.

— Вземам си бележка. Е, какво има, монахо?

— Безпокоя се за разрешителното, сър Джон. Мисля, че трябва да го погледнем.

Коронерът направи гримаса и извади свитъка, който му беше връчил Фортескю. После счупи печата и отвори писмото.

— Нищо особено — заяви той, прочитайки го набързо. — Пише, че разполагаме с пълната власт да разследваме смъртта на сър Томас Спрингал и че ако не искат верността им към Короната да се подлага на съмнение, всички поданици на краля са длъжни да отговарят на въпросите ни — Кранстън внимателно се взря в Ателстан. — Чудя се дали в това число влизат и „Синовете на богаташа“…

Монахът вдигна рамене.

— Ти познаваш града по-добре от мен, сър Джон, и много добре знаеш, че всеки занаят си има своята гилдия и че всяка една от тях е изградена от по-малки общности. Предполагам, че „Синовете на богаташа“ е просто име, измислено, за да прикрие не толкова законните дейности на някои от богатите ни търговци. Освен това смятам, че те не целят измяна, а просто печалба.

Кранстън се ухили и излезе от входа.

— Да вървим тогава, верни доминиканецо! Да проверим какво още можем да научим!

---

[1] Служебно лице, разследващо случаите на насилствена смърт. — Б.пр. ↑

[2] Псалтир, Пс. 42:4. — Б.пр. ↑

[3] Отне наш, Който си на небесата (лат.) — Б.пр. ↑

[4] Агнец Божий (лат.) — Б.пр. ↑

[5] Scald (англ.) — попарвам. — Б.пр. ↑

[6] Elms (англ.) — Брястовете. Обичайното място за екзекуции в Средновековен Лондон, дължащо името си на растящите наоколо брястове. — Б.пр. ↑

[7] По онова време бръснарите са се занимавали и с пускане на кръв. — Б.р. ↑

ГЛАВА ВТОРА

Къщата на Спрингал беше много хубава и доста приличаше на тази на съдия Фортескю, но днес от прозорците на горния й етаж висяха огромни траурни знамена от най-скъп лен, а голямата табела с герба на златаря над входната врата беше покрита с черно платно. Възрастният слуга, който се появи на прага, беше облечен в черно като самата смърт, лицето му беше мокро от сълзи, а очите му — зачервени от плач.

— Сър Джон Кранстън, градският коронер, и брат Ателстан — тихо обяви монахът.

Слугата кимна и поведе двамата посетители по някакъв тъмен коридор, след което ги покани в грамадния салон. Докато пристъпваха по пода, покрит с черно-бели плочи, разположени шахматно, на Ателстан му се стори, че навлиза в долината на сенките. Гоблените и картините по стените бяха скрити под черни платна, а във въздуха се усещаше някаква тежест, която обаче не се дължеше на горещия и задушен ден, ами на нещо друго, което караше косите на монаха да настръхват. Въпреки всичко Кранстън продължи тромаво към групичката, която се беше събрала край масата върху подиума в дъното на салона. На светлината на свещите грамадната сребърна солница[1] в средата на масата примигваше като маяк. През малкия еркерен прозорец над подиума влизаше малко естествена светлина, но въпреки това Ателстан не можеше да различи чертите на присъстващите. Всички те бяха обвити в сенки и тихичко си приказваха. После обаче разговорите секнаха и насядалите край масата се взряха в грамадното туловище на сър Джон, който се запрепъва към тях.

— Мога ли да ви помогна?

Коронерът спря и се обърна по посока на гласа, при което едва не се сблъска с Ателстан, който стори същото. Някаква млада жена стана от седалката в прозоречната ниша и се приближи към тях.

— Коя сте вие? — попита Ателстан.

— Съпругата на сър Томас Спрингал — отвърна хладно тя, излизайки на светло.

„Каква красавица!“ — помисли си Ателстан. Очите на жената бяха оградени от черни мигли, лицето й приличаше на лицата на ангелите, изрисувани по прозорците на манастирската църква, тялото й беше стройно и идеално оформено, а кожата й блестеше като злато. Жената имаше тъмночервена коса и устни, които не отстъпваха по яркост и свежест на която и да е пролетна роза.

— Тоест вдовицата на сър Томас Спрингал — вметна Кранстън тактично.

— Точно така — сопна се жената. — А кои сте вие, господа?

Кранстън погледна към групичката, която все още седеше мълчаливо около масата върху подиума, и с пиянски жест свали шапката си.

— Сър Джон Кранстън, кралски коронер. А това — той махна през рамо — е верният ми Мефистофел, брат Ателстан.

Жената доби объркано изражение.

— Секретарят ми — изфъфли Кранстън.

— Мадам — намеси се Ателстан, — надявам се Господ да дари душата на съпруга ви с вечен покой, но той е мъртъв. Сър Джон и аз пък получихме заповед да прегледаме тялото му и да открием истинската причина за смъртта му. Искрено съжаляваме, че ви притесняваме в този тежък за вас момент.

Жената се приближи и Ателстан забеляза, че лицето й е изключително бледо, очите й са зачервени от плач, а маншетите на черната й дантелена рокля са подгизнали от бърсаните с тях сълзи.

Вдовицата направи знак на двамата посетители да се качат на подиума, при което седящите около масата се изправиха. Всички те бяха облечени в черно и сякаш се криеха зад някакъв тлъст мъж с широки рамене, оплешивяваща глава, месест нос, студени очи и жестока уста.

— Кои сте вие, господа? — озъби се той. — Аз съм сър Ричард Спрингал, брат и изпълнител на завещанието на покойния сър Томас!

Кранстън и Ателстан се представиха.

— И защо сте тук?

— Върховният съдия ни помоли да дойдем.

Кранстън подаде разрешителното си на мъжа. Сър Ричард развърза червената копринена панделка и разви пергаментовия свитък.

— Заповядайте тогава — махна той към масата, след като хвърли един бегъл поглед на съдържанието на документа. — Имаме малко работа. Смъртта на сър Томас е голям удар за нас.

Ателстан си помисли, че сър Ричард прилича повече на нетърпелив търговец, отколкото на скърбящ брат, но въпреки това двамата с коронера заеха местата си и изслушаха представянето на останалите присъстващи. В далечния край на масата седеше отец Криспин, капеланът на семейство Спрингал. Той беше млад мъж със слабо, гладко избръснато лице, тъмни очи и дълга къдрава коса. Черното му расо беше от скъп плат, а яката му беше пристегната със златна закопчалка и сребърни върви. От другата страна седеше Едмънд Бъкингам, секретарят на сър Томас, който изглеждаше горе-долу на същата възраст като отец Криспин, но беше по-мургав и се отличаваше с бледо лице, сурови очи и тънки устни. По всичко личеше, че Бъкингам е роден за секретар и че повече му приляга да брои стока, да оправя сметки и да води архив, отколкото да участва в разни безсмислени разговори. В момента той шумно барабанеше по масата, изразявайки раздразнението си от присъствието на двамата — според него — натрапници. Останалите двама членове на групата — Алингам и Веши — бяха типични търговци и носеха златотъкани одежди, златни верижки и сребърни пръстени. Стивън Алингам беше висок като върлина мъж с мрачно, белязано от шарка лице и мазна червена коса. Предните му зъби стърчаха, придавайки му вид на стреснат заек, а пръстите на ръцете му, под чиито нокти се беше събрала страшно много мръсотия, току политаха към устата му, сякаш притежателят им се опитваше да си спомни нещо. Тиоболд Веши пък беше нисък и дебел човечец с бяло и пухкаво като тесто лице, върху което се мъдреха малки, подобни на черни копчета очички, леко гърбав нос и нацупени устни.

След като всички се запознаха, сър Ричард поръча на слугите да донесат херес.

„О, не! — помоли се мислено Ателстан. — Не и още пиене!“

Сър Джон обаче, който вече едва държеше очите си отворени, засия от радост. Когато подносът с чаши беше внесен, той пресуши своята на един дъх, а после алчно се взря в тази на Ателстан. Монахът

въздъхна и кимна. И така, без да обръща внимание на удивлението на останалите присъстващи, коронерът се ухили и изгълта и хереса на секретаря си. Ателстан извади служебните си принадлежности от кожената торба, изглади парчетата пергамент и постави перата и сребърната мастилница върху дъската си за писане. Ободреният след двете питиета сър Джон плесна с ръце и се наклони напред, взирайки се в седящия начело на масата сър Ричард. В следващия момент лакътят на коронера се подхлъзна и той залитна. Ателстан чу хихикането на Бъкингам и зърна безмълвната подигравка в красивите очи на лейди Изабела.

— Е, сър Ричард — изрева Кранстън, — разкажете ми своята версия за убийството на брат ви.

— Снощи сър Томас даде малко тържество — започна сър Ричард, — на което присъствахме всички, които виждате тук, плюс сър Джон Фортескю. Съдията си тръгна малко преди полунощ — сър Ричард облиза устни и Ателстан се зачуди защо ли Фортескю ги беше излъгал за часа, в който си беше отишъл.

— Накрая брат ми ни пожела лека нощ — продължи сър Ричард — и се качи в стаята си.

— Лейди Изабела — прекъсна го Кранстън, — вие спите в отделна спалня, нали така?

— Да — вдовицата хладно се взря в коронера. — Съпругът ми предпочиташе така.

— Разбира се — ухили се Кранстън. — Сър Ричард, моля ви, продължете.

— След известно време отидох при брат си, за да му пожелая лека нощ. Той вече се беше приготвил за лягане, а на масичката до леглото му имаше чаша с вино. Пожела ми приятни сънища. Когато излязох от стаята, го чух да заключва и да залоства вратата след мен.

Ателстан остави перото си.

— Защо му е било да го прави? — попита той.

Сър Ричард поклати глава.

— Не знам, винаги постъпваше така. Не обичаше да го безпокоят.

— Какво стана после?

— На следващата сутрин — продължи отец Кристин, навеждайки се напред — отидох да събудя господаря…

— Не! — прекъсна го лейди Изабела. — Вечерта аз изпратих при сър Томас прислужничката си Алис. Няколко минути след като той се беше оттеглил, тя почукала на вратата му и го попитала дали има нужда нещо — вдовицата поглади масата с дългите си, бели пръсти. — Съпругът ми й извикал, че всичко е наред.

Ателстан хвърли един кос поглед към Кранстън, видя, че заслонените му от тежки клепачи очи се затварят, и го изрита под масата.

— Да, разбира се — изправи се коронерът, оригвайки се тихичко. — Та какво казвахте, отец Кристин?

— Някъде около утренята… Да, тогава трябва да е било, защото камбаните на „Сейнт Мери льо Боу“ биеха… Та значи, някъде около утренята се качих до стаята на сър Томас, тъй като той беше поръчал да бъде събуден рано, и потропах по вратата му. Отговор обаче не последва. И така, аз извиках сър Ричард, който също се опита да събуди господаря, но… — младият капелан замълча и гласът му заглъхна.

— И после?

— После разбихме вратата — отвърна сър Ричард — и открихме брат ми проснат върху леглото. Отначало помислихме, че е получил удар, и изпратихме един слуга да повика семейния ни лекар Питър дьо Троа. Той прегледа мъртвия и забеляза, че устните му са почернели. После подуши чашата и обяви, че в нея е имало отрова, вероятно комбинация от беладона и червен арсеник, достатъчна да убие всички в къщата!

— Кой е оставил чашата до леглото? — попита Ателстан, смушквайки задрямалия Кранстън.

— Съпругът ми обичаше да си пийва по чашка хубаво бордо преди лягане и Брамптън винаги му носеше.

— Този Брамптън явно е бил много добър човек — премлясна с устни коронерът.

— Той отрови съпруга ми, сър Джон! — възкликна лейди Изабела.

— Защо мислите така?

— Защото той е занесъл отровеното вино в стаята му!

— Откъде знаете?

— Винаги го правеше!

— А защо според вас се е обесил Брамптън?

— Откъде да знам, за Бога! — извика вдовицата. — Предполагам, че от чувство за вина.

— Сър Джон… — отец Криспин вдигна ръка, за да предотврати избухването на сър Ричард в защита на лейди Изабела; търговецът така беше почервенял, че изглеждаше сякаш всеки момент ще получи удар. — Лейди Изабела не е на себе си от скръб — продължи капеланът, — но всички сме сигурни, че Брамптън е занесъл отровеното вино в стаята на сър Томас.

— Този Брамптън присъства ли на тържеството миналата вечер? — попита Ателстан.

— Не — поклати глава сър Ричард. — По-рано през деня двамата с брат ми се скараха жестоко.

— За какво?

Сър Ричард нервно се озърна по посока на Веши и Алингам.

— Сър Томас обвини иконома, че се е ровил из документите му, тъй като открил един от сандъците в стаята си разбит. До сандъка пък се търкаляло едно от сребърните копчета на Брамптън. Икономът, разбира се, отрече да има нещо общо с това и кавгата между двамата продължи през по-голямата част от деня.

— Значи Брамптън се е разсърдил и не е дошъл на тържеството, но преди да си легне, все пак е занесъл на господаря си обичайната чаша с вино, така ли?

— Така изглежда.

Кранстън вече съвсем се беше успал и главата му клюмаше на една страна, а от устата му се носеше тихо пиянско похъркване. Ателстан се престори, че не забелязва развеселените погледи на присъстващите, избута дъската си за писане встрани и се опита да запази присъствие на духа.

— Има нещо, което не мога да си обясня — рече той. — Значи казвате, че Брамптън се е скарал с господаря си, понеже сър Томас го обвинил, че се е ровил из личните му документи, така ли?

— Да — кимна сър Ричард, внимателно наблюдавайки монаха.

— И че после Брамптън се е разсърдил и се е затворил в стаята си, но вечерта все пак е занесъл на сър Томас обичайната чаша вино? Тоест проявил е великодушие?

— Не и ако виното е било отровено! — обади се хрипкаво Алингам.

Ателстан се почувства унизен. Присъстващите явно бяха решили, че Кранстън е пияница, а самият той — невеж монах, и вече открито му се подиграваха.

— Кои от вас присъстваха — попита той, — когато тялото на сър Томас беше намерено?

— Аз бях там — отвърна сър Ричард. — Разбира се, отец Криспин също. По някое време се качи и мастър Бъкингам.

— И аз — изграчи Алингам.

— Да, вярно — добави сър Ричард.

— И после изпратихте някого да повика лекаря, така ли?

— Да, нали вече ви казах.

— А после какво се случи?

— Аз се погрижих за тялото — обади се отец Криспин. — Измих го и прочетох молитвите. Както може би ще си спомните, братко — капеланът се усмихна, — някои теолози, доминиканци, твърдят, че душата не напуска тялото веднага след смъртта. Затова се помолих на Бог да се смили над душата на сър Томас.

— А нуждаеше ли се сър Томас от Божията милост?

— Сър Томас беше добър човек — отвърна рязко отец Криспин. — Правеше дарения на Църквата, раздаваше пари и храна на бедните, грижеше се за вдовици и сираци…

— В такъв случай съм сигурен, че добрият Господ ще се смили над душата му — промърмори Ателстан. — А сега искам да си поговорим за Брамптън. Та казвате, че сте тръгнали да го търсите, така ли?

— Да — отвърна сър Ричард припряно, — но тъй като подозирахме, че може да има нещо общо със смъртта на сър Томас, първо претърсихме стаята му. В един сандък, под купчина дрехи, открихме стъкленица със запушалка. Един слуга я занесе на Питър дьо Троа и той установи, че сместа вътре е същата като онази, намерена във винената чаша на брат ми. Чак тогава тръгнахме да търсим Брамптън.

— Аз открих трупа — намеси се Веши. — Забелязах, че вратата към тавана е открехната, и се качих да проверя какво става — той преглътна. — Намерих Брамптън обесен — търговецът потръпна. —

Беше ужасно. Стаичката беше празна и вътре беше студено. Въздухът вонеше отвратително. Брамптън висеше от таванските греди като кукла с пречупен врат, почерняло лице и подаващ се от устата език — Веши отпи голяма глътка от виното си. — Прерязах въжето и разхлабих примката, но вече беше късно — трупът беше изстинал — той хвърли умолителен поглед към сър Ричард. — Тялото все още е на тавана. Трябва да се махне оттам!

— Кажете ми — обади се Ателстан, — всички ли живеете тук?

— Да — отвърна сър Ричард. — Мастър Алингам е ерген. Мастър Веши пък е вдовец — той се усмихна, — макар че все още цени женската красота. Къщата е голяма — четири етажа, издигащи се под формата на квадрат около просторен вътрешен двор — и сър Томас не виждаше причина да не я дели с деловите си партньори. Цените на недвижимите имоти се повишиха, а и с тези данъци…

Ателстан кимна с разбиране, опитвайки се да прикрие отчаянието си. Привидно в този случай нямаше нищо странно. Някакъв иконом беше убил господаря си и после се беше обесил. Монахът обаче имаше чувството, че това не е всичко. Тези хора бяха надути, високомерни и самоуверени. Те се разхождаха по улиците наперени като петли, сигурни в богатството си, властта си и приятелите си в съда или в Хазната.

— Как се отнасяше сър Томас към Брамптън? — попита Ателстан. — Добър господар ли беше?

— Едва ли ще срещнете по-великодушен човек от него — отвърна Алингам. — Сър Томас проявяваше невероятна щедрост към бедняците от енорията „Сейнт Бартоломю“, към гилдията, а също и — завърши той презрително — към монасите като вас!

— Но защо тогава се е скарал така жестоко с Брамптън? Правил ли го е и преди?

Алингам се почувства хванат натясно и за момент остана безмълвен.

— Не — промърмори той най-накрая. — Не го е правил. Понякога възникваха някои разногласия, но нищо сериозно.

— Лейди Изабела — обърна се към вдовицата Ателстан, — напоследък съпругът ви изглеждаше ли ви обезпокоен от нещо?

Сър Ричард потупа вдовицата по китката, давайки й знак, че той ще отговори вместо нея.

— Сър Томас се тревожеше за войната, както и от зачестилите напоследък случаи на пиратство из Тясното море, които му струваха два кораба. Освен това негодуваше срещу нарастващата нужда на стария крал от пари.

— Брамптън беше ли добър иконом?

— О, да — отвърна лейди Изабела, без да се замисля.

— А що за човек беше?

Вдовицата направи гримаса.

— Ненатрапчив, благовъзпитан, предан — изражението на лейди Изабела омекна. — След скандала със съпруга ми обаче беше изпаднал в състояние, в каквото не го бях виждала дотогава. Толкова беше бесен, че място не можеше да си намери.

— Сър Томас спомена ли пред вас нещо за кавгата си с Брамптън?

— Каза ми, че ще се занимае с въпроса по-късно. Беше по-скоро изненадан, отколкото ядосан от поведението на Брамптън. Каза, че изобщо не му е присъщо — за миг вдовицата замълча, след което продължи: — По време на тържеството снощи съпругът ми отвори едно буре от най-доброто си бордо и аз изпратих на Брамптън една чаша в знак на помирение.

— И сте сигурна, че сър Томас е имал високо мнение за Брамптън, така ли?

— Убедена съм — лейди Изабела поклати глава и се взря в масата пред себе си.

— Хубаво. А сега ще ви помоля да си поговорим за тържеството предишната вечер…

В този момент Кранстън тихичко пръдна, но въпреки това звукът отекна в салона като камбанен звън. Лейди Изабела извърна поглед погнусено, сър Ричард гневно се взря в коронера, а Бъкингам се разкикоти. Ателстан се изчерви от неудобство.

— Какъв беше поводът да се съберете?

— Коронацията на младия крал — отвърна сър Ричард. — Всяка гилдия подготвя свое шествие по случая, така че трябваше да обсъдим плановете на златарите.

— За какво тогава ви беше съдия Фортескю?

— Не знаем — изписка Алингам. — Сър Томас просто ни осведоми, че е поканил и него. Двамата често си имаха вземане-даване

— той се ухили. — Фортескю, подобно на много други високопоставени люде, дължеше на сър Томас пари.

— Но защо ни задавате всички тези въпроси? — попита тихо сър Ричард. — Случаят е ясен дори за едно дете! — той погледна презрително към сър Джон. — Брат ми беше убит от икономa си Брамптън. Каква полза има да повтаряме всичко отначало и само да задълбочаваме болката от загубата му? Ние сме заети хора, брат Ателстан. Не можем да си позволим да губим повече време със спящия ви приятел. Студеното тяло на брат ми лежи на горния етаж. Предстои ни да организираме погребението му, да се свържем с деловите му партньори… Въобще доста работа ни чака.

— Странно! — Кранстън се размърда и отвори очи. — Много, много странно!

Ателстан огледа присъстващите и се ухили. Едно от нещата, които монахът не можеше да разбере, но които много му харесваха у сър Джон, беше, че по някакъв необясним начин дебелият коронер успяваше хем да дреме, хем да следи разговорите, които се водеха около него.

— Кое е толкова странно? — сопна се лейди Изабела, която вече не можеше да сдържа неприязънта си към коронера.

— Ей сегичка ще ви обясня, милейди — облиза устни Кранстън. — Значи Брамптън е бил предан и покорен слуга на сър Томас. Защо тогава му е било да се рови сред книжата му? Какво е криел съпругът ви?

Ако можеше, вдовицата с радост би изпепелила сър Джон с поглед.

— Да кажем, че Брамптън наистина е предал доверието на сър Томас — продължи Кранстън, дишайки тежко — и че после между двамата се е разразила кавга. При всички положения това не би могло да стане повод за убийство и самоубийство, нали така? Самата вие казахте, че Брамптън не е бил избухлив и импулсивен човек, тоест от него не би могло да се очаква да извърши подобно ужасно деяние, а после, подтикван от чувство за вина, да отнеме и собствения си живот.

— Но какво друго може да се е случило? — попита хладно сър Ричард.

— Ами не е ли възможно Брамптън да е искал да се помири със сър Томас и затова да му е занесъл чашата с вино? — попита Крансгън

и без да обръща внимание на усмивката на лицето на Веши, продължи. — После може просто да я е оставил на масичката до леглото му и да си е тръгнал…

— И? — попита лейди Изабела.

— Докато е траело пиршеството, някой друг може да се е изкачил по стълбите и да е отровил виното. Или пък — коронерът потри дебелите си длани — откъде знаем дали след като се е оттеглил, сър Томас не е имал посетител? Някой може да се е промъкнал до горния етаж, да е прекосил галерията и да се е вмъкнал в стаята на сър Томас. После може да го е увлякъл в разговор и междувременно тайно да е изсипал отровата в чашата му — Кранстън вдигна ръка, за да заглуши надигналия се шепот. — Просто теоретизирам, или както казват теолозите — размишлявам върху природата на нещата.

— В такъв случай, сър, явно сте голям глупак!

Кранстън, Ателстан и изобщо всички присъстващи удивено се обърнаха по посока на гласа. На прага на салона стоеше някаква сърдита старица, облечена в черно от глава до пети. Тя пристъпи напред, потрепвайки по пода с бастуна си със сребърна дръжка.

— Невероятен глупак!

Кранстън се изправи.

— Аз може и да съм глупак, мадам, но вие коя сте?

Сър Ричард побърза да излезе напред.

— Майко, позволи ми да ти представя сър Джон Кранстън, градския коронер.

Старицата обърна тъмните си очи към сър Джон и гневно го изгледа.

— Чувала съм за вас, Кранстън, и знам, че сте пияница и развратник! Е, какво търсите в дома на сина ми?

— Сър Джон е тук по молба на съдия Фортескю — обади се сър Ричард с тих, едва ли не умолителен глас.

— Поредният негодник! — кресна възрастната жена.

— С кого имам удоволствието да разговарям, мадам? — настоя Кранстън.

— Името ми е лейди Ерменгилда Спрингал и съм майка на сър Ричард — тя погали сина си по ръката. — Другият ми син лежи мъртъв на горния етаж, а вие тук дрънкате глупости. Брамптън може и да е бил добър иконом, но в крайна сметка беше човек от

простолюдието, а в главата му се въртяха мисли, които не подхождаха на положението му. Наложи се сър Томас да го постави на мястото му и като много други от неговата черга Брамптън не можа да го понесе. После сърцето на слугата се изпълни със злоба и той извърши ужасното си престъпление — старицата удари с бастуна си по пода, след което го хвана с две ръце и се подпря отгоре му. — Е, поне ни направи услугата да се обеси сам, спестявайки разходи на обществото и усилия на палача от Елмс!

Ателстан погледна към Кранстън и установи, че коронерът е изпаднал в едно от най-опасните си настроения. Сър Джон беше разтеглил устните си в усмивка, но погледът му беше суров и не се откъсваше от възрастната жена.

— Лейди Ерменгилда, виждам, че сте добре запозната със събитията, така че ще ви бъда безкрайно благодарен, ако ми разкажете нещо повече.

— Спалнята ми е близо до тази на сина ми — озъби се старицата — Стълбището оттатък — тя кимна в съответната посока — води до две галерии, едната от които продължава надясно. Стаята на сър Томас се намираше в дъното й, а моята е точно до неговата.

— Това ли са всички стаи в тази галерия?

— Не — отвърна лейди Ерменгилда, хвърляйки един поглед към снаха си. — Стаята на лейди Изабела също е там. Лявата галерия пък е същата като тази, която вече ви описах, като изключим едно-единствено нещо — тя вдигна кокалестия си показалец. — Моята стая, тази на сър Томас и тази на лейди Изабела се намират в Пеещата галерия.

— Пеещата галерия ли? — намеси се Ателстан. — Какво е това?

Лейди Ерменгилда се приближи и се усмихна, при което лицето й повече от всякога заприлича на сбръчкана ябълка. Едва тогава Ателстан забеляза, че старицата не е облечена в черни траурни одежди, а в тъмнокафяво монашеско расо. Удоволствията на този свят обаче явно не й бяха опротивели напълно и пръстите й бяха отрупани с пръстени, украсени с огромни скъпоценни камъни. Всъщност въпреки строгото си лице, стиснати устни и надменен поглед в очите лейди Ерменгилда изглеждаше като жена, която обича живота.

— Добре известен факт е — продължи тя покровителствено, — че тази къща е построена под формата на квадрат и че в

противоположния край на този квадрат се намира стълбище към горния етаж — старицата махна към някаква леко открехната врата в другия край на помещението, зад която се виждаха стръмни стълби. — Това стълбище ще ви отведе до стаята на сър Томас — добави тя. — На горния етаж то се разделя на две галерии. Тази вдясно се нарича Пеещата галерия, понеже всеки път, когато някой тръгне по нея, дъските по пода й „запяват“ — лейди Ерменгилда забеляза недоверието в замъглените от пиене очи на Кранстън. — Тази къща е много стара — продължи тя, вдигайки поглед към почернелите тавански греди. — Строена е още при управлението на крал Джон — старицата се ухили. — Време, доста подобно на нашето, в което кралството имало нужда от силен владетел. Все едно, един от военачалниците на крал Джон използвал тази къща като база, от която да контролира Лондон. Та този военачалник не вярвал на никого, дори на собствените си хора — очите на възрастната жена се стрелнаха към лейди Изабела, която стоеше зад Ателстан, — и затова наредил оригиналният под в тази галерия да бъде заменен със специални тисови летви. Ето защо никой не може да припари до трите спални там, без да накара пода да заскърца или „да запее“. Оттам идва и името на галерията.

— Но защо ми казвате всичко това? — попита Кранстън.

— Защото, скъпи ми коронере — измърка в отговор лейди Ерменгилда, — аз цяла вечер бях в стаята си. Стара жена съм и пиршествата ме отегчават. За съжаление, чувах разговорите и смеха от долния етаж и не можах да спя много добре. Хубавото е, че на тези години не ми трябва много сън — тя гневно се взря в Кранстън. — Както скоро и вие ще откриете, сър Джон, с възрастта хората започват да спят все по-леко.

— О, да, знам — отвърна той кисело. — Страх ги е смъртта да не ги свари неподготвени…

— Точно така — заяде се на свой ред старицата. — Но както добре знаете, сър Джон, смъртта има навика да прибира първо най-тежките от нас!

— Моля ви, милейди — намеси се Ателстан, — нека се върнем към вчерашните събития. Да разбирам ли, че не сте чули никой да се приближава към стаята на сър Томас?

— Преди началото на тържеството наоколо сновяха доста хора — сопна се лейди Ерменгилда. — После, по време на вечерята, чух гласа на Пеещата галерия веднъж и това доста ме озадачи. Когато отворих вратата, за да проверя какво става, видях Брамптън с чаша вино в ръка. След това го чух да отваря вратата към стаята на сина ми и накрая — да слиза обратно на долния етаж. Не чух друг шум, освен този от стъпките на сър Томас, когато той тръгна да се прибира в спалнята си. Сър Ричард го последва и му пожела лека нощ, а после прислужничката на лейди Изабела потропа по вратата му, за да го попита дали има нужда от нещо. След това къщата потъна в тишина до сутринта, когато отец Криспин се качи на горния етаж. Чух го да чука на вратата на сина ми, после да слиза за сър Ричард и да се връща с него.

Кранстън кимна.

— Благодаря ви, лейди Ерменгилда, вие ми предоставихте едно от липсващите парченца от мозайката, а именно, потвърдихте, че тъкмо Брамптън е занесъл чашата с вино в стаята на сър Томас. А сега — той погледна към сър Ричард, — колкото и болезнено да е това за всички вас, налага се да видя телата и на двамата мъже — коронерът се поклони на лейди Изабела. — Ако нямате нищо против, милейди, бих искал да започна с тялото на съпруга ви.

Сър Ричард поклати глава и ги поведе през салона към широкото стълбище. Докато подминаваше лейди Ерменгилда, Кранстън шумно се оригна.

Лявата галерия на горния етаж не се отличаваше с нищо особено. Мазилката наскоро беше варосана, а дървенията — боядисана в черно. Между трите врати бяха окачени картини, които сега бяха покрити с черни воали, а самите врати бяха огромни и подсилени с железни пръти. Дясната галерия обаче беше различна. Вратите и стените в нея бяха подобни на тези в лявата галерия, но вместо с широки дъски тук подът беше настлан с тесни летви от светло дърво. В момента, в който сър Ричард стъпи върху тях, Ателстан си даде сметка, че мястото напълно заслужава името си. Всяка крачка, независимо къде по галерията се намираше човек, изтръгваше от пода дълбок и едва ли не мелодичен звук, подобен на звука от десетина опънати тетиви, пуснати едновременно. Веднага вляво беше спалнята на лейди Изабела, средната принадлежеше на лейди Ерменгилда, а последната — на сър

Томас. Подът пред нея беше изтърбушен, а вратата й беше изтръгната от кожените панти и стоеше облегната на рамката. Сър Ричард освободи поставения на пост слуга и с помощта на Бъкингам избута вратата встрани.

Ателстан се огледа. Групичката от салона ги беше последвала на горния етаж и в момента странната песен на Пеещата галерия отекваше наоколо.

— Къде е отец Криспин? — попита той. — Ами лейди Ерменгилда?

— Долу в салона са — промърмори Алингам. — Капеланът страда от деформация на стъпалото още от раждането си и понякога му е трудно да се изкачва по стълбите. Лейди Ерменгилда пък е възрастна жена, така че и двамата се извиниха.

Ателстан кимна и последва Кранстън в спалнята на убития. Помещението представляваше идеален квадрат, а черните тавански греди рязко контрастираха с бялата мазилка. Стените бяха варосани и украсени със скъпи пъстри гоблени, изобразяващи различни сцени от Стария и Новия завет. По пода нямаше килими, но тръстиката, с която беше покрит, беше чиста, суха и поръсена с благоуханни билки. Вътре имаше един малък шкаф, грамаден сандък и две малки ковчежета, поставени в основата на гигантско легло с балдахин. До леглото имаше малка масичка, на която все още стоеше винена чаша, а край прозореца, върху друга маса с красив мраморен плот, беше наредена най-изящният комплект шах, който Ателстан беше виждал. В следващия момент в стаята, накуцвайки, влезе отец Криспин.

— Сирийците — обясни сър Ричард, улавяйки погледа на Ателстан.

Монахът, който беше страстен играч на шах, се приближи до комплекта и се взря в ослепително красивите фигурки. Сирийците, всеки от които беше около една педя висок, бяха изработени от злато и филигранно сребро и в направата им беше вложен невероятен майсторлък. Ателстан подсвирна, възхитено клатейки глава.

— Великолепно! — промърмори той. — Това е най-красивият комплект шах, който съм виждал!

Сър Ричард, който неусетно се беше приближил до него, кимна.

— Преди около сто години един от прадядовците ми последвал крал Едуард I на кръстоносен поход в Светите земи, където си

спечелил име на велик воин. По онова време в Утремер[2] съществувала тайна секта убийци, наречени асасини, които били предвождани от мистериозна фигура, позната под името Стареца от планината — той погледна към сър Джон, който в момента се олюляваше в средата на стаята, и се ухили; останалата част от групата също наблюдаваше коронера и почти не обръщаше внимание на разказа на сър Ричард. — Та водачът на асасините тъпчел хората си с хашиш и после ги изпращал да убиват всеки, когото си е набелязал за жертва. Сектата притежавала замъци и скривалища високо в планината и именно едно от тези места открил прадядо ми. После устроил засада и го разрушил. Плячката, с която си тръгнал оттам, се оказала пребогата, така че като награда за смелостта му кралят на Англия му позволил да задържи този великолепен комплект шах. Брат ми — добави той тихо — много обичаше да играе.

— Започнахме тази партия снощи — намеси се отец Криспин, приближавайки се изотзад. — Убедих сър Томас да поиграем, за да се успокои след скандала с Брамптън.

— Вие ли спечелихте, отче? — усмихна се Ателстан.

— Така и не довършихме играта — промърмори капеланът. — Тъкмо заплашвах офицера на сър Томас, когато прекъснахме заради пиршеството — той вдигна очи и Ателстан видя веселите искрици в погледа му. — Лесно е да хванеш натясно един свещеник, а, братко?

— Така ли мислеше сър Томас?

— Не, напротив, беше бесен — намеси се лейди Изабела. — През цялото време, докато траеше тържеството, кроеше планове как да се измъкне от затрудненото положение в играта.

Ателстан кимна и се приближи до Кранстън, който се взираше в разбитата врата.

— Значи сър Томас се е бил заключил и залостил в стаята си, така ли? — промърмори коронерът.

— Точно така — отвърна Бъкингам.

Кранстън се наведе, за да разгледа вратата по-отблизо, след което кимна и се изправи.

— Къде е трупът?

Стъписана от грубостта на сър Джон, лейди Изабела с мъка преглътна. После сър Ричард поведе присъстващите към леглото и отметна тежкия балдахин. Завивките и чаршафите бяха махнати и

покойният Спрингал лежеше върху голото легло, покрит с някакво парче кожа. Кранстън отдръпна импровизирания саван. Ателстан беше виждал множество мъжки и женски трупове, покрити с какви ли не ужасяващи рани, но въпреки това му се стори направо кошмарно да се взира в този мъж с полуотворени очи и зяпнала като на мъртва риба уста, проснат по нощница в собственото си легло. Приживе — със своята светлокестенява коса, лице с остри черти и воинска осанка — сър Томас явно беше имал доста приятен външен вид, но в смъртта изглеждаше направо гротескно.

Кранстън подуши устата на мъртвеца и внимателно наклони назад безжизнената му глава. Ателстан заинтригувано се вгледа в моравите петна, които бяха избили по вдлъбнатите бузи на покойния търговец. Някой се беше опитал да затвори очите му, но не беше успял и вместо това беше поставил върху клепачите му по една монета. Едната от тях обаче се беше изтърколила и в момента сър Томас се взираше невиждащо в тавана. После Кранстън се обърна и — както винаги — направи знак на Ателстан да се приближи, за да огледа тялото отблизо. Монахът подозираше, че сър Джон тайничко се наслаждава, принуждавайки го да изследва труповете, и че колкото по-отвратителни бяха те, толкова по-доволен бе коронерът. И така, Ателстан повдигна нощницата на сър Томас и се зае да прегледа останалата част от тялото му, стараейки се да не обръща внимание на възклицанията зад гърба си. Когато погледна през рамо, той видя, че лейди Изабела върви към вратата, подкрепяна от сър Ричард, който я беше прегърнал през кръста. Бъкингам пък беше притворил очи и стоеше неподвижно, а двамата търговци изглеждаха така, сякаш всеки момент щяха да повърнат. В следващия момент Пеещата галерия начена своята песен и не след дълго в стаята влетя лейди Ерменгилда. Старицата стискаше черния си бастун в ръце, а лицето й беше покрито със ситни капчици пот.

— Това наистина ли е необходимо? — попита тя, гневно взирайки се в Кранстън.

— Да, мадам, необходимо е — излая в отговор коронерът, след което се обърна към секретаря си. — Готов ли си вече, братко?

Монахът огледа трупа от глава до пети, но не откри никакви следи от насилие. Ръцете на покойника бяха старателно измити, а ноктите му — идеално оформени. Тялото вече можеше да бъде

предадено на балсаматорите, а после да бъде покрито със саван, положено в ковчег и опято от свещеник.

— Причината за смъртта е отравяне — потвърди Ателстан. — Няма следи от нападение или от каквото и да било друго насилие.

Монахът вдигна винената чаша и я подуши. Миризмата беше тежка и неприятна и бързо изпълни устата и ноздрите му. И така, той остави чашата и се наведе над лицето на мъртвеца, от чиито устни се носеше същият остър мирис.

— Беладона и арсеник, нали така? — попита Ателстан.

Бъкингам кимна.

— Смъртоносна комбинация — отбеляза монахът. — Единствената утеха е, че сър Томас вероятно е умрял няколко мига, след като е оставил чашата. Е, сър Джон, достатъчно ли видя?

Кранстън кимна, изпъна снага и отиде да седне в един стол, близо до масичката за шах. В следващия момент сър Ричард се върна в стаята.

— Открихте ли нещо ново, братко?

Ателстан поклати глава.

— Говоря от името на сър Джон. Може да започнете да подготвяте тялото за погребение, когато пожелаете — той се огледа наоколо. — В стаята не може да се влезе от друго място, нали?

— Не — отвърна сър Ричард. — Тъкмо затова сър Томас си я избра — той посочи към сандъците. — Брат ми държеше тук доста злато, както и някои важни документи.

— Вие претърсихте ли сандъците?

— Разбира се.

— И открихте ли нещо, което би могло да обясни странното поведение на Брамптън? Нещо, заради което си е заслужавало да прерови книжата на господаря си?

Сър Ричард поклати глава.

— Не. Имаше няколко документа, които свидетелстваха, че сър Томас е давал заеми на някои от влиятелните ни благородници и епископи, но нищо повече.

Ателстан огледа стаята, обръщайки специално внимание на майсторски резбованото легло с балдахин, украсено с виещи се змии и други символи. Спалнята на покойния сър Томас беше богато обзаведена, но едновременно с това в нея нямаше нищо прекалено.

Монахът леко потропа по пода с обутия си в сандал крак, за да провери дали в него не е скрита някаква врата, но звукът, който долетя до слуха му, беше достатъчно плътен, че да не буди съмнение.

— Сър Томас имаше ли…

— Скривалище ли? — довърши въпроса сър Ричард. — Съмнявам се. Още повече че двамата с мастър Бъкингам прегледахме сметките на брат ми и установихме, че всичко е както трябва. Сър Томас беше много подреден човек.

— Е, сър Ричард, в такъв случай нямаме повече работа тук. А сега бих искал да видя трупа на Брамптън.

— Братко Ателстан — ухили се търговецът и кимна по посока на блажено спящия Кранстън, — в момента сър Джон явно не е в състояние да върши каквото и да било. При това положение не смятате ли, че е по-добре да отложим всичко за утре?

— Да, да — отвърна Ателстан. — Първо обаче трябва да видя стаята, в която се е самоубил Брамптън.

— Аз ще се погрижа, сър Ричард — промърмори Бъкингам.

Сър Ричард кимна и секретарят излезе от стаята, но след няколко мига се върна, носейки със себе си свещ, поставена в метален свещник с капаче. После той изведе Ателстан от спалнята на покойния сър Томас и двамата отново минаха по Пеещата галерия. Тисовите летви запяха след тях, сякаш присмивайки се на отдалечаващия се монах. В дъното на втората галерия имаше тясно вито стълбище.

— По него се стига до тавана — обясни Бъкингам, отгатвайки мислите на Ателстан.

И така, двамата мъже се изкачиха по стъпалата. Накрая Бъкингам отвори някаква паянтова дървена врата и преведе Ателстан през нея. Помещението, в което се озоваха, се намираше точно под стрехите на къщата, така че в единия край дървения таван се издигаше нагоре, а в другия се спускаше надолу. Непосредствено след входа бяха поставени една стара маса и едно столче. Бъкингам вдигна свещта и Ателстан разгледа дебелата греда над масата. От нея висеше оръфано въже, което зловещо се поклащаше от ветреца, проникващ през една пролука между плочите на покрива. Върху масата отдолу, покрит с някакъв мърляв чаршаф, лежеше трупът на Брамптън. Ателстан взе свещта от ръцете на Бъкингам и се огледа наоколо. На тавана имаше какви ли не боклуци — останки от строшени глинени съдове, парчета стъкло, един

сандък със счупен капак и цяла купчина стари дрехи. Във въздуха се носеше миризмата на влага и на прах, както и противната воня на разложение. Монахът се приближи до масата и дръпна мръсния чаршаф. Отдолу лежеше дребен мъж, облечен в проста ленена риза, отворена на врата, и тъмнозелен панталон, впит в мършавите му крачета. Ако не беше странното положение на главата му, Брамптън щеше да изглежда като заспал. Вратът на икономa обаче беше леко изкривен на една страна. Освен това заслонените му от тежки клепачи очи бяха полуотворени, устата му зееше, а около кльощавия му врат имаше синьо-лилав белег. Ателстан се приближи още повече и се вгледа по-внимателно. По жълтеникавото, набраздено от бръчки лице на мъртвеца не се забелязваха следи от насилие. Малката му козя брадичка все още беше мокра от стеклата се по нея слюнка, а раната на врата — особено зад едното ухо, където се беше впил възелът — изглеждаше доста дълбока. Монахът огледа дългите и тънки ръце на Брамптън, забелязвайки късчетата въже, попаднали под оформените му като на жена нокти. В този момент Бъкингам мрачно промърмори нещо иззад гърба му, сякаш за да изрази неодобрение към методите му на работа. После откъм стълбите се чу тропот и в таванското помещение влетя Кранстън. Виното, което беше изпил коронерът, очевидно вече си казваше думата. И така, той се тръсна на столчето, попи потното си лице с крайчеца на плаща си и изрева:

— Е, послушнико, какво имаме тук?

— Брамптън — отвърна Ателстан — носи всички белези на обесен човек, макар че някои от тях изглеждат доста нагласени. Устата му е полуотворена, езикът му — подут и изпохапан, а по врата му има следи от въже. Зад лявото му ухо има по-отчетлива синина и освен това, докато се е задушавал, икономът явно се е мъчил да се освободи от примката — той се обърна към Бъкингам. — Значи Брамптън се е качил на тавана с намерението да се обеси. Къде тук държите въжета?

Секретарят посочи към далечния край на помещението.

— Ето там има доста — отвърна той. — Често ги използваме, за да опаковаме стока.

— Разбирам, разбирам. Значи Брамптън е взел това въже, покатерил се е върху масата, завързал е единия му край за таванските греди, направил е примка, нахлузил си я е на врата и е пристегнал

възела под лявото си ухо. После тихомълком е скочил от масата и животът му е угаснал като пламък на свещ.

Бъкингам присви очи и потръпна.

— Да — промърмори той. — Сигурно така е станало.

— После — продължи Ателстан непринудено, без да обръща внимание на убийствените погледи, които му хвърляше Кранстън — Веши е открил тялото, намерил е някакъв нож сред боклуците — той подритна камата, която все още лежеше на пода, — и е свалил Брамптън от въжето, но за съжаление, вече е било твърде късно.

— Да, нещо такова — рече Бъкингам. — След това слезе долу и съобщи на всички ни какво се е случило.

Ателстан вдигна камата от пода. Той я беше видял още когато беше влязъл в помещението и много добре разбираше защо е била изхвърлена. Дръжката беше нащърбена и счупена, от едната страна имаше дълбоки вдлъбнатини, но острието все още вършеше чудесна работа. Монахът стъпи на столчето, откъдето се качи върху масата, и се взря в разрязания край на въжето. „Да — помисли си той, — Брамптън е бил достатъчно висок, за да завърже въжето около гредата, да си сложи примката около врата и да затегне възела.“

— Мастър Бъкингам — рече Ателстан, слизайки от масата, — задържахме ви прекадено дълго. Ще ви бъда безкрайно благодарен, ако предадете почитанията ми на лейди Изабела и на сър Ричард и ги помолите да се видят с мен в дневната долу. Бих искал на срещата да присъства и семейният лекар на Спрингал. Той живее наблизо, нали? Слугите също трябва да бъдат разпитани.

Бъкингам кимна, очевидно облекчен, че неговият разпит е приключил, и остави Ателстан да се мъчи да изправи дремещия Кранстън на крака. Коронерът се дърпаше и мърмореше. И така, Ателстан прегърна господаря си през раменете и му помогна да слезе по стълбите. За щастие, в коридора на долния етаж нямаше никого, така че монахът облегна сър Джон на стената и леко го плесна по бузата.

— Сър Джон! Сър Джон! Моля те, събуди се!

Кранстън отвори очи.

— Не се тревожи, братко — изфъфли той. — Няма да те изложа — коронерът се изправи, примигна с очи и тръсна глава, сякаш така можеше да изкара алкохолните пари от мозъка си.

— Хайде, ела — рече Ателстан. — Лекарят и слугите ни очакват.

Монахът имаше право, но само донякъде — слугите действително чакаха в малкия склад с варосани стени, който се намираше до покритата с каменни плочи кухня, но лекарят още не беше дошъл. Бъкингам представи коронера и помощника му на присъстващите. В това време Кранстън се приближи до една грамадна бъчва с вода и шумно изгълта няколко черпака, а каквото остана, изплиска върху поаленялото си лице. Ателстан търпеливо разпита слугите, доволен, че има възможност да се занимае с тях наведнъж — така можеше да наблюдава лицата им и да следи за признаци на съучастничество или конспирация. Задачата обаче никак не беше лесна, тъй като Бъкингам седеше плътно до него, сякаш за да се увери, че няма да бъде казано нищо нередно, докато Кранстън се олюляваше насред стаята, оригвайки се като някой долен пияница. В крайна сметка Ателстан не научи нищо ново. Тържеството протекло много весело, съдия Фортескю си тръгнал след края на вечерята, а сър Томас бил в добро настроение.

— Ами Брамптън? — поинтересува се монахът.

— Той се цупи цял ден — изписука една от кухненските прислужнички, здраво стискайки ръката на някакъв снажен коняр. — Остана си в стаята и… — тя се запъна. — Мисля, че се напи.

— Някой от вас да е чул някакво движение из къщата? — попита Ателстан. — Късно през нощта, когато вече всички си бяха легнали?

Прислужничката се изчерви и извърна поглед.

— Никой не е минавал през двора — заяви разпалено младият коняр. — Ако беше минал, щеше да разбуди кучетата!

— Що за човек беше Брамптън? — излая Кранстън.

Старият слуга, който им беше отворил вратата, вдигна безпомощно рамене.

— Добър човек беше — рече той с разтреперан глас.

— Защо тогава сър Томас му се ядоса?

Възрастният мъж избърса зачервените си от плач очи.

— Брамптън беше обвинен, че се е ровил сред книжата на господаря. Едно копче от елека му — той се запъна, — или поне така разбрах, било намерено близо до един от отваряните сандъци.

— Какво може да е търсел Брамптън?

Въпросът беше посрещнат с мъртвешко мълчание. Слугите запристъпваха от крак на крак и умолително се взряха в Бъкингам.

— Добри ми монахо — намеси се секретарят, — нали не очаквате слугите да имат представа от работите на господаря си?

— Брамптън обаче очевидно се е опитал да се запознае с тях! — озъби се Кранстън, след което се върна при бъчвата, за да си налее още един черпак с вода.

— Така изглежда — отвърна Бъкингам спокойно.

Ателстан се взря в слугите.

— Тези хора не могат да ни кажат нищо повече, сър Джон — промърмори той.

— И аз не мога!

Монахът се обърна по посока на гласа и видя, че на прага стои някакъв нисък и пухкав мъж с оплешивяващо теме. Непознатият беше облечен в тъмно вълнено наметало, под което се виждаше разкошен елек от тафта, подплатен с пурпурно кадифе. Ателстан зърна мекия му зелен панталон и сребърните катарами на финитe му ботуши за езда. Дребосъкът държеше гладкото си, напомадено лице леко наклонено назад и излъчваше подчертано високомерие. В едната му ръка имаше бастун със сребърна дръжка, а в другата — ароматична торбичка, която той току поднасяше към острия си като клюн нос.

— Кой сте вие, сър? — попита Ателстан.

— Питър дьо Троа, семеен лекар — отвърна онзи и отвратено се взря в Кранстън. — А вие сигурно сте сър Джон Кранстън, градският коронер, прав ли съм? Разбрах, че се нуждаете от помощта ми.

След тези думи арогантният лекар приседна в крайчеца на масата. Ателстан затаи дъх и внимателно се взря в Кранстън. Той знаеше, че сър Джон смята лекарите за шарлатани и че с радост би ги избесил всичките. Коронерът мило се усмихна, след което нареди на Бъкингам да изведе слугите от склада, а сам той се дотътри до лекаря и се надвеси над него.

— Да, мастър Дьо Троа, аз съм градският коронер. Обичам кларета и хереса и ако ми се удаде случай, с удоволствие бих разследвал всички лекари в града — усмивката на сър Джон угасна, а семейният лекар изпъчи малките си, тлъсти гърди. — А сега, мастър Дьо Троа, кажете ми — вие ли прегледахте трупа на сър Томас?

— Да.

— А чашата, от която е пил?

— Да, сър Джон.

— И смятате, че вътре е имало комбинация от беладона и арсеник, така ли?

— Да, да, точно така. Кожата на мъртвеца беше леко синкава, а устните му миришеха на гнило — той вдигна рамене. — Беше очевидно, че е починал от отравяне.

Ателстан се приближи към двамата мъже, но лекарят не му обърна никакво внимание.

— Как мислите, бързо ли е настъпила смъртта? — попита монахът.

— О, да, а също и доста тихо. Отровеният е претърпял нещо като удар и е починал десет-петнайсет минути след вземането на отровата.

— Мастър Дьо Троа — продължи Ателстан, — бъдете така добър, моля ви, и ме гледайте, когато ви задавам въпрос.

Семейният лекар се обърна и злобно се взря в него.

— Какво още искате да знаете, монахо?

— Чудех се защо сър Томас не е усетил отровата във винената си чаша. Вие сте я подушили. Защо той не е могъл?

Дьо Троа стисна устни.

— Много просто — надуто отвърна той. — Първо, сър Томас е бил пиян — лекарят хвърли дяволит поглед към Кранстън. — Виното е добро прикритие за всяка отрова, така че ако жертвата е пила достатъчно, няма начин да заподозре нещо. Второ, когато аз подуших чашата, тя вече беше престояла цяла нощ — той облиза устни. — С течение на времето миризмата става все по-наситена.

— И смятате, че в стъкленицата, открита в сандъка на Брамптън, е имало от същата отрова, така ли?

— Да, смъртоносна комбинация от беладона и арсеник.

— Откъде може да се купи подобно нещо?

Очите на лекаря се стрелнаха встрани.

— Ако имате достатъчно пари, сър Джон, и познавате точния човек, може да си купите всичко и всеки в този град — Дьо Троа се изправи. — Имате ли някакви други въпроси?

Кранстън се оригна, а Ателстан поклати глава. И така, без да поглежда назад, семейният лекар на Спрингал излезе от стаята.

Групичката на сър Ричард все още чакаше в дневната. Ателстан си взе дъската за писане, пергамента и перата и внимателно ги прибра обратно в кожената си торба. Беше си водил много малко записки, но по-късно щеше да изготви подробен доклад. След това монахът се забърза към олюляващия се сър Джон. Коронерът беше разкрачил крака и похотливо се хилеше на лейди Изабела, а тя отвръщаше на погледа му със смразяваща студенина.

— Мисля, че сър Джон има нужда да се наспи, братко — прошепна сър Ричард. — Какво ще кажете да продължим утре?

— Да продължим утре — отвърна като ехо Ателстан.

После монахът хвана Кранстън подръка, обърна го и се опита да го изведе от салона. Сър Джон обаче се измъкна от хватката му и отново застана с лице към присъстващите, оглеждайки ги изпод полуспуснатите си клепачи. Ателстан също се завъртя и в този момент зърна как сър Ричард отдръпва ръката си от рамото на лейди Изабела „Да не би тези двамата да са нещо повече от близки роднини? — запита се монахът, взирайки се в лицето на търговеца. — Нима освен с убийство си имаме работа и с прелюбодеяние?“

— О, сър Ричард! — извика Кранстън.

— Да, сър Джон?

— „Синовете на богаташа“ — кои или какво са те?

Изведнъж присъстващите се напрегнаха и онзи подигравателен поглед, който подсказваше, че гледат на Кранстън по-скоро като на кралски шут, отколкото като на градски коронер, изчезна от лицата им.

— Попитах ви нещо, сър Ричард — изфъфли Кранстън. — „Синовете на богаташа“. Кои са те?

— Не знам за какво говорите, сър Джон. Да не би изпитото вино да ви кара да бълнувате?

— Виното не ми влияе чак толкова зле, колкото си мислите, сър Ричард — озъби се Кранстън. — Както и да е, пак ще си говорим по този въпрос — той се поклони на лейди Изабела. — А сега — лека нощ.

След тези думи коронерът се завъртя на токовете си и събирайки цялото си останало достойнство, несигурно излезе от салона, последван от Ателстан.

Щом се отдалечиха от къщата, Кранстън веднага се насочи към примамливата, полуотворена врата на една пивница от другата страна

на Чийпсайд. Ателстан спря и погледна към звездното небе.

— Мили Боже! — простена той. — Сър Джон, моля те, не ми казвай, че пак имаш нужда да се подкрепиш!

Въпреки всичко монахът побърза да настигне Кранстън. Водата очевидно беше ободрила добрия коронер, пък и Ателстан искаше да прочисти ума си и да си изясни проблемите, които го тормозеха. Пивницата беше почти празна.

— Две чаши херес! — изрева сър Джон, настанявайки се на една маса, близо до тезгяха. — А също и малко… — той сърдито се взря в Ателстан.

— Разредено с вода вино — довърши кротко монахът.

Първите две чаши с херес потънаха в бездънното гърло на сър Джон, последвани от още няколко. Накрая коронерът плесна с тлъстите си ръце.

— Чудна работа свършихме! — изрева той, а после кимна към къщата на Спрингал. — Ама че лицемери са всичките! — Кранстън се обърна към Ателстан — Ти какво мислиш, послушнико?

— Не съм послушник, а монах! — отчаяно го поправи Ателстан.

— Кого го е грижа? — озъби се коронерът. — Първо, чудя се защо съдия Фортескю е бил на онова тържество. Освен това мисля, че си е тръгнал малко по-късно, отколкото твърди — той се оригна. — Второ, Брамптън. Твърди се, че се е ровил сред книжата на господаря си и дори — че има доказателства за това, така че не е трудно да си представим скандала между него и сър Томас. Спрингал сигурно се е почувствал предаден, а икономът — бесен, че са го хванали, както и уплашен за службата си — Кранстън потропа с тлъстите си пръсти по покритата с винени петна маса. — Ако обаче Брамптън е бил невинен — изфъфли той, — защо е изглеждал виновен? Не разполагаме с отговор на този въпрос.

— А ако все пак е бил виновен — добави Ателстан, — какво е търсил? Каква тайна може да е криел сър Томас?

Монахът се загледа в двамата пияни играчи на зарове, които се препираха недалеч от тях.

— Дори така да е — промърмори той, — защо му е било на Брамптън да убива господаря си, а после да отнема и собствения си живот? Отмъщение, последвано от угризения на съвестта?

Въпросът му беше посрещнат от шумно изхъркване. Кранстън се беше подпрял на стената, очите му бяха затворени, а дебелото му, добродушно лице беше разтеглено в блажена усмивка.

— Дали сър Томас е бил убит заради тайната, която е пазел? — промърмори Ателстан. — А възможно ли е съпругата му да е била прелюбодейка, която скришом се е забавлявала с брата на съпруга си?

Някои хора убиват за пари, докато други — от страст. А лейди Ерменгилда? Дали тя играеше някаква роля в целия този фарс, опитвайки се да защити интересите на любимия си син, сър Ричард? Ами Алингам и Веши? Тези странни типове, които прекрасно се бяха възползвали от компетентността на сър Томас… И, разбира се, младият Бъкингам. Ателстан потръпна. Той и преди беше срещал мъже с пърхащи мигли и префинени движения; мъже, които предпочитаха да бъдат жени, но бяха принудени да крият истинската си природа, за да не ги сварят живи на Смитфийлд. И накрая, добрият капелан, отец Криспин. Дали кракът на капелана действително беше деформиран, както твърдеше той? Когато двамата се бяха срещнали в дневната за първи път, Ателстан беше забелязал, че отец Криспин се движи доста тромаво. По-късно обаче, когато капеланът се беше присъединил към останалите в стаята на Спрингал, монахът си беше дал сметка, че токът на единия от испанските ботуши за езда, в които се беше преобул отец Криспин, е малко по-висок от другия. Това компенсираше недъга на капелана и той съумяваше да се придвижва тихо и безшумно.

Сър Джон внезапно изсумтя и се изправи в стола си.

— Божичко, Ателстан! — простена той. — Лошо ми е!

След тези думи коронерът се изправи и се заклатушка към вратата.

---

[1] Солницата била важен елемент от средновековната трапеза и служела за отделяне на местата на високопоставените гости от тези на простолюдието. — Б.пр. ↑

[2] Outre-mer (фр.) — отвъдморски. Название на териториите, завладени от кръстоносците при Първия кръстоносен поход. — Б.пр. ↑

ГЛАВА ТРЕТА

Пред пивницата сър Джон спря, за да повърне, а после шумно започна да спори, че всъщност се чувствал отлично. И така, Ателстан хвана коронера подръка и внимателно го поведе надолу по Чийпсайд, тъй като освен всичко друго навън валеше и улицата беше станала хлъзгава. След това пък ги спря нощната стража — сбирщина арогантни слуги от домакинствата на някои от най-влиятелните градски съветници, които за малко да ги арестуват, доволни, че им се е отворила възможност да се заядат с някой монах. Когато обаче Ателстан им съобщи, че спътникът му бил самият сър Джон Кранстън, който в момента не се чувствал много добре, онези им направиха път. Разбира се, не се мина без подигравки и монахът продължи да чува смеха на стражите дори когато двамата с Кранстън излязоха на Поултри.

Къщата на коронера представляваше приятна двуетажна постройка и се намираше на една уличка близо до Поултри. Когато стигнаха до нея, Ателстан потропа по вратата и на прага се появи съпругата на сър Джон — дребничка, подобна на пиле женица, много по-млада от Кранстън, която посрещна съпруга си, сякаш беше Хектор, завръщащ се от бойното поле.

— Службата му е много тежка! — изписка тя. — Тя го кара да пие!

После жената грубо сграбчи сър Джон за ръката и безцеремонно го изблъска нагоре по стълбите.

Ателстан продължи да стои в коридора и внимателно се заоглежда наоколо, тъй като това беше първият път, в който влизаше в къщата на Кранстън и се срещаше със съпругата му. Стаята след преддверието беше уютна и удобна, подът й беше настлан със свежа тръстика, а пред камината беше поставено грамадно кресло с висока облегалка. Монахът долови благоуханието, което се носеше откъм кухнята — вероятно от вечерята, която сър Джон беше пропуснал — и си даде сметка, че умира от глад.

Не след дълго съпругата на Кранстън, Мод, се върна при него и продължи да се държи така, сякаш Ателстан беше прибрал мъжа й от някаква славна битка, а не полупиян и оцапан с повръщано.

— Двамата с теб се виждаме за първи път, братко — рече тя, хващайки монаха за ръка и впивайки в него светлосините си очи, пълни с живот. — Моля те, остани.

Ателстан нямаше нужда от повече увещания, така че с благодарност потъна в някакъв стол и прие месния пай и чашата изстудено вино, които лейди Мод сложи пред него. След това любезната домакиня го настани в една стая на най-горния етаж на къщата. Преди да си легне, Ателстан се помоли за душите на Спрингал, Брамптън, брат си и някои други, прекръсти се и благодари на Господ за хубавия ден.

През нощта монахът спа като бебе, а на сутринта се събуди точно след зазоряване. Чувстваше се виновен, че не се е прибрал в църквата си, но се надяваше, че няколкото му енориаши ще го разберат. Дали керемидарят Саймън беше оправил покрива, зачуди се той. А дали Бонавентура беше нахранен? Боклукчията Уоткин трябваше да се е погрижил вратата на църквата да си остане заключена и никой да не припарва до Годрик, нали така? Ами Бенедикта, която беше изгубила съпруга си във войните на краля отвъд морето и която идваше на литургия всяка сутрин? Ателстан седна в леглото и се прекръсти. Понякога той усещаше, че младата вдовица го гледа, и в тези моменти тъмните й очи, които чудесно се откроняваха върху бялото й като слонова кост лице, дяволито се усмихваха.

— Това не е грях! — промърмори Ателстан. — Не е грях!

Та нали самият Христос беше имал сподвижници жени. Монахът се взря в пода. Той за първи път осъзнаваше, че Бенедикта ужасно му липсва, когато не я вижда. Всяка сутрин по време на литургия Ателстан търсеше усмихнатите й очи, сякаш тя беше единственото същество на света, което разбираше самотата му и му съчувстваше. После монахът се отърси от тези мисли, облече се и отиде в кухнята, където измоли от някаква стресната слугиня купа с гореща вода, чиста кърпа и малко сол, с която да си изтърка зъбите. След като се изми, той излезе от все още тихата къща и се отправи към църквата „Сейнт Мери льо Боу“. Камбаните биеха в църковна кула, извисяваща се високо в стоманено сивото небе. Ателстан видя нощният пазач да гаси

сигналния огън, който се палеше всяка вечер, за да могат минувачите да се ориентират из лондонските улици.

Сутрешната литургия тъкмо приключваше и свещеникът символично принасяше в жертва тялото Христово в присъствието на три старици, един просяк и някакъв слепец с куче. Всички те клечаха върху каменния под пред олтарната преграда. Ателстан изчака до кръщелния купел, а когато службата свърши, последва свещеника в ризницата. Отец Матю беше много добродушен човек, така че с радост предостави на Ателстан одежди и утвар, с които да отслужи своя литургия в един от малките странични параклиси.

След като приключи, Ателстан благодари на свещеника, но отклони любезната му покана да хапнат заедно и тръгна обратно към Чийпсайд. Широката улица тъкмо се събуждаше. Гостилниците бяха отворени, покривалата на сергиите — свалени и чираците се щураха наоколо, търсейки клиенти за господарите си. Монахът се върна на Поултри и потропа по вратата на коронера. Кранстън го посрещна трезв, намусен и държащ се на положение, сякаш искаше напълно да изтрие спомена за предишната вечер.

— Хайде, братко! — той изгледа Ателстан с крайчеца на окото си и го покани в салона. — Благодарен съм ти за онова, което направи за мен вчера, докато бях в затруднено положение.

Ателстан с мъка прикри усмивката си, след което се настани на посоченото му столче, поставено срещу креслото с висока облегалка на коронера. От кухнята се носеше тихото пеене на Мод, както и сладката миризма на хляба, който тъкмо се печеше.

Странно, помисли си Ателстан, че човек като сър Джон, чието ежедневие беше изпълнено с насилствена смърт, живееше в такава уютна обстановка.

Кранстън се протегна и скръсти крака.

— Е, братко, какво ще заключим? Самоубийство?

— Ще ми се да можех да се съглася с присъдата ти, сър Джон — отвърна монахът, — но нещо в този случай не е както трябва. Има нещо дребно, което не си е на мястото; нещо като измъкната нишка от гоблен.

— Да му се не види! — изрева Кранстън, а после стана и отиде да си вземе ботушите, които стояха в ъгъла. След това ги обу и кисело се взря в секретаря си. — Познавам те, братко, и знам, че имаш нюх за

тези неща. Щом ти мислиш, че тук има нещо нередно, значи има. Въпреки това трябва да бъдем предпазливи. Спрингал принадлежеше към дворцовата клика в града и ако направим някоя погрешна стъпка…

— Какво имаш предвид? — попита язвително Ателстан.

— Имам предвид — отвърна му по същия начин Кранстън, — че предпочитам да стоя встрани от политиката. Това ми дава правото да обиждам глупаци като Фортескю. Ако обаче засегна кралския двор, противниците му ще решат, че съм техен приятел. Ако пък проявя пристрастие към него, ще ме обявят за свой враг — той си закопча жакета. — Един Господ знае кога редът в кралството ще бъде възстановен. Кралят е още момче, а Гонт е твърде амбициозен. И сам знаеш, че по линия на съпругата си регентът има право да претендира за трона на Кастилия, а чрез баба си — за този на Франция. От трона на Англия пък го дели само някакво си малко момче! — Кранстън затвори вратата на салона, за да попречи на съпругата си да чува разговора им. — Възможно е да се стигне до насилие. За моята кожа не ме е грижа, но не искам някакви въоръжени типове да изкарват акъла на домочадието ми, арестувайки ме посред нощ — той въздъхна, взе си плаща и го наметна около раменете си. — Вярвам в преценката ти, Ателстан. Нещо в този случай наистина не е наред, но един Господ знае какво е то.

Монахът извърна поглед. Беше се изказал, без да мисли. Той си припомни вчерашното посещение в къщата на Спрингал. Да, в този случай определено имаше нещо нередно. Спрингал беше убит, убиецът му се беше самоубил и на пръв поглед с това приключваше всичко. Нещата обаче изглеждаха твърде подредени, а смъртта никога не беше такава. Смъртта беше непохватна и мърлява и оставяше кървави следи навсякъде, откъдето минеше.

— Знаеш ли… — започна Ателстан.

— Какво, братко?

— Нищо, просто се сетих за вчерашното ни посещение в къщата на Спрингал. Странни хора се бяха събрали там. А и всичко около смъртните случаи изглеждаше толкова подредено — той вдигна поглед към Кранстън. — Ти също го усети, нали, сър Джон? Сякаш гледахме представление, репетирано множество пъти. Е, какво мислиш?

Кранстън се върна в креслото си.

— Същото като теб — отвърна той. — Знам, че пих твърде много; винаги го правя. Но въпреки това аз също долових нещо в онази къща. Зад привидния разкош сякаш се спотайваше някакво зло, от което тръпки ме побиха. Някой определено крие нещо. Разбира се — усмихна се той, — ти си даваш сметка, че събралите се в къщата хора са „Синовете на богаташа“, нали? Трябва да са те. Видя ли лицата им, когато ги попитах за тайното общество? — Кранстън отметна голямата си глава назад и избухна в смях. — А, да не забравяме и лейди Ерменгилда — чувал съм за нея. Била ужасно проклето същество. Е — той се плесна по коляното, — ще видим.

После Кранстън се изгуби в кухнята и Ателстан чу лейди Мод да изписква от радост. Когато се върна, коронерът се ухили на помощника си, оригна се и без да се бавят повече, двамата излязоха на улицата.

Вече бяха изминали половината Чийпсайд, когато зад тях се разнесе детски гласец:

— Сър Джон! Сър Джон!

Кранстън и Ателстан спряха и изчакаха малкото момче с мръсно лице и раздърпани дрехи да ги настигне. Хлапакът се беше задъхал от бързане и едва говореше. Сър Джон се дръпна назад и Ателстан се усмихна. По някаква причина момчетата плашеха коронера. Може би като малък останалите му се бяха подигравали заради дебелината му и той беше запазил горчив спомен за този период от живота си. Монахът коленичи пред детето и взе тънката му, кокалеста ръчица в своята.

— Какво има, момко? — попита той внимателно. — Какво искаш?

— Трябва да ви предам нещо от името на шерифа — рече задъхано момчето. — Мастър Веши… — детето затвори очи, за да си припомни съобщението. — Мастър Веши е бил намерен обесен под Лондонския мост. Шерифът твърди, че се е самоубил. Тялото е било свалено от въжето и е било пренесено в стражевата кула. Шерифът ви изпраща благо…

— Благопожеланията си — довърши вместо него Ателстан.

— Да — момчето отвори очи. — Благопожеланията си. Освен това иска сър Джон да отиде там веднага и да прегледа трупа.

Кранстън, който беше застанал зад Ателстан, тихичко подсвирна.

— Значи сме били прави, братко — рече той, подхвърляйки монета на момчето, което я улови във въздуха и се отдалечи,

подскачайки. — Някакво зло действително е в ход. Да речем, че едно убийство и едно самоубийство могат да бъдат обяснени. Но още едно самоубийство? — тлъстото му лице засия. — Сър Ричард може да се надува, лейди Изабела да демонстрира ледена студенина, а лейди Ерменгилда да тропа с бастуна си по пода, но смъртта на Веши не може да бъде отмината. Тук определено става нещо и ние двамата с теб, Ателстан, ще проследим дирята като кучета, докато накрая не съзрем плячката си. Хайде, ела! Живите може и да не искат да говорят с нас, но мъртвите ни очакват!

И така, без дори да спомене за ядене и пиене, Кранстън се заклатушка надолу по Чийпсайд и Ателстан го последва. Двамата си запроправяха път през сутрешната тълпа от послушници, монаси и амбулантни търговци, опитвайки се да не обръщат внимание на градската шумотевица, а после завиха по Фиш Хил Стрийт, която водеше към Лондонския мост. При кръчмата „Трите бъчви“ спряха и със задоволство установиха, че за конете им са се грижили добре. Кранстън плати сметката. Филомел, щастлив да види отново господаря си, навря муцуната си в него, но тъй като пътят към моста беше доста натоварен, двамата мъже решиха да оставят конете си и да продължат пеша.

На входа, близо до портата на стражевата кула, Кранстън спря и потропа по укрепената с железни гвоздеи врата. Отначало никой не отвори, така че коронерът взе някаква тухла от земята и с нейна помощ потропа отново. Най-накрая вратата се отвори и на прага застана някакво дребно същество с покрито с косми лице, което гневно се взря в сър Джон.

— Какво искате? — изръмжа то. — Разкарайте се! Стражевата кула е затворена по заповед на краля до пристигането на градския коронер!

— Аз съм градският коронер! — изрева в отговор Кранстън. — А ти кой си?

— Робърт Бърдън — сопна се дребосъкът, след което опъна плаща си и пъхна палец в широкия кожен колан на кръста си подобно на борец, очакващ опонентът му да го атакува.

Сър Джон мина покрай него и се вмъкна във влажното преддверие.

— Дойдохме да прегледаме тялото на мастър Веши.

Дребосъкът се забърза пред Кранстън, подскачайки нагоре-надолу.

— Аз съм Робърт Бърдън и съм пазач на кулата! — изкрещя той. — Назначен съм на тази длъжност лично от краля!

— Пет пари не давам! — отвърна Кранстън. — Къде е тялото на Веши?

Коронерът надзърна в малката стаичка до стълбището, където пазачът вероятно се хранеше и спеше. В следващия момент оттам изпълзя някакво бебе с мърляво лице. Дребосъкът го вдигна от пода, напъха го обратно в стаята и тресна вратата след него.

— Трупът е на покрива — рече той надуто, посочвайки нагоре с палеца си. — А вие какво очаквахте? Не мога да го държа тук при жена ми и децата. Хайде, елате с мен!

И така, пъргав като маймунка, пазачът заподскача по стълбището пред Кранстън и Ателстан. После отвори вратата на върха му и ги изведе на покрива — широко пространство, оградено от висока назъбена стена. Вятърът откъм реката се стовари върху лицата на коронера и помощника му като удар с камшик, а смрадта, която довя, ги накара да запушат носове.

— Дяволите да го вземат! — извика Кранстън, оглеждайки се наоколо.

Мъртвецът беше оставен в средата на кулата, близо до някаква паянтова барака, използвана някога от часовите. Той лежеше проснат на пода, а лицето му беше покрито с мърляв парцал. Отначало Ателстан си помисли, че вонята идва от него, но после забеляза побитите на колове глави, гниещи по стената.

— Главите на изменниците! — промърмори Кранстън. — Разбира се, забучват ги тук!

Ателстан се взря по-отблизо, стараейки се да не повърне. Като всички лондончани и той знаеше, че след като телата на изменниците бъдат разсечени, на четири, главите им се изпращат тук, за да послужат за украса на Лондонския мост. Монахът се приближи още повече. Гъстите, черни локви около коловете показваха, че някои от главите са прясно отсечени, но въпреки това всички те се разлагаха и се разпадаха под влиянието на дъжда и вятъра, който развяваше необикновено лъскавите им коси. Грамадните гарвани, които досега

бяха дълбали лицата им с жълтите си клюнове, в момента гневно кръжаха над тях.

— Сър Джон, виж косите им! — прошепна Ателстан. — Сресани са!

— Винаги се грижа за главите си! — извика дребосъкът. — Всяка сутрин се качвам тук и сресвам косите им, за да са лъскави и да изглеждат добре. Разбира се — добави той мрачно, — ефектът трае, докато не ги нападнат гарваните, макар че те пък си оставят тази част за последно. О, да, реша косите им, а когато приключа, им пея. Качвам се на покрива с виолата си. Приспивните песни са най-подходящи — пазачът на стражевата кула обърна светналото си от гордост лице към Ателстан. — Тук никога не се чувствам самотен — рече той. — Представяте ли си какви неща знаят тези глави?

— Да му се не види! — промърмори Кранстън. — Имам нужда от питие! Но да оставим това. Тази сутрин тържествено се заклех повече да не се докосвам нито до вино, нито до пиво. Е, пазачо, покажи ни трупа на Веши!

И така, дребосъкът заподскача пред двамата си посетители и отметна парцала от лицето на неочакваното попълнение към зловещата си колекция. Вятърът тутакси подхвана парчето плат и го запокити върху една от побитите на кол глави.

— Ти го прегледай, братко — прошепна коронерът. — На мен още ми е лошо от снощното вино.

Ателстан се наведе. Веши беше облечен в същите дрехи, които беше носил и вчера. Пухкавото му лице сега беше още по-пухкаво, а на цвят беше станало мръснобяло. Очите му бяха полуотворени, а устата му зееше и отвътре се показваха почернелите му зъби. Мъртвецът изглеждаше сякаш се хили на Ателстан, предизвиквайки го да разкрие тайната на смъртта му. Монахът се извърна леко встрани, при което се оплете в дрехата си и изгуби равновесие. В следващия момент едва не повърна, тъй като ръката му докосна подутия корем на трупа. Краката на мъртвеца бяха вир-вода. Ателстан огледа червено-черната следа от въже около врата на Веши, която много приличаше на онази, която откриха около врата на Брамптън, и тъмната подутина зад лявото му ухо. Монахът задържа дъха си и подуши устните на покойника, но не долови нищо друго освен вонята на разложение. После дойде ред на ръцете на трупа. По тях нямаше никакви белези, а

ноктите, по-къси от тези на Брамптън, бяха чисти и старателно подрязани. Отдолу не се забелязваха нишки от въже. Ателстан погледна към пазача на кулата.

— Къде е примката?

— Изхвърлих я — тържествуващо отвърна дребосъкът. — След като намерих обесения, прерязах въжето, разхлабих примката и я оставих да падне във водата — изведнъж лицето му стана сериозно, а в очите му се появи тревога. — Защо? Не биваше ли да го правя?

— Добре си постъпил, Робърт — отвърна тихо Ателстан. — Много добре. Значи, казваш, че ти си намерил трупа, така ли?

— Всъщност не точно. Децата ми го намериха. Играели си около предпазните колони на моста. Нали ги знаете — дървените прегради, загражданщи сводовете — той поклати глава. — Имам цели девет деца — заяви той. — Бяха десет, но най-голямото се напи и падна в реката!

Кранстън се втренчи невярващо в дребосъка, удивен от плодовитостта му.

— Но после ти си прерязал въжето, нали? — попита коронерът. — Откъде разбра, че трупът е на Веши?

— В джоба му имаше няколко монети и парче пергамент, върху което бяха написани две имена — неговото и още едно. Томас… — той затвори очи.

— Томас Спрингал?

— Точно така. Ето, погледнете. Бележката е у мен. Там е написано и още нещо.

Малкият пазач на голямата стражева кула бръкна в кесията си и извади оттам някакво мазно парче пергамент. Бележката действително съдържаше две имена — Тиоболд Веши и сър Томас Спрингал. Под тях със същия почерк беше написано: Битие, глава трета, стих първи и Откровение на свети Йоан Богослов, глава шеста, стих осми.

— Е, послушнико — промърмори Кранстън, — какво ще кажеш за това? Хайде, нали ти си проповедникът…

— Първо, сър Джон, запомни най-после, че не съм послушник, а монах. И второ, това, че съм изучавал Библията, не значи, че знам наизуст всеки стих.

Кранстън се ухили.

— Нещо друго намери ли?

Дребосъкът отново заподскача нагоре-надолу.

— Да, няколко пръстена и малко монети, но хората на шерифа ги взеха. След като намерих трупа, изпратих едно от момчетата си до Общината, за да ги извика. Това трябва да е било — той захапа пръст — точно след зазоряване. После ги чух да казват, че са изпратили някого да ви повика.

— Значи ние разполагаме с трупа и с едно парче пергамент — сър Джон въздъхна, — а хората на шерифа — със скъпоценностите на мъртвеца. Предполагам, че те ще са и последните, които ще ги видят — добави той горчиво, а после сведе поглед. — Ръцете на обесения бяха свободни, нали?

— О, да — отвърна дребосъкът. — Просто си висеше от една от гредите, поклащайки се като листо на вятъра. Елате, ще ви покажа!

Пазачът на стражевата кула поведе Кранстън и Ателстан надолу по стълбището. После тримата минаха покрай затворената врата на стаичката, зад която многобройната челяд на дребосъка бучеше като цяла орда демони, излязоха от кулата и тръгнаха покрай реката. Накрая се спуснаха по някакви груби стълби, изсечени направо в камъка, и се озоваха под моста.

— Внимавайте! — извика дребосъкът.

Кранстън и Ателстан нямаха нужда от предупреждение. Темза беше изпълнила коритото си и бурните й вълни се плискаха в краката им, сякаш се опитваха да ги хванат и да ги завлекат под тъмната водна повърхност. Мостът лежеше върху деветнайсет огромни свода. Веши беше решил да се обеси на най-близкия. Търговецът явно се беше покатерил върху една от поддържащите греди, беше завързал за нея парче въже, беше надянал примката на врата си и просто беше скочил от грамадната каменна основа. Част от въжето все още висеше от гредата, люлеейки се точно над реката.

— Защо някой би се обесил тук? — попита Кранстън.

— Правили са го и преди — отвърна пазачът. — Независимо дали са решили да се бесят, или да се давят, самоубийците винаги избират моста. Явно с нещо ги привлича!

— Може би идват тук, защото мостът им напомня за тънката нишка между живота и смъртта — отбеляза Ателстан, а после погледна към Кранстън. — В един трактат на Бартоломю Англичанина[1] също се споменава за странната склонност на хората да избират мостовете за място, където да умрат.

— Предай на Бартоломю Англичанина моите благодарности — отвърна коронерът хладно, — но наблюденията му не обясняват защо Веши е дошъл тук по тъмно, надянал е примка на врата си и се е обесил.

— Тук често идват проститутки — обади се дребосъкът. — Водят и клиентите си.

— Е, монахо, какво казва Бартоломю Англичанина по този въпрос?

— Не знам, но когато разбера, ти си първият, комуто ще кажа!

После коронерът и секретарят му отново разгледаха въжето и — спокойни, че са видели всичко — се изкачиха обратно по каменните стълби. Щом се озоваха на пътеката над речния бряг, Кранстън благодари на пазача за старанието му и пъхна няколко монети в ръцете му.

— За децата — промърмори той. — Купи им малко сладкиши.

— Ами трупът?

Кранстън вдигна рамене.

— Прати съобщение до сър Ричард Спрингал в Чийпсайд. Кажи му, че тялото на Веши е при теб. Ако той не го прибере, хората на шерифа, които са окрали скъпоценностите му, все ще му осигурят някакъв гроб.

— Да, на кръстопътя — ококори се пазачът на стражевата кула.

— Какво имаш предвид?

— Има предвид — намеси се Ателстан, — че Веши сам е отнел живота си. Това значи, че сърцето му трябва да бъде прободено с дървен кол, а трупът му — погребан на кръстопът. В провинцията все още постъпват по този начин със самоубийците. Твърди се, че така измъчените им души няма да тръгнат да бродят наоколо. Но какво значение има това? В крайна сметка става дума само за една тленна обвивка. По-важна е душата, а аз обещавам да спомена тази на Веши в молитвите си.

И така, коронерът и помощникът му се сбогуваха с дребния пазач и си прибраха конете. После обаче видяха, че пътят е почти непроходим, и решиха, че ще е най-добре да продължат пеша. Тълпата беше многолюдна и врявата беше така оглушителна, че хората не можеха да се чуят какво приказват. Двамата спътници можаха да си отдъхнат едва когато стигнаха до Чийпсайд, където улицата стана по-

широка и човек вече нямаше чувството, че постройките от двете страни го притискат. Ателстан потупа Филомел по муцуната и погледна към плувналия в пот Кранстън.

— Защо му е било на Веши да се самоубива? — обади се монахът.

— Не питай мен, по дяволите! — тросна се Кранстън, попивайки потта от лицето си. — Ако не беше той, сега аз щях да се наливам в „Кръстосаните ключове“, а ти щеше да си се прибрал в порутената си църква, за да храниш проклетия си котарак, да гледаш глупавите си звезди или пък да се опитваш да спасиш душата на поредния злодей, който с радост би ти прерязал гърлото!

Ателстан се ухили.

— Усещам, че имаш нужда да се подкрепиш, сър Джон. Прекара тежка сутрин. Напрегнатата работа на коронера би могла да пречупи и много по-слаб от теб човек.

Кранстън злобно се взря в монаха.

— Благодаря ти, братко — рече той. — Думите ти са като еликсир за душата ми.

— Мир тебе, синко — отвърна подигравателно Ателстан и посочи с пръст. — Къщата на Спрингал е ето там. А тук — той се обърна и махна по посока на една голяма и набиваща се на очи табела — е кръчмата „Агнец Божий“. Тялото има нужда от храна и пиене — монахът се ухили. — А твоето, каквото е голямо — повече от всяко друго!

Кранстън тържествено се потупа по внушителния си търбух.

— Прав си, братко — въздъхна той. — Духът се стреми към възвишеност, но плътта е много, много слаба.

„Особено в твоя случай“ — помисли си Ателстан.

— Но сега не му е времето — добави той припряно, съзирайки блясъка в очите на Кранстън. — Сър Ричард Спрингал ни чака. Трябва да се срещнем с него.

Коронерът се нацупи.

— Налага се, сър Джон! — настоя Ателстан.

Кранстън кимна, но същевременно доби изражението на дете, на което му е било отказано лакомство. После двамата мъже оставиха конете си в кръчмата „Агнец Божий“ и си запроправяха път през шумния пазарен площад. Някакъв човек с черни дрехи и бяла маска на

лицето подскачаше между сергиите и крещеше проклятия срещу богаташите и сребролюбците. Един страж, облечен в раирани одежди, се опита да го арестува, но онзи успя да му се измъкне и тълпата бурно го аплодира. Кранстън и Ателстан с любопитство се загледаха в лудешкото преследване, което се разигра пред очите им. Скоро дребничкият и дундест страж се обля в пот. В следващия момент отнякъде се появи още един маскиран, облечен по същия начин като първия, и зяпачите избухнаха в смях. Стражът се беше хванал на въдицата на двама актьори.

— Също като в живота, а, сър Джон? — обади се Ателстан. — Както казва Хераклит, нищо не е такова, каквото изглежда. Или пък както пише Платон, живеем в илюзорен свят, тъй като реалността е непосилна за разума ни.

Кранстън хвърли един последен съжалителен поглед към стража.

— Глупости! — рече той. — Аз лично съм виждал повече истини на дъното на чаша хубаво вино, отколкото който и да е съсухрен философ може да ми разкрие в някаква си прашна зала!

— Винаги съм се удивявал от схващанията ти за философията, сър Джон.

— Е, сега смятам да удивя и сър Ричард Спрингал — изграчи Кранстън. — Не съм забравил какво стана вчера.

В къщата на Спрингал ги посрещна същият стар слуга, който ги беше посрещнал и предишния ден. След няколко минути сър Ричард слезе в салона, следван от лейди Изабела и Бъкингам. Последният им съобщи, че отец Криспин и Алингам имали работа някъде другаде.

— По-добре ли се чувствате, сър Джон? — попита Спрингал.

— Не съм бил болен, сър. Всъщност вчера се чувствах по-добре, отколкото днес.

Сър Ричард просто хвърли на коронера гневен поглед, отказвайки да се включи в играта му.

— Чухте за смъртта на Веши, нали?

Сър Ричард кимна.

— Да — отвърна той тихо. — Чухме. Но нека не обсъждаме тези въпроси тук. Моля ви, последвайте ме.

И сър Ричард ги отведе в една малка, но доста по-уютна стаичка зад големия салон. Там стените бяха облицовани с ламперия, а около

огъня, който гореше в покритата камина, бяха наредени удобни кресла с високи облегалки.

— В тази стая е хладно дори в разгара на лятото — отбеляза сър Ричард.

Ателстан долови миризмата на запалените борови цепеници, примесена с аромата на сандалово дърво, смола и нещо още по-благоуханно — парфюма на лейди Изабела. Монахът внимателно се вгледа във вдовицата. Днес тя беше облечена в пълен траур и красивото й лице беше обрамчено от черен дантелен воал, а великолепното й тяло — скрито под черна копринена рокля. Единственият намек за някакъв по-жизнерадостен цвят идваше от белите й дантелени маншети и яка, както и от малкото кръстче, украсено със скъпоценни камъни, което висеше от златната верижка на врата й. Бъкингам изглеждаше по-блед и по-тих от предния ден, а движенията му бяха все така изящни. В следващия момент някой потропа по вратата.

— Влез! — извика сър Ричард.

В стаята, куцукайки, влезе отец Криспин и Ателстан забеляза, че лицето му е сгърчено от болка.

— Не се безпокойте, братко — храбро се усмихна капеланът. — Стъпалото ми е деформирано още от рождение, но сигурно сте забелязали, че ботушите ми за езда доста облекчават състоянието ми. Понякога дори забравям за недъга си. Той обаче си остава там — добави отец Криспин горчиво — и подобно на някой зъл враг винаги е готов да ме нарани.

Лейди Изабела излезе напред и сграбчи ръката на младия капелан.

— Съжалявам, отче — прошепна тя. — Хайде, ела. Присъедини се към нас.

И така, всички присъстващи седнаха. После в стаята влезе слуга с два подноса. Върху единия поднос бяха наредени чаши, пълни с бяло рейнско вино, а другият беше отрупан със сладкиши. При вида им Кранстън веднага се оживи, след което побърза да си вземе чаша и хвърляйки язвителен поглед към Ателстан, елегантно отпи от нея.

— И така — рече сър Джон, премляскващи с устни, — вече имаме три смъртни случая — той вдигна три пръста. — Едно убийство

и две самоубийства и всичко това в рамките на едно домакинство — коронерът огледа присъстващите. — Нима не скърбите?

Сър Ричард остави винената си чаша на малката масичка от едната си страна.

— Сър Джон, сигурно се шегувате. Разбира се, че скърбим. Скърбим за брат ми, чието погребение ще се състои утре. Скърбим и за Брамптън, чието тяло беше увито в саван и беше отнесено в „Сейнт Мери льо Боу“. Скръбта ни обаче не е бездънна яма, а мастър Веши беше по-скоро колега, отколкото приятел.

— Мрачен човек — отбеляза Бъкингам, — надарен с амбицията, но не и с умението да се харесва на жените — той се усмихна.

— Какво имате предвид? — попита Кранстън.

— Веши беше вдовец. Съпругата му почина преди години. Когато си пийнеше, той се изживяваше като голям женкар, едва ли не като трубадур от Прованс — Бъкингам се намръщи. — А вие го видяхте — клетникът беше нисък, дебел и грозен и дамите само му се подиграваха.

— Мастър Бъкингам иска да каже — намеси се сър Ричард, — че мастър Веши обичаше плътските удоволствия. Същевременно нямаше много приятели. Брат ми беше единственият, който наистина го слушаше, така че не бих се учудил, ако смъртта му го е тласнала към самоубийство — той разпери ръце. — Така или иначе, не бих могъл да отговарям за Веши. Разбира се, всички съжаляваме за смъртта му, но нямаме нищо общо с нея.

— Кога излезе мастър Веши?

— Около час след вас.

— Каза ли ви къде отива?

— Не, никога не ни е давал обяснения.

Кранстън се отпусна в стола си, отметна глава назад и завъртя поредната глътка бяло рейнско вино из устата си.

— Позволете ми да променя въпроса. Къде бяхте всички вие снощи?

Сър Ричард вдигна рамене и се огледа наоколо.

— Всеки по своите работи.

— Отец Кристин?

Капеланът се прокашля, а после размърда крака си, за да облекчи болката.

— Аз ходих при викария на „Сейнт Мери льо Боу“, за да уредя погребението на сър Томас.

— Сър Ричард? Лейди Изабела?

— Ние си бяхме вкъщи! — сопна се жената. — Скърбящите вдовици не се разхождат по улиците!

— Мастър Бъкингам?

— Аз отидох до Общината, за да съобщя какво подготвяме за коронацията на младия крал.

— На брат ми щеше да му хареса — намеси се сър Ричард. — Но защо са всички тези въпроси? Да не би да ни държите отговорни за смъртта на Веши? Нима твърдите, че сме го закарали до реката и сме го обесили? Защо да го правим?

— Коронерът не твърди нищо — отвърна Ателстан спокойно. — Но, сър Ричард, трябва да се съгласите, че три смъртни случая действително са твърде много за едно домакинство.

— Това говори ли ви нещо? — Кранстън извади мазното парче пергамент от кесията си и го подаде на сър Ричард.

— Името на Веши, името на брат ми и два стиха от Библията. А! — търговецът вдигна поглед и се усмихна. — Сър Томас често цитираше тези стихове. Откровение на свети Йоан Богослов, глава шеста, стих осми и Битие, глава трета, стих първи.

— Вие знаете ли стиховете, сър Ричард?

— О, да — той затвори очи. — Във втория се разказва за влизането на змията в рая.

— А в първия?

— За Смъртта, яздеща сив кон.

— Защо брат ви е имал навика да цитира тези стихове? — попита Кранстън.

— Не знам. Шегуваше се.

— С Библията?

— Не, не, само с тези два стиха. Твърдеше, че те са неговият ключ към славата и богатството, и понякога, когато си пийнеше, обичаше да ги цитира.

— Знаете ли какво е имал предвид? — намеси се Ателстан.

— Не, брат ми обичаше гатанките още от малък. Просто цитираше стиховете, усмихваше се и казваше, че ще му донесат голям успех. Не знам какво е имал предвид.

— Какви други гатанки ви поставяше сър Томас? — поинтересува се Кранстън.

— Никакви.

— Всъщност постави ни още една — обади се лейди Изабела, отмятайки черния воал от лицето си. — Помните ли? Онези приказки за обущаря…

— А, да — усмихна се сър Ричард. — Обущаря.

— Какъв обущар, лейди Изабела? — попита Кранстън.

Вдовицата се заигра с пръстена, който блещукаше на пръста й.

— През последните няколко месеца съпругът ми често говореше за някакъв обущар. Твърдеше, че обущарят знаел истината и че обущарят бил виновен — тя поклати глава. — Нямам представа какво е искал да каже с това. Понякога, по време на хранене, съпругът ми си пийваше малко повече — устните на лейди Изабела се разтегнаха във фалшива усмивка. — Да, сър Джон, и той като вас обичаше хубавия кларет… Та когато се почерпеше, сър Томас започваше да си припява: „Обущарят знае истината, обущарят знае истината.“

Кранстън внимателно се вгледа във вдовицата.

— И кога започнаха тези гатанки?

— Цитатите от Библията ли? Ами преди около четиринайсет-петнайсет месеца.

— Ами приказките за обущаря?

Изведнъж лейди Изабела стана неспокойна и това не убягна от погледа на коронера.

— Май че малко след Коледа. Да, точно така. За първи път чухме за обущаря по време на една от игрите с маски по празниците.

Нещо подсказваше на Ателстан, че тези гатанки са важни. Междувременно, като изключим резките въпроси на Кранстън, също толкова резките отговори на присъстващите и пукането на цепениците в камината, в стаята беше настанала мъртвешка тишина. От какво се страхуваха тези хора, запита се монахът. И какво ли значеха тези гатанки?

— Кажете ми — обади се Ателстан, — промени ли се нещо в този дом или в живота на сър Томас, което да ви подскаже какво се крие зад тези гатанки? Сър Ричард, лейди Изабела… вие сте били най-близките му хора…

— Не мисля — промърмори сър Ричард. — Брат ми просто обичаше да се изразява мъгляво. За него потайността беше ценна сама по себе си и той се отнасяше към нея така, както други биха се отнесли към късче злато, сребро или пък скъпоценен камък. В този дом обаче не се е случвало нищо странно.

— Убеден ли сте? — обърна се към него Кранстън, подпирайки винената чаша върху тлъстото си бедро. — Вярно, че паметта понякога ме лъже, но ми се струва, че преди осем месеца тук имаше още един смъртен случай.

Лейди Изабела пребледня, а сър Ричард сведе поглед.

— Не!

— Хайде, хайде! — излая сър Джон. — Сигурен съм, че имаше нещо такова.

— Прав сте — отвърна тихо лейди Изабела. — Сър Ричард е забравил — тя предпазливо погледна към Кранстън, сякаш вече си даваше сметка, че коронерът не е такъв глупак, на какъвто се прави. — Тогава почина Юдо.

— Разбира се, Юдо — рече Кранстън. — Кой беше той?

Сър Ричард вдигна поглед.

— Един млад паж. Падна от един прозорец в двора и си счупи врата. Така и не разбрахме как е станало, макар сър Томас да смяташе, че момчето вероятно е участвало в някаква глупава игра. Умря на място. Главата му се разцепи, а вратът му се прекърши като вейка.

Кранстън пресуши чашата си и засия от задоволство. После се ухили лукаво по посока на Ателстан, който го изгледа сърдито — коронерът трябваше да му каже за това!

— Точно така, смъртта на Юдо. По онова време аз имах треска, но добре си спомням заключението, което беше направено. Клетото момче! — промърмори Кранстън. — Тази къща явно е урочасана — той се изправи и прикова аудиторията си с поглед. — Настоявам всички да внимавате! Тук, изглежда, витае някакво ужасно зло, което може да отнеме още животи! Лейди Изабела, сър Ричард… — коронерът се поклони и излезе от стаята.

При вратата Ателстан спря и погледна назад. Всички присъстващи все още стояха по местата си и не смееха да помръднат.

— Сър Ричард?

— Да, братко?

— Ще ми разрешите ли пак да се кача на тавана, където се е обесил Брамптън?

— Разбира се. Но, както вече ви казах, тялото му беше увито в саван и отнесено в „Сейнт Мери льо Боу“.

Монахът се усмихна.

— Да, знам, но има нещо, което трябва да проверя.

И така, Ателстан помоли Кранстън да го почака отвън и тръгна да се изкачва по стълбището. На първата площадка той спря и реши да хвърли един поглед на Пеещата галерия. После обаче така се унесе в мислите си, че когато Алингам го докосна по рамото, подскочи от уплаха.

— Мога ли да ви помогна, братко?

Дългото лице на търговеца изглеждаше още по-печално от предния ден и монахът можеше да се закълне, че е плакал.

— Не, мастър Алингам, благодаря ви. Предполагам, че вече сте чули за смъртта на мастър Веши…

Търговецът скръбно кимна.

— Горкият човек! — промърмори Ателстан. — Но сигурно не знаете защо е посегнал на живота си, нали?

— Измъчена душа беше той — отвърна Алингам. — Измъчена от собствените си страсти — търговецът замълча. — Единственото необяснимо нещо беше, че не спираше да повтаря: „Бяха само трийсет и една.“

— Имате ли представа какво значи това?

— Не. Вчера, когато отидохме в стаята на сър Томас, го чух да си мърмори същото нещо — Алингам присви очи. — Каза: „Само трийсет и една, сигурен съм, че бяха само трийсет и една.“ Спомням си го — продължи той, — понеже Веши изглеждаше озадачен и разстроен.

— Знаете ли какво е имал предвид?

Алингам стисна устни.

— Не, братко, не знам. Но ако разбера, ще ви кажа. А сега — сбогом.

След тези думи търговецът продължи надолу по дървеното стълбище, а Ателстан прекоси галерията и се качи на тавана. Когато отвори вратата, му се прииска да си беше взел свещ. В помещението беше тъмно и влажно. Монахът потръпна. Наоколо сякаш витаеше някакво ужасно зло. Възможно ли беше църковните отци да са били

прави, твърдейки, че душите на самоубийците остават завинаги на мястото, където са умрели притежателите им? Дали душата на Брамптън не се рееше наоколо, осъдена да се скита между рая и ада за вечни времена?

Ателстан прекрачи прага и се огледа. Зловещите останки бяха махнати от масата, а подът беше пометен. Изобщо помещението изглеждаше доста по-чисто и подредено от предния ден. Сега обаче се питаше какво тук му бе направило впечатление миналия път, а впоследствие се беше размърдало в паметта му? Какво не беше на мястото си? Монахът се облегна на стената, отчаяно опитвайки се да си подреди мислите, но споменът все му се изплъзваше. Той въздъхна, огледа се още веднъж и тръгна да се връща, за да се присъедини към сър Джон.

Коронерът нервно пристъпваше от крак на крак, като гледаше да стои по-близо до стената на къщата и по-далеч от тълпата, която вече изпълваше Чийпсайд. Когато видя помощника си, той побърза да го придърпа по-близо до себе си.

— Лъжат, нали, братко? Нещо не е както трябва, но какво?

— Не знам, сър Джон, но за поведението им може да има много логични обяснения. Например нещо може да не е наред, но те да не го осъзнават. Възможно е и нещо да не е наред и само един или двама да знаят истината. И последно — нещо може да не е наред, но това да е известно единствено на някого извън къщата.

— Като например на кого?

Ателстан се огледа наоколо и сниши глас.

— Като например на милорд Гонт или дори на съдия Фортескю. В крайна сметка съдията вече ни излъга, като ни каза, че си е тръгнал от къщата на Спрингал, когато са забили вечерните камбани. Сър Ричард твърди, че това е станало доста по-късно.

Сър Джон потри бузата си.

— Да, около съдия Фортескю действително има нещо нередно. Дори не знаем каква причина е имал да присъства на онова тържество. Защо му е било да вечеря заедно с някакъв си лондонски търговец, а? — коронерът злобно се ухили, захапвайки долната си устна със здравите си бели зъби. — Нямам търпение да задам същия въпрос и на самия съдия, но сега е време да се подкрепим. А, за малко да забравя! — Кранстън се усмихна и се потупа по кесията. — Взех стъкленицата

с отрова, която се предполага, че е използвал Брамптън — той вдигна показалец и се почука от едната страна на носа[2]. — Имам една идея, но ще ти я кажа после. В момента имам нужда от питие!

---

[1] Бартоломю Англичанина — францискански монах, живял през 13 век, изучава естествени науки и теология в Оксфорд, по-късно заминава за Париж, където продължава обучението си в университета, а после започва да преподава там. Постъпва във францисканския орден, по-късно преподава и в Германия, където пише своята енциклопедия, озаглавена „За природата на нещата“. — Б.р. ↑

[2] Английски жест, който означава, че събеседниците споделят обща тайна. — Б.пр. ↑

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

Ателстан се беше надявал, че апетитът и жаждата на сър Джон са били обуздани, но коронерът очевидно беше ненаситен и същевременно — неспособен да се поучи от опита си. И така, монахът скръбно последва Кранстън, който прекоси улицата и тръгна право към кръчмата „Агнец Божий“. Щом се озова в сумрачния салон и вдиша топлия и сух въздух там, коронерът тутакси се почувства като у дома си. След това той изпъчи грамадния си търбух и с негова помощ си запроправя път между амбулантните търговци, занаятчиите и фермерите, които вече пропиваха печалбата си от пазарния ден.

Сър Джон седна на една маса в ъгъла и поздрави слугинята, която наливаше ейл, все едно беше отдавна изгубената му сестра. В действителност жената изглеждаше като същинско превъплъщение на сатаната. Носът й беше гърбав и постоянно течеше, кожата й беше груба като зебло, очите й бяха мътни и кървясали, устата й не спираше да преживя, а пръстите й бяха покрити с мръсотия чак до кокалчетата. Облеклото й се състоеше от яркозелена наметка и червена рокля, която висеше на няколко пръста над покапаните й с лой обувки. Гледайки я, Ателстан се помоли на Бог да му прости, че изпитва към нея единствено отвращение. Слугинята с дебелите си бедра, мръсна сивкава коса и лице, сбръчкано като свинско ухо, изглеждаше като някоя парцалива вещица, излязла право от ада. Монахът седна и продължи да се взира в нея. После си спомни красивата лейди Изабела и се зачуди как е възможно жените да бъдат толкова различни. „Е, с тази поне няма опасност да наруша обета си!“ — каза си той мрачно.

Колкото до Кранстън — той се държеше със слугинята, сякаш двамата бяха стари приятели, ласкаеше я и й подхвърляше закачки. В отговор тя дяволито му намигна, намеквайки, че е готова да задоволи всичките му нужди.

— Ах, ти, палавнице! — рече й коронерът и отвърна на намигването й. — Първо ни дай да хапнем и да пийнем, пък за другото ще видим после.

Слугинята се отдалечи с кикот, след което се върна, за да им поднесе по една преливаща чаша с ейл и един общ поднос, пълен с месо, овъргаляно в лук и праз и плуващо в море от мазнина. Кранстън веднага започна да тъпче устата си с храна. После пресуши едната чаша, а щом монахът му кимна, изгълта и следващата.

— Защо не ядеш, братко?

Ателстан само се ровеше из месото от своята страна на подноса.

— Не съм гладен. Чудя се какво ще правим.

Сър Джон вдигна поглед към почернелия таван и с умиление се взря в свинския бут, окачен на гредите, за да се опуши.

— Нямаме кой знае какъв избор — отвърна той с пълна уста. — Разбира се, за всички е ясно, че в случая има нещо гнило, но за съжаление, не разполагаме с никакви доказателства. Остава ни единствено да опишем всичко в доклад и да изпратим копие на шерифа, а после да се върнем при съдия Фортескю и да му съобщим, че каквато и тайна да е криел Спрингал, тя е умряла с него.

— Да, в случая определено има нещо гнило — отвърна Ателстан, а после се загледа в групата мъже, които се подиграваха на някакъв продавач на реликви — той твърдеше, че носи в торбата си брадата на Аарон и че за няколко монети е готов да се раздели с нея. — Чувствам се така, сякаш държа в ръцете си хлъзгава риба. В един момент ми се струва, че съм я уловил здраво, но в следващия тя ми се изплъзва.

Кранстън навря червения си, подобен на патладжан нос в поредната чаша, отпи една глътка и тресна чашата на масата.

— Добре, братко, кажи ми — какво според теб не е наред?

— Според мен Брамптън и Веши не са се самоубили. Мисля, че и тримата мъже са били убити и че убийствата все още не са приключили!

— И какви доказателства имаш за тази си теория?

— Никакви. Просто изпитвам някакво смътно безпокойство.

— О, за Бога! — изрева коронерът. — Хайде да видим с какво разполагаме. Един търговец с вкус към гатанките бива убит от икономa си, който по-късно се обесва. После един нисък, дебел и навъсен мъж, който си въобразява, че е много привлекателен за жените, разбира, че това не е така, и също се обесва. Да не забравяме и странните записки върху парчето пергамент. Истината е очевидна. Онези хора там — той кимна към къщата на Спрингал — не скърбят за никого. Всъщност

дори подозирам, че се радват, задето сър Томас е мъртъв! И Брамптън! И Веши! За тях смъртта на тези хора значи единствено по-малко ръце в кацата с меда и следователно — повече мед за тях. Единственото, което усещаш, братко, е човешката алчност и ако се огледаш, ще забележиш, че тя е навсякъде около нас — Кранстън гневно се взря в монаха и уморено заяви: — Хайде да приключваме с този случай. Ще запишем, че е самоубийство, и това е.

— Почакай малко — промърмори Ателстан.

Монахът си поръча една чаша с вода, изгълта я, след което остави Кранстън да си допие и излезе навън. Следобедът вече преваляше и сергиите по Чийпсайд бяха претъпкани с народ, а виковете на собствениците им и безсрамните ругатни на чираците създаваха непоносима врява. В следващия момент един рицар, който явно се беше запътил към някакъв местен турнир, си проправи път през тълпата. Стоманеният предпазител на чатала му беше направо огромен, а на шлема, който висеше от седлото му, имаше гротескно изображение на обесен. Шлемът даде на Ателстан една идея. И така, промушвайки се с усилие между останалите минувачи, той се запъти към „Сейнт Мери льо Боу“.

Отец Матю си почиваше и макар да изглеждаше полупиян, посрещна Ателстан сърдечно и се опита да напъха в ръката му чаша рейнско вино. Монахът обаче рязко отклони предложението, тъй като няколкото глътки ейл, които вече беше изпил, бяха раздразнили стомаха му. Освен това леко му прилоша, когато си спомни, че в пивницата, от която току-що беше излязъл, беше видял някакъв петел да стои на ръба на една непокрита бъчва с пиво. Дано слугинята да беше прецедила ейла, преди да го поднесе на сър Джон, тъй като пилешките курешки нямаше да се отразят добре дори на неговите вътрешности!

Свещеникът внимателно изслуша Ателстан.

— Да, да — промърмори той.

Разбира се, той познаваше семейство Спрингал — добри, но доста затворени хора, които винаги присъствали на неделната служба и с охота се грижели за бедните, а на Коледа, Богоявление и Великден проявявали особено голяма щедрост. Понякога личният им капелан идвал в „Сейнт Мери“, за да отслужи литургия.

— Кога ще е погребението на сър Томас? — попита монахът.

— Утре сутринта. След като заупокойната литургия бъде отслужена, ковчегът ще бъде положен тук.

— А какво ще стане с Брамптън? Икономът, който се самоуби…

Свещеникът, който почти се беше излегнал в стола си, вдигна рамене, а после избърса мазните си ръце в расото си.

— Нямаме кой знае какъв избор. Брамптън няма роднини и освен това е самоубиец. Църковният закон повелява…

— Много добре знам какво повелява църковният закон! — озъби се Ателстан. — Но, за Бога, човече, милосърдието е основна християнска добродетел!

Свещеникът направи гримаса.

— О, не се тревожете, Брамптън ще бъде погребан.

— Къде е тялото?

— В помещението за покойници — една малка барака зад църквата, близо до гробището.

— Може ли да го погледна?

— Вече е увито в саван.

Ателстан бръкна в кесията си и извади оттам една сребърна монета.

— Сигурен съм, че ако разпоря плата, все ще се намери някоя старица от енорията, която да го зашие отново.

Отец Матю кимна и сребърната монета тутакси изчезна.

— Правете каквото искате! — промърмори той.

После свещеникът се приведе към една редица куки, забити в стената, и откачи оттам един грамаден ръждясал ключ.

— Това ще ви потрябва — рече той и изчезна в един малък килер, а когато се появи отново, в ръката му имаше торбичка с ароматни билки. — Дръжте я до носа си. Вонята ще бъде нетърпима.

И така, Ателстан взе ключа и ароматната торбичка, излезе от къщата на свещеника и тръгна покрай църквата към изоставената барака отзад. Вратата беше заключена с грамаден катинар, който обаче изобщо не изглеждаше на мястото си, тъй като ако някой решеше да влезе в бараката, той едва ли щеше да срещне някакви затруднения. Монахът пъхна ключа в ключалката и освободи катинара, при което вратата изскърца и се отвори. Вътре беше тъмно и задушно, а въздухът беше пропит с някаква странна, кисела миризма. На една от напречните греди, в локвичка засъхнала лой, стоеше стара свещ, а до

нея имаше огниво. Ателстан взе огнивото, запали свещта и стаята се изпълни със светлина.

Тялото на Брамптън лежеше на пода, увито в някакво мръсно и пожълтяло платнище, доста неумело зашито. Ателстан внимателно разряза плата с помощта на малкото ножче, което винаги носеше у себе си. Трупът вече беше започнал да се разлага и вонята, която се носеше от него, действително беше нетърпима. Монахът, разбира се, беше свикнал с вида и миризмата на мъртъвци, така че успя да запази самообладание, но въпреки това от време на време с облекчение приближаваше ароматната торбичка до носа си. Покойният Брамптън изглеждаше ужасно. Лицето му беше станало синкаво-жълто, а коремът му се беше подул и изпъваше тънката ленена риза, с която беше облечен. Ателстан внимателно огледа мъртвеца, обръщайки специално внимание на босите му стъпала. После начерта един кръст във въздуха, помоли се за душата на клетия иконом, заключи бараката, върна ключа на свещеника и се запъти обратно към Чийпсайд.

Когато стигна дотам, той застана на едно място и се зачуди какво ли става в „Сейнт Ерконуолд“. Кой ли щеше да даде на Годрик да яде? Ами Бонавентура? Възможно ли беше котаракът да се обиди, че монахът не го е нахранил лично, и завинаги да се запилее из смрадливите лондонски улички? На Ателстан му се искаше да забрави за Кранстън и за този случай, да се махне от Чийпсайд и да се върне на върха на кулата си, откъдето да наблюдава звездите. Той се облегна на някаква стена и се замисли за чувството на вина, което го измъчваше. Вдовицата Бенедикта му липсваше ужасно много и невинното й, ангелско лице го преследваше навсякъде, където идеше. Откога се познаваха двамата? От шест месеца? Монахът промълви една молитва. Беше съгрешил. Да, щеше му се да се върне в църквата при любимите си звездни карти, да застане на върха на кулата и разхлаждан от вечерния бриз, да се изгуби в необятността на небесната шир. Дали нарушаваше обета си, желаейки тези неща? А може би вместо монах трябваше да стане астролог и да се влее в редиците на онези прегърбени фигури с качулки, които се разхождаха из коридорите на университета в Оксфорд?

Но с какво толкова го привличаха планетите? Ателстан прехапа устни. На небето съществуваше ред. Ред във времето. Ред в движението. Прав ли беше Аристотел, зачуди се той. Въртенето на

планетите във Вселената действително ли пораждаше музика? В следващия момент някаква каруца изтрополи покрай него и ругатните на коларя го изтръгнаха от унеса му. Монахът се отдръпна от пътя и се огледа.

Тук нямаше никакъв ред. Един просяк с покрито с язви лице и крака, отрязани точно под коляното, подскачаше наоколо с помощта на дървените си патерици. Някаква проститутка с наплескани с черен грим очи и начервени устни метна един поглед на Ателстан, ухили се и го подмина. Монахът прекоси улицата. На позорните стълбове насред Чийпсайд в момента беше изправен само някакъв дебелак. Под него се забелязваха овъглените остатъци от малък огън, а над главата му беше закована обява, от която се разбираше, че мъжът е касапин и че е бил заловен да продава развалено месо. Ателстан спря един разносвач на вода, загреба един черпак и даде на арестанта да пие. Онзи преглътна шумно, обърна мътните си очи към монаха и му благодари. В следващия момент по улицата мина конник, който напомни на Ателстан за шлема на рицаря, както и за нещо, което беше зърнал на тавана на Спрингал и в стражевата кула на Лондонския мост…

И така, монахът се отправи на север към грамадната бесилка на Елмс, от която висяха трима мъже с килнати на една страна глави и здраво завързани ръце и крака. Зяпачите се бяха разотишли и край ешафода бяха останали само един страж, облечен в натруфената си униформа, и двамата му другари. Тримата играеха на зарове и сякаш изобщо не забелязваха зловещите трупове, люлеещи се над главите им. Пространството около тях беше празно. Странно как хората обичаха да виждат ближните си да умират, помисли си Ателстан, но се страхуваха от гледката и миризмата на самата смърт. Когато монахът се приближи, стражът вдигна поглед.

— Какво има, братко?

Ателстан посочи към трите люлеещи се във въздуха тела, опитвайки се да не обръща внимание на поморавелите им лица, изскочилите от устите им почернели езици, изцъклените им очи и изцапаните им панталони.

— Не се тревожи, монахо, изповядаха ги сутринта — обади се стражът. — Точно преди да ги бутнем от стълбата.

— Колко дълго ще останат на бесилката? — попита Ателстан.

Онзи вдигна рамене и монахът се постара да не се взира в грамадната язва на дясната му буза, от която и в момента се процеждаше гной. После стражът обърна замъглените си от пиене очи към двамата си другари — бледи младежи с пъпчиви лица — и се ухили.

— До залез-слънце, отче. Защо питаш?

— Искам да огледам телата им.

— Мъртвите ще останат на бесилката до залез-слънце — повтори стражът. — После ние ще приберем дрехите и вещите им, а те ще бъдат увити в савани и след кратка молитва ще потънат в някой незнаен гроб, за да се срещнат със създателя си — той потупа един от поклащащите се във въздуха трупове. — Няма смисъл да съжаляваш когото и да било от тях, отче. Мръсниците са прерязали гърлото на някаква жена, после са отрязали гърдите й, изнасилили са я и са изгорили трупа й.

— Дано Господ се смили над душите им! — прошепна Ателстан. — Но аз съм тук по заповед на градския коронер, сър Джон Кранстън, и настоявам да видя телата!

Монахът бръкна в кесията си и извади оттам няколко медни монети. Стражът потърка брадичката си и погледна към труповете, а после и към Ателстан, шумно поемайки въздух през почернелите си зъби. Накрая се изправи и излая някаква заповед към един от младежите, който подпря стълбата на ешафода и с драматичен жест подкани монаха да се качи по нея.

— Стълбата те чака, братко. Прави каквото искаш!

И така, Ателстан бавно се качи по стъпалата и внимателно огледа труповете, задържайки дъха си, за да се предпази от миризмата на разложение. Възелът зад ухото на всеки един от обесените беше здраво затегнат. Когато слезе от ешафода, монахът хвърли на палачите още една монета.

— Какво има пак, братко? — вдигна поглед стражът.

— Кой обеси тези мъже?

— Ние тримата.

— Имах предвид кой завърза въжетата около вратовете им?

— Аз! — изправи се един от пъпчивите младежи. — И смея да твърдя, че се справих отлично!

— А би ли казал — продължи с въпросите Ателстан, опитвайки се да прикрие отвращението, което изпитваше при вида на светналото от задоволство лице младежа, — че всеки палач завързва възела по свой собствен начин?

— Разбира се!

— Значи можеш да различиш своята примка от тази на всеки друг, така ли?

— Естествено. Подобно на златарите и художниците и ние си имаме свой почерк. Моите възли са уникални — младежът се усмихна широко. — Много съм добър в занаята си, братко, и винаги гледам да се уверя, че осъдените ще се мъчат дълго, преди да умрат.

— Защо?

Онзи вдигна рамене.

— А защо не?

— Приятно ти е да ги гледаш как страдат ли?

— Копелетата заслужават да страдат.

— И как точно страдат?

— Ами ритат. Винаги ритат.

Ателстан посочи към стъпалата на мъртъвците.

— Затова ли винаги ги бесите боси?

— Разбира се. Иначе може да си изритат обувките и някой от зяпачите да ги задигне, а това би било загуба за нас. Но защо питаш, братко?

Монахът се усмихна и начерта кръстен знак във въздуха.

— Просто така, синко мой, просто така.

После Ателстан обърна гръб на страховитите трупове и се отправи обратно към кръчмата „Агнец Божий“. Макар все още да не можеше да каже кой е извършителят, той вече беше сигурен, че Брамптън и Веши са жертви на жесток убиец.

Кранстън дремеше в кръчмата, сгушен в едно ъгълче край огнището, а на масата пред него бяха наредени няколко празни оловни чаши. Ателстан хвърли една монета на слугинята и й поръча да донесе още една чаша ейл и малко вино. Междувременно се опита да събуди сър Джон. Коронерът замърмори под нос, чудейки се къде се намира. После монахът му описа посещението си в бараката за покойници и ходенето до бесилката на Елмс. Докато траеше разказът му, Кранстън отново се унесе, така че се наложи Ателстан да го свести, плисвайки

върху лицето му един черпак с вода. Този път сър Джон се събуди, отръска се като куче и изрече най-ужасните ругатни, за които се сети. Успокои се едва когато слугинята сложи пред него препълнена чаша и му хвърли възможно най-прелъстителния си поглед. Трогнат от това ласкателство и отново усетил вкуса на ейл, сър Джон си възвърна доброто настроение и внимателно изслуша Ателстан. Щом монахът приключи, Кранстън се оригна шумно и зачопли зъбите си с някаква тресчица. За миг Ателстан си помисли, че коронерът ще заспи отново, но после той отпи още една глътка от чашата си.

— Имаме доста неща за обсъждане, сър Джон! — сприхаво рече монахът.

— Да, да — изрева коронерът. — Вземи ми още една чаша с ейл и обещавам да те слушам.

Ателстан се подчини. Сър Джон, който вече беше напълно буден, но все още доста пиян, се оригна и огледа кръчмата, промърморвайки, че била чудесно място. Монахът си припомни петела, кацнал на ръба на бъчвата с пиво, но реши, че ще е по-добре да си замълчи. После продължи да отпива от чашата си с разредено с вода вино, представяйки си как ще се върне в църквата. Трябваше да се погрижи за покрива и да се увери, че проститутката Сесили не упражнява занаята си наоколо. Какво ли щеше да стане с Годрик, запита се той. А дали Бенедикта беше забелязала отсъствието му? Ателстан погледна през тесния прозорец на кръчмата и видя, че слънцето вече залязва. Беше време да си върви. Случаят със Спрингал беше забулен от твърде дебел пласт лъжи, а той беше твърде уморен, за да се занимава с него. Кранстън пък беше твърде пиян.

Монахът се изправи на крака.

— Сър Джон!

Коронерът вдигна замъгления си поглед.

— Сър Джон, виждам, че в момента не си в състояние да разговаряш, така че ще се върна в църквата си. Утре или вдругиден, когато се почувстваш по-добре, ела и ме потърси там.

След тези думи Ателстан вдигна кожената си торба, излезе от кръчмата, взе Филомел от конюшнята и бавно тръгна по празните улици към Лондонския мост.

Кранстън проследи отдалечаването му с поглед, след което се облегна на стената.

— Да му се не види, братко — промърмори той, — ще ми се поне веднъж да беше останал!

Коронерът простена и избута чашата си встрани. Беше пил доста и вече му се щеше да не го беше правил. Монахът обаче не беше единственият човек, който криеше нещо. Сър Джон също имаше своя тайна и пиеше, за да я забрави. Вече никой не си спомняше — освен, разбира се, Мод, която не обичаше да говори за това — но през същата седмица преди седем години малкият му син Матю беше станал жертва на чумата. Кранстън стисна устни и яростно замига с очи, както правеше винаги, когато сълзите му заплашваха да потекат. Матю с неговото ангелско личице и невинни сини очи беше в мислите му всеки ден и сър Джон беше решил да пие, докато споменът за страшната му загуба не изчезне напълно. Бог не можеше да го вини за това. От друга страна, пиенето замъгляваше разсъдъка му и дълбоко в себе си Кранстън знаеше, че Ателстан е прав да не одобрява поведението му. Сълзливото пиянство изобщо не помагаше на работата му. В дома на Спрингал беше извършено хладнокръвно убийство, но къде беше доказателството? Сър Джон се опита да си спомни какво му беше казал монахът. Нещо в смисъл, че нито Брамптън, нито Веши са се самоубили. Но къде беше доказателството? Кранстън се опита да прочисти мислите си. Той също разбираше, че в този случай има нещо нередно. Нещо определено го притесняваше; нещо, което беше видял сутринта на моста… Коронерът погледна към полупразната си чаша.

— За Бога, Матю, липсваш ми! — промълви той. — Не ме е грижа, ако ще целият свят да се обеси!

Сър Джон се накани да си поръча още едно, но после си спомни за Мод и за обещанието си към нея. Поне тази вечер щеше да се прибере горе-долу трезвен. И така, коронерът избута встрани чашата си и се заклатушка към конюшнята, за да си вземе коня и да се върне в къщата си на Поултри.

Два дни след завръщането си от града Ателстан стана рано и излезе да провери какво става с малката му градинка. Щом се озова навън, той гневно се огледа наоколо. Нечие прасе се беше ровило сред зеленчуците му и монахът не можа да се сдържи да не употреби една от любимите ругатни на Кранстън. Чувстваше се ядосан и разстроен.

По време на отсъствието му в църквата не се беше случило нищо нередно с изключение на това, че Годрик беше изчезнал.

— Нали разбираш, отче — беше му обяснил боклукчията Уоткин, — глупавият кучи син явно си беше въобразил, че може да се измъкне, и се опита да го стори през вратата на ризницата. Разбира се, хората на шерифа го чакаха отвън. Когато им падна в ръцете, те го набиха, вързаха му ръцете и го поведоха към затвора Маршълсий. Сега сигурно ще увисне на въжето!

— Да, Уоткин — беше му отвърнал Ателстан, — най-вероятно ще увисне на въжето.

С изключение на това и факта, че Бонавентура се беше измъкнал от църквата и оттогава никой не го беше виждал, всичко беше наред. Ателстан се надяваше котаракът да е добре и когато огладнее, да доприпка обратно, мяукайки настойчиво и навирил опашка.

Монахът вдигна поглед. Небето още беше синьо и все по-силното слънце обещаваше зноен ден. Той въздъхна. Вече си беше казал молитвите и беше отслужил сутрешната литургия. Бенедикта беше дошла, но вместо да се приближи към олтара, беше коленичила до кръщелния купел край вратата, карайки Ателстан да се зачуди какво не е наред. Той надникна от едната страна на църквата, за да провери дали Крим не чака на стълбите, но не видя никого. И така, монахът взе една мотика от къщата си и ожесточено се разшета из зеленчуковата градина, опитвайки се да приведе лехите в ред. „Когато Крим се появи — реши той, — ще отида да навестя гробокопача Хоб.“ Клетникът бавно гаснеше, след като беше попаднал под някаква каруца, чиито колела му бяха премазали ребрата.

Щом се умори, Ателстан хвърли мотиката на земята и надявайки се поне прасето да си е хапнало добре, се върна в църквата. Когато се огледа наоколо, той се почувства много по-добре. Керемидарят Саймън се беше справил със задачата си отлично и покривът изглеждаше напълно готов да понесе предстоящите зимни дъждове. Художникът Хъдъл пък беше почистил стената и беше започнал работа по първата си църковна фреска. Ателстан беше настоял Хъдъл първо да скицира творбата си с въглен, а щом беше видял скиците, беше пошушнал на даровития младеж, че всъщност не съществуват доказателства Ирод да е наръгвал Пилат в гърба. И така, първоначалните скици бяха изтрити и Хъдъл беше започнал наново, избирайки за теми Благовещение и

Рождество Христово. Подът на църквата блестеше от чистота благодарение на проститутката Сесили, която беше припечелила почтено няколко пенита, излъсквайки всяка педя.

— Промених се, отче, честна дума — беше казала тя на Ателстан, подпирайки се на метлата си. — Искам да се променя.

Монахът се беше взрял в детинските й очи и се беше зачудил дали жената е с всичкия си. Той беше сигурен, че я е видял да се търкаля между гробовете в църковния двор с керемидаря Саймън, който беше женен, с три деца.

— Е, отче — беше прошепнала тя, приближавайки се към него и предизвикателно разлюлявайки бедра, — мога ли да играя ролята на Девата в представлението за празника Тяло Господне[1]?

Ателстан беше успял да потисне усмивката си и придавайки си строго изражение, беше заявил, че ще обсъди молбата й с църковния съвет.

— Боклукчията Уоткин — беше рекъл той — приема доста сериозно задълженията си на пазач на църквата и също има някои идеи по този въпрос.

— Хич не ме е грижа какви идеи има Уоткин! — беше се сопнала Сесили. — Мога да ти кажа много неща за Уоткин, отче!

— Благодаря ти, Сесили — беше отвърнал Ателстан. — Скоро църквата ще изглежда много по-добре.

Проститутката беше продължила с чистенето, а монахът се беше почувствал виновен. „Може би бях твърде суров с нея“ — беше си помислил той. Сесили беше мило момиче с добри намерения и той не виждаше причина да не й позволи да играе Девата. Единствената пречка беше боклукчията Уоткин, чиято дебела съпруга също беше хвърлила око на ролята.

В крайна сметка Ателстан реши, че е доволен. Всичко беше наред, като изключим работите с Годрик, с Бонавентура и, разбира се, с продавача на папски индулгенции. Да, Хъдъл му беше съобщил, че на стълбите на църквата се бил появил някакъв мошеник в крещящо облекло, който предлагал индулгенции на онези, които можели да си ги позволят. „Ако го пипна, Кранстън ще се сдобие с още едно убийство за разследване!“ — беше се заклел Ателстан.

Монахът се облегна на олтарната преграда и се взря в току-що поправения покрив. Къде ли беше всъщност Кранстън, зачуди се той, и

защо не се беше появявал цели два дни? Сърдеше ли се, или просто пиянстваше? Ателстан не можеше да остави енорията и да отиде в града, но същевременно много му се искаше да си поговори с коронера и да му се извини, че онази вечер го беше зарязал така внезапно. Не че беше имал намерение да го прави — просто се беше почувствал крайно изтощен от историите покрай семейство Спрингал, от убийствата и от всички измами и лъжи. Нещо му подсказваше, че Брамптън и Веши не са се самоубили, и освен това подозираше, че сър Томас Спрингал не е бил убит от икономa си. Истинските убийци се бяха изпокрили в сенките, подигравайки се на тях двамата с Кранстън и вярвайки, че никога няма да бъдат заловени. Ателстан се усмихна. Когато си събереше ума, сър Джон щеше да покаже на копелетата, че грешат!

Монахът чу някакъв шум и се обърна. В следващия момент вратата на църквата се отвори и в нефа с подскоци влезе палавникът Крим. Майката на момчето беше положила специални усилия да го почисти и в момента поне лицето и ръцете му не бяха покрити с мръсотия.

— Добро утро, Крим — извика Ателстан. — Хайде, ела тук!

Той взе една свещ и я запали от голямата восъчна свещ, която гореше пред статуята на Девата.

— Вземи тази свещ и върви пред мен. Освен това — монахът извади едно малко звънче иззад олтара — искам да подрънкваш с това звънче. Ако свещта изгори, не се притеснявай. Просто продължи да вървиш и да звъниш със звънчето. Знаеш ли къде отиваме?

Хлапето ококори очи и поклати глава.

— При гробокопача Хоб.

— Но той умира, отче!

— Знам, Крим. Тъкмо затова отиваме — човекът трябва да напусне този свят с вяра в Христа. Разбираш ли?

Момчето кимна сериозно, след което Ателстан откачи ключовете от колана си, застана под хвърлящия червеникави отблясъци олтарен светилник и отключи дарохранителницата. После монахът извади оттам последното причастие, прибра го в една малка кожена торбичка, която завърза около врата си, и отиде в ризницата, за да вземе единствените свещенически одежди, с които разполагаше църквата — износена мантия в червено и златисто, на която Светият Дух бе

изобразен като еднокрил гълъб, изпращащ бледи лъчи към един още по-блед Христос. И така, монахът се загърна в мантията, напомни на Крим да върви пред него и двамата излязоха от църквата. Щом се озоваха насред плетеницата от улички на Съдърк, Ателстан за пореден път се изненада от ефекта, който предизвикваше. Тук хората умираха за по няколко монети, но когато зърнеха запалената восъчна свещ, чуеха звука на малкото звънче и го видеха облечен в свещеническите му одежди, дори най-суровите мъже и жени отстъпваха встрани, за да почетат великите тайнства, които представляваше.

Къщата на Хоб беше мрачна постройка с пръстен под, разделена на три помещения. В едната стая спяха гробокопачът и съпругата му, в другата — четирите им деца, а третата служеше едновременно за кухня и трапезария.

Домът беше беден, но чист; чисти бяха и няколкото оловни съдинки, които висяха от гвоздеите, забити в стената. Хоб лежеше в леглото в далечния край на помещението. Лицето му беше пребледняло, а по устните му беше избила кървава пяна. Когато се приближи до мъжа, Ателстан хвана ръката му и стараейки се да не поглежда към кръвта, го благослови. После монахът даде на умиращия последно причастие и помаза с миро главата, гърдите, ръцете и краката му. Щом приключи, той размени няколко думи със съпругата на гробокопача, уверявайки я, че всичко ще бъде наред. През цялото време докато траеше разговорът им, четирите хлапета страхливо се притискаха в майка си. Накрая Ателстан обеща на жената, че ще намери начин да й помогне, и тихо излезе от къщата.

Когато се върна в църквата си, съпровождан от подскачащия пред краката му Крим, монахът завари пред вратата да го чака ловецът на плъхове Ранулф. В ръцете си мъжът държеше един добре охранен Бонавентура. Той изчака Ателстан да върне черната торбичка с последното причастие в дарохранителницата, а после Крим да си вземе пенито и да побегне като вятъра, след което остави котарака на земята и се приближи към монаха.

— Намерих го да чака тук, отче, но ако искаш да го продадеш…

Ателстан се усмихна.

— Вземи го, ако го искаш, Ранулф, но от друга страна — съмнявам се, че той ще има желание да си тръгне от тук.

Монахът коленичи на земята и почеса Бонавентура между ушите, след което вдигна поглед към сбръчканото лице на ловеца на плъхове, обрамчено от черна кожена качулка.

— Почти съм сигурен, че ако го отведеш, до довечера ще се е върнал!

Котаракът като че ли се съгласи с това твърдение, протегна се и се върна на любимото си място в основата на една от колоните.

Щом Ранулф си отиде, Ателстан седна на стъпалата към олтара и се замисли за труповете, които беше видял: Веши, лежащ вкочанен между онези противни глави на върха на стражевата кула на Лондонския мост; Брамптън, увит в онзи мърляв саван в помещението за покойници на „Сейнт Мери льо Боу“, и Спрингал, положен под коженото покривало в грамадното легло с балдахин в собствената си къща. Какво му убягваше? После монахът си припомни умиращия в колибата си Хоб и неговата уплашена за бъдещето си съпруга. Вероятно щеше да успее да й осигури някакви средства, нали така? Той вдигна ръце към лицето си и подуши мирото, с което беше помазал главата, гърдите, ръцете и краката на гробокопача. Разбира се, краката!

Ателстан подскочи от вълнение. Точно там беше ключът към загадката! В краката на Брамптън! Той не се беше самоубил. Не можеше да го е сторил. Брамптън беше убит!

Монахът се огледа наоколо. Искаше му се Кранстън да е с него. Слънцето се процеждаше през покрития с рогови плочки прозорец, а Бонавентура се беше изтегнал блажено и си почиваше след успешния лов през нощта. Ателстан извърна очи от тази позната и приятна сцена, коленичи пред олтара и прикова поглед към червената светлина.

— Помогни ми, Господи! — промълви той. — Моля Те!

Наведен над писалището си в къщата си на Поултри и стиснал в ръката си перо, сър Джон също размишляваше. Кранстън се беше посветил на любимото си занимание — да работи над трактата си върху начините за поддържане на реда в Лондон. Той истински обичаше закона и откакто беше назначен за градски коронер, умуваше над свои собствени идеи за промяна в законодателството. Когато приключеше, щеше да подвърже ръкописа си в най-фина телешка кожа и да го даде на някоя високопоставена личност, която — в мечтите на

Кранстън — несъмнено щеше да разбере, че в него се крие решението на всички проблеми на Лондон.

Сър Джон обичаше града и познаваше всеки камък, всяка църква и всяка улица в него. Увлечен от лондонската история, той непрекъснато се молеше на монасите от Уестминстърското абатство и на чиновниците от архива в Тауър за достъп до документите, които те пазеха. Някои от ръкописите, които му предоставяха, коронерът отнасяше у дома си и преписваше най-старателно, след което ги прибираше в кожените им кутии и ги връщаше по местата им. Всъщност в някакъв смисъл Кранстън не искаше да завърши труда си. Разбира се, вярваше, че проучването му би било от полза, но дълбоко в себе си мислеше за него като за бягство от действителността. Никой друг не знаеше с какво се занимава. Разбира се, никой друг освен Мод.

Вълна на самосъжаление заля грамадното туловище на Кранстън и той остави перото. Коронерът надникна през прозореца и до слуха му тутакси достигна шумът от Чийпсайд — виковете на тълпата, тракането на каруците и тропота от подкованите копита на конете, запътили се към Смитфийлд и към конския пазар. Кранстън знаеше, че пие твърде много и че вече е време да престане. Трябваше да промени живота си. Той се потупа по огромния търбух. Това обаче нямаше да стане днес. Може би утре… Какво ли правеше Ателстан, зачуди се коронерът. Дали не трябваше да говори с него — да му разкрие сърцето си, да сподели с него тайните си и най-после да се отърве от океана от нещастие, в който имаше чувството, че са потопени тялото и умът му?

В следващия момент в стаята влезе Мод и Кранстън засрамено я погледна, тъй като напоследък не му вървеше дори в леглото. Докато съпругата му подреждаше някакви завивки, отваряше сандъците и поставяше нови свещи в свещниците, той внимателно я проследи с крайчеца на окото си, изучавайки хубавата й фигура, малките й, но пълни гърди, ясното й лице, блестящите й очи, милата й усмивка и леко полюляващата й се походка. Кранстън се изправи. Е, може би нещо куцаше, но проблемът не беше чак толкова сериозен! Той се приближи до съпругата си и я прегърна, придърпвайки я по-близо до себе си.

— О, сър Джон! — прошепна тя, сгушвайки се в него.

— Залости вратата! — промърмори той дрезгаво. — Искам да ти покажа нещо!

Мод се обърна и впери широко отворените си очи в него.

— Подозирам, че съм го виждала и преди…

Въпреки всичко вратата беше заключена, а прозорецът — затворен и за удоволствие на всички участници Кранстън успя да докаже, че възрастта все още не му е отнела мъжката сила. После, докато двамата лежаха с преплетени тела върху голямото легло с балдахин и Мод бъбреше за това и онова, почти изгубена в грамадните прегръдки на Кранстън, любовникът вдигна поглед към тавана, поглаждайки косата на съпругата си със своята буза. В следващия момент обаче Мод каза нещо и сър Джон внезапно я избута встрани.

— Какво? — попита той.

— Какво има, съпруже?

— Какво каза?

Мод вдигна рамене.

— Говорех ти за Агнес, жената на лодкаря Дейвид. Ти често го наемаш, за да ни превози през реката. Както и да е, тя казва, че лодкарите подготвяли петиция, която биха желали да погледнеш. Искането им е някои от сводовете на моста да бъдат разширени и защитните подпори да бъдат сменени, тъй като нивото на водата много се е вдигнало и лодките се блъскат в тях. Няколко души вече са се удавили, сър Джон. Включително деца!

Кранстън седна в леглото и дебелото му туловище потръпна от задоволство.

— Ето какво не е било наред! Сега вече знам какво видях на моста! — той се обърна и прегърна озадачената си съпруга, целувайки я страстно по челото и бузите.

— Не знам какво щях да правя без теб, Мод! Без теб и твоето бъбрене! Разбира се! Чудя се дали Ателстан вече се е сетил…

Въпреки тежкия си търбух сър Джон пъргаво скочи от леглото.

— Хайде, Мод! Побързай! Дай ми чист панталон, чиста риза, чаша кларет, един пай с месо и една бяла питка! Трябва да тръгвам!

И така, лейди Мод също скочи от леглото, изпепелявайки съпруга си с поглед. Преди малко той я беше прегръщал и целувал, а сега се щураше из спалнята като някой млад жребец и се готвеше да я

изостави. Въпреки това тя побърза да се облече, мърморейки, че и без това си имала друга работа.

Сър Джон не й обърна внимание. Вместо това си нахлузи дрехите и продължи да разсъждава върху откритието си. Сега вече беше сигурен, че Веши е бил убит. Трябваше да е бил убит и нивото на реката щеше да го докаже. Да, коронерът щеше да откъсне проклетия монах от неговите звезди, двамата щяха да се върнат в къщата на Спрингал и този път нямаше да си тръгнат, докато въпросите им не получат отговори!

---

[1] Католически празник, отбелязван в четвъртъка след Петдесетница. — Б.пр. ↑

ГЛАВА ПЕТА

В момента, в който Ателстан заобиколи църквата, той видя коронерът да стои до Филомел. Старата кранта беше оседлана и готова за път. Кранстън се ухили.

— Добро утро, братко! — извика той колкото му глас държи. — Конят и багажът ти са готови — сър Джон вдигна дисагите на монаха. — Сложил съм ти пера, дъска за писане и пергамент. Освен това се уверих, че мастилницата ти е добре затворена, така че ако се разлее, не се сърди на мен.

Ателстан, който все още се чувстваше потиснат след посещението си при съпругата на гробокопача Хоб, подмина коронера и влезе в малката си къща, състояща се от две стаи. Кранстън нахлу след него като неприятно въздушно течение, изпълвайки помещението с туловището си.

— Сериозно, братко! — изрева той, оглеждайки се наоколо. — Трябва да си осигуриш малко повече комфорт тук. Имаш ли вино?

Ателстан посочи към някаква пръстена кана и с удоволствие проследи как Кранстън отпива една грамадна глътка, след което — с лилаво като слива лице — изтичва до вратата, за да я изплюе.

— Да му се не види, човече! — озъби се той. — Толкова си го разредил, че е останала само вода!

— Свети Доминик — кисело отвърна Ателстан, — чиято мъдрост е неоспорима, е постановил, че неразреденото вино не е за монаси — той потупа Кранстън по шкембето. — А може би не е и за кралски коронери!

Сър Джон се изправи и погледна Ателстан отвисоко.

— Аз пък постановявам да ме придружиш до Чийпсайд и по-точно до кръчмата „Мечката и чепатата тояга“. Знаеш ли я?

Ателстан поклати глава, а сърцето му се сви.

— Няма да се напивам, не бой се — ухили се Кранстън. — Просто ще седнем и аз ще ти опиша как е бил убит Веши. Вече съм убеден, че търговецът не е отнел живота си сам.

— А аз, милорд коронере, ще те убедя, че Едмънд Брамптън, иконом на сър Томас Спрингал, не се е обесил на тавана на онази къща в Чийпсайд!

— Значи си мислил, а, монахо?

— Никога не спирам да мисля, коронере.

— Да вървим тогава!

— Сър Джон, а защо да не поговорим тук?

Кранстън се обърна и поклати глава.

— Тук? Където всеки досадник от Съдърк може да почука на вратата ти и да започне да те занимава с грижите си? — той тръгна да излиза от къщата. — О, не, братко! Отиваме в кръчмата, но тя ще бъде само една спирка по пътя ни. После трябва да се отбием и в затвора Нюгейт, а може би и на още едно място.

И така, Ателстан промърмори една молитва, прекръсти се и последва коронера навън. Кранстън, който вече беше яхнал коня си, го изгледа недоумяващо.

— Няма ли да заключиш вратата? — изрева той.

— Няма смисъл — отвърна монахът. — Ако го сторя, крадците ще решат, че вътре има нещо ценно, и ще я разбият.

Потресен от очевидната глупост на секретаря си, Кранстън неодобрително изсумтя, след което обърна коня си и го насочи към покрайнините на Съдърк. Разпознавайки сър Джон, група хлапета последваха двамата спътници и въпреки молбите на монаха започнаха да подвикват след тях обиди за дебелината на коронера. Скоро към подигравките се присъедини и дърварят Гарт, който седеше пред някаква кръчма и пиеше.

— Сър Джон Кранстън! — изкрещя той, потупвайки собственото си закръглено шкембе. — Така като те гледам, май си бременен! Какво чакаш — момче или момиче?

Това преля чашата. Коронерът дръпна юздите на коня си и гневно се взря в шегаджията.

— Ако бащата беше ти — изкрещя в отговор той, — щях да чакам маймуна!

Остроумната забележка беше посрещната с бурен смях, след което Ателстан и Кранстън продължиха по пътя си към Лондонския мост. Прехвърлянето им през реката протече без произшествия, така че докато минаваха покрай стражевата кула в далечния край на моста, за

да излязат на Фиш Хил Стрийт, Ателстан има възможност дори да се усмихне. „Какво ли прави онзи дребосък?“ — залита се той. После обаче си спомни отсечените глави на върха на кулата и реши, че няма желание да подновява познанството си с пазача й.

Хубавото време беше изкарало хората навън и в момента Лондон беше пълен с оръженосци, пажове и войници, които придружаваха рицарите към големия панаир на коне в Смитфийлд, след който щяха да се проведат множество турнири. Улиците гъмжаха от въоръжени мъже, нахлупили шлемове, и от грамадни бойни коне, натруфени с разноцветни сбруи. Рицарите в своите бляскави одежди бяха покачени високо в седлата си, а пред тях вървяха оръженосци със знамена в ръце. Пешком ги следваха цели тълпи слуги, издокарани в ливреи с цветовете на великите лордове, и огромни компании контета, облечени във френска коприна, които пърхаха наоколо като пеперуди. Всички тези хора изпълваха кръчмите и цветните им дрехи рязко контрастираха с мръсните кожени престилки на ковачите и с късите елеци и шапките на чираците.

Когато Кранстън и Ателстан стигнаха до Чийпсайд, празничният дух вече се беше настанил там. Търговците бяха разпънали сергиите си, актьорите изнасяха представления и въздухът се огласяше от виковете на разни самозвани глашатаи, които приканваха минувачите да отидат да гледат бой с петли, бой с кучета и дори бой между диви прасета и мечки. Боклукчийските каруци не можеха да минат заради тълпата и навсякъде наоколо се издигаха огромни купчини отпадъци, над които се носеха гъсти облаци мухи.

— Да му се не види! — изруга Кранстън. — Хайде, Ателстан!

Коронерът и помощникът му трябваше да слязат от конете си и насила да си проправят път покрай голямата цистерна[1], за да стигнат до малката уличка, водеща до „Мечката и чепатата тояга“. После двамата спътници оставиха конете си в конюшнята, но вместо да влязат в кръчмата, продължиха към една закътана градинка отзад. Мястото беше оформено като квадрат, а покритите с чакъл пътечки, които го разделяха на четири части, бяха оградени от преплетени глог, лигуструм, шипка и рози. И така, Кранстън и Ателстан се настаниха върху две тревни седалки, разположени на сянка, и се загледаха в лехите с исоп, лавандула и други благоуханни растения, които се издигаха пред тях. После някаква слугиня донесе малка масичка, на

която монахът да подпре дъската си за писане, и, разбира се, кана с вино и две чаши, макар че Ателстан поклати глава и помоли за вода. За известно време двамата мъже просто си седяха, наслаждавайки се на прекрасния аромат и освежаващата хладина на градината, които им се сториха доста приятно разнообразие на фона на изморителната езда през прашния град.

— Бих могъл да остана тук цял ден — рече най-накрая Ателстан, облягайки се на стената. — Толкова е тихо, така спокойно…

— Да не би да предпочиташ да се върнеш в манастира си?

Монахът се усмихна.

— Не казах това!

— Но не харесваш работата си, нали?

— Не казах и това — отвърна Ателстан, обръщайки се към Кранстън, при което забеляза, че тлъстото лице на коронера е цялото покрито с капчици пот. — А ти харесваш ли своята, сър Джон? Приятно ли ти е непрекъснато да се занимаваш с убийства, лъжи и измами? Спомняш ли си — попита монахът — как веднъж ти цитирах Бартоломю Англичанина?

Кранстън го погледна с очакване.

— В книгата си „Природата на нещата“ — продължи Ателстан — той казва, че планетата Сатурн е студена като лед, тъмна като нощ и зла като самия дявол. Освен това твърди, че тя управлява престъпните наклонности на хората — монахът присви очи и се загледа в пчелите, които кръжаха около една разкошна роза. — Ако трябва да бъда честен, вярвам му. Нали чу, когато Фортескю ме попита за брат ми? — Кранстън кимна. — Някога баща ми притежаваше процъфтяващо стопанство в Съсекс. Плановете му за мен бяха да се посветя на религиозния живот, докато брат ми трябваше да продължи неговата борба със земята. Покрай семейната ни ферма минаваше път, който слизаше до брега и по който често се спускаха войници, тръгнали за Франция. После ги виждахме да се връщат натоварени с плячка и слушахме легендите, които разказваха — за рицари в бляскави доспехи и за величествени бойни коне, препускащи сред зелени поля.

И така, една пролет аз зарязах послушничеството и се върнах в бащиното си стопанство. Двамата с брат ми изчакахме да мине следващата група войници и се присъединихме към нея. Отплавахме от Дувър, акостирахме в Онфльор и се вляхме в редиците на една от

множеството групи, бродещи по пътищата на Франция — Ателстан се взря в небето. — Бяхме под командването на Черния принц, военачалника му Уолтър де Мани и някои други. Не след дълго мечтите ни бяха разбити. Във Франция нямаше нито благородни рицари, нито величествени армии. Видяхме само зверства, унищожени и опожарени градове и убити жени и деца. Един ден аз и брат ми — и двамата служехме като стрелци — бяхме заловени извън стените на някакъв град от група френски конници. Бяхме заели позиция и — както обикновено — забивахме колове в земята. Французите обаче нападнаха по-рано, отколкото очаквахме, и докато се усетим, негодниците вече бяха между нас и ни избиваха.

За миг Ателстан замълча, за да се успокои, а после продължи:

— Когато всичко свърши, брат ми беше мъртъв, а аз бях остарял със сто години. После се върнах у дома. Никога няма да забравя лицето на баща си. До онзи момент не го бях виждал такъв. Просто се взираше в мен и не продумваше. Майка ми пък се сви в едно ъгълче и заплака. Мисля, че не спря да рони сълзи до деня на смъртта си. Скоро баща ми я последва в гроба и аз реших да се върна в ордена си. О, да, братята ми ме приеха обратно, но за това си имаше определена цена. Трябваше да се покая и да положа тържествен обет, че след като бъда ръкоположен, ще приема всяка задача, която висшестоящите ми възложат.

Ателстан едва не се задави от смях, а после — сякаш беше забравил, че коронерът седи до него — се наведе напред със скръстени ръце.

— Всяка задача! Накараха ме да уча като луд и ми възлагаха най-черната работа, за която успееха да се сетят — чистех отходни канали, копаех канавки… След като ме ръкоположиха пък, не престанаха да ме пращат тук и там. Накрая се възпротивих, но тогава игуменът ми ме изведе на разходка из манастирските ливади и ми обясни, че за да докажа, че съм достоен, се налага да премина през още едно изпитание.

Той се облегна на стената.

— Последната ми задача беше да дойда в „Сейнт Ерконуолд“ — монахът се взря в Кранстън. — Игуменът ми направи добър избор. Тук няма как да забравя за смъртта на брат си, тъй като в Съдърк непрекъснато гинат хора. Днес някой мъж ще бъде намушкан в някоя

уличка, задето е задигнал малко ейл, утре пък някоя жена ще бъде изкормена и зарязана да плува в някоя канавка. Да не забравяме и за теб, сър Джон! В случай че се опитам да се скрия от всичко това зад стените на църквата си, ти винаги си готов да ме поведеш из улиците на Лондон, за да ми напомниш, че каквото и да прави, човек не може да избяга от най-големия от всички грехове — убийството на собствения си брат!

Кранстън пресуши чашата си и рече:

— Може би игуменът ти е по-мъдър, отколкото си мислиш.

— Какво имаш предвид?

— От години пиша един трактат, посветен на начините за поддържане на реда в Лондон. Убийството и изобщо идеята, че човек може да отнеме живота на някого, да отмине и да заяви, че не е отговорен, действително е най-ужасното престъпление. Не съм теолог, Ателстан, нито пък познавам добре Библията, но въпреки това знам, че първото престъпление, извършено след Едем, е убийство — Каин намислил да се отърве от брат си Авел, а после отрекъл да има нещо общо със смъртта му — Кранстън се ухили. — Да, първата велика загадка на света е злостно убийство. Това обаче няма нищо общо със случилото се с твоя брат — той се обърна и се изплю. — То не е било убийство. Във вашия случай става дума за младежки фантазии и гореща кръв, за неузрелите умове, изпълнени с глупави истории за Троя и рицарите на Кръглата маса. Убийството е съвсем друго нещо. Въпросът е защо хората прибягват до него. За печалба? И какво може да ги спре? Обесването, мъченията? — коронерът вдигна рамене. — Ако отидеш в Нюгейт, където впрочем ще се отбием след малко, ще видиш, че затворът е пълен с убийци и бесилките се огъват под тежестта на ужасния си товар подобно на ябълкови дървета през есента.

Кранстън се приближи и монахът видя, че лицето му е по-сериозно от всякога.

— Убийствата, кражбите и палежите могат да бъдат спрени само ако извършителите им повярват, че ще бъдат заловени и наказани. Затова колкото по-бдителни сме, толкова по-малко престъпления ще има и толкова по-рядко ще се натъкваме на жени с разпорени кореми, на мъже с прерязани гърла, обесени на някой таван или пък под някой мост. Ти пък — с твоето дълбоко вкоренено чувство за вина и развито

чувство за справедливост — си идеалният човек за тази работа. Затова смятам, че игуменът ти е постъпил много правилно, като те е изпратил тук.

Изведнъж коронерът се разсмя и се върна към чашата си с вино.

— Ако от ордена ти излизаха повече мъже като теб, Ателстан, и по-малко проповедници и теолози, Лондон щеше да е едно много по-безопасно място за живеене. Тъкмо затова те доведох в тази тиха градинка, а не в някоя кръчма, където щях да се напия до безсъзнание. Не, благодаря. Трябва да се съсредоточа и да хвана злодея, който е убил сър Томас Спрингал и е хвърлил вината върху Брамптън, а после е направил така, че смъртта на икономa да изглежда като самоубийство. Мисля, че същият този негодник е видял сметката и на Веши, след което е провесил търговеца като парче мърша под Лондонския мост.

Ателстан жадно отпи от чашата с вода, избягвайки погледа на Кранстън. За първи път му се случваше някой да чуе историята за смъртта на брат му и да не хвърли вината върху него. Монахът знаеше, че нещата няма да се променят веднага, но зрънцето на надеждата вече беше посято в душата му. Да, той беше извършил грях, но този грях можеше и да не е убийство. В такъв случай нищо не му пречеше да го изкупи и да започне отначало. Ателстан остави чашата си.

— Значи мислиш, че Спрингал не е бил убит от Брамптън, така ли? — попита той внезапно.

— Точно така — отвърна Кранстън. — Ти също го мислиш. Въпросът е как да го докажем. Слабото звено във веригата е Веши. Ако си спомняш, когато оглеждахме трупа му, забелязахме, че водата е стигнала до коленете му.

— Да, помня — кимна Ателстан.

— Освен това знаем, че ако Веши се е самоубил, той трябва да го е сторил в часовете преди зазоряване. Нали така?

Ателстан отново кимна.

— Това обаче е невъзможно — продължи Кранстън, усмихвайки се самодоволно. — След полунощ нивото на Темза се покачва и водата почти покрива свода, така че между повърхността й и гредата, на която висеше Веши, трябва да е имало не повече от стъпка разстояние — той вдигна дебелите си пръсти. — Първо, можем ли да приемем, че търговецът е газил във вода до брадичката, за да се обеси точно на

онази греда? Или пък че се е самоубил буквално потопен в реката? Същевременно, когато тялото му беше открито, мокрите следи стигаха едва до коленете му…

Ателстан се ухили.

— Mirabile dictu[2], сър Джон! Разбира се, че Темза е била придошла и че Веши е трябвало да плува, за да се обеси, което е логически абсурд. Но какво тогава мислиш, че се е случило?

— Веши е бил упоен или ударен по главата, а после тялото му е било провесено на гредата.

— Но защо му е било на убиеца да измисля такъв сложен план?

— И аз разсъждавах по този въпрос — отвърна Кранстън. — Спомни си, че знаем твърде малко за жертвата. Веши е бил развратник, който е обичал пухкавата и напарфюмирана женска плът, но бидейки уважаван гражданин, вероятно е търсел забавления далеч от дома си в Чийпсайд. Аз лично смятам, че е обикалял бордеите край реката. Онази вечер убиецът е успял някак да го подмами, след което го е ударил по главата или го е упоил и е завлякъл тялото му под моста. Накрая е завързал примката около врата му и го е обесил на гредата. Брегът е бил пуст, а и както ни каза дребният пазач на кулата, мостът е любимо място на самоубийците. Убиецът е проявил голяма съобразителност, но все пак е допуснал една грешка. Вероятно е огледал мястото, когато водата не е покривала подпорите, и е забравил, че когато дойде време да провеси тялото на Веши от гредите, реката ще е придошла и ще е потопила всяка платформа, върху която един самоубиец би могъл да стъпи.

— Но въпреки това е продължил да следва плана си. Защо?

— Защото Веши вероятно вече е бил мъртъв; обесен много преди да стигне до моста. Какво друго е можел да направи убиецът с трупа му? Да го хвърли в реката с белега от въже около шията? Или пък да тръгне да го разкарва с каруца из Лондон, рискувайки да го заловят, докато търси друго място, на което да го обеси?

Ателстан се усмихна.

— Блестящо, сър Джон!

— Ами Брамптън?

— Може би помниш, а може би не — отвърна монахът, — но трупът на Брамптън беше облечен само с панталон и ленена риза. Първо, нима наистина ще приемем, че както се е преобличал,

икономът изведнъж е решил да се самоубие, след което се е качил на тавана без ботуши и е извършил ужасното си дело? Дори да го е сторил, подът на тавана беше целият покрит с парчета стъкло и мръсотия, а стъпалата на Брамптън не бяха нито нарязани, нито изцапани. Единственият възможен извод е, че Брамптън е умрял като Веши. Убиецът му го е отнесъл на тавана пиян или упоен и е завързал въжето около врата му. Икономът е оказал известна съпротива, което обяснява нишките, намерени под ноктите му, но накрая все пак е бил убит и оставен да виси на таванските греди, за да може останалите да си помислят, че сам е отнел живота си.

Кранстън стисна устни и се усмихна.

— Прав си, братко, най-вероятно така е станало.

— Другият фактор е, че по общо мнение Веши и Брамптън са се обесили — продължи Ателстан. — Аз обаче внимателно огледах следите по вратовете на двамата мъже и установих, че между тях съществува забележителна прилика. После отидох на площада за екзекуции и разпитах палача. Той ми каза, че всеки от неговия бранш си има свой собствен стил, пък и аз сам видях, че възелът и при трите тела, които висяха от бесилката, е поставен на едно и също място. Възелът при Брамптън и Веши също беше поставен на едно и също място. Единственият логичен извод от всичко това е, че Брамптън и Веши са били обесени от един и същи човек.

Ателстан тържествено вдигна едно перо, а после отвори мастилницата и го натопи вътре. Кранстън се примъкна по-близо до него и монахът с изненада установи, че това му е приятно. Струваше му се, че отново е с брат си и двамата кроят някаква пакост.

— Хайде да започнем отзад напред, както ни учи Библията. Веши — Ателстан изписа името на търговеца, — обесен под Лондонския мост. На пръв поглед изглежда, че той сам е отнел живота си, но истината е, че е бил убит. От кого и как? — монахът завърши изречението с въпросителен знак и погледна към Кранстън.

— Вероятно скоро ще разберем — отбеляза коронерът. — По пътя към църквата изпратих съобщение до шерифа и го помолих да накара двама от хората си да проведат разследване из кръчмите и бардаците от тази страна на реката. Може би те ще открият нещо. Веши беше известен човек, златар. Дори да се е криел под наметало с

качулка, вероятно пак е ходел добре облечен, пък и съдържателите на тези места познават клиентите си.

— Второ — продължи да пише Ателстан, — Брамптън, икономът на сър Томас Спрингал, за когото се предполага, че е загинал от собствената си ръка на тавана в къщата на господаря си.

Кранстън се загледа в перото на монаха, което бързо-бързо се плъзгаше по пергамента.

— В този случай отново не става дума за самоубийство, а за убийство. Въпросът е как е било извършено то и от кого?

Още една въпросителна.

— И накрая — заключи Ателстан, — сър Томас Спрингал, убит в собствената си спалня с чаша отровено вино, занесена там от икономa му. Разполагаме с уверенията на лейди Ерменгилда, че след Брамптън никой друг не се е качвал при сина й. Освен това знаем, че златарят е изпил отровеното вино в стаята си, а не на тържеството — в противен случай смъртта му е щяла да настъпи в присъствието на останалите членове на домакинството.

Проточилият шия Кранстън внимателно следеше всяка дума, изписана със синьо-зеленото мастило.

— Въпросите са много, сър Джон, а отговорите — малко. Е, откъде ще започнем?

— От смъртта на Спрингал — вдигна тлъстия си показалец Кранстън. — Сигурен съм, че в нея се крие ключът към всички загадки и че ако успеем да я разбулим, всичко останало ще си дойде на мястото.

— Лесно е да се каже, сър Джон, а по-трудно — да се направи. Пък и днес ми се струва, че не си пил достатъчно!

— „Доста е на всеки ден злобата му“[3], монахо. Би трябвало да го знаеш.

Ателстан отново вдигна перото си.

— Пред нас стоят три гатанки. Първо, Битие, глава трета, стих първи; второ, Откровение на свети Йоан Богослов, глава шеста, стих осми и трето, обущарят.

— Този обущар нищо не ми говори — отвърна Кранстън. — Но стиховете… Очевидно сър Томас е обичал да се закача с колегите си и да предизвиква любопитството им. Вещи вероятно е разнасял цитатите от Библията със себе си, опитвайки се да разреши гатанката. О —

ухили се коронерът, — извинявай, че не ти казах за пажа Юдо, но доколкото си спомням, около смъртта му нямаше нищо подозрително — момчето просто беше паднало от някакъв прозорец.

Монахът направи гримаса.

— Ако съдия Фортескю поиска да му докладваме, ще можем да му предоставим повече въпроси, отколкото отговори, сър Джон…

— Тъкмо затова — излая коронерът, изправяйки се на крака, — отиваме при Солпър в Нюгейт! — той се ухили. — Всяка сутрин от Общината ми пращат списък с престъпниците, които ще бъдат обесени същия ден, и днес младият Солпър е попаднал в него. Момчето е пълен боклук, но същевременно е един от най-ценните ми информатори. Хайде! Да видим дали още му се живее!

След тези думи Кранстън се отдалечи, оставяйки Ателстан да си прибере дъската и пособията за писане. Щом приключи, монахът последва сър Джон в двора на кръчмата. Коронерът вече беше поръчал конете им да бъдат изведени на Чийпсайд, така че сега на двамата им оставаше само да ги яхнат и да ги подкарат през пазарния площад. Шумът, мръсотията и жегата наоколо не позволяваха да се води нормален разговор, така че Кранстън просто се заоглежда край себе си.

Да, това определено беше нещо, което трябваше да включи в трактата си, помисли си той. На всеки ъгъл трябваше да бъде поставен по един страж, който да наблюдава определена част от пазарния площад; сред тълпата също трябваше да патрулират неколцина. Това щеше да намали кражбите и измамите, които бяха доста често срещано явление по тези места. Коронерът остави ума си да се рее, а коня си — сам да си проправя път сред минувачите. Ателстан пък усети как слънцето напича тила му и нахлупи качулката на главата си. Защо ли сър Джон настояваше да се отбият в Нюгейт, запита се той.

После двамата спътници оставиха Чийпсайд зад гърба си и продължиха към старата градска стена, зад която се намираше печално известният затвор. Накрая минаха покрай малката църква „Сейнт Майкъл льо Керн“ близо до Блоу Бладър Стрийт и се озоваха пред Нюгейт. Самата тъмница не представляваше нещо повече от две грамадни кули, свързани с висока назъбена стена, но пространството пред нея вероятно беше най-близкото нещо до ада на земята. Като изключим разположения в средата му пазар, всичко наоколо бе завладяно от мръсотията и вонята, идващи от касапниците, и от

роящите мухи, носещи се над черните локви кръв, процеждаща се от труповете на закланите животни. „Добре че Кранстън не реши да дойдем пеша!“ — помисли си Ателстан.

Самият пазар беше пълен с хора, които яростно се блъскаха, опитвайки се да се доберат до сергиите, а жегата, прахът и мухите само ги раздразваха още повече. Пред портите на затвора пък, заедно с близките и роднините на затворниците, се тълпяха съмнителни типове от всякакъв род. Кранстън и Ателстан оставиха конете си в конюшнята на някаква долнопробна кръчма и с мъка си запроправяха път към тъмницата. Току пред вратата й, върху бирена бъчва, стоеше някакъв страж, който енергично разтърсваше звънчето в ръката си, мъчейки се да надвие врявата.

— Затворници, осъдени за порок и грях — крещеше той обичайните глупости, — призвани сте при изгрев пред Божия гняв!

Кранстън и Ателстан го подминаха и потропаха по грамадната порта. Не след дълго решетъчното прозорче се отвори и иззад него се показа някакъв злобен мъж с тясно лице, жълтеникав тен, воднистосини очи и тънка уста.

— Какво искате? — озъби се той, разкривайки почернелите остатъци от зъби в устата си.

Кранстън приближи лицето си до решетката.

— Аз съм сър Джон Кранстън, градският коронер! Отваряй вратата!

В следващия момент прозорчето се затвори и Кранстън и Ателстан чуха шум от стъпки. После една малка вратичка в портата се открехна и отвътре излезе страж, който избута останалите с помощта на тоягата си и направи знак на коронера и секретаря му да го последват. И така, двамата спътници се шмугнаха покрай мъжа, почти останали без дъх от миризмата, която се носеше от тялото му, и пристъпиха в стаичката, където главният тъмничар посрещаше новите затворници.

— Искам да видя началника Фицосбърт! — кресна сър Джон.

Мъжът се ухили и ги поведе по един тъмен и зловонен коридор към някаква друга стая, в която Фицосбърт седеше зад грамадна дъбова маса подобно на крал в двореца си. Ателстан беше чувал за началника на стражата на Нюгейт, но сега го виждаше за първи път. Всъщност всеки, който имаше някаква допирна точка със закона в

Лондон, беше наясно със страховитата репутация на Фицосбърт. Бидейки главен тъмничар на Нюгейт, той се разпореждаше с притежанията на всички затворници и освен това държеше търговията с блага, независимо дали ставаше дума за легло, храна или дори за момичета за забавления. Всеки, който влезеше в тъмницата, трябваше да плати такса и Ателстан с неприязън си спомни как веднъж един от неговите енориаши, който не беше разполагал със съответната сума, беше пребит заради бедността си, докато Фицосбърт беше наблюдавал отстрани с усмивка на уста. Изобщо главният тъмничар, реши Ателстан, беше доста неприятен тип и видът му само потвърждаваше историите, които се разказваха за него. Фицосбърт имаше пъпчиво лице и мърлява руса коса, устните му бяха начервени, а хлътналите му бузи бяха покрити с толкова много руж, че ококорените му сиви очи придобиваха още по-рибешки вид. Да, началникът на стражата на Нюгейт вероятно щеше да бъде много по-щастлив, ако се беше родил жена. Само това можеше да обясни късия му елек, обточен с дантела, и тесните червени панталони. В следващия момент умът на Ателстан се изпълни с фантазии за отмъщение и той се усмихна. „Някой ден мръсникът може да бъде обвинен в содомия — размечта се монахът — и тогава, кълна се, за първи път в живота си ще присъствам на екзекуция!“ Междувременно Фицосбърт му беше хвърлил един пренебрежителен поглед и сега хладно се взираше в сър Джон, сякаш се опитваше да докаже на коронера, че не се впечатлява от каквито и да е демонстрации на власт.

— Имате ли заповед, сър?

— Не ми трябва заповед! — озъби се Кранстън. — Аз съм градският коронер и искам да видя един затворник.

— Кой затворник?

— Натаниъл Солпър.

Фицосбърт се усмихна.

— И защо ви е притрябвало да се виждате с него?

— Не е твоя работа.

Главният тъмничар отново се усмихна, но изражението му си остана все така студено.

— Всъщност е моя работа, сър Джон — той постави двете си мършави, украсени с пръстени ръце върху писалището пред себе си. — Не мога да позволя на никого, дори на самия регент, да се разхожда из

управлявания от мен затвор и да се среща с разни затворници, особено ако те са осъдени, какъвто е случаят със Солпър.

— Солпър може и да е осъден, но все още не е обесен, така че настоявам да говоря с него веднага!

След тези думи Кранстън се наведе над писалището, сложи ръцете си върху тези на Фицосбърт и се отпусна върху тях с цялата си тежест. Лицето на тъмничаря пребледня, а по челото му избиха капчици пот.

— Ето как стоят нещата, мастър Фицосбърт — продължи коронерът бавно. — Ако искаш, сега мога да си отида. Утре обаче ще се върна със заповед от самия регент и в компанията на отряд войници от Тауър. Тогава ще вляза в затвора, ще говоря със Солпър и може би… — той се усмихна. — Всички ние имаме приятели, тъмничарю. Аз също. Току-виж съм успял да убедя членовете на Камарата на общините да разследват делата ти. Сигурен съм, че съдиите от финансовия съд живо ще се заинтересуват от печалбите, които си докарваш от кралския затвор, както и от съдбата на поверените ти средства.

Фицосбърт стисна устни.

— Добре, добре — промърмори той.

Кранстън се отдръпна.

— А сега, сър — Солпър!

И така, Фицосбърт се изправи и със ситни крачки излезе от стаята. Ателстан и Кранстън го последваха, при което монахът остана изумен от полюляващата се походка на главния тъмничар. Той тъкмо се накани да смушка Кранстън, за да го поздрави за отличните му умения за убеждаване, когато чу някакъв звук и бързо се обърна. Двама грамадни стражи с тела на маймуни и лица на зли кучета тихо пристъпваха след тях. Фицосбърт спря и също се обърна.

— Гог и Магог![4] — провикна се той. — Това са телохранителите ми, сър Джон. Двамата ми помощници, които бдят над мен и са винаги готови да се намесят, в случай че бъда нападнат.

Ръката на Кранстън тутакси полетя към меча му. В следващия момент той вече беше извадил грамадното оръжие от ножницата му и почукваше с него по върха на ботуша си.

— А това е моят помощник, мастър Фицосбърт! Позволи ми да ти напомня, че нося разрешително от краля и че ако нещо се случи с

мен, то ще бъде изтълкувано като измяна!

— Разбира се — усмивката на главния тъмничар му придаде още по-неприятен вид.

И така, групичката мъже продължи нататък, залутвайки се сред плетеницата коридори, изпълнени с непоносим шум и воня. Ателстан беше чувал, че Нюгейт е кошмарно място, но сега се убеждаваше лично и вече разбираше защо някои от затворниците така бързо полудяваха тук. Много от тях говореха и пееха, без да спират, докато други, най-вече жени, които знаеха, че не са там задълго, отказваха да поддържат хигиена и лежаха в собствената си мръсотия като прасета. По-навътре в затвора, в една отворена килия, подобно на парчета месо върху касапски тезгях лежаха крайниците на неколцина разчекнати мъже, които щяха да бъдат потопени в смес от сол и зърна кимион, а после — омазани с катран. Ателстан потръпна и прибра ръце в широките ръкави на расото си. Обезумели от ужас лица се притискаха към решетъчните прозорчета във вратите, измъчвани люде молеха за милост. Виновните крещяха от омраза, а невинните тихичко се молеха да им дадат още един шанс да се защитят. Накрая Фицосбърт спря пред някаква килия и щракна с пръсти. Единият от гигантите се дотътри до вратата с комплект ключове в огромния си юмрук. Един от ключовете беше пъхнат в ключалката и вратата се отвори. После Фицосбърт прошепна нещо на великана, който кимна и влезе в килията. В следващия момент отвътре се чуха писъци и ритници, тъп звук от удар и ревът на гиганта, викащ името на Солпър. Накрая телохранителят излезе от килията, влачейки клетника за оръфаната яка на дрехата му. Фицосбърт се приближи до затворника и нежно го потупа по бузата.

— Голям късметлия си, мастър Солпър. Имаш важни посетители. Единият е сър Джон Кранстън, когото мисля, че познаваш, а другият е… — той свенливо погледна към Ателстан — негов спътник.

Монахът не му обърна внимание и се взря в Солпър. Затворникът не представляваше нищо особено — млад мъж с бледо лице и толкова мръсни дрехи, че беше трудно да се каже къде свършва едната и къде започва другата.

— Ще ни трябва стая, където да поговорим с този човек — заяви коронерът.

Главният тъмничар вдигна рамене, а после ги поведе по някакъв коридор към една празна килия, която изглеждаше доста по-чиста от предишната. Фицосбърт остави вратата отворена, а Кранстън посочи на Солпър едно столче.

— Тъмничарю! — извика той.

Фицосбърт се върна в килията и Кранстън постави на масата няколко сребърни монети.

— Донеси ни малко вино, хляб и две от най-чистите ви чаши!

Тъмничарят ловко сграбчи монетите, а няколко минути по-късно един от гигантските му телохранители се появи с поднос, върху който беше наредено всичко, което беше поискал Кранстън. Великанът постави подноса на масата и излезе от килията, затръшвайки вратата зад гърба си. Младият затворник неспокойно седеше върху стола си и се взираше в Ателстан. Коронерът взе една от чашите и една малка бяла питка и ги пъхна в ръцете му.

— Е, Солпър, ето че пътищата ни пак се пресякоха.

Затворникът нервно облиза устни.

— Осъдиха те, а? — ухили се Кранстън.

— Да, вчера — отвърна младежът с неочаквано висок глас.

— И по какво обвинение?

— Фалшификация на монети.

— Ама разбира се! — рече Кранстън. — Братко, позволи ми де те запозная с мастър Солпър — фалшификатор, крадец, разбойник и продавач на реликви. Допреди две години той можеше да ти намери какво ли не — парче от кърпа, използвана по време на Тайната вечеря, косъм от брадата на свети Йосиф или пък играчка, с която си е играл Младенецът. Изобщо няма дейност, в която мастър Солпър да не се е пробвал. Е, младежо, дамгосаха ли те?

Затворникът кимна и смъкна мръсния си елек, при което Ателстан видя грамадното „П“ за „престъпник“, жигосано върху дясното му рамо.

— Два пъти уличен, на третия път — заловен — напевно рече Кранстън. — Трябва да увиснеш на бесилото, Солпър, но въпреки това все още имаш шанс да избегнеш правосъдието.

В очите на младежа тутакси проблесна искрица надежда и той нервно се размърда в стола си.

— Какво искате? Какво трябва да направя?

— Чувал ли си някога за „Синовете на богаташа“?

Затворникът направи гримаса.

— Е, чувал ли си, или не си?

— Разбира се, че съм чувал. Всички са чували. В рамките на различните гилдии — продължи младежът — винаги съществуват малки групи или общества, готови да дадат заем с висока лихва на някой благородник или търговец. Обикновено тези групи носят определени имена: „Пазачите на портата“, „Пазителите на съкровището“… — той вдигна рамене. — „Синовете на богаташа“ е просто една от тези групи.

— И кой е нейният водач?

— Спрингал. Сър Томас Спрингал. Всички го познават.

— А сега нека обсъдим нещо друго.

Кранстън бръкна в кожената кесийка, която беше взел от дисагите си, развърза я и извади отвътре малка стъкленица, пълна с отровата, намерена в къщата на Спрингал. После коронерът отпуши съда и го подаде на затворника.

— Помириши го!

Младежът внимателно приближи стъкленицата до носа си и подуши съдържанието й, след което направи гримаса и я върна на сър Джон.

— Отрова!

— Точно така, Солпър, отрова е. Всъщност това е истинската причина да дойда тук — беше ми почти ясно кои са „Синовете на богаташа“. Е, кажи ми — ако човек иска да си купи отрова, но не каква да е, а нещо по-рядко срещано като например беладона, диамантен прах или арсеник, къде трябва да иде?

Затворникът погледна към Ателстан.

— В който и да е манастир. Монасите използват тези отрови за боите, с които изработват цветните си ръкописи.

— Да, разбира се, но човек не може просто да почука на портата на някой манастир и да помоли за малко отрова, а дори да го стори, игуменът ще поиска да узнае кой е той и защо му е притрябвало подобно нещо. Та откъде другаде може да се набавят тези отрови, мастър Солпър? От някоя аптека?

Кранстън се облегна на масата и Ателстан разтревожено се взря в него. Масата, която не беше от най-стабилните, запука и застена под

тежестта на коронера.

— Мастър Солпър — продължи сър Джон непринудено — дойдох тук, за да ти върна живота. Това вероятно не е кой знае какво, но ако отговориш на въпросите ми, мога да уредя да те помилват при обичайното условие — да напуснеш кралството завинаги. Знаеш какво значи това, нали? Трябва веднага да се отправиш към най-близкото пристанище и да отплаваш за някоя далечна страна. Няма значение дали ще отидеш в Утремер, Франция, Скития или Персия; важното е никога да не се връщаш в Англия и най-вече — да не припарваш до Лондон! Разбираш ли?

Младежът облиза устни.

— Да — промълви той.

— Ако обаче не успееш да задоволиш любопитството ми — продължи Кранстън, — ще почукам по вратата, за да ме пуснат да изляза, и ще си тръгна оттук, а утре ти ще увиснеш на бесилото. И така, мастър Солпър, кажи ми — ако искам да си купя отрова, къде в Лондон трябва да отида?

— В Найтшейд[5] Хаус.

— Къде е това?

— На една уличка… — младежът присви очи, стараейки се да не обърка нещо. — Точно така, къщата се намира на една уличка, наречена Пайпър Стрийт. Стига да му се плати добре, аптекарят, Саймън Форман, е готов да продаде всичко на всеки. Много вероятно е отровата в стъкленицата да идва тъкмо от него, но той ще може да ви каже по-точно.

— Само още един въпрос. Сър Томас Спрингал — познаваше ли го?

Младежът кимна по посока на вратата.

— И той като Фицосбърт си падаше по малките момчета и често посещавате кръчмите, където се събират подобни люде. Освен това Спрингал беше лихвар, което му беше спечелило доста врагове, и хората шушукаха зад гърба му — затворникът пресуши чашата си, но продължи да я стиска в ръцете си, загледан в останалото в каната вино. — Беше въпрос на време някой да се възползва от тази информация — той вдигна рамене. — Спрингал обаче имаше влиятелни приятели в съда и в Църквата и никой служител на закона не смееше да го пипне. Той и подобните нему се събираха в една кръчма извън града. Мястото

се намира на Майл Енд Роуд и се нарича „При Гавестън“[6]. Хората казват, че ако плащаш добре, там можеш да си купиш всичко, което поискаш. Ами това е. Друго не знам.

Изведнъж Фицосбърт заблъска по вратата.

— Сър Джон, приключихте ли вече?

— Да — извика Кранстън, а после се обърна към Солпър. — Сигурен ли си, че не знаеш нищо повече?

— Казах ви всичко, което знаех. А вие ще удържите ли на думата си за помилването?

— Да, разбира се. Бог да те поживи, Солпър — промърмори коронерът и тръгна към вратата.

В следващия момент Фицосбърт се появи на прага. Сър Джон полека избута главния тъмничар пред себе си, извади кесията си и пъхна няколко монети в ръката му.

— Благодаря ти за гостоприемството, Фицосбърт — рече той. — Грижи се за нашия приятел тук. Давай му повече вино, осигури му по-добра килия… Утре ще получиш заповед от Общината и ще я изпълниш. Ясен ли съм?

Фицосбърт се усмихна и примигна.

— Разбира се, сър Джон. Няма проблем. Готов съм да изпълня всяка заръка на такъв знатен коронер като вас.

Кранстън направи гримаса, след което двамата с монаха побързаха да се махнат от това противно място. Когато грамадната порта на Нюгейт се затръшна зад тях, сър Джон се облегна на нея, жадно поемайки си дъх, а гигантското му тяло се разтресе подобно на туловището на заседнал на брега кит.

— Слава на Бога! — изпелтечи той. — Добре че се измъкнахме оттам! Моли се на Господ и на всеки друг, за когото се сетиш, никога да не попадаш във властта на Фицосбърт в някоя от онези забравени от Бога килии!

Коронерът вдигна очи към грамадната кула, извисяваща се над него.

— Ако зависеше от мен, с радост бих изгорил затвора до основи и бих обесил главния тъмничар на бесилка, висока чак до небето. Сега обаче е време да вървим. Хайде! Уайтфрайърс[7] и къщата на Спрингал ни очакват!

[1] Сградата на Корнхил, наричана поради формата си „Бъчвата“, е била строена за затвор, а впоследствие превърната в цистерна и свързана с водопровод. — Б.р. ↑

[2] Удивително (лат.). — Б.пр. ↑

[3] От Матея свето Евангелие, 6:34. — Б.пр. ↑

[4] В юдео-християнската традиция Гог и Магог се свързват със злите сили, които ще въстанат срещу Господ в края на времето. За първи път имената се срещат заедно в Книга на пророк Иезекиил (Гл. 38–39), където Гог е представен като цар на страната Магог. В различните митологии Гог и Магог се споменават като хора, свръхестествени същества (гиганти или демони), народи или земи. — Б.пр. ↑

[5] Nightshade (англ.) — старо биле, беладона. — Б.р. ↑

[6] Пиер или Пиърс Гавестън е бил фаворит и предполагаем любовник на Едуард II. — Б.пр. ↑

[7] White friars (англ.) — бели монаси; другото име на кармелитите. Лондонски квартал, наречен така заради кармелитския манастир, разположен на територията му. — Б.пр. ↑

ГЛАВА ШЕСТА

Кранстън и Ателстан си взеха конете и си запроправяха път през Флийт Стрийт към високата сграда на кармелитския манастир, изградена от бял варовик. Тълпата обаче отново беше многобройна, така че се наложи да слязат от гърбовете на животните и да ги водят след себе си.

— Мислиш ли, че Солпър беше прав за Спрингал? — попита Ателстан.

Сър Джон кимна.

— И аз подозирах нещо подобно. Много мъже имат такива наклонности. Наказанието за тези престъпления е да те сварят жив в огромен казан, поставен над бумтящ огън, а това определено не е най-подходящият край за един влиятелен лондонски търговец! Оттам и потайността, а може би и жестоката караница с Брамптън. Това би могло да обясни и женствените маниери на мастър Бъкингам, както и факта, че сър Томас не е спял със съпругата си — той лукаво погледна към монаха. — Каква жена! Какво тяло! Да ти потекат лигите! Защо един истински мъж би стоял далеч от подобни прелести, а? — за миг коронерът спря и се загледа в някакъв жонгльор. — Спрингал, подобно на много други мъже — рече той, продължавайки напред, — е водел двойствен живот — Кранстън вдигна ръка и посочи към многоетажните къщи от двете страни на улицата, които възпираха горещите лъчи на следобедното слънце. — Във всяко едно от тези домакинства можеш да станеш свидетел на какви ли не скандали, грехове и слабости. Дори казват — той игриво смушка Ателстан, — че мъже като Спрингал често се срещали сред монасите в манастирите. Ти какво мислиш за това, братко?

— Мисля, че монасите са като всички други мъже и че също като тях имат своите слабости. Но, за Бога… — за миг Ателстан млъкна, а после продължи. — Какво правим тук? — попита той гневно, давайки си сметка, че вече са доста близо до големия кармелитски манастир.

Кранстън го докосна по ръката и посочи към пространството зад грамадната порта. Вниманието на монаха тутакси беше привлечено от някакъв мършав човек с лъскава черна коса, тънки устни и огромни, мрачни очи. Мъжът беше целия облечен в черно, на главата му имаше островърха шапка, тъмното му наметало беше покрито с пентаграми, звезди, луни и слънца, а пред краката му беше опънато голямо платнище, върху което бяха наредени различни стъкленици. В момента той стоеше напълно неподвижно, но привлечени от външния му вид, хората се тълпяха около него.

— Гледай какво ще стане сега! — прошепна Кранстън. — Този тип е нашият водач!

В следващия момент мъжът извади две малки свирки и поставяйки по една във всяко от ъгълчетата на устата си, започна да свири някаква странна и доста натрапчива мелодия. Когато приключи, той остави инструментите и вдигна ръце във въздуха.

— Дами и господа, рицари, царедворци и търговци! — мъжът улови погледа на Ателстан и продължи. — Монаси, свещеници и граждани на Лондон! Аз съм доктор Мирабилис. Учил съм във Византия и в Трапезунд и съм пътувал чак до Велика Тартария. Виждал съм военните кораби в Черно море, както и грамадните бойни галеони в Каспийско море. Хранил съм се заедно със Златната орда на Чингис хан. Прекосявал съм пустини, посещавал съм великолепни градове и по време на пътуванията си съм узнал много тайни!

Тълпата посрещна тези високопарни твърдения с бурен смях. Кранстън и Ателстан се приближиха. Някакъв чирак от една близка сергия извади един рог, загреба с него малко мръсна вода от някаква бъчва и започна да пръска магьосника с нея. Без да му обръща внимание, доктор Мирабилис вдигна ръце, опитвайки се да сложи край на врявата и на добронамерените сексуални закачки, които му подхвърляха зяпачите.

— Сега ще ви докажа, че имам власт над материята! — той се обърна, посочвайки към върха на манастирската стена. — Виждате ли онзи гълъб там? — всички очи се обърнаха в посоката, в която сочеше пръстът му. — Гледайте!

След тези думи магьосникът взе едно парче въглен и с негова помощ нарисува груба скица на птицата върху стената. После удари рисунката, изричайки някакви магически заклинания. Навалицата

наоколо се увеличи и стискайки кесиите си, за да ги опазят от джебчиите, Кранстън и Ателстан се приближиха още повече. Доктор Мирабилис продължи да налага скицата, мърморейки проклятия, като от време на време поглеждаше към върха на стената, където стоеше гълъбът. Изведнъж, сякаш застигната от магическите заклинания, изречени срещу рисунката, птицата потръпна и падна мъртва на земята. Благоговейните възклицания, които се надигнаха сред тълпата, можеха да предизвикат завистта на всеки проповедник. Кранстън се ухили и сграбчи Ателстан за китката.

— Почакай малко — рече той.

И така, доктор Мирабилис, чиято репутация изведнъж беше скочила до небето, започна да продава магическите си стъкленици, пълни с диамантен прах, кожа от тритон, одрана в полунощ, прилепово крило, риган, копър и исоп.

— Лекове за всякакви болки! — хвалеше стоката си той.

За известно време търговията му вървеше добре, но не след дълго тълпата се премести по-надолу по улицата, за да се наслади на изпълнението на някакъв старец, който танцуваше изключително странен танц. Тогава Кранстън подаде юздите на коня си на Ателстан и се приближи към „доктора“.

— Почитаеми доктор Мирабилис, радвам се да се видим отново.

Магьосникът вдигна сините си котешки очи, огледа Кранстън, а после и Ателстан.

— Познаваме ли се? — попита той. — Искате ли да си купите от лековете ми?

— Самюъл Парът — продължи Кранстън, — не се опитвай да ми пробутваш номерата си!

Очите на магьосника тревожно шавнаха.

— Кой си ти? — попита той шепнешком.

— И таз хубава, Мирабилис! Да не би да си ме забравил? Аз пък си спомням как те бяха изправили пред общинските съдии заради някакъв лек, който вместо да лекува, разболяваше хората за седмици наред!

Великият доктор пристъпи към Кранстън.

— Разбира се! — рече той и лицето му се разтегна във фалшива усмивка. — Сър Джон Кранстън, градският коронер! Мога ли да направя нещо за теб?

— Тук не. Но ще ти бъда благодарен, ако ни заведеш до Найтшейд Хаус на Пайпър Стрийт.

И така, мнимият доктор кимна, прибра стъкленицитe с лековете си в някаква кожена торба и изведе Кранстън и Ателстан от Уайтфрайърс. После тримата се озоваха в някаква сложна плетеница от улички, всяка от които беше толкова тясна, че двамата спътници отново не можаха да яхнат конете си.

— Как го направи? — попита Ателстан шепнешком.

— Кое?

— Номерът с гълъба.

Кранстън се засмя и посочи към доктор Мирабилис, който вървеше пред тях.

— Ако някой ден посетиш стаичката на „доктора“, ще откриеш там цяло ято обучени гълъби. Нали ги знаеш — онези, които се използват за разнасяне на съобщения. Та от време на време нашият приятел тук упоява някоя от птиците си със стрихнин и я пуска. Поради действието на отровата горкият гълъб няма друг избор освен да кацне някъде наблизо и да остане неподвижен. След известно време пък пада мъртъв и ето ти чудо! — той се засмя. — Разбира се, понякога номерът не се получава и затова доктор Мирабилис винаги е готов да побегне!

Сякаш усетил, че се говори за него, великият доктор се обърна, ухили се и направи знак на двамата мъже да побързат.

Ателстан вече разбираше защо Кранстън е потърсил услугите на Мирабилис. Вярно, че Съдърк беше лош квартал, но Уайтфрайърс се оказа още по-лош. Макар да беше още ден, уличките тук, засенчвани от постройките, които се издигаха от двете им страни, тънеха в мрак. Изобщо мястото беше доста злокобно и с всяка измината крачка ставаше все по-страшно. Изоставените и занемарени къщи наоколо, строени преди стотици години, бяха наблъскани близо една до друга и съвсем скриваха от поглед лятното небе. Самата улица пък беше покрита с мръсотия и цапаше ботушите и сандалите им с тор и кал. Повечето от входовете бяха пусти. От време на време някоя и друга сянка се измъкваше навън, но след като забележеше дългия меч на сър Джон, бързо се прибираше. Мирабилис се оказа удивително пъргав и на моменти на Ателстан и на Кранстън им беше трудно да го следват.

Изведнъж мнимият доктор спря и им посочи към някаква дълга и тъмна уличка.

— Пайпър Стрийт — обяви шепнешком той. — А сега — сбогом!

След тези думи доктор Мирабилис се шмугна в някаква друга уличка и преди коронерът да успее да възрази, се изгуби от поглед.

Ателстан и Кранстън предпазливо се заспускаха по Пайпър Стрийт. Прозорците и вратите на къщите от двете страни на улицата бяха плътно затворени. Най-накрая двамата спътници стигнаха до някаква постройка, която съвпадаше с описанието, което доктор Мирабилис им беше дал — в предната част на къщата, в края на дълъг ясенов прът, беше окачена очукана табела.

Между Найтшейд Хаус и улицата имаше настлан с плочи двор, а алеята, която водеше до входа, беше оградена от железен парапет. Дори на дневна светлина къщата изглеждаше някак мрачна и подозрителна и създаваше странното усещане, че се опитва да се скрие зад съседните сгради. Със своите покрити с решетки прозорци и подсилена с железни ленти врата тя не приличаше толкова на частен дом, колкото на затвор. След първото почукване на Кранстън не последва отговор, така че коронерът почука отново. В следващия момент зад гърба на двамата спътници зави куче, а после някаква врата се отвори и затвори. Кранстън и Ателстан се огледаха през рамо и забелязаха, че на изхода към уличката се събират някакви сенки. Сър Джон почука още веднъж. Ателстан се присъедини към него и захлопа по вратата с юмрука си. Най-накрая отвътре се чу шум от тихи стъпки, след което някой освободи веригата и вдигна резето. После вратата се отвори и на прага застана някакъв среден на ръст мъж с бледо лице, не особено привлекателни черти и весели очи. Той непрекъснато се почесваше по голото теме, а тъмните му кадифени дрехи и меки чехли му придаваха вид на селски свещеник. Сякаш беше някой дружелюбен гостилничар, Форман каза на посетителите си да завържат конете си отвън и ги въведе в къщата. После ги настани на една маса и ги помоли да го почакат, докато приключи с работата си в личния си кабинет. Кранстън и Ателстан седнаха на посочените им места и се огледаха. Стаята беше изненадващо чиста и подредена. В камината весело гореше огън. Наоколо имаше различни маси и столове, някои от които — тапицирани, а по стените се редяха множество лавици със

старателно надписани стъкленици. Ателстан с любопитство огледа лековете, но скоро установи, че не представляват нищо повече от слаби средства против треска и болка. В стъклениците имаше билки като исоп, стрити кленови листа и мъх — все неща, които можеха да бъдат купени от която и да е аптека в града. Накрая Форман се върна, придърпа си един стол и подобно на някой добродушен чичо, готов да изслуша или да разкаже някоя весела история, се настани до посетителите си.

— Е, господа, кои сте вие?

— Аз съм сър Джон Кранстън, градският коронер, а това е моят секретар, брат Ателстан.

Устните на мъжа се разтеглиха в усмивка, но очите му добиха сурово изражение.

— Искате да си купите нещо ли?

— Да — червен арсеник и беладона. Продаваш такива неща, нали?

Промяната, която настъпи у Форман, беше направо поразителна. Веселата маска тутакси падна от лицето му, а погледът му стана по-бдителен. Той се изпъна в стола си и тревожно се заозърта през рамо. Ако беше знаел кои са, преди да им отвори вратата, помисли си Ателстан, домакинът им вероятно никога нямаше да ги пусне в къщата си или поне щеше да вземе мерки да скрие всичко, което не би искал да виждат.

— Е, сър? — настоя Кранстън. — Имаш ли от тези отрови, или не?

Форман поклати глава, без да откъсва очи от тези на коронера.

— Аз съм аптекар, сър. Ако търсите лек за ревматизъм, главоболие или стомашно разстройство, мога да ви помогна. Беладоната и червеният арсеник обаче са смъртоносни отрови — той дълбоко въздъхна. — Много малко хора ги продават. Скъпи са и освен това са изключително опасни в ръцете на онези, решили да ги използват, за да отнемат нечий живот.

Кранстън се усмихна и се наведе напред, почти завирайки лицето си в това на аптекаря.

— Позволи ми да започна отново, мастър Форман. Знам, че имаш смъртоносни отрови и че си готов да ги продадеш на всеки, който може да плати съответната цена. Имай предвид — излъга той, — че

нося в кесията си заповед от върховния съдия. Това значи, че ей сега мога да изпратя помощника си в града със заръката да доведе тук хората на шерифа. Те ще претърсят къщата и — уверявам те — намерят ли и едно зрънце отрова, ще отговаряш за това не пред градския съвет, а пред кралския съд! Хайде, признай си — някъде тук несъмнено трябва да има някакъв документ, в който отбелязваш какво продаваш.

Аптекарят пребледня, а по челото му избиха капчици пот.

— Ще си спечелите много врагове, завличайки ме в съда, Кранстън! — прошепна той. — Имам влиятелни приятели — Форман хвърли един поглед към Ателстан. — Игумени, архидякони, свещеници. Все хора, които с радост ще се застъпят за мен и за опазването на общите ни тайни!

— Хубаво, мастър Форман! — отвърна Кранстън. — Ето сега вече се разбираме. Имай предвид обаче, че нямам никакво желание да навреждам на търговията ти, нито да се ровя из тайните ти, макар че някой ден сигурно ще го сторя — той погледна към лавиците над главата си. — Единственото, което искам да знам в момента, е кой е идвал тук през последния месец, за да си купи арсеник и беладона. Ето, вероятно това ще ти се стори познато — при тези думи коронерът извади една малка стъкленица с отрова и Форман се ококори от изненада. — Стъкленицата е твоя, сър — внимателно опипа почвата Кранстън. — Виждам, че по лавиците ти има доста подобни. Е, кажи ми — кой купи от теб тази отрова?

Сър Джон вдигна стъкленицата и я задържа пред погледа на аптекаря. Форман въздъхна, стана от мястото си и излезе от стаята. Докато го нямаше, коронерът извади камата си и я остави до себе си. Не след дълго аптекарят се върна, хвърли един поглед към камата и се усмихна.

— Няма нужда от такива мерки, сър Джон. Ще ви дам сведенията, които поискахте. Въобще съм готов на всичко, стига после да си тръгнете!

И така, Форман седна в стола си с някакъв пергаментов свитък в ръце. После бавно разви документа, мърморейки си под нос.

— Преди седмица при мен действително дойде един клиент — рече той, вдигайки поглед, — който си купи двете отрови, съдържащи

се в тази стъкленица, както и една рядка отрова без мирис, от която сърцето на човек може да спре.

— И как изглеждаше този клиент?

Аптекарят се усмихна.

— Всъщност клиентът беше жена; богато облечена дама, която ми плати доста щедро. Не можах да видя лицето й обаче, тъй като беше скрито под една от онези маски, които придворните дами носят, когато отиват някъде с някой кавалер, различен от съпруга им.

— Що за жена беше клиентката ти?

— Жена като жена — отвърна язвително аптекарят, давайки си сметка, че всъщност не би могъл да предостави кой знае какви сведения на любопитния коронер.

— Опиши ми я!

Форман нави парчето пергамент на руло и се облегна в стола си.

— Висока жена, облечена в скъпо наметало, обточено с бяла агнешка вълна, която, както вече казах, носеше на лицето си маска Качулката й беше ниско нахлупена, но все пак успях да видя, че косата й е тъмночервена. Изобщо много красива дама — той погледна към Кранстън и вдигна рамене. — В онзи момент си помислих, че е просто поредната жена, търсеща отрова, за да улесни любовния си живот — аптекарят се потупа с пергаментовия свитък по бедрото. — И това, господа, е всичко, което мога да ви кажа и което ще ви кажа.

Щом излязоха от аптеката, Ателстан и Кранстън яхнаха конете си и побързаха да се върнат на главната улица. На един или два пъти за малко да се изгубят, при което Кранстън здраво стисваше камата си, но скоро все пак стигнаха до Уайтфрайърс и спокойно продължиха по Флийт Стрийт.

— Знаеш коя е била онази жена, нали, сър Джон?

Коронерът кимна.

— Лейди Изабела Спрингал — той дръпна юздите на коня си и погледна към монаха. — Тя отговаря на описанието на аптекаря и освен това е имала мотив.

— Какъв мотив?

— Нямам доказателства, но подозирам, че лейди Изабела е мамела съпруга си със собствения му брат. Сега обаче не е време за догадки. Да отидем да попитаме самата вдовица!

Когато пристигнаха в къщата на Спрингал в Чийпсайд, Кранстън реши да се възползва от цялата власт, която му даваше законът. И така, без да се церемони много-много, той заяви на изненадания Бъкингам, който ги посрещна, че незабавно иска да се види със сър Ричард, с лейди Изабела и с някои други членове на домакинството. Младият секретар издаде устни напред, сякаш се канеше да възрази.

— Веднага, сър! — изрева Кранстън и то с такава сила, че гласът му се чу чак във вътрешния двор, където работеха неколцина майстори. — Искам да видя всички! — той влезе в големия салон. — Тук!

Сър Джон прекоси помещението, качи се на подиума и седна начело на масата, след което направи знак на Ателстан да се присъедини към него. Монахът вдигна рамене и извади дъската си за писане, мастилницата, парче пергамент и няколко пера. Междувременно Бъкингам явно беше усетил, че нещо не е наред, защото не след дълго в салона го последва първо сър Ричард, а после и лейди Изабела. Днес хубостта на вдовицата не беше помрачена от скръбта по покойния й съпруг — очите й не бяха зачервени от плач и изобщо цялото й лице беше свежо като майска роза. Лейди Изабела беше облечена в тъмносиня рокля, а красивата й червеникава коса беше скрита под бял воал.

Сър Ричард, който носеше тесни панталони и отворена батистена риза, изтупа праха от ръцете си и обясни, че е помагал на майсторите, които довършвали подвижната сцена за коронацията на младия крал. Кранстън, който намираше бъбренето му за напълно излишно, разсеяно кимна.

В следващия момент, с развята около мършавото си лице дълга коса, до подиума докуцука и семейният капелан. Той хвърли на коронера един поглед, изпълнен с отвращение, но въпреки това любезно попита:

— Добре ли сте, сър Джон?

— Добре съм, капелане — отвърна Кранстън. — А от това, че виждам всички ви тук, ми става още по-добре!

Младият капелан долови новопоявилата се властна нотка в гласа на коронера и за миг остана неподвижен, оглеждайки сър Джон с присвити очи. Сетне се усмихна, сякаш наслаждавайки се на някаква своя шега, и се отпусна в края на масата, където можеше да си опъне

крака. После в салона влезе лейди Ерменгилда, придружавана от Бъкингам. Облечена изцяло в черно, старицата прекоси помещението подобно на някой паяк и се надвеси над коронера.

— Не можете да ме привиквате така в собствения ми дом! — озъби се тя.

— Седнете, мадам — отвърна Кранстън, без дори да вдига поглед, — и ме слушайте внимателно. Или ще ми се подчинявате, или ще ви отведа в затвора Маршълсий, където ще бъдете принудена да седите и да ме слушате — той се обърна към сър Ричард и лейди Изабела. — Не искам да обидя никого. Давам си сметка, че още не сте се съвзели след погребението на сър Томас вчера, но заедно с неговата погребална литургия бяха отслужени още две — тази на Брамптън и тази на Веши. Е, аз пък имам да ви съобщя някои новини за тези двамата. Брамптън и Веши не са се самоубили. О, не — били са брутално убити!

Думите на Кранстън увиснаха във въздуха. Лейди Ерменгилда сви тънките си устни и без повече церемонии седна на масата. Сър Ричард тревожно погледна към лейди Изабела. Макар да се опитваше да си придаде самоуверен вид, лейди Ерменгилда, която се беше настанила до Ателстан, също изглеждаше уплашена. По-нататък капеланът тихо потропваше по масата, припявайки си някакъв химн. Бъкингам седеше със сключени ръце и сведена глава, а лицето му издаваше, че е доста изненадан и дори шокиран от думите на сър Джон. Последен към групата се присъедини Алингам. Върлинестият търговец беше неспокоен и ръката му току политаше към устата му или пък към мазната му коса. Той измънка някакво извинение, след което седна до капелана, полагайки усилия да избягва погледа на коронера.

— Сър Джон — рече сър Ричард, — казахте, че Брамптън и Веши са били убити. Но как? И защо? Вярно, че Брамптън беше кротък човек, но не мога да си представя да позволи на някого да го закара насила на тавана на къща, пълна с хора, да завърже въже около врата му и да го обеси. Същото се отнася и за Веши — той погледна към Алингам. — Съгласен ли си с това, което казвам, Стивън?

Без да вдига поглед, търговецът кимна, след което си промърмори нещо под носа.

— Какво? — наведе се над масата Кранстън. — Мастър Алингам, чух ви да казвате нещо. Какво беше то?

Търговецът потри ръцете си една в друга, сякаш се опитваше да ги измие.

— В тази къща витае някакво зло — рече бавно той. — Дяволът се е настанил тук. Спотайва се из ъглите и ни наблюдава. Смятам, че коронерът е прав — след тези думи Алингам вдигна поглед и Ателстан забеляза, че скръбното му лице е пребледняло, а страните му са мокри от сълзи. — Веши наистина е бил убит! Смятам, че е знаел нещо.

— Какви ги приказваш, човече? — извика сър Ричард. — Мастър Стивън, мисля, че се безпокоиш твърде много.

— Какво? — попита Ателстан, оставяйки перото си. — Какво е знаел Веши?

Длъгнестият търговец се наведе напред. Лицето му беше смръщено, а в очите му гореше омраза.

— Не знам — изсъска той. — Но дори да знаех, нямаше да кажа на теб, монахо!

— В името на краля — отговорете! — изрева Кранстън. — Знаете ли нещо за смъртните случаи, сполетели това домакинство?

— Не! — изграчи Алингам. — Забулени са в мистерия. От друга страна, сър Томас обичаше гатанките, така че в къщата трябва да има нещо, което би могло да обясни всичко.

— За какво говориш, човече? — попита сър Ричард.

Търговецът неспокойно потърка лицето си.

— Казах достатъчно — промърмори той и замлъкна.

— В такъв случай — започна Кранстън — нека обобщим онова, което знаем. Поправете ме, ако сбъркам някъде. И тъй, сър Томас Спрингал е бил градски съветник и златар. В нощта на смъртта си той е дал пиршество за своите близки, на което е поканил и съдия Фортескю, и докато то е траело, доста си е пийнал, така ли е?

Лейди Изабела кимна, без да откъсва красивите си очи от лицето на коронера. Сър Ричард пък наблюдаваше как перото на Ателстан се плъзга по парчето велен.

— После празненството е свършило — продължи Кранстън — и сър Томас се е оттеглил в покоите си. Вие, сър Ричард, сте му пожелали лека нощ, а лейди Изабела е изпратила в стаята му някаква слугиня, която го е попитала дали има нужда от нещо.

Сър Ричард и лейди Изабела потвърдиха казаното.

— По време на тържеството вие, лейди Ерменгилда, сте чули Брамптън да отнася в стаята на сър Томас обичайната чаша с вино, прав ли съм?

— Не само го чух — сопна се старицата, — ами отворих вратата на стаята си и го видях! После той слезе обратно долу.

— Забелязахте ли как беше облечен?

— С елече и жакет.

— А какво носеше на краката си?

— Меките ботуши, с които никога не се разделяше.

— Защо си спомняте това?

— Брамптън беше кротък човек — отвърна лейди Ерменгилда и в гласа й се прокрадна нотка на симпатия. — Добър иконом. Винаги се движеше бавно и тихо.

— Как ви се стори онази вечер?

— Както обикновено. Като че ли беше малко пребледнял. Усети, че съм отворила вратата, но така и не ме погледна. После слезе по стълбите… Не! Свърна в другата галерия и се качи в стаята си на горния етаж.

— Видяхте ли го отново?

— Не.

— И твърдите, че по Пеещата галерия са минали още само сър Томас, сър Ричард и лейди Изабела?

— Да, убедена съм в това.

— И сте сигурна, че през нощта никой не е посещавал сър Томас?

— Да, нали вече ви казах! — тросна се лейди Ерменгилда. — Спя леко и не съм чула никой друг да минава по галерията.

— Ами вие, отец Криспин? — Кранстън се наведе, за да зърне лицето на младия капелан. — Вие сте се качили в стаята на сър Томас на следващата сутрин, нали така? Лейди Ерменгилда ви е чула да вървите по Пеещата галерия. Когато не сте получили отговор на почукването си, сте отишли да повикате сър Ричард, чиято стая се намира в съседната галерия. След като и той не е успял да събуди сър Томас, сте накарали слугите да разбият вратата, прав ли съм?

— Да — кимна капеланът със светнали очи. — Точно така беше.

— После всички сте влезли в стаята и сте намерили сър Томас проснат на леглото. На масата до него пък е имало чаша с отрова. Никой не е смеел да продума…

— Освен Веши! — намеси се Алингам. — Той каза: „Бяха само трийсет и една!“

— Знаете ли какво е имал предвид? — попита Кранстън.

— Не, но какво ли не бих дал, за да узная!

— След това сте изпратили някой слуга да повика лекаря — продължи коронерът. — Мастър Дьо Троа е дошъл, прегледал е трупа и е обявил, че сър Томас е починал вследствие на отравяне. Предната вечер Брамптън е отнесъл чашата с вино в стаята на господаря си и това е бил последният път, в който е бил видян жив. На следващата сутрин, след като сър Томас е бил открит мъртъв, тялото на Брамптън е било намерено да виси от една греда на тавана. Мастър Веши беше тук, когато брат Ателстан и аз дойдохме в къщата за първи път. Късно същата нощ той е излязъл, за да отиде Бог знае къде, след което беше открит обесен под Лондонския мост. Имайте предвид, че разполагаме с доказателство, че нито Брамптън, нито Веши са се самоубили, но засега ще го запазим в тайна. Смъртта на сър Томас обаче все още си остава загадка.

— Все пак може да го е убил Брамптън! — рече Бъкингам.

— Защо мислите така? — погледна го Кранстън.

Секретарят вдигна рамене.

— Разбирам, че си имате някаква причина да твърдите, че Брамптън не се е самоубил, но това не означава, че не е виновен за смъртта на сър Томас.

Коронерът се ухили.

— Имате право, секретарю. От вас би излязъл чудесен адвокат. Ще запомня това.

Изведнъж край вратата настана суматоха. В следващия момент в салона нахълта някакъв слуга, който се наведе над рамото на сър Ричард и му зашепна нещо в ухото. Търговецът вдигна поглед.

— Сър Джон, от канцеларията на шерифа са изпратили вестоносец, който иска да говори с вас.

— С ваше позволение, ще го изслушам, сър Ричард. Кажете му да влезе.

И така, вестоносецът — някакъв надут младеж — тържествено пристъпи в салона.

— Сър Джон, нося ви съобщение от заместник-шерифа — той се огледа наоколо. — Става дума за мастър Веши.

— Говори! — отвърна Кранстън.

— В нощта на смъртта си търговецът е бил забелязан в една кръчма край реката. Съдържателят на „Златните ключове“ твърди, че някакъв мъж, отговарящ на описанието на Веши, е пил при него до късно през нощта. После мъжът си е тръгнал с млада червенокоса проститутка, която кръчмарят не бил виждал никога преди.

— Това ли е всичко? — попита коронерът.

— Да, сър Джон.

Кранстън освободи вестоносеца и Ателстан забеляза, че настроението на групичката, събрала се в салона, доста се е приповдигнало.

— Виждате ли! — извика тържествуващо лейди Ерменгилда. — Веши е бил видян с една от уличниците си! Мастър Бъкингам трябва да е прав. Нищо не пречи Брамптън все пак да е убил сина ми, а пък смъртта на Веши може да няма нищо общо с останалото.

Кранстън обаче не остана доволен от новините.

— Както и да е — сопна се той. — Имам още въпроси, които искам да задам на лейди Изабела и на сър Ричард. Останалите са свободни да си вървят.

Лейди Ерменгилда се накани да възрази, но синът й се пресегна през масата и нежно я докосна по китката, приковавайки в нея умолителен поглед. Старицата се изправи, изгледа злобно Кранстън и последва останалите извън салона. Сър Джон ги изчака да излязат и тихо попита:

— Лейди Изабела, били ли сте някога в Найтшейд Хаус на Пайпър Стрийт? Къщата се намира близо до кармелитския манастир…

— Никога!

— И не познавате аптекар на име Саймън Форман, така ли?

— Чувала съм за него, но не сме се срещали.

Ателстан видя страха в очите на лейди Изабела. Лицето на вдовицата беше изгубило златистия си оттенък и в момента изглеждаше бледо и измъчено.

— А вие, сър Ричард?

— Не, разбира се! — търговецът се наведе напред и посегна към мястото, където трябваше да виси мечът му. — Не ви ли е малко неудобно да идвате в тази къща — изсъска той — и да обиждате лейди Изабела и мен, твърдейки, че се движим сред разни отрепки? Не се опитвайте да се правите на хитрец, Кранстън! Брат ми беше отровен. Не ми харесват намеците ви, че един от нас е отишъл в онази аптека, за да купи отровата, с която е бил убит сър Томас!

— Странно — продължи Кранстън непринудено, — защото този следобед, когато двамата с брат Ателстан отидохме дотам, аптекарят ни каза, че е продал стъкленица с отрова на някаква дама, която изглеждала точно като вас, лейди Изабела. Жената била облечена в черно наметало, обточено с бяла кожа, имала червеникава коса и се отличавала със същия ръст и тен като вашите.

— Никога не съм била в Уайтфрайърс! Не съм стъпвала в аптека!

— Имате ли черно наметало, обточено с бяла кожа?

— Да, както и стотици други жени в града!

— Срещали ли сте Форман?

— Не знам. Може и да съм. Съпругът ми имаше много странни приятели. Все едно, защо ми е да убивам сър Томас? — извика лейди Изабела, надигайки се от стола си. — Той беше добър човек и ми осигуряваше всичко, което една жена би могла да желае.

— Лейди Изабела — рече спокойно сър Джон, — добре известен факт е, че съпругът ви имаше особени предпочитания. Кажете ми — вие обичахте ли го?

— Това е прекалено, сър! — сър Ричард сграбчи Кранстън за китката, но коронерът му се изплъзна.

— Достатъчно! — на сър Джон вече му беше дошло до гуша от арогантността на тези хора, които си въобразяваха, че могат да го разиграват както си искат. — Като служител на краля мога да ви кажа, че в случая са намесени интересите на Короната и че обвиненията по него могат да включат както убийство, така и държавна измяна!

Сър Ричард седна обратно на мястото си, дишайки тежко. Лейди Изабела го хвана подръка, погледна го, а после поклати глава.

— Най-добре ще е да ни кажете истината, милейди — рече Ателстан тихо. — Трябва да го сторите! Съпругът ви и още двама мъже бяха брутално убити. Опасността обаче още не е преминала, а ние двамата със сър Джон обикаляме Лондон, играейки си на „Сляпа

баба“. Съпругът ви, лейди Изабела, си е имал тайни и тъкмо те са станали причина за смъртта му. После убиецът му се е опитал да хвърли вината върху Брамптън, но благодарение на съдбата и обстоятелствата ние успяхме да докажем не само че икономът ви е бил невинен, но и че той също е бил убит. Веши пък е видял или е чул нещо и затова също е трябвало да бъде премахнат. И така, милейди, в името на новия крал, отговорете ми на следния въпрос: ходили ли сте някога в аптеката на Саймън Форман?

— Не!

Ателстан прикова погледа си във вдовицата.

— А обичахте ли съпруга си?

— Не! Сър Томас беше мил човек, но не ме познаваше… не и плътски. Имаше си други предпочитания…

— Към млади мъже ли? — попита монахът.

— Явно златарят е бил содомит! — излая Кранстън. — Падал си е по момченца! Точел е лиги по тях!

Ателстан се обърна към коронера и поклати глава. Лейди Изабела скри лицето си в ръце и горчиво заплака.

— Разкажете ми за съпруга си, милейди — настоя монахът.

— Сър Томас не искаше нещо от мен и аз не му задавах никакви въпроси.

— Сър Ричард, вие обичате ли лейди Изабела?

Търговецът се окопити.

— Да, да, обичам я.

— Двамата любовници ли сте?

— Да.

— Значи и двамата имате мотив?

— За какво?

Сър Ричард, който беше изгубил обичайната си напереност, се отпусна в стола си, а лицето му доби измъчено изражение, сякаш търговецът най-после беше осъзнал, че се намират в смъртна опасност.

— За убийство, сър.

Сър Ричард поклати глава.

— Това, че съм пожелал съпругата на брат си, не значи, че съм искал и смъртта му! — промърмори той.

— Съдиите от кралския съд едва ли ще повярват в това! — излая Кранстън. — Най-вероятно ще решат, че сте пожелали съпругата и

богатствата на брат си и че след като сте прелъстили лейди Изабела, двамата сте решили да убиете сър Томас и да хвърлите вината върху Брамптън.

— В такъв случай — рече кротко сър Ричард — трябва да съм убил и Веши, и Брамптън. Аз обаче имам свидетели. По време на тържеството бях неотлъчно до брат си. После му пожелах лека нощ и отидох при лейди Изабела. Двамата прекарахме нощта заедно — призна си той.

— А какво правихте в нощта, когато беше убит Веши? — попита внезапно Кранстън.

— Същото. Къщата е пълна със слуги. Дворът гъмжи от майстори… Всички те могат да свидетелстват, че не съм мърдал оттук — оправях сметките, излизах навън, за да проверя как върви работата по подвижната сцена за коронацията на краля…

Лейди Изабела се изправи в стола си и подпря лакти върху страничните облегалки.

— Да речем, че ние сме убили сър Томас — рече тя. — Как според вас сме успели да влезем в спалнята му, да сипем отрова в гърлото му или във винената му чаша и да излезем, заключвайки вратата отвътре? Това, сър, е абсурдно — вдовицата умолително погледна към Ателстан. — Помислете — възможно ли е наистина, след като сме били заедно в леглото, да слезем на долния етаж, да хванем Брамптън, да го отведем насила на тавана и да го обесим? И пак ви казвам — не съм ходила в Уайтфрайърс и не съм посещавала аптеката на Саймън Форман. Не съм купувала никакви отрови! Не че никога не съм съгрешавала, но не съм убила нито съпруга си, нито другиго. Кълна се, че нямам нищо общо със смъртта на когото и да било!

— Правилно ли си спомням, че в нощта на тържеството вие бяхте изпратили чаша вино на Брамптън?

— Да, в знак на помирение.

— Той бил ли е в стаята си?

— Не. По-късно разбрах, че по това време бил отишъл до спалнята на съпруга ми, за да му занесе обичайната чаша с кларет — лейди Изабела избърса очите си. — Слугата оставил виното в стаята на Брамптън и се върнал на долния етаж. Това е всичко, кълна се!

Въпреки сълзите на вдовицата Ателстан все още се чудеше дали фактът, че е изневерявала на съпруга си, я прави убийца, или пък

съучастница в убийство. Постепенно безпокойството му нарасна. Как беше убит сър Томас? Ами Брамптън и Веши? За известно време монахът се заигра с мисълта да проследи действията на всички в къщата от нощта на убийството на сър Томас до следващата, в която Веши беше изчезнал, но скоро осъзна, че това би било безполезно. Да не говорим, че не разполагаше с никакви доказателства членовете на това домакинство да имат нещо общо със смъртните случаи. А възможно ли беше убийствата да са били извършени по заповед на някого другиго? Но на кого? И как? Защо?

Ателстан се заразхожда покрай подиума, притиснал устата си с ръка. Кранстън внимателно се вгледа в него. Съобразителният монах щеше да пресее фактите и той беше напълно готов да му позволи да се възползва от предимството, което си бяха спечелили.

— Лейди Изабела, сър Ричард — започна монахът, — вярно е, че не разполагаме с доказателства, за да ви осъдим, но спокойно можем да уредим да ви арестуват и да ви затворят в Нюгейт, Маршълсий или дори в Тауър — той вдигна ръка. — Все едно, в момента ни е нужно вашето съдействие. Трябва да ни кажете истината. „Синовете на богаташа“… Вие сте един от тях, нали, сър Ричард?

Търговецът кимна.

— Всъщност всички в къщата принадлежат към тази общност, прав ли съм?

— Да, братко — отвърна смирено търговецът, — прав сте. Макар църквата и самите гилдии да осъждат лихварството, в рамките на всяка гилдия в града съществуват подобни общности и всички те носят странни имена. Нашата е позната като „Синовете на богаташа“ и се занимава с даване на заеми на нуждаещите се, макар че лихвите ни са много по-високи от тези на ломбардските или венецианските банкери. Осигуряваме парите бързо, а после сме готови да чакаме с години, за да си ги получим обратно. Разбира се, подбираме клиентите си внимателно и работим само с онези, които са в състояние да гарантират, че ще върнат дълга си.

— Ами гатанките? Можете ли да ни кажете нещо за тях?

Сър Ричард и лейди Изабела поклатиха глави.

— Не! — промърмориха двамата в един глас.

— А знаете ли какво значат цитатите от Битие и от Откровение на свети Йоан Богослов?

Още едно хорово отрицание. Ателстан се върна при масата, нави парчето пергамент, върху което си беше водил записки, и прибра перата и мастилницата.

— Мисля, че това е достатъчно засега, сър Джон. Сър Ричард и лейди Изабела вече знаят, че не сме толкова глупави и невежи, колкото изглеждаме понякога. Сър Ричард, уверявам ви, че в крайна сметка ще разкрием убиеца и той или тя ще увисне на бесилото на Елмс пред очите на цял Лондон!

Кранстън стисна устни и кимна, сякаш Ателстан беше казал всичко, което имаше за казване. После двамата се сбогуваха с търговеца и любовницата му и си тръгнаха.

Докато чакаха конярят да изведе конете им на Чийпсайд, Ателстан усети, че сър Джон е бесен, но коронерът не даде воля на гнева си, преди да са се отдалечили от къщата.

— Братко Ателстан — рече той кисело, когато това стана, — позволи ми да ти напомня, че аз съм кралският коронер и че сър Ричард и скъпата му любовница са убийци!

— Извинявам се, сър Джон… — започна Ателстан.

— Извинявал се! — изимитира го Кранстън, след което се наведе напред и сграбчи седлото на монаха. — Ако си беше държал устата затворена, може би щяхме да успеем да измъкнем истината! След като установихме, че лейди Изабела и сър Ричард са любовници, беше само въпрос на време да ги накараме да си признаят, че те са виновни за смъртта на сър Томас и на останалите. Но не!

— Съжалявам, но аз не мисля така, сър Джон. Нямаме никакви доказателства, че търговецът и любовницата му са убийци. Да, прелюбодейци са — Ателстан усети как самият той кипва от гняв, — но ако бесехме за това, трябваше да избесим цял Чийпсайд!

— Слушай сега — рече сър Джон и почти навря поаленялото си от яд лице в това на монаха. — В бъдеще ще ти бъда благодарен, ако преди да се изказваш, се съветваш с мен. Както казах, аз съм коронерът!

— Нека ти напомня, сър Джон — сопна се Ателстан, отдръпвайки се назад, — че аз съм секретар и монах, а не някакво си момче за всичко! Това значи, че ще казвам онова, което смятам за правилно, а ако на теб това не ти изнася, спокойно можеш да пишеш на игумена ми. Тъкмо ще ме отървеш от мъките ми! — монахът така

извиси глас, че минувачите се заизвръщаха към него. — Да не би да мислиш, че ми е приятно да слушам за тайните грехове на богаташите, а после, когато се сблъскаме с поредното препятствие, да търпя подигравките им? Кажи де, така ли мислиш?

Ателстан обърна коня си.

— Сега предлагам всеки да си отиде у дома и да помисли върху онова, което се случи. Утре или вдругиден пък, когато се успокоим, може да продължим с разследването.

— Не съм казал, че можеш да си вървиш! — извика сър Джон.

— Не съм те и питал! — сопна му се на свой ред Ателстан и без да дочака отговор, пришпори Филомел надолу по Чийпсайд, оставяйки разярения коронер зад гърба си.

ГЛАВА СЕДМА

Когато стигна до „Сейнт Ерконуолд“, Ателстан вече съжаляваше за прибързаните си думи. Сър Джон беше прав. Монахът се беше произнесъл относно вината или невинността на лейди Изабела и сър Ричард, без да се допита до него, а Кранстън вероятно беше искал да зададе още въпроси на двамата любовници. Вече му се щеше да беше дръпнал коронера настрани, да се беше помирил с него и да го беше завел в някоя от многото кръчми по Чийпсайд. В крайна сметка случаят имаше и други аспекти, които трябваше да бъдат обсъдени. Например коя е била онази червенокоса проститутка, примамила Веши към смъртта му? Лейди Изабела? От друга страна, много проститутки носеха червени перуки…

След като отведе Филомел в конюшнята, Ателстан си спомни за стиховете от Светото писание и разтвори грамадната, подвързана с кожа Библия, която държеше привързана с верига към единствения шкаф в къщата. Битие, глава трета, стих първи, гласеше: „Змията беше най-хитра от всички полски зверове, които Господ Бог създаде — преведе Ателстан, четейки на глас. — И рече тя на жената: истина ли каза Бог, да не ядете от никое дърво в рая?“ В другия текст пък, Откровение на свети Йоан Богослов, глава шеста, стих осми, се казваше: „Чух гласа на четвъртото животно да говори — промърмори монахът, — дойди и гледай! И видях, и ето сив кон, и върху него ездач, чието име беше смърт; и адът следваше подире му.“[1]

По някакъв начин Ателстан знаеше, че в тези текстове се съдържа ключът към всички загадки. А какво щеше да прави със сър Джон? Дали не трябваше да хапне набързо и да отиде да се помири с него? Не, чувстваше се твърде уморен, пък и въпросът можеше да почака.

И така, монахът отиде да провери дали всичко в църквата е наред. После занесе на Филомел ведро с вода, а на Бонавентура — паничка от гъстото мляко, което беше купил, след като беше прекосил Лондонския мост. Накрая се прибра в къщата си, легна върху

сламеника и се взря в напукания таван. Не след дълго обаче установи, че все още се чувства разстроен, така че се опита да се утеши, изтананиквайки си един псалм: *Exsurge, Domine, exsurge et vindica causam meam!* — Дойди, о, Господи, и изглади всичките ми беззакония!

Ателстан остави ума си да се рее и скоро пред вътрешния му взор изникна Кранстън, а после и уплашеното лице на лейди Изабела. Монахът тръсна глава, опитвайки се да се освободи от тези образи. Какво ли щеше да бъде небето тази вечер, запита се той. А дали игуменът щеше да му изпрати копие от трудовете на Ричард от Уолингфорд? Някогашен игумен на „Сейнт Олбанс“, Ричард беше изобретил чудесен инструмент за изследване на звездите, да не говорим за гениалния му часовник, който един от братята на Ателстан твърдеше, че е виждал. Машинарийката била пълна с колелца, които изглеждали като закрепени с магия, и не просто измервала часовете, но и показвала знаците на зодиака, фазите на Луната и позицията на планетите. Монахът облиза устни. Какво ли не би дал, за да се сдобие с такъв часовник. Всъщност беше готов да се раздели с всичко, което притежаваше, само за да го подържи в ръце за няколко часа. Може би игуменът щеше да му помогне? В крайна сметка вече му беше поискал копие от астрономическите таблици на кармелитския монах Никълъс от Лин…

В следващия момент таванът на стаята напомни на Ателстан за църквата. Да, покривът на сградата сега беше поправен, но в крайна сметка тя си оставаше не кой знае колко по-добра от кочина. После отвън се дочуха гласове и монахът надникна през прозореца, за да провери какво става. О, не! Беше забравил за срещата с енориашите си! Тази вечер всички трябваше да се съберат в нефа и да обсъдят представлението за празника Тяло Господне.

Предчувствията на Ателстан за събитието се оказаха напълно верни — срещата не се оказа никак приятна. Първи сред енориашите му бяха боклукчията Уоткин и съпругата му — жена с телосложение на стенобойна машина, сурово лице и стоманеносива коса, спускаща се до раменете й. Проститутката Сесили също беше там и непрекъснато правеше язвителни забележки, намеквайки, че тя знае много повече за Уоткин от жена му. Ловецът на плъхове Ранулф, керемидарят Саймън и много други сега изпълваха нефа, седнали едни срещу други на

единствените две пейки, с които разполагаше църквата. Ателстан пък се беше настанил на олтарния стол между тях.

В крайна сметка срещата се изроди в каранице, така че нищо не беше решено, а Ателстан се почувства виновен, че не е могъл да се справи с ръководната си роля. Той се извини, обясни, че се чувства изморен, и обеща да повторят събирането в някой по-подходящ момент. После енориашите му се разотидоха, мърморейки под нос, но Бенедикта остана. Тя продължи да седи в края на една от пейките, увита в наметалото си.

Ателстан отиде да затвори вратата след останалите, а когато се върна, си помисли, че вдовицата плаче, тъй като раменете й се тресяха. После обаче тя вдигна поглед и монахът си даде сметка, че конвулсиите й са предизвикани от смях.

— Да не би срещата на енориашите да ти се е сторила смешна, Бенедикта?

— О, да! — отвърна вдовицата и Ателстан си даде сметка колко тих и овладян беше гласът й. — И най-вече… — тя разпери ръце и отново се разкиска.

Монахът я изгледа гневно, но вдовицата не можеше да се овладее. Раменете й се тресяха от смях, а белите й страни се бяха зачервили. В крайна сметка Ателстан не се сдържа и също се усмихна.

— И най-вече — рече Бенедикта — амбицията на проститутката Сесили да изиграе ролята на Девата! И лицето на жената на Уоткин!

Вдовицата се смееше толкова заразително, че нямаше как Ателстан да не се присъедини. Скоро нефът на църквата се изпълни със смях — нещо, което се случваше за първи път, откакто монахът беше пристигнал в „Сейнт Ерконуолд“. Най-накрая Бенедикта се успокои.

— Едва ли е много благопристойно — отбеляза тя — една вдовица и един монах да се смеят толкова високо между стените на църква и то за сметка на останалите енориаши, но трябва да ти призная, отче, че никога в краткия си живот не бях ставала свидетелка на нещо толкова забавно! Сигурно сме голямо бреме за теб…

— Не — отвърна Ателстан, сядайки до нея. — Не мисля, че сте бреме.

— Тогава какво те тормози, отче? Защо си толкова тъжен?

„Защо ли наистина?“ — запита се Ателстан, взирайки се в картината в синьо, червено и златно, която постепенно изпълваше стената. Като че ли най-голямото му бреме беше онзи истински триумф на плътта с оплешивяваща глава, проницателни кафяви очи и червендалесто лице на име сър Джон Кранстън. Да, коронерът с неговото гигантско шкембе, тлъсти крака и толкова огромен задник, че монахът тайно го наричаше „Трошача на конски гърбове“, действително го тормозеше. Но как можеше да обясни отношенията си със сър Джон на хубавата вдовица?

— Нищо не ме тормози, Бенедикта. Освен може би самотата…

Изведнъж Ателстан си даде сметка колко близо са застанали двамата. Вдовицата беше вперила спокойните си очи в него, а изпод воала й се подаваше кичур лъскава черна коса. Лицето й беше толкова гладко! Монахът не можеше да откъсне поглед от сочните й устни и прелестните й, тъмни като нощта очи… В следващия момент той дойде на себе си, прокашля се и се изправи.

— Защо остана, Бенедикта? Може би искаш да поговорим за нещо?

— Не — изправи се и тя, сякаш беше усетила внезапната хладина, промъкнала се помежду им. — Само исках да ти кажа, че Хоб е починал. Бях в къщата му, преди да дойда тук, и видях вдовицата му.

— Дано Господ се смили над душата му! — прошепна Ателстан. — Дано се смили над всички ни!

На следващия ден монахът реши да не мисли за сър Джон и за ужасните убийства, извършени в къщата на Спрингал, и вместо това се посвети на задълженията си на енорийски свещеник. И така, Ателстан постави нова кутия за волни пожертвования близо до кръщелния купел и я заключи с катинар. После се опита да изглади отношенията между Сесили и съпругата на боклукчията Уоткин и дори постигна известен успех — жената на Уоткин се съгласи Сесили да изиграе Девата, стига на нея да й се повереше ролята на братовчедка й, света Елисавета. Колкото до останалите роли — на Уоткин беше оказана честта да се превъплъти в образа на свети Георги, а ловецът на плъхове Ранулф с радост прие да облече костюм и да се представи за змея.

Разбира се, имаше и по-важни въпроси, които очакваха вниманието на Ателстан. Например след погребението на гробокопача Хоб, което се състоя в късния следобед, трябваше да се организира събиране на средства за вдовицата. Монахът даде на бедната жена каквото можа и й обеща, че веднага щом обстоятелствата го позволят, ще й даде още. Тази нощ Ателстан спа добре, а на сутринта се събуди рано и се изкачи по плесенясалите стъпала на църковната кула, за да погледа звездите, преди зората да ги е прогонила от ясното небе.

По-късно същата сутрин той слезе в църквата и се зае да подготви трупа на проститутката Мег за погребение. Мег имаше черна коса, бяло лице и закривен като орлов клюн нос. Приживе тя не се беше отличавала с особена хубост, а в смъртта си изглеждаше направо грозна с мазните кичури, спускащи се до мърлявите й рамене, костеливото лице, покрито с прозрачна кожа, и хлътналите, блатисто зелени очи, които сега бяха съвсем помътнели.

Устата на мъртвата зееше отворена, а мръснобялото й тяло, подобно на корема на някоя изхвърлена на брега риба, беше цялото покрито със синини. Трупът беше донесен в църквата от неколцина енориаши малко след като сутрешната литургия беше приключила. После Ателстан беше взел една рокля от някаква старица, която живееше в една от къщите зад църквата, и правейки всичко по силите си да запази достойнството на Мег, беше облякъл мъртвата. Накрая енорийският съдебен пристав — някакъв мрачен дребосък с вкус към драмата — му беше съобщил, че жената е била убита.

— Трагичен край на един тъжен живот! — беше проплакал той.

Монахът го беше разпитал по-подробно и беше научил, че някакъв зажаднял за ласки разбойник си бил платил за услугите на Мег и след като се възползвал от тялото й, я намушкал между ребрата. Трупът — вече изстинал и вкочанен — бил намерен малко след зазоряване в един гъмжащ от плъхове храсталак. Ателстан знаеше, че никой няма да потърси мъртвата и че енорийската стража ще я погребе като някое псе. На сутрешната литургия обаче бяха присъствали доста хора, които бяха решили другояче и бяха помолили Таб — работник, който беше дошъл да се изповяда, да скове нещо като ковчег от няколко тънки дъски. И така, след като беше свършил тази работа на стълбите на църквата, Таб беше възкачил произведението си върху една поставка и го беше разположил пред олтарната преграда. Когато

всичко беше готово, Ателстан прочете заупокойните молитви над Мег, наръсвайки тялото й със светена вода, и се помоли на добрия Господ да се смили над душата й. После закова капака на ковчега с помощта на работника, произнесе последната молитва и включи името на мъртвата в списъка, който четеше по време на траурната литургия всяка седмица.

След това монахът даде на Таб и на двамата му чираци няколко пенита, за да отнесат ковчега в старото гробище, и сам тръгна подир тях, напявайки псалми. Накрая тленните останки на проститутката бяха спуснати в плитък гроб, изкопан в сухата и твърда земя, а Ателстан се зарече да постави отгоре му кръст. Освен това не трябваше да забравя да отслужи литургия за спасение на душата на мъртвата. Щом всичко приключи, монахът тръгна обратно към църквата, чувствайки се виновен. Докато той се наслаждаваше на звездите, хора като Мег умираха по ужасни начини, а после телата им потъваха в мрачните си гробове. При тази мисъл сърцето на Ателстан се изпълни с гняв и той коленичи пред статуята на Девата, за да се помоли за проститутката и за проклетия кучи син, който беше изпратил душата й неопростена в мрака. После монахът се изправи и тъкмо се накани да се върне в къщата, за да измие пръстта от гроба на Мег от ръцете си, когато вратата на църквата се отвори със замах и в нефа тържествено влезе Кранстън.

— Убийство е, Ателстан! — изрева той. — Долно убийство!

Монахът знаеше, че сър Джон обича да го впечатлява с драматичните си появи и оттегляния, и не можа веднага да реши дали да се разсмее, или да се разплаче. Кранстън продължаваше да стои в нефа с разкрачени крака и ръце на хълбоците. Ателстан седна на стълбите към олтара и се взря в жизнерадостното лице на коронера.

— За какво говориш, сър Джон? — попита той сърдито.

Светналата от радост буца сланина просто продължи да се хили насреща му, докато накрая не издържа и не излая:

— За семейство Спрингал! Къщата им отново е била споходена от убийството! Този път горкият Алингам е бил намерен мъртъв в спалнята си, но по тялото му не са били открити никакви следи от насилие. Съдия Фортескю е бесен. Между другото — къде е котаракът ти?

— Сигурно е избягал, като те е чул да идваш! — промърмори Ателстан. — Защо, какво става със съдията? И какво общо има той с Бонавентура?

— Фортескю се е изправил на нокти подобно на котка върху горещи тухли и настоява нещо да бъде направено. В същото време и той като мен няма идея какво точно да бъде то. Все едно, сега трябва да тръгваме. Домът на семейство Спрингал ни очаква!

— Имам си работа, сър Джон! Двама от енориашите ми починаха!

Разтеглил сатирското си лице в лукава усмивка, коронерът се приближи към Ателстан.

— Хайде де, братко, знаеш, че не можеш да се измъкнеш.

О, да, монахът беше напълно наясно с положението, но въпреки това през цялото време, докато пълнеше дисагите си, оседлаваше Филомел и отиваше към Кранстън, който го чакаше на улицата пред църквата, не спря да мърмори и да ругае. После двамата спътници се отбиха в близката кръчма, за да може Ателстан да поръча някои неща на Таб, който вече пропиваше печалбата си от погребението на Мег, и потеглиха по дългия път към Чийпсайд. Кранстън беше в чудесно настроение, за което доста допринасяше и сякаш бездънният мях с вино, който беше взел със себе си. Монахът се опита да се извини за своята роля в последната им караница, но сър Джон махна с ръка.

— Вината не е твоя, братко! — излая той. — Ни най-малко! Виновни са телесните течности и жегата. Всички хора се карат. Случва се и в най-добрите семейства.

И така, докато Ателстан ту се молеше, ту ругаеше, а Кранстън пърдеше и се поклащаше на седлото, двамата спътници минаха по Лондонския мост и продължиха към Фиш Стрийт Хил. Разбира се, когато виното свърши, сър Джон тутакси изгуби ведростта си и заяви, че пет пари не давал за разни мрънкащи монаси.

— Заповедите са си заповеди! — изрева той, хвърляйки мрачен поглед към Ателстан, след което се зае да му опише менюто, което клетата му съпруга подготвяла за идната неделя. — Същинско пиршество! — обяви Кранстън. — Глиганска глава, лебед, еленско печено, пай от дюли, млечен крем с вкус на ябълки…

Ателстан го слушаше с половин ухо. Алингам беше мъртъв. Монахът си припомни длъгнестия търговец, неговото мрачно

изражение, както и безпокойството, което очевидно го беше завладяло последния път, когато двамата със сър Джон бяха посетили къщата на Спрингал. „Дано да не е много пиян“ — помоли се Ателстан, взирайки се сърдито в Кранстън.

Когато пристигнаха в къщата на Чийпсайд, двамата спътници завариха сър Ричард и лейди Изабела напълно спокойни и монахът си даде сметка, че твърдението на сър Джон, че Алингам е бил убит, е било само предположение. После сър Ричард любезно ги поздрави, а лейди Изабела, която носеше бял воал и рокля от тъмносиньо кадифе, им разказа как се качили до стаята на мастър Алингам и след като намерили вратата заключена, наредили на майсторите, работещи в градината, да я разбият.

— Установихме, че Алингам е починал в леглото си от удар или нещо такова — добави сър Ричард, — и изпратихме да повикат отец Криспин — той посочи към капелана, който седеше в един стол, поставен точно на входа на салона. — Той прегледа тялото и дори поднесе парче стъкло към устните му, но Алингам не дишаше. И така, капеланът стори онова, което напоследък стана ежедневие за него — даде последно опрощение на мъртвия. Е, искате ли да видите трупа?

Ателстан се обърна и погледна към Кранстън, който само вдигна рамене.

— Значи смятате, че Алингам е починал от естествена смърт?

— Разбира се! Не открихме никакви следи от насилие, нито пък от отрова — отвърна сър Ричард.

Ателстан си спомни думите на Форман, който им беше казал, че жената, посетила аптеката му, е купила от него отрова, която не можела да бъде проследена, но въпреки това била в състояние да спре сърцето на човек. Независимо от това монахът смяташе, че сър Ричард и лейди Изабела казват истината — в техните очи смъртта на Алингам беше настъпила вследствие на естествени причини, а същото би казал дори и някой опитен лекар. Ателстан обаче мислеше другояче. Сър Джон беше прав — търговецът действително беше убит.

Младият секретар Бъкингам, който сега беше облечен в малко по-светли тонове, тъй като траурът беше приключил, поведе мъжете към втория етаж. Когато стигнаха дотам, те видяха, че вратата на средната стая, в която беше живял Алингам, е избита от кожените си панти и в момента един работник я поставя обратно на мястото й. Щом

мъжете приближиха, онзи им направи път и те влязоха в покоите на търговеца.

Помещението беше малко, но приятно, а от прозореца му се разкриваше гледка към градината. Алингам лежеше върху малкото си легло с балдахин, отрупано с възглавници, и изглеждаше като заспал. Ателстан се озърна наоколо. В стаята имаше малък цветен гоблен, изобразяващ срещата на свети Симеон с Младенеца, два-три сандъка, маса, едно кресло с висока облегалка, няколко табуретки и тежък дъбов гардероб, който в момента зееше отворен. Монахът вдъхна уханието на билките, посипани вътре, за да бъдат дрехите винаги свежи, след което се приближи до леглото и погледна към трупа на търговеца. В следващия момент от устните му се отрони молитва. Колкото до Кранстън, коронерът просто седна на леглото и се взря в мъртвеца, сякаш се канеше да си поговори с него.

Въпреки грубостта и пиянството си Кранстън беше изключително добър следовател и Ателстан беше сигурен, че е в състояние да извърши огледа на тялото. Независимо от това той се наведе над леглото, за да си направи свои собствени заключения. Кожата на Алингам беше заприличала на студените люспи на риба. Трупното вкочаняване беше започнало, но процесът все още не беше съвсем завършил. Монахът подуши устата на мъртвеца и установи, че оттам се носи леко остър мирис, в който обаче нямаше нищо съмнително. По кожата, ноктите и лицето нямаше следи от обезцветяване. Ателстан вдигна ръката на покойния търговец и подуши и нея, но не усети нищо друго освен дъха на мирото, с което капеланът беше помазал мъртвеца. В следващия момент монахът изведнъж осъзна смешната страна на сцената — той и сър Джон седяха на леглото, Бъкингам и сър Ричард ги гледаха отгоре, а лейди Изабела се беше повдигнала на пръсти и надничаше над раменете им, сякаш пред очите й се разиграваше някаква пиеса. После иззад гърба на вдовицата се дочуха влачещите се стъпки на отец Криспин — капеланът явно също идваше да се присъедини към компанията.

— Кажете ми — започна Ателстан, — кой откри трупа?

— Аз — отвърна сър Ричард. — Тази сутрин всички станахме рано. После отец Криспин взе един млад кон и отиде да поязди из полята. Когато се върна, той остави жребеца в конюшнята и дойде да закуси с нас. Тогава забелязахме, че Алингам го няма, а той нямаше

навика да спи до късно. И така, ние изпратихме в стаята му един слуга, който се опитал да го събуди, но не успял. След това слугата дойде в салона да ни каже какво е станало. Отец Криспин тъкмо беше бутнал на пода една чаша с вино и се опитваше да почисти петното с кърпа. Както и да е, когато слугата ни съобщи, че не може да събуди мастър Алингам, аз тръгнах към втория етаж, а отец Криспин, мастър Бъкингам и лейди Изабела ме последваха. Дружният ни опит да събудим търговеца обаче също се провали, така че се наложи да повикаме на помощ един от майсторите от двора. Той донесе със себе си една талпа и с нейна помощ разби вратата.

Ателстан се приближи до вратата и внимателно я огледа. Там, където се беше стоварил импровизираният таран, резето и ключалката бяха безвъзвратно повредени.

— Когато влязохме в стаята, намерихме мастър Алингам в леглото му. После отец Криспин го прегледа, но не откри признаци на живот.

— Какво друго се случи?

— Нищо. Освен че качихме краката на трупа върху леглото, тъй като когато го намерихме, те висяха извън него.

— Забелязахте ли нещо подозрително?

— Не.

— Всъщност да — обади се отец Криспин, без да обръща внимание на предупредителния поглед на сър Ричард. — Тъй като не можех да си обясня защо, когато е усетил какво става с него, Алингам не се е опитал да повика за помощ, реших да огледам вратата — той вдигна рамене. — Знам ли, ключалката можеше да е заяла. В крайна сметка се оказах прав. После се опитах да освободя механизма с помощта на кърпата, която бях взел със себе си, но заради начина, по който беше разбита вратата, не успях. Самата ключалка си беше наред — просто целият механизъм беше избит от вратата. Ключът лежеше на пода.

— В какво настроение беше Алингам през последните дни?

— В лошо! — озъби се в отговор сър Ричард. — Беше се затворил в себе си, а веднъж майка ми, лейди Ерменгилда, каза, че го е чула да повтаря под нос онова число, което споменаваше и Веши — трийсет и едно. Приказвал и за някакви обущари!

— Вярно е — рече лейди Изабела. — Когато сядахме на масата, Алингам не се докосваше до храната си и отказваше да говори. Казваше, че трябва да внимава какво яде и пие. Прекарваше много време с майсторите в двора, като най-много си приказваше с дърводелеца Андрю Бълкли.

— За какво толкова си говореха?

Лейди Изабела вдигна красивите си рамене — движение, което остави без дъх дори Ателстан.

— Не знам — промълви вдовицата. — Алингам слизаше в двора и оглеждаше фриза на Бълкли, който ще украсява сцената ни за коронацията, а по-късно ще бъде поставен в малкия параклис в другия край на тази къща. Може би е най-добре да си поговорите с дърводелеца.

Кранстън погледна към Ателстан и кимна.

— О, и още нещо, лейди Изабела. Съпругът ви остави ли завещание?

— Да, и то вече е внесено в съда. Защо питате?

Монахът забеляза руменината, която внезапно изби по бузите на вдовицата, както и неспокойното размърдване на сър Ричард.

— И кой ще наследи състоянието на сър Томас?

— Сър Ричард и аз.

— Вие двамата ще получите всичко, така ли?

— Точно така.

— Сър Ричард — продължи Кранстън, — кажете ми, открихте ли нещо подозрително в документите на брат си? Например някой влиятелен човек да му е дължал пари и да не е искал да уреди дълга си?

Търговецът се усмихна.

— Нищо подобно. Разбира се, много влиятелни хора дължаха на брат ми пари, а сега ги дължат на мен, но никой от тях не би посмял да пренебрегне дълга си. В противен случай кой би му дал заем отново?

Кранстън се потупа по бедрото и се ухили.

— Не знам, сър Ричард, не разбирам много от финанси. Брат Ателстан пък, който е положил клетва за бедност, съвсем не е наясно.

След тези думи коронерът стана и тръгна да излиза от помещението, последван от монаха.

— Къде отивате? — побърза да ги настигне сър Ричард.

— Да се видя с мастър Бълкли, естествено! Искам да разбера какво толкова интересно е намирал мастър Алингам в двора.

Сър Ричард преведе двамата мъже през една покрита с каменни плочи кухня и тримата се озоваха в грамадния двор, около който беше построена къщата. Той беше изключително оживен. Щуращите се наоколо кучета стряскаха пилетата и гъските, които кълвяха твърдата земя в опит да изчоплят нещо за ядене. Коняри и ковачи разкарваха конете напред-назад, проверявайки краката, копитата и кожата им за наранявания и други проблеми. Няколко малки момчета, деца на слугите, си играеха на криеница зад каруците, купищата кошници и балите сено. Прислужници влизаха и излизаха от кухнята, разнасяйки кани с вода, докато други си седяха на сянка и убиваха времето с игра на зарове. Помощник-готвачи изнасяха късове месо, от които още се вдигаше пара и капеше кръв, и ги хвърляха в грамадни бъчви, пълни със солена саламура, за да ги запазят. В крайна сметка сър Ричард поведе Кранстън и Ателстан към дъното на двора, където, около някаква огромна каруца, се суетяха неколцина дърводелци.

— Между другото какво стана с онзи прекрасен комплект шах? — попита коронерът.

За миг сър Ричард остана неподвижен, взирайки се в синьото небе и наслаждавайки се на слънчевите лъчи.

— Твърде ценен е, за да го излагаме на показ, така че мастър Бъкингам излъска фигурките и ги прибра в едно ковчеже. Но защо питате?

Кранстън вдигна рамене.

— За нищо, просто ми беше любопитно.

Въздухът около каруцата беше изпълнен със стърготини, със сладкия аромат на току-що разрязано дърво, а шумът, който вдигаха майсторите с инструментите си, едва се търпеше. Подвижната сцена, подготвяна от семейство Спрингал, която беше само малка част от огромната процесия за коронацията, изглеждаше още по-внушителна отблизо. Върху високата около девет стъпки каруца, обясни търговецът, щяла да бъде представена жива картина, изобразяваща златарската гилдия в бляскава светлина и, разбира се, изразяваща почитта на членовете й към краля, докато самата каруца щяла да бъде украсена с майсторски резбовани дървени плоскости.

— Предвидени са четири такива плоскости — добави сър Ричард. — Едната от тях ще бъде поставена в предната част на каруцата, втората — отзад, а третата и четвъртата — от двете й страни. Щом те бъдат закрепени по местата си, отгоре им ще бъде сложена платформата, върху която ще бъде представена живата картина. Всичко трябва да е перфектно — отбеляза той. — Все пак не искаме да изложим гилдията, осигурявайки някоя паянтова каруца, която ще се разпадне, докато крета по улиците на Чийпсайд.

Семейство Спрингал очевидно не беше жалило средства за представянето на златарите, но въпреки това Ателстан най-много се впечатли от сцените, посветени на смъртта, Страшния съд, рая и ада, изобразени върху четирите дървени плоскости. Всички те бяха майсторски изпълнени, но последната, на която се виждаше как дяволът отнася душите на грешниците в Пъкъла, беше направо гениална. В средата на дърворезбата беше издялан мъж с торба инструменти в едната ръка и незавършена обувка в другата — все неща, които подсказваха, че работи като обущар. Та обущарят се съпротивляваше на четирима рунтави дяволи, които се опитваха да го откъснат от прегръдките на фигура, която отначало Ателстан помисли за девойка, но вглеждайки се по-отблизо, установи, че всъщност е мъжка проститутка.

— Кой е майсторът на тази сцена? — попита Ателстан.

— Андрю Бълкли — отвърна сър Ричард.

— Къде е той?

Търговецът се обърна и извика името на дърводелеца. Отзова се някакъв нисък човечец с плешива глава и толкова тлъсто туловище, че можеше да засенчи дори Кранстън. Мъжът беше облечен в мърлява бяла престилка и с дебелото си, усмихнато лице, чип нос и големи сини очи, в които горяха весели пламъчета, приличаше на някой от пакостливите демони от дърворезбата си.

— Произведенията ти са възхитителни, мастър Бълкли — усмихна се Ателстан и разтърси подадената му ръка.

— Благодаря ти, братко — отвърна онзи гърлено.

Ателстан му посочи към изображението на ада.

— Това е твое дело, нали?

— Да, братко.

— А идеята за него твоя ли беше?

— О, не, братко. Сър Томас ни даде най-подробни указания какво да правим и как да го направим.

— Но защо ви е накарал да изобразите обущар и мъжка проститутка?

Майсторът обърса уста с опакото на ръката си.

— Нямам представа. Много пъти съм работил по подобни сцени. Винаги е едно и също — някой мъж бива измъкван от прегръдките на проститутки. Сър Томас обаче настоя главният герой тук да е обущар, а проститутката да е мъж. Предполагам, че е искал да си направи някаква шега. Друго не знам. Сър Томас ми плати и аз изпълних желанието му. А вие видяхте ли другите сцени?

— Да, благодаря — рече Ателстан, след което погледна към Кранстън.

— Вярно ли е, че мастър Алингам често е слизал в двора, за да разглежда дърворезбите? — попита коронерът.

— Да.

— А знаеш ли защо го е правел?

— Не.

— Някоя определена дърворезба ли го интересуваше?

Майсторът вдигна рамене.

— Разглеждаше ги всичките — обикновено го правеше, когато ние не бяхме наоколо, но се случваше и да попита защо сър Томас е избрал тази или онази тема. Давах му същия отговор, който дадох и на вас.

Ателстан се обърна към търговеца.

— Да не би обущарите да са били слабост на брат ви?

— Както вече ви казах — отвърна сър Ричард раздразнено, — брат ми обичаше гатанките. Може би някой обущар го е бил обидил… Не знам, за Бога!

Ателстан внимателно докосна Кранстън по лакътя.

— Видях достатъчно, сър Джон. Какво ще кажеш да си вървим?

Коронерът изглеждаше озадачен, но въпреки това се съгласи. И така, двамата отново минаха през кухнята и коридора и се озоваха в предната част на къщата. После се наканиха да излязат през входната врата, но в този момент сър Ричард се провикна след тях:

— Братко Ателстан! Сър Джон!

Коронерът и секретарят му се обърнаха.

— Двамата непрекъснато идвате тук, а все още не сте открили никаква връзка между смъртните случаи, нито пък сте разбрали какви са причините за тях. Е, не съм ли прав?

Търговецът беше възвърнал част от арогантността си, а на Кранстън само това му трябваше.

— Прав сте, сър Ричард. Поне по отношение на това, че все още не сме открили убедително доказателство. Но ако искате, ще ви кажа нещо ново, а вие можете да го предадете на останалите.

— Слушам ви, сър Джон.

— Независимо от уликите и онова, което може би си мислите, Стивън Алингам е бил убит. При това положение съветвам всички ви да внимавате! — заяви Кранстън и преди слисаният търговец да успее да измисли някакъв отговор, хвана Ателстан за лакътя и го изведе на окъпаната в слънце улица.

— Сър Джон — заяде се монахът, — последния път, когато бяхме тук, ме предупреди да не си отварям устата, когато не ми е работа, а ето че днес ти постъпи по същия начин. Нямаме никакви доказателства, че Алингам е бил убит!

— О, да, знам — изгрухтя сър Джон. — Ти, разбира се, също го знаеш — той спря и нежно потупа монаха по слепоочието. — Но какво наистина мислиш и какво чувстваш със сърцето си, а?

Ателстан огледа тълпата; всички тези хора, които — без да имат ни най-малка представа за черните му мисли, изпълнени с брутални убийства — си проправяха път между сергиите, обменяха клюки, купуваха, продаваха и изобщо — занимаваха се с ежедневни неща.

— Мисля, че си прав, сър Джон. Убийството на Алингам е било перфектно планирано и убиецът е в къщата на Спрингал — той си нахлупи качулката, за да се предпази от горещото обедно слънце. — Е, ще си вземем ли конете?

Кранстън извърна очи.

— Сър Джон — повтори монахът, — ще си вземем ли конете?

Коронерът въздъхна, поклати глава и хвърли умолителен поглед на Ателстан.

— Имам лоши новини, братко. Призовани сме да се явим в Уестминстър. Съдия Фортескю смята, че вече сме изгубили достатъчно обществени пари и време, гонейки вятъра, и иска да му докладваме какво сме свършили. Преди да омърся погледа си с

грозното му лице обаче, смятам да пресуша толкова чаши с херес, колкото мога да нося! Е, идваш ли с мен?

За първи път Ателстан напълно се съгласи с идеята на сър Джон да се подкрепят. После двамата бързо се отправиха към Флийт Стрийт, и по-точно към кръчмата „Главата на сарацина“ — хладно и сенчесто кътче, малко встрани от главната улица. Монахът със задоволство отбеляза, че помещението е празно, и настоя този път той да почерпи. И така, Ателстан повика кръчмаря и му поръча две чаши с ейл, малко бял хляб и — тъй като беше петък — ястие от миноги. Кранстън беше толкова гладен и жаден, че се нахвърли върху храната и пиенето веднага щом пристигнаха. Когато изгълта първата си чаша с ейл, той извика на момчето, което прислужваше в кръчмата, да му донесе още една и едва тогава заговори монаха.

— Е, кажи ми, братко, какво мислиш? Виждаш ли решение? Знам, че от двама ни ти си философът, но един от любимите ти автори не беше ли казал, че нищо не идва от нищо?[2]

— Трябва да съществува някакъв отговор — отвърна Ателстан, облягайки се на студената каменна стена. — Докато изучавах логика, усвоих една основна истина — ако има проблем, за него трябва да има и решение, а ако няма решение, значи няма и проблем.

Кранстън се оригна и примигна срещу монаха.

— Къде научи това? — подразни го той.

— Логиката ще ни отведе до отговора, сър Джон — настоя Ателстан. — Логиката и уликите. В момента приличаме на двама души, застанали на ръба на пропаст, които търсят мост, за да преминат от другата страна — за миг той замълча, но после продължи. — Успеем ли да разплетем гатанките на сър Томас за библейските стихове и за обущаря, всичко ще си дойде на мястото; те са нашият мост.

Кранстън поклати глава.

— Трябваше да си поговорим с Алингам.

— Опитахме се, сър Джон, но той упорито отказваше да ни се довери, въпреки че и аз мисля, че знаеше нещо. Струва ми се, че се канеше да избяга или пък да започне да изнудва убийците, без да ни каже. Търговецът обаче допусна една фатална грешка — подцени злобата на противниците си.

— Какво имаш предвид?

Ателстан прехапа устни и се заигра с приятно хладната чаша в ръцете си.

— Виновниците за тези смъртни случаи се наслаждават на онова, което правят, сър Джон. Заговорничат, кроят коварни планове и се стараят да предизвикат максимално объркване. Те не искат просто да разгадаят гатанките на сър Томас. О, не! Мисля, че им е приятно да убиват. Сатаната се е настанил в сърцата им и ги е лишил от всякакви скрупули. С една дума, сър Джон, те се наслаждават на онова, което правят, не по-малко, отколкото ти би се насладил на чаша кларет, на някаква хазартна игра или на някоя хаплива забележка, отправена към мен. Убийството вече е част от живота им; нишка от тъканта на душите им, така че те ще продължат да убиват. И няма да го сторят само за печалба или пък за да се защитят, а най-вече — защото така искат. Освен това съм сигурен, че им е приятно да ни гледат как се лутаме в тъмното.

Кранстън потръпна и се озърна. За първи път в живота му се случваше да се чувства неспокоен и дори застрашен. Дали някой не ги беше проследил? Той хвърли един поглед към Ателстан. Монахът беше прав. Който и да беше виновникът за тези убийства, той си беше свършил работата добре. Но ако лейди Изабела не беше ходила в аптеката на Форман, коя беше жената, която все пак я беше посетила? Самоличността на проститутката, подмамила Веши към гибелта му, също си оставаше загадка. Ами тайният отровител на сър Томас и мастър Алингам? Кой беше той? Изведнъж Кранстън примигна.

— През цялото време говориш за някакви си „те“ — рече той. — Защо?

— Убийците трябва да са повече от един, а ако е един, значи е доста умен. Първоначално си мислех, че някой външен човек е използвал наемници, но това би било твърде опасно. Нали разбираш, колкото повече хора намесиш в плана си, толкова по-голям става рискът някой да сбърка, да бъде подкупен или просто да го заловят на местопрестъплението.

— Но не подозираш никого конкретно, така ли?

— Не. Може да е сър Ричард, лейди Изабела, Бъкингам, отец Криспин и дори лейди Ерменгилда. А кой знае — може да е бил и някой от убитите мъже…

Сър Джон пресуши чашата си и с трясък я стовари върху масата.

— Ако не бяхте ти и твоята логика, щях да припиша цялата история на магия. Хора се разхождат насам-натам посред нощ, други се тровят зад заключени врати… Как, за Бога, ще разрешим всички тези загадки?

— Както вече ти казах, сър Джон, с логика, малко улики, известно количество предположения и може би зрънце помощ от страна на съдбата. В крайна сметка ще се доберем до истината. Честно казано, не изпитвам кой знае какво съжаление към четиримата, които умряха. Онова, което ме притеснява; онова, което ме вбесява, е, че убийците ни наблюдават отнякъде и ни се подиграват. В крайна сметка обаче ще си платят за това забавление. Всички хора са способни на убийство, сър Джон — монахът се изправи и изтупа трохите от расото си. — Каин живее във всеки един от нас и понякога, когато се почувстваме притиснати в ъгъла, ние губим контрол и му позволяваме да се изяви. Но да се наслаждаваш на убийството е дело не на Каин, ами на самия сатана!

Кранстън, който тъкмо беше лапнал една гореща хапка, просто измънка нещо в отговор. Ателстан усети как гъстият ейл се стича в стомаха му, карайки го да се чувства отпуснат и дори сънлив.

— Хайде, сър Джон. Съдия Фортескю ни чака, а както ти е известно, правосъдието не чака никого!

Кранстън изгледа помощника си гневно, натъпка останалата част от храната в устата си и изгълта остатъка от ейла си на един дъх. После, докато двамата с Ателстан се изнизваха на Флийт Стрийт, попи уста с опакото на ръката си, запаса си портупея и изкрещя на съдържателя, че ще се върне в кръчмата му в най-скоро време. По средата на улицата обаче настроението на коронера внезапно се промени и той спря, оглеждайки се наоколо и взирайки се в тълпата, през която тъкмо си бяха проправили път.

— Какво има, сър Джон?

Кранстън прехапа устни.

— Следят ни, братко, и това не ми харесва.

Коронерът се огледа наоколо, а после се приближи до една сергия, подаде на продавача няколко монети и взе от него някаква дръжка за метла.

— Вземи, братко! — рече той на монаха, когато се върна при него.

Ателстан с изненада се взря в дългия и гладък ясенов прът.

— Не ми трябва тояга, сър Джон.

Кранстън се ухили, а ръцете му се стрелнаха към камата и широкия му меч.

— Може и да ти потрябва, Ателстан. Спомни си какво се казва в Светото писание: „Дяволът като рикащ лъв обикаля и търси кого да глътне“[3]. Е, аз не мога да съм сигурен дали е дявол, или лъв, но някой определено е тръгнал по петите ни!

---

[1] В българския вариант на Библията този текст е разделен между 7-ми и 8-ми стих. — Б.пр. ↑

[2] Ex nihilo nihil fit (лот.) — Фразата е на древногръцкия философ Парменид. — Б.пр. ↑

[3] Първо съборно послание на св.ап. Петър, 5:8. — Б.пр. ↑

ГЛАВА ОСМА

Докато бързаха надолу по Флийт Стрийт, Ателстан се зачуди дали сър Джон не е пил твърде много. В следващия момент двамата свърнаха към градината на Инър Темпъл, която беше скрита от погледа на минувачите зад висока ограда. Разпознавайки Кранстън, пазачът ги пусна вътре, без да продума. И така, коронерът и помощникът му прекосиха спокойната и благоуханна градина, минаха покрай Инър и Мидъл Темпъл[1] и накрая слязоха по стълбите до Темза, откъдето наеха лодка, която да ги откара до Уестминстър. Въпреки размерите си Кранстън пъргаво скочи в лодката, издърпвайки изненадания Ателстан след себе си. Монахът се спъна в тоягата си и едва не цопна във водата. Лодкарят изруга и им нареди да седнат и да стоят неподвижно, след което с мъка подкара лодката си през ятата лебеди, които гневно запляскаха с криле, сякаш притежаваха реката.

После лодката продължи по Темза, минавайки покрай двореца Савой, Дърам Хаус и Йорк Хаус, както и покрай множеството очукани от дълги плавания кораби с висока кърма, които чакаха да бъдат поправени. При Чаринг Крос, където извивката на реката ставаше особено голяма, лодкарят започна да намалява скоростта. Накрая подминаха Скотланд Ярд и пред погледа им се появи Уестминстърското абатство, кулата на „Сейнт Маргарет“ и покривите на дюкянчетата, къщите и кръчмите, които съставляваха градчето Уестминстър.

Накрая лодкарят спря лодката и изчака Ателстан и Кранстън да слязат, след което двамата спътници се залутаха из коридорите, свързващи отделните сгради на двореца Уестминстър. Мястото гъмжеше от народ и наоколо можеха да се видят какви ли не хора — затворници, водени от пазачите си, адвокати с клиентите си, както и множество продавачи на пергамент, мастило и храна. Безделниците и зяпачите се смесваха с тълпите чиновници, които — понесли цели камари пергаментови свитъци — излизаха от подземието, познато като Преизподнята, в което, както обясни сър Джон, се пазели правните

документи. Въпреки свежия бриз, който се носеше откъм реката, вонята наоколо беше ужасна и за да се предпазят от нея, адвокатите и съдиите, облечени в бляскави копринени одежди, току поднасяха към лицата си малки букетчета цветя.

И така, Кранстън въведе Ателстан в Голямата зала и макар че някои от фреските бяха започнали да се лющят, му посочи изрисуваните стени. Прочутият таван, украсен с дървени ангели, които се носеха в прашния въздух над тълпата, беше толкова висок, че почти не се виждаше в царящия наоколо сумрак. После сър Джон спря един страж в синьо наметало, върху чиято предница беше изобразен служебният му герб. Мъжът държеше в ръцете си дълъг жезъл и опитвайки се да подчертае важността си, току потропваше с него по каменния под. Да, увери ги той, кимайки към далечния край на залата, кралският съд заседавал и съдия Фортескю присъствал на заседанието.

Малките лъскави очички на мъжа веднага омекнаха, когато Кранстън му подаде разрешителното си с една сребърна монета отгоре. За съжаление сутрешното съдебно заседание било приключило, но съдията вероятно можел да бъде намерен в стаята си.

И така, стражът преведе коронера и секретаря му през мрачните стаи, в които се помещаваха гражданският съд, канцлерският съд и мировият съд, а после и през плетеница коридори с варосани стени, докато накрая спря пред някаква врата и потропа по нея с жезъла си.

— Влез!

Фортескю беше метнал аленета си, обточена с кожа мантия върху един стол и седеше зад някаква маса. По бледото му лице беше изписан гняв, което означаваше, че съдията се е подразнил или от съдебното заседание сутринта, или от появата на Кранстън в момента.

— А! — Фортескю остави ръкописа, който четеше. — Нашият усърден градски коронер и секретарят му. Заповядайте, седнете — той посочи към покритата с възглавници седалка край един прозорец.

Кранстън изгледа съдията гневно и се заклатушка към предложеното му място. Ателстан се настани до коронера и се зачуди какво ли следва. Съдията хвърли на посетителите си още един убийствен поглед.

— Е, докъде стигнахте с разследването?

Кранстън му разказа накратко какво се бе случило и какви бяха подозренията им. Обясни му, че според тях четирите смъртни случая

са свързани, че Брамптън и Веши може да не са се самоубили, а да са били убити, и че уж настъпилата вследствие на естествени причини смърт на Алингам вероятно също се дължи на убийство.

— Но нямате представа кой е убиецът, така ли?

— Не, милорд.

— Нито защо са извършени убийствата?

— Не, милорд.

— И не ви е известно сър Томас да е криел някаква голяма тайна? Нещо, което да застрашава Короната или пък безопасността на кралството?

— Не! — сопна се Кранстън. — Защо, трябва ли да има такова нещо?

Фортескю сведе поглед и се заигра с грамадния пръстен с аметист, който носеше на един от пръстите си.

— Сър Джон, не забравяйте, че сте назначен на длъжността си от краля и че също толкова лесно можете да бъдете отстранен!

Лицето на Кранстън помръкна и Ателстан усети тръпката, която премина през грамадното му туловище.

— Съдия Фортескю? — обади се той.

За миг съдията се обърка, сякаш беше очаквал монахът да си мълчи по време на цялата среща.

— Да, братко? Да не би да имате да добавите нещо? Нещо, което сър Джон не знае?

— Нищо нямам да добавя — отвърна Ателстан, — освен че двамата със сър Джон вложихме голямо усърдие в разследването на този случай. Въпреки това все още има въпроси, на които не сме получили отговор. Като например какво правехте вие на пиршеството, състояло се в дома на сър Томас вечерта преди смъртта му? Вие ни казахте, че сте си тръгнали от къщата на Спрингал рано вечерта, но според други свидетели е оставал само час до полунощ. Изясняването на този въпрос много би ни помогнало, милорд — рече той, без да обръща внимание на неприкритото раздразнение, изписало се по лицето на съдията. — Изобщо, ако всички ни казваха истината, щеше да ни бъде много по-лесно да предотвратяваме бъдещите опасности.

— Затова ли сте помъкнали тази тояга, братко? — тросна се Фортескю, преструвайки се, че не е чул последните думи на Ателстан. — Хайде, признайте си, от какво се страхувате?

— От нищо не се страхувам, милорд. Само малко се тревожа, че онези, които не искат да узнаем истината, могат да ни възпрепятстват по начини, които най-малко очакваме. А това, естествено, не би било от полза за никого.

— Какво имате предвид, братко?

— Имам предвид — продължи Ателстан въодушевено, — че сър Джон е известен и обичан градски коронер, така че ако някой го нападне публично, хората ще бъдат възмутени. Къде се е чуло и видяло главният поддръжник на кралския ред в столицата да не може да се движи свободно по улиците! Ако пък бъде отстранен от длъжността си, любопитните без съмнение ще поискат да узнаят с какво точно се е занимавал, когато това се е случило. Ще завалят въпроси. Същевременно членовете на Камарата на общините, които се събират в параклиса „Сейнт Стивън“, намиращ се на крачка разстояние, само чакат повод да се обърнат срещу регента — той разпери ръце. — Затова, милорд, ще ви помоля да се замислите, преди да заплашвате сър Джон. Пък и спомнете си, че тъкмо вие ни възложихте тази задача. Разбира се, ако желаете, ще се оттеглим, за да може някой друг — да се надяваме, по-голям късметлия от нас — да се разрови сред скандалите, лъжите и измамите и евентуално да стигне до истината.

Фортескю си пое дълбоко дъх, за да потисне яростта, която се надигна у него. Как си позволяваше този нищо и никакъв монах, този прост доминиканец с мърляво черно расо и протрити кожени сандали да поучава него, върховния съдия! Но Фортескю не беше глупак и знаеше, че Ателстан е прав.

— Прав сте, братко — усмихна се той престорено, — но тъй като по нищо не личи, че загадката скоро ще се реши, регентът започва да губи търпение. Всъщност той кани и двама ви на турнир, който ще се състои след два дни в Смитфийлд, а по-късно същата вечер — на пиршество в двореца Савой. Аз също ще бъда откровен с вас — сър Ричард Спрингал и останалите членове на домакинството му също са поканени. Херцогът не го е грижа дали желаете да присъствате, или не — той заповядва да се явите. Смята, че вече е крайно време да се запознае отблизо с всички участници в тази драма. Е, ще дойдете, нали?

— Разбира се, милорд — обади се сър Джон. — Това е наш дълг — той лукаво се усмихна на секретаря си. — И без това двамата с

помощника ми имаме нужда да си отдъхнем, след като толкова време обикаляхме лондонските улици, опитвайки се да ви угодим.

След тази заключителна забележка Кранстън се оригна и излезе от стаята на съдия Фортескю, последван от Ателстан. После двамата тръгнаха обратно към стълбите, водещи към реката.

Докато траеше пътуването им нагоре по Темза, Кранстън седеше мрачно при носа на лодката, взирайки се във водата. Едва когато стигнаха до Темпъл и слязоха на брега, той преметна тлъстата си ръка през раменете на монаха и почти натика лицето си в неговото. Дъхът му миришеше на бъчва.

— Ателстан — изфъфли той, — благодаря ти за онова, което каза на онзи проклет кучи син! Няма да го забравя!

Монахът отстъпи назад, преструвайки се на ядосан.

— Сър Джон, спомняш ли си онази мъдрост, в която се казва, че познатото зло е за предпочитане пред непознатото? Освен това все ми се струва, че след като съм работил с теб, в чистилището ще ми намалят наказанието.

Сър Джон се обърна и с всичка сила се оригна.

— Това, братко — сопна се той, — е единственият отговор, който ще получиш от мен!

После двамата излязоха от Темпъл и се озоваха на една уличка, която щеше да ги отведе до някаква нова гостилница на Флийт Стрийт. Коронерът и помощникът му тъкмо обсъждаха турнира и поканата на Джон Гонт, когато Кранстън изведнъж спря — иззад гърбовете им бе долетял шум от стъпки.

— Продължавай да вървиш, братко — нареди сър Джон, посягайки към дръжката на меча си, — но дръж тоягата си здраво и бъди готов!

Двамата направиха още няколко крачки, след което шумът се повтори и ги накара да се обърнат. Зад тях стояха двама мъже, единият от които висок и маскиран, а другият — нисък, с хитри очички, мърляв черен елек, тесни панталони и ботуши, които определено бяха виждали и по-добри дни. На главата на втория се мъдреше плоска шапка, килната на една страна, която му придаваше леко комичен вид. Ателстан усети как го обхваща паника и мъчително преглътна. И двамата мъже бяха въоръжени, а най-обезпокоителното от всичко беше, че нито помръдваха, нито продумваха.

— Защо ни следите? — попита Кранстън, избутвайки Ателстан зад себе си.

— Не ви следим, сър — отвърна мъжът с хитрите очички. — Двамата със спътника ми просто вървим по същия път, по който вървите и вие.

— Аз пък мисля, че ни следите — настоя сър Джон, — и то от доста време. По-рано ни проследихте до реката, а после ни изчакахте да се върнем.

— Не знам за какво говорите! — мъжът пристъпи напред, вдигайки меча и камата си. — Но твърденията ви са обидни за нас, сър, така че настоявам да се извините!

— Няма да се извинявам нито на теб, нито на копелето до теб! Аз съм сър Джон Кранстън, градският коронер — той извади меча си и се пресегна за камата си, — а вие, господа, сте разбойници, с което престъпвате закона! Освен това си позволявате да нападате кралски служител, което пък е измяна! Това тук е брат Ателстан, член на доминиканския орден, сиреч — монах. Предупреждавам ви, че ако се опитате да му сторите нещо, ще бъдете отлъчени от Църквата! И това, господа, е най-малкото, което можете да очаквате! Сега ще броя до три — продължи коронерът, сякаш наслаждавайки се на ситуацията, — след което очаквам да сте се омели от тази уличка. Ако ли не, ще отговаряте пред мен! Едно… Две…

Още преди сър Джон да бе стигнал до три, непознатите мъже се нахвърлиха върху тях с вдигнати мечове и ками. Кранстън обаче парира ударите и на двамата, посрещайки оръжията им във въздуха, като същевременно извъртя своето, за да се защити. В тези няколко мига Ателстан осъзна докъде беше стигала собствената му арогантност. Той винаги беше смятал сър Джон за обикновен дебелак и пияница, който обича да си угажда, но вкопчен в тази схватка, коронерът изглеждаше много по-естествено, отколкото в който и да е момент от познанството им. За изненада на всички присъстващи той се оказа бърз и умел фехтувач, който не допуска никакви излишни движения, но същевременно не дава на меча и на камата си и миг покой. За известно време Ателстан можеше само да стои отстрани и да наблюдава събитията с отворена уста. Макар по лицето на коронера да се стичаше пот, той се усмихваше, очите му бяха полузатворени, а устните му сякаш мълвяха някаква песен. Изобщо ситуацията не

изглеждаше особено опасна. Който и да беше изпратил двамата убийци по петите им, той явно напълно беше подценил дебелия рицар. И така, сър Джон продължи да се защитава, играейки си с противниците си, а след малко към схватката предпазливо се присъедини и Ателстан. Естествено, монахът не се представи на нивото на коронера, но дългият му ясенов прът все пак влезе в употреба, създавайки колкото вреда, толкова и хаос. В един момент Ателстан и Кранстън видимо надделяха и двамата им нападатели отстъпиха.

Сър Джон с радост прекрати схватката.

— Хайде да ви видим де! — извика той. — Но ви предупреждавам, че лошо ви се пише! А ако аз не ви убия, то палачът със сигурност ще го стори! Бъдете сигурни в това!

Дребният мъж с хитрите очички погледна към другаря си и преди коронерът да успее да направи още една крачка към тях, двамата си плюха на петите и изчезнаха. Кранстън се облегна на стената и попи потта, която вече шуртеше по лицето му. Елекът му също беше целият подгизнал.

— Видя ли ме, братко? — попита той задъхано, опирайки оръжието си в земята. — Видя ли как въртя меча? Ще ме похвалиш пред лейди Мод, нали?

Ателстан се усмихна. Сър Джон явно гледаше на себе си като на благороден рицар, а на съпругата си — като на своя принцеса.

— Да, сър Джон, видях те и мисля, че си отличен боец — отвърна монахът. — Същински свети Георги. Кажи ми — не се ли уплаши?

Кранстън се прокашля и се изплю.

— От кого? От тези ли? Че защо да се плаша от някакви си улични побойници? Чуй ме какво ще ти кажа, Ателстан — рече коронерът, прибирайки меча и камата си в ножниците им. — Навремето, когато се сражавах за стария крал във Франция, излизах насреща на каймака на френското рицарство! Тогава всички бяхме като разярени лъвове и името на Англия всяваше страх от северните морета до Гибралтарския проток! В младежките си дни — изрева той, изпъвайки раменете си като войник — бях бърз като хрътка и целеустремен като сокол, спускащ се към плячката си!

Ателстан погледна потта, стичаща се по лицето на коронера, и грамадния му търбух, тресящ се от смесица от гордост и гняв, и едва

прикри усмивката си.

Щом стигнаха до най-близката кръчма, двамата спътници, разбира се, спряха и докато се подкрепяше, сър Джон се зае да анализира схватката, в която бяха участвали. Стараейки се да не показва развеселеността си, монахът го изслуша възможно най-внимателно.

— Сър Джон — намеси се той накрая, — онези мъже не бяха там случайно, нали?

— Не, разбира се — Кранстън навря аления си нос още по-надълбоко в чашата си и си сръбна още една глътка ейл. — Някой ги е изпратил по петите ни. Което ще рече, братко Ателстан, че последната забележка, която отправихме към сър Ричард, преди да си тръгнем от къщата на Спрингал, е попаднала право в целта. Убиецът вече знае, че сме надушили следите му. Веши, Брамптън и Алингам са мъртви, така че кръгът на заподозрените се стеснява, а оттам шансът ни да разрешим случая се увеличава. Въпреки това трябва да останем бдителни, братко. Убиецът като нищо може да нападне отново.

След тези думи сър Джон се изправи и се огледа наоколо. „Сега да не заразказва на всички за подвизите си на онази уличка?“ — обезпокои се Ателстан.

— Ще ме върнеш ли вкъщи, братко? — попита Кранстън. — При лейди Мод?

Монахът поклати глава. Ако го стореше, щеше да си изгуби целия ден. Празнувайки триумфа си, коронерът щеше да се напие до безпаметност, а на него щеше да му се наложи да повтаря историята за великата му победа, докато не го заболи устата.

— Не, сър Джон, не и този път. Предлагам да се видим вдругиден на турнира, на който бяхме поканени.

Кранстън с неохота се съгласи, след което двамата излязоха от кръчмата и отидоха да си приберат конете от конюшнята. Коронерът проследи с поглед как Ателстан се качва на гърба на грохналия от старост, но едновременно с това безобразно лаком Филомел.

— Лейди Мод също ще дойде на турнира — рече той, а после вдигна очи към монаха и потупа отстрани месестия си нос. — Ти пък може да доведеш онази Бенедикта.

Ателстан се изчерви, но не посмя да попита откъде Кранстън е разбрал за тайните му копнежи по хубавата вдовица. Сър Джон се

разсмя и продължи да се смее дори когато монахът пришпори коня си напред и излезе на улицата. Ателстан все още носеше тоягата, която Кранстън му беше купил, така че по пътя към вкъщи се чувстваше малко неловко — струваше му се, че представлява жалко подобие на рицар, готвещ се за турнир. Останалите хора явно си мислеха същото, защото съпроводиха пътуването му обратно към Съдърк къде с подигравателен шепот, къде с открит кикот. Стараейки се да не им обръща внимание, монахът се замисли за схватката с двамата непознати. Да, опасността да стане жертва на тайнствения убиец винаги го дебнеше, независимо дали се намираше в църквата си, или оттатък реката. Ателстан спря коня си пред „Сейнт Ерконуолд“ и продължи да разсъждава по въпроса, докато в един момент не осъзна, че не се бои от смъртта. „Но защо? — запита се той. — Може би заради брат ми? Или пък заради духовния ми сан? А дали не е, защото съвестта ми е чиста?“ После монахът се сети за Бенедикта и внезапно усети как го обзема съмнение.

Същата вечер, докато сър Джон пируваше у дома си, сякаш беше Хектор, завърнал се от бойното поле, Ателстан се зае да нахрани Филомел и Бонавентура. После си обеща да не се изкушава от звездите и вместо да се качи на върха на кулата, влезе в църквата, заключи вратата, запали свещи и ги отнесе в малката канцелария, където разположи дъската си за писане. Накрая си избра едно гладко парче пергамент и започна да записва върху него всичко, което се беше случило от първото му посещение в къщата на Спрингал нататък. По някое време, когато монахът вече почти беше задрямал над записките си, на вратата се потропа силно. Отначало той реши да не отваря, но след като си даде сметка, че един убиец не би вдигал толкова шум, се приближи до вратата и извика:

— Кой е там?

— Аз съм, братко, Розамунда!

Ателстан разпозна гласа на най-голямата дъщеря на копача на канавки Пайк, така че отключи вратата и надзърна навън. Розовобузата девойка, която стоеше в тъмното, тутакси съобщи новината, която я бе довела тук. Преди малко майка й родила поредното си, пето дете, този път — момче. Ателстан се усмихна и измърмори поздравленията си. Момичето го погледна сериозно.

— Майка ни иска ти да го кръстиш, отче — рече то.

Монахът с радост прие високата чест.

— Тя държи детето да носи име на светец.

Ателстан увери девойката, че ще направи каквото може и че в най-скоро време ще посети нея и семейството й. Щом получи това обещание, Розамунда хукна надолу по стълбите и се изгуби в нощта. Монахът изчака стъпките й да заглъхнат в далечината, след което заключи вратата на църквата и се върна в канцеларията. Там вдигна парчето пергамент и свещта и се зачете в записките си. Не след дълго обаче поклати глава. Беше твърде уморен, за да работи, но същевременно чувстваше, че трябва да продължи — в противен случай щеше да мисли единствено за онова, което Кранстън му беше казал за Бенедикта. Всъщност дали вдовицата щеше да приеме да го придружи, зачуди се Ателстан между другото. В крайна сметка какво лошо би имало в това двамата да прекарат един ден заедно навън?

— Иисус също е имал близки жени — продължи да си мърмори той.

После се сети за малката Розамунда и се качи в главния олтар, където се пазеше требникът. Монахът отвори книгата и я отгърна на последната страница, където предишният енорийски свещеник старателно беше записал имената на всички светци, посочвайки коя гилдия, кой занаят или коя професия покровителстват. Йосиф например беше цитиран като патрон на гробарите. „Ама че ирония!“ — помисли си Ателстан през смях. Единственият човек, когото Йосиф Ариматейски беше погребал, беше възкръснал три дни по-късно! Все едно, монахът продължи да разглежда списъка, опитвайки се да открие някое подходящо име. Изведнъж погледът му се спря на едно и сърцето му подскочи от вълнение. Да, определено беше буден. Той се взря отново в името на светеца, а после и в гилдията, която покровителстваше. Възможно ли беше? Настина ли беше възможно?

Ателстан затвори требника и напълно забравяйки за копача на канавки Пайк и семейството му, се върна в канцеларията, хвана перото и продължи да записва всичко, което знаеше. „Ако има проблем, за него трябва да има и решение“ — припомни си той думите, които беше употребил по-рано същия ден в разговора си с Кранстън. За първи път откакто двамата със сър Джон се бяха заели със случая, монахът разполагаше с някакво доказателство; с нещо, което имаше смисъл и което може би щеше да хвърли светлина и върху останалите загадки.

Ателстан заспа няколко часа преди зазоряване и се събуди измръзнал и схванат, с глава върху малкото писалище и тяло, някак заклещено в стола. И така, той се протегна и погледна към малкото прозорче над главния олтар, със задоволство установявайки, че предстои един хубав ден. После подготви църквата за сутрешната литургия, отключи вратата и зачака енориашите си да се съберат. Накрая, когато вече беше решил, че не може да чака повече, Бенедикта тихо влезе в нефа и се присъедини към другите двама присъстващи, коленичейки между тях в основата на олтара. Бялото като слонова кост лице на вдовицата, обрамчено от разкошни черни къдрици вместо воал, изглеждаше по-красиво от всякога и Ателстан не можа да се сдържи да не отправи една благодарствена молитва към Господ за цялата тази хубост.

Както обикновено, Бенедикта остана след литургията, за да запали една свещ пред статуята на Девата. Когато Ателстан се приближи до нея, тя му се усмихна и го попита дали всичко е наред.

В този момент монахът събра целия си кураж и измърмори поканата си. Първоначално вдовицата се ококори от изненада, но после се усмихна и всъщност прие толкова бързо, че Ателстан се зачуди дали и тя като него не усеща близостта помежду им. Останалата част от деня монахът прекара разкъсван между угризенията, че е сторил нещо нередно, поканвайки Бенедикта на турнира, и радостта, че тя с такава готовност е приела. И така, без да може да си даде ясна сметка какво точно се е случило, той се справи със задълженията си като насън, а вечерта, макар че на небето нямаше нито едно облаче, не обърна никакво внимание на любимите си звезди. По-късно, когато стана време за лягане, не можа да заспи и вместо това се замята в леглото си, чудейки се дали Гърт, синът на зидаря, е отнесъл съобщението му до сър Джон Кранстън, в което се указваше мястото на срещата им на другия ден.

На следващата сутрин Ателстан стана малко преди зазоряване, а после — макар в църквата да присъстваха единствено Бонавентура и Бенедикта — се зае да отслужи сутрешната литургия. Този ден вдовицата беше скрила сплетените си коси под воал, а от едната й страна стоеше малка кошница, което много зарадва монаха, тъй като тя явно беше предназначена за излета им до Смитфийлд. След службата двамата се заприказваха и докато се усетят, излязоха от Съдърк,

минаха по Лондонския мост и се озоваха в „Златното прасе“ — уютна кръчма от другата страна на реката, в която трябваше да се срещнат с Кранстън и съпругата му.

Дребничката и жизнерадостна лейди Мод, която подскачаше наоколо като някой врабец, посрещна Бенедикта така, сякаш беше отдавна изгубената й сестра. Кранстън пък, който вече беше погълнал поне три кани с вино, беше в добра форма и току смушкваше Ателстан в ребрата или пък се ухилваше похотливо на Бенедикта. И така, след като сър Джон обяви, че вече се е подкрепил, четиримата тръгнаха нагоре по Темз Стрийт към кръчмата „Фустата“, която се намираше в края на Смитфийлд, точно под страховитите стени на затвора Нюгейт.

В един момент Ателстан си спомни какво беше научил от списъка със светците, но реши, че засега не е нужно да го споделя със сър Джон. В крайна сметка, от мозайката все още липсваха парчета, така че можеше да се изчака. А дали това разтакаване нямаше и нещо общо с присъствието на Бенедикта, запита се гузно монахът…

Денят действително се оказа хубав и дори малко по-топъл, отколкото на човек би му се искало, така че Кранстън, Ателстан и дамите им с радост се разположиха в хладната кръчма. Вътре четиримата си избраха едно уютно кътче с изглед към улицата и се зазяпаха в минувачите — потни търговци с боброви шапки на главите, придружавани от дебелите си, облечени в натруфени рокли съпруги, просяци, най-различни измамници, разказвачи на приказки и цели тълпи чираци. В следващия момент Ателстан простена и скри лице, тъй като покрай вратата на кръчмата мина цяла тълпа негови енориаши, предвождана от ловеца на плъхове Ранулф и копача на канавки Пайк, които с цяло гърло пееха някаква мръснишка песен. Най-накрая Кранстън приключи с поредното си подкрепяне за деня и Ателстан, ликуващ от щастие, че Бенедикта е толкова близо до него, поведе компанията към Смитфийлд. Три почернели и изкълвани от гарваните тела все още висяха от една бесилка, но тълпата не им обръщаше внимание. Продавачите на закуски с крясъци предлагаха пикантни наденички, а продавачите на вода с огромни ведра, провесени на вратовете им, осигуряваха разхладителни напитки за онези, които дъвчеха горещото, люто месо. В следващия момент Ателстан погнусено извърна поглед, тъй като видя ловецът на плъхове

Ранулф да се прокрадва до един от продавачите на вода и тихомълком да се изпикава в едно от ведрата му.

Смитфийлд беше специално почистен за турнира и наоколо не се виждаха дори обичайните купчини с изпражнения. В единия край на отделеното за случая пространство беше устроена кралска ложа, в която бяха поставени множество редове дървени седалки, всичките покрити с пурпурен или златист плат. В средата, над мястото, където щяха да седнат самият крал и приближените му, беше опъната грамадна тента. Знамената на Джон Гонт, украсени с пъстроцветния герб на Ланкастър, лениво се поклащаха на вятъра. Церемониалмайстори от кралското домакинство с ярки наметки, вдигнали високо белите си жезли, упътиха Кранстън и останалите до отредените им места.

Пейките наоколо бързо се изпълваха с кискащи се дами в копринени рокли, които кокетно се усмихваха на оглеждащите ги млади мъже. Но натруфените кавалери с дълги, къдрави коси се държаха доста невъзпитано и дори грубо. Вярно, че Кранстън си беше подпийнал, но някои от тези младежи съвсем се бяха наквасили. Ателстан игнорира похотливите им погледи, насочени към Бенедикта, опитвайки се да потисне искриците ревност, които пламнаха в сърцето му.

Щом се настаниха, монахът се огледа наоколо. Арената — обширно пространство, покрито с трева — беше разделена на две с помощта на огромна преграда, облицована с черно-бяло платнище. В края на тази преграда пък бяха разположени шатрите на претендентите — една златна, една червена, една синя и една алена. Рицарите, които щяха да се състезават помежду си, вече пристигаха и около всяка от шатрите се суетяха пажове и оръженосци. Брони проблясваха на слънцето, знамена с гербовете на благородните фамилии се развяваха на лекия летен бриз. В следващия момент изреваха тромпети и врявата тутакси стихна, а птиците, накацали по дърветата около Смитфийлд, се вдигнаха на гневни ята. Кралят и свитата му вече бяха тук.

Кранстън им показа Джон Гонт, херцога на Ланкастър — мъж с жестоко лице, руса коса и кожа, потъмняла от походите му в Кастилия. От двете страни на херцога се бяха наредили братята му и неколцина млади лордове. В средата на тази групичка стоеше малко момче с бяло като сняг лице и буйна златиста коса, прибрана под сребърна диадема,

а Джон Гонт бе положил ръка върху рамото му. Сър Джон смушка Ателстан и отново му посочи нанякъде. Монахът погледна в указаната посока и забеляза, че непосредствено до кралската свита са се настанили съдия Фортескю, облечен в алена мантия, поръбена с чисто бяла агнешка вълна, сър Ричард, лейди Изабела, отец Криспин, мастър Бъкингам, лейди Ерменгилда и някои други членове на домакинството на Спрингал. Ателстан беше сигурен, че всички те гледат към него, но после оглушителният рев на тромпетите отекна отново и Гонт вдигна ръка, за да приеме аплодисментите на тълпата. Групичката млади царедворци изръкопляскаха, но лондончани запазиха тишина, при което монахът си спомни думите на Кранстън, че скъпите вкусове на двора, съчетани с пораженията, претърпени по френските бойни полета, били създали на регента и приближените му изключително лоша репутация.

— Ето ги и нашите заподозрени! — прошепна коронерът, но гласът му се разнесе надалеч.

Ателстан погледна към Бенедикта и сърцето му се сви. Вдовицата се беше извърнала леко встрани и в момента се взираше в някакъв млад кавалер с мургаво лице и бляскави одежди от червена и бяла коприна, който се беше отпуснал на мястото си и като че ли не виждаше никого другиго освен хубавата придружителка на монаха. Макар да изглеждаше пиян, Кранстън забеляза наскърбения поглед на секретаря си, така че се наведе към него и го потупа по ръката.

— Турнирът скоро ще започне, братко — рече той. — Гледай внимателно. Току-виж си научил нещо за сраженията.

Последва още едно пронизително изсвирване на тромпети, след което знамената бяха спуснати и иззад шатрите се зададе цяла процесия, предвождана от пажове с подплатени жакети, разноцветни тесни панталони и натруфени шапки с пера. В ръцете на пажовете имаше огромни картини, на които бяха изобразени най-различни класически и библейски сцени — битката на Херкулес с лернейската хидра, убийството на Хектор, обсадата на Троя, Самсон сред филистимляните и влизането на змията в рая. Подобни картини винаги се появяваха в началото на турнирите. След тях вървяха музиканти с барабани, флейти и виоли, оръженосци, още пажове със знамената на рицарите и накрая — самите рицари, все още без брони, които приемаха шумните овации на тълпата.

Ателстан се загледа в една от картините, на която беше изобразена някаква сцена от Битие, а после си спомни нещо, което беше зърнал в къщата на Спрингал, и ахна от удивление. Врявата наоколо сякаш внезапно стихна и единственото, което остана пред погледа му, беше тази ярка картина, носена от двама пажове. Разбира се! Стомахът на монаха се сви от вълнение и той побърза да сграбчи Кранстън за ръката.

— Картините, сър Джон! — прошепна той дрезгаво. — Картините!

Коронерът обърна замъгления си поглед към него.

— Нима не помниш, сър Джон? Картините по стените в къщата на Спрингал? Когато за първи път отидохме там, ги бяха покрили с черни платна заради траура… Както и да е — Битие, глава трета, стих първи — влизането на змията в рая! В една от галериите имаше такава картина. Според теб възможно ли е сър Томас да е говорел за нея?

Кранстън примигна, след което измъкна мях с вино изпод плаща си и стараейки се да не привлича вниманието на жена си, отпи една голяма глътка.

— Не ме занимавай, братко. Тук съм, за да се забавлявам — рече коронерът, но докато запушваше меха, думите на Ателстан явно стигнаха до съзнанието му и той възкликна: — За Бога, братко, прав си! Картините! Може би тъкмо в тях се крие тайната на трите гатанки?

Ателстан не посмя да му каже, че вече е разгадал едната.

— Какво предлагаш да направим? — попита шепнешком Кранстън.

— Да вървим! — рече Ателстан. — Веднага!

— Но как ще се измъкнем? Тук сме по покана на Джон Гонт. Повярвай ми, познавам херцога добре и знам, че ако си тръгнем, той веднага ще изпрати по петите ни някой досаден оръженосец или войник.

— Сега е най-подходящият момент! — отвърна монахът, оглеждайки се наоколо. Лейди Мод беше изцяло погълната от картината пред себе си, докато Бенедикта все още зяпаше обожателя си. И така, Ателстан се приближи към сър Джон и зашепна в ухото му. — Сър Джон, в момента в къщата на Спрингал няма никого! Трябва да се възползваме от тази възможност!

За миг Кранстън изглеждаше така, сякаш щеше да възрази, но после размисли.

— Върви след мен — рече той.

После сър Джон прошепна нещо на съпругата си и следван от монаха, си запроправя път към кралската ложа. Рицарите знаменосци от обкръжението на краля, разбира се, ги спряха, но след като им каза няколко думи, Кранстън беше пропуснат отвъд защитния пръстен от стомана. Колкото до Ателстан, той трябваше да остане отпред и оттам да наблюдава как сър Джон застава в основата на стъпалата, покланя се и пада на колене. Монахът се огледа през рамо. Процесията все още обикаляше арената. Смеейки се, Джон Гонт слезе по стъпалата. После херцогът потупа Кранстън по рамото, накара го да се изправи на крака и прошепна нещо в ухото му. Коронерът му отговори. Съдия Фортескю, който стоеше зад регента, изглеждаше извън кожата си от гняв. Изведнъж Гонт вдигна поглед и подобно на гладна котка впери в Ателстан жълтите си, немигащи очи. След това херцогът кимна, подхвърли нещо на Фортескю и отново се обърна към Кранстън. Коронерът се поклони и отстъпи назад. Ателстан погледна към членовете на домакинството на Спрингал. Странно, но никой от тях не изглеждаше заинтригуван от разговора между сър Джон и регента.

Самият Кранстън не каза нищо, преди двамата с Ателстан да се отдалечат от кралската ложа.

— Братко — прошепна той, — регентът ни разреши да отидем до къщата на Спрингал, да я претърсим и да вземем със себе си каквото поискаме. Нещо повече — каза, че не иска да му се мяркаме пред очите, докато не открием нещо!

Сърцето на Ателстан се сви. От една страна, той искаше да разгледа онези картини и да разреши загадките, но от друга, му се щеше да остане с Бенедикта. Монахът вдигна очи. Небето започваше да се изпълва с облаци. После погледът му се плъзна към мястото, където бяха седнали жените. Съпругата на Кранстън се беше разположила удобно на пейката, а кавалерът, който беше заглеждал Бенедикта, се беше преместил по-близо до нея и в момента двамата тихо си приказваха. Младият мъж очевидно се закачаше с вдовицата, но тя като че ли нямаше нищо против и изглеждаше изцяло погълната от разговора. Ателстан почти не обърна внимание на дрънканиците на Кранстън. Вместо това се опита да се пребори с надигащата се у него

паника, припомняйки си, че е монах, посветил се на Бога. Точно така! Той беше дал обет за въздържание, което означаваше, че не му е позволено да желае никоя жена, без значение дали тя е свободна, или не. Пък и Бенедикта беше любезна с всички — със съпругата на Хоб, с ловеца на плъхове Ранулф, а сега и с това конте от кралския двор. Въпреки всички аргументи обаче и независимо че намираше чувството едновременно за детинско и опасно, Ателстан не успя да овладее ревността, която изпитваше при мисълта, че хубавата вдовица е в състояние да хареса някого другиго освен него.

---

[1] Обществата на Инър Темпъл, Мидъл Темпъл, Грей’с Ин и Линкълн’с Ин — професионални асоциации на правниците в Англия и Уелс, основани в края на 14 и началото на 15 в., наречени с имената на комплексите от сгради, в които са разположени — съществуващи и ползвани по предназначение и досега. — Б.р. ↑

ГЛАВА ДЕВЕТА

И така, коронерът и помощникът му си тръгнаха от Смитфийлд, поемайки по пътя покрай градския ров, от който се носеше толкова противна воня, че дори пияният Кранстън си запуши носа и устата. „Непременно трябва да включа в трактата си глава, посветена на почистването на тази дупка!“ — отбеляза си наум той. После двамата спътници минаха по Кок Лейн. В началото на уличката се беше събрала цяла тълпа проститутки, облечени в алени, червени и виолетови рокли. Щом видя мъжете да приближават, една от тях разлюля бедра, раздруса гърди и извика:

— Сър Джон! Сър Джон! Виж ни!

Щом чу това, Кранстън тутакси се обърна и без да го е грижа, че Ателстан умира от срам, широко се усмихна.

— Моите момичета! — промърмори той. — Прелестните ми момичета!

После, по настояване на монаха, двамата продължиха покрай Нюгейт към Шамбълс и Уестчийп. Заради големия турнир в Смитфийлд в града беше доста по-тихо от обикновено. Градските власти пък бяха решили да използват деня, за да придвижат някои съдебни дела. Няколко проститутки, заловени за втори път да упражняват незаконния си занаят, бяха обръснати и подкарани към позорните стълбове край чешмата в Корнхил, където щяха да бъдат изложени на показ, за да може всеки минувач да ги заплюе. Въпреки това арестантките не изглеждаха особено притеснени и току се потупваха по голите глави, крещейки, че косата им — за разлика от тази на оплешивяващите съдебни пристави, които ги придружаваха — скоро ще порасне. Край позорните стълбове, с огромен камък, провесен на врата, седеше лъжесвидетел, а до него — някакво хлапе, откраднало овнешки бут. Наказанието на малчугана беше да стои с разлагащото се и гъмжащо от мухи парче месо около шията. Ателстан наблюдаваше сцените, които се редяха около него, и се опитваше да не мисли за Бенедикта и за жалката ревност, която го измъчваше.

Когато двамата със сър Джон стигнаха до къщата на Спрингал, те с радост установиха, че там бяха останали само неколцина слуги. Още по-хубавото беше, че в отсъствието на господарите слугите си бяха устроили пиршество и в момента бяха толкова пияни, че изобщо не се възпротивиха, когато Кранстън потропа по вратата и настоя да пуснат него и помощника му вътре. Старият слуга, който ги беше посрещнал при първото им посещение в къщата, се опита да помогне, но коронерът внимателно го избута встрани, заявявайки, че днес било празник, пък и сър Ричард го бил помолил да продължи с разследването, без да вдига много шум. Разбира се, уханието на вино тутакси напомни на Кранстън колко много време е минало от последния път, в който се беше подкрепил, така че той побърза да си поиска една голяма кана и най-дълбоката чаша, която можела да се намери в кухнята.

После Ателстан се зае да огледа картините по стените, а коронерът тръгна подире му, демонстрирайки удивителни познания за творбите, на които се натъкваха. Според него някои от тях били дело на Едуард Принс — художник, който живееше в северната част на града. Ателстан не обърна особено внимание на приказките на коронера, тъй като през цялото време се опитваше да си спомни къде беше видял картината, изобразяваща Ева и змията в райската градина. Да — сети се най-после той, — произведението не беше в Пеещата галерия, а в съседната!

И така, последван от Кранстън, който вече едва се държеше на краката си, Ателстан се качи на горния етаж и свали грамадната картина от стената. „Да му се не види!“ — изруга той. Явно някой друг също беше решил, че ключът към гатанката на сър Томас може да се крие в картината, и беше издълбал дървото отзад с нож, сякаш се беше надявал да открие тайно скривалище.

— Няма смисъл, братко! — промърмори сър Джон, наливайки си още една чаша кларет. — Абсолютно никакъв смисъл! Тук няма нищо. Пък и дори да решим тази, остават още цели две гатанки. Само си губим времето, казвам ти.

Ателстан накара коронера да седне на пода и да се облегне на стената, а после клекна до него и тихо му обясни какво е научил — че дърворезбата, подготвяна за коронацията, може да съдържа някаква улика, която да ги насочи към самоличността на убиеца. Макар умът

му да беше замъглен от пиене, Кранстън изслуша монаха, а после съвсем справедливо избухна.

— Защо не ми каза по-рано? — изрева той. — Предположението ти звучи логично. Съвсем възможно е. Но защо не ми каза по-рано?

Ателстан, който не можеше да си представи нещо по-забавно от разгневения Кранстън, остави коронера да буйства до пълно изтощение. После монахът окачи платното обратно на стената и продължи да обикаля стаите и коридорите, опитвайки се да намери картина, която да отговаря на стиха от Откровение на свети Йоан. Кранстън се заклатушка след него с чаша в едната ръка и кана в другата, а когато запристъпва по Пеещата галерия, цялата къща като че ли запя.

Въпреки всички усилия обаче търсенето им не се увенча с успех. Разбира се, някои от стаите — например спалните на сър Ричард и на лейди Изабела — бяха заключени, но тази на сър Томас, в която беше останало само леглото, една маса и още няколко вещи, за тяхна изненада се оказа отключена. Кранстън влезе вътре и се огледа наоколо, но за съжаление, стените тук бяха голи. Ателстан се приближи до прозореца и се взря в масичката за шах.

— Знаеш ли, сър Джон, мисля, че ако не открием нищо и днес, наистина трябва да заключим, че става дума за едно убийство и няколко самоубийства, и да не се занимаваме повече с този случай.

В следващия момент зад гърба му нещо изтрещя и монахът се обърна. Кранстън беше оставил каната и чашата до леглото, беше се проснал върху него и, отправяйки усмивка към тавана, беше потънал в дълбок сън. Ателстан въздъхна, приближи се към коронера и впрягайки всичките си сили, се постара да го разположи по-удобно върху леглото. После седна до него и тъй като не си беше взел принадлежностите за писане, се зае да прехвърля смъртните случаи през ума си, опитвайки се да открие някакъв модел. За съжаление, това не доведе до нищо смислено. В това време Кранстън похъркваше тихичко, мърмореше си нещо насън и премлясваше с устни. Монахът се усмихна, когато го чу да казва: „Имам нужда от питие!“ и „Донесете ми херес!“ В следващия момент коронерът се оригна, претърколи се на една страна и ако Ателстан не беше там, със сигурност щеше да се изтърси от леглото. В крайна сметка монахът реши да остави сър Джон да си доспи. Пък и защо не? Така или иначе, имаше само една картина,

която отговаряше на стиховете от Библията, но в нея не бяха открили никаква допълнителна улика. После мислите на Ателстан отлетяха при Бенедикта. Дали вдовицата бе забелязала липсата му? Защо толкова лесно се беше поддала на чара на онзи благородник? Всички жени ли бяха такива? И не беше ли допуснал грешка, като изобщо я беше поканил на турнира?

Монахът вдигна чашата с вино и отпи една глътка, след което седна до сър Джон и се взря в грамадните колони на леглото. Не след дълго той се унесе и за малко да заспи, когато изведнъж се стресна. Дърворезбите! Особено онази вдясно… Ателстан стана от леглото и се приближи до колоната. Който и да беше майсторът на дърворезбата, той беше свършил отлична работа. Изрязаната в дървото змия с нейното гънещо се тяло и стрелнал се извън устата език приличаше на жива, а бъдещата й жертва, Ева, която беше покрила слабините си с една ръка и придържаше дългата си коса с другата, изглеждаше като същинско въплъщение на невинността. Между двете беше изобразено натежало ябълково клонче. Макар да беше от дърво, плодът изглеждаше напращял и сочен. За миг Ателстан изгуби ума и дума, но после се окопити и се приближи до следващата колона, в чиято среда майсторът беше издялал един изключително правдоподобен кон с вдигнат крак и извит врат. Тъмнокафявият цвят на дървото вдъхваше на създанието живот, а на гърба му беше изобразена зловеща фигура с качулка, изпод която надничаше костеливото лице на самата смърт! Ателстан ахна от изненада и побърза да събуди коронера.

— Сър Джон, ставай!

Кранстън се размърда, изхърка и премлясна с устни.

— Сър Джон! — монахът перна коронера през лицето и той отвори очи.

— Скъпа Мод…

— Не съм ти никаква Мод! — сопна се Ателстан. — Сър Джон, открих нещо!

— Какво? Чаша херес?

Монахът напълни чашата с вино и я поднесе към устните на коронера.

— За Бога, сър Джон, събуди се!

И така, Кранстън се изправи в леглото, разтърка очи и сънено се огледа наоколо.

— За Бога, монахо, какво има пък сега?

Ателстан му показа. Отначало Кранстън, чиито сетива бяха притъпени от съня и виното, не можа да схване за какво става въпрос, но постепенно значимостта на откритието на Ателстан му се разкри напълно. И така, без да протака повече, коронерът се зае да опипва фигурата на смъртта.

— Тук някъде трябва да има скривалище. Чувал съм, че италианците обичат да ги вграждат в столовете, в масите и в писалищата, а понякога дори и в леглата.

За съжаление, търсенето им се оказа безплодно и не след дълго двамата се прехвърлиха на другата колона. Там също опитаха да натиснат различни части на дърворезбата, но нищо не помръдна. Изведнъж Кранстън вдигна поглед и смушка монаха.

— Виж, братко!

Ателстан се взря в колоната и забеляза, че една малка дъсчица в основата на дърворезбата сега се беше отворила като врата.

— Явно механизмът е в тази колона, а самото скривалище — в другата.

Ателстан натисна ябълката между змията и Ева и малката дъсчица се върна на мястото си. Още едно натискане и вратичката отново се отвори. И така, двамата мъже бавно се приближиха към кухината в колоната, полагайки неимоверни усилия да потискат вълнението си. После монахът внимателно пъхна ръката си в тясното, тъмно пространство и извади оттам два пергаментови свитъка. Без да обръща внимание на припрените възгласи на Кранстън да побърза, той се приближи до прозореца и предпазливо разви свитъците. Първият съдържаше любовна поема, написана с груб почерк на норманско френски. Отначало Ателстан си помисли, че музата на поета е жена, но не след дълго си даде сметка, че произведението е адресирано до млад мъж. Монахът подаде свитъка на сър Джон.

— Мисли каквото си искаш! — рече той.

Вторият свитък представляваше кратък договор, чиято горна част беше белязана със ситни дупчици, което означаваше, че е бил копиран и че още някой разполага с копие. Ателстан прочете документа и най-после разбра защо Джон Гонт, херцогът на Ланкастър, е бил задължен на сър Томас Спрингал и защо златарят е смятал, че знае тайни, които могат да му осигурят още по-голямо богатство.

Кранстън вече беше решил, че поемата няма да им свърши кой знае каква работа, но след като прочете договора, седна в долната част на леглото вцепенен, едва придържайки парчето пергамент между пръстите си.

— Този документ е съставен преди четиринайсет месеца — рече той тихо, — което ще рече — по времето, когато Черния принц, бащата на настоящия крал, умираше. Ако господарят Едуард беше разбрал за това навремето, той несъмнено щеше да нареди главата на Джон Гонт да бъде отсечена и побита на кол на Лондонския мост. Ако пък бъде разкрито сега, ще се разрази страхотен обществен скандал.

— Значи знаем защо е бил убит Спрингал — рече Ателстан, — но не и как, нито пък от кого или от кои. Сър Джон, предлагам да си послужим с метода на Оксфордския университет. Ти седни на леглото, а аз ще седна до теб. После ти ще започнеш да изброяваш всичко, което знаеш за всяко от четирите убийства, започвайки с това на сър Томас Спрингал. Всъщност убийствата не са четири, а пет — той посочи към поемата. — Момчето, загинало в тази къща, също трябва да се смята за една от жертвите.

И така, като изключим паузите, в които спираше, за да се подкрепи, Кранстън напевно започна да изброява сведенията, които имаха за смъртта на Спрингал, на Брамптън, на Веши и на Алингам. От време на време Ателстан го поправяше или пък го караше да повтори нещо, докато накрая коронерът, който не се славеше като особено търпелив човек, не извика:

— По дяволите, братко! Какво правим? Само губим време в преповтаряне на неща, които вече знаем!

— Имай търпение, сър Джон — отвърна Ателстан. — Не забравяй, че търсим модел на действие. В логиката самите думи, от които е съставен въпросът, обикновено съдържат и отговора — той видя как коронерът стисва устни и смръщва рошавите си сиви вежди. — Вярно, че за убийството на Веши не знаем почти нищо, но за останалите три са ни известни доста неща. Трябва да намерим общото между тях; онова, което ги свързва. Аз вече открих едно такова нещо — отровата. Освен това подозирам, че Веши и Брамптън са били упоени, преди да бъдат убити. Иначе не виждам как биха позволили някой да ги отвлече, да завърже примка около вратовете им и да ги

удуши. И това са само някои от съвпаденията. Сигурен съм, че има и още.

И така, сър Джон продължи да изрежда фактите, които им бяха известни. Междувременно денят започна да преваля и Ателстан, който вече не обръщаше особено внимание на бърборенето на коронера, погледна през прозореца и се зачуди какво ли е станало с Бенедикта и с лейди Мод. Дали двамата с Кранстън не трябваше да се върнат, за да вземат дамите си от турнира? Монахът прекъсна сър Джон, за да му зададе този преважен въпрос, но коронерът само го изгледа кръвнишки.

— Лейди Бенедикта и лейди Мод са напълно способни да се грижат сами за себе си! — сопна се той. — Ти започна това, братко, така че няма да мръднем оттук, докато не го довършим. Освен това — Кранстън се ухили, — преди да си тръгнем от турнира, помолих младия кавалер, който седеше до Бенедикта, да се погрижи за дамите. Сигурен съм, че той ще изпълни молбата ми.

Ателстан стисна зъби и хвърли гневен поглед на коронера, но в отговор сър Джон само му се усмихна невинно. После монахът отново накара Кранстън да изреди всичко, което знаеха, но този път — без фактите около убийството на сър Томас Спрингал. Щом коронерът приключи, Ателстан се приближи до масичката за шах и разсеяно започна да брои квадратчетата. В следващия момент сърцето му подскочи.

— Има модел, сър Джон! — рече той тихо и се обърна към Кранстън със светнало от вълнение лице. — Има модел!

— Знаеш кой е убиецът, нали? — изрева коронерът. — Хайде, монахо, изплюй камъчето! Кажи ми, че не съм седял напразно на това легло, рецитирайки факт след факт като някой ученик!

— Имай търпение, сър Джон — отвърна Ателстан. — Остави ме да подредя събитията в правилната последователност. После ще ти кажа всичко и проблемът ще бъде решен. За момента обаче искам да останеш тук и да разгледаш отново договора, както и да помислиш върху думите си. Обещавам да не се бавя!

И преди озадаченият Кранстън да успее да отговори, монахът се изниза от стаята, мина по шумната Пееща галерия, слезе по стълбите и се озова на улицата. После — за да не се засече с някой от членовете на домакинството на Спрингал — се спусна по Фрайди Стрийт, зави по

Бред Стрийт и се изкачи обратно до „Сейнт Мери льо Боу“. Църквата беше отворена. Ателстан влезе в нефа, седна в основата на една колона, скръсти крака и се взря в олтара. После огледа красивата църква, фреските по стената и украсените с изящни дърворезби аналой и амвон. В следващия момент откъм олтара долетя някакъв шум — хормайсторът събираше изпълнителите, за да репетират химните за празника Тяло Господне. Монахът облегна глава о хладната колона, впери поглед в мрака и се опита да подреди нещата, които знаеше, за да завърши модела и да залови убиеца. Това щеше да бъде един от случаите, в които синовете на Каин нямаше да се обърнат и с престорена невинност да заявят, че не са пазачи на брата си[1], докато кръвта на пет човешки същества лепне по ръцете и душите им.

После хорът начена прекрасния химн „*Pange Lingua*“[2] и Ателстан се отдаде на мелодията, позволявайки на ума си да се успокои. В един момент запяха най-малките момчета с техните сопранови гласове и църквата се изпълни с ангелски звуци.

— *Respice. Respice, Domine!* — „Погледни ни. Погледни ни, Господи!“.

Монахът тихо повтори думите, а после се помоли: „Дай ми мъдрост и яснота, Господи. Позволи ми да прозра в мрака и да открия злото. Нека — в името на Твоята и кралската справедливост — нещата, извършени на тъмно, излязат на светло.“

Ателстан остана в църквата около час. „Ама че ирония! — помисли си в един момент той. — Уж се намирам в Божи дом, а мисля за убийства!“ Все едно, постепенно търсеният модел се оформи в ума му и монахът разбра не само кои са извършителите, но и какви са мотивите им. След като разбули всички тайни, той с неохота си призна, че изобретателността на убийците е достойна за възхищение. После се зае да си състави свой собствен план, а когато приключи, се върна в къщата на Спрингал.

Ателстан завари Кранстън легнал на леглото на сър Томас с чаша кларет в ръка. Коронерът се беше просълзил, а устните му мълвяха думите на някаква приспивна песничка. И така, преструвайки се, че гледа през прозореца, монахът започна да изрежда заключенията, до които беше стигнал. В това време сър Джон се съвзе и се съсредоточи върху думите на Ателстан. Отначало Кранстън отхвърли всички изводи на помощника си.

— Не! — извика той. — Този план е твърде хитър! Твърде пъклен!

Ателстан се обърна.

— Пъклен е, да. Но въпреки това идеята за тези убийства е покълнала в човешка душа, а решението за извършването им е взето от човешки ум. Това е истината, сър Джон.

Кранстън мрачно се взря в пода и затътри ботушите си по излъсканите до блясък дъски. В този момент Пеещата галерия изведнъж изпука и запя. Ръката на коронера тутакси полетя към камата му, а Ателстан се устреми към вратата. Оказа се просто старият слуга, който беше по-пиян дори и от Кранстън. Той се олюля и се облегна на рамката на вратата.

— Тук сте от доста време, господа. Е, ще останете ли още? Сър Ричард ли чакате?

— Не, нали вече ти казах — отвърна Кранстън. — Тук сме по заповед на регента — той вдигна винената си чаша и я пресуши. — Но аз съм ти благодарен за гостоприемството, ще го запомня.

— Между другото — добави Ателстан — възможно ли е да си поговоря с някоя от перачките?

Слугата се изненада, но се съгласи и след известно време въведе в стаята някакво стреснато момиче. Уплахата на девойката нарасна още, когато Ателстан заяви молбата си и я помоли да донесе кърпичката възможно най-скоро. Въпреки това тя изпълни заръката му, след което монахът изля остатъка от виното върху кърпичката, използва я, за да избърше праха на едно място в стаята, и я прибра под плаща си.

— Това, което направих току-що, е от ключово значение, сър Джон — увери Ателстан коронера. — То ще ни помогне да заловим убийците.

После старият слуга изпрати Кранстън и помощника му до вратата и врътна ключа, оставяйки ги сами на пустата улица. Над развълнуваната Темза се трупаха черни облаци. Навън вече се беше стъмнило и пред някои от къщите горяха факли, а камбанарията на „Сейнт Мери льо Боу“ беше цялата озарена от червеникавия сигнален огън. И така, двамата спътници минаха по Фрайди Стрийт и Олд Фиш Стрийт, прекосиха Винтри и накрая се озоваха при кея Куинсхайт, където наеха лодка, която да ги откара до двореца Савой. От речния

бряг резиденцията на Джон Гонт изглеждаше дори по-внушителна от обикновено — впечатление, което само се засилваше от празничната атмосфера тази вечер. По прозорците на двореца бяха запалени хиляди свещи от чист пчелен восък, а отвътре долитаха музика, човешки гласове и смях. На входа сър Джон и Ателстан бяха спрени от някакъв широкоплещест страж, който ги попита по каква работа идват, след което неохотно ги пусна в двора. Там двамата спътници отново бяха спрени — този път от някакъв иконом, който вече ги отведе в залата за пиршества.

Ателстан остана направо поразен от невероятната гледка, която ги очакваше — залата се простираше докъдето поглед стига, таванът беше шеметно висок и всеки предмет от дърво или камък беше украсен с разкошна кадифена или брокатена драперия. Покрай всички стени бяха наредени дълги маси, покрити със скъпа коприна, а на всеки няколко крачки беше поставен по един грамаден свещник с осем рамена, върху всяко от които гореше по една восъчна свещ. Над главите на гостите, на балкона, беше разположена група музиканти, които обаче трябваше да се съревновават с гръмогласните гуляйджии по масите.

В далечния край на залата, върху подиума, Ателстан зърна Джон Гонт. На същата маса седеше младият крал, съдия Фортескю и някои от най-видните благородници в кралството. На масата под подиума пък се бяха разположили сър Ричард Спрингал и лейди Изабела. Лицето на търговеца се беше зачервило от пиене, а вдовицата на златаря беше свалила траурните си одежди и се беше пременила в златиста рокля, съчетана с подобен воал. Отец Криспин и мастър Бъкингам също седяха в този край на масата, докато в другия се виждаха лейди Мод и Бенедикта. Между двете жени се беше настанил младият благородник, който така явно беше демонстрирал намеренията си по-рано същия ден. Лейди Мод оглеждаше залата, очевидно опитвайки се да открие съпруга си, а колкото до Бенедикта, хубавата вдовица внимателно слушаше историята, която благородникът й разказваше, но от време на време леко се отдръпваше от него, сякаш вниманието му вече й беше дотегнало. В следващия момент икономът се накани да обяви пристигането на коронера и секретаря му, но Ателстан сложи ръка на рамото му.

— Не — промърмори той. — Не сега. Късно е.

Монахът погледна към празните подноси, към покривките, покрити с мазни и винени петна, и към слугите, които вече носеха плодове, сладкиши и желета във формата на замъци, лебеди и коне. Пиршеството беше към края си. Той се обърна към сър Джон.

— Няма смисъл да сядаме на масата. Пък и по-добре да си нямаме вземане-даване със сър Ричард и останалите членове на домакинството му.

Кранстън отправи един изпълнен с копнеж поглед към каните с кларет и се накани да възрази.

— Имаме важна работа, сър Джон — напомни му Ателстан.

Коронерът въздъхна, но все пак се съгласи, след което се обърна към икономa и му нареди да ги заведе в една от личните стаи на херцога. Онзи го изгледа подозрително, но Кранстън настоя.

— О, да, сър, ще направиш точно каквото ти казвам — рече той. — Ще ни заведеш в една от личните стаи на херцога, а после ще предадеш на господаря си и на съдия Фортескю, че имаме да им съобщим нещо важно, засягащо интересите на Короната. Освен това ще помолиш сър Ричард и останалите от домакинството му да се присъединят към нас, след като празненството приключи.

Докато икономът ги водеше по широкото стълбище към една от личните стаи на херцога, Кранстън го накара да повтори съобщението. Щом стигнаха, Ателстан се огледа и кимна. Стаята, която вероятно служеше на Гонт за канцелария, беше напълно подходяща за целта им. В камината гореше малък огън, а в средата на помещението имаше дълга маса със столове от двете страни и едно кресло с висока облегалка начело. И така, икономът остави Кранстън и Ателстан сами и те заразглеждаха изтънчените украси по стените, както и малкия шкаф, пълен с ръкописи в скъпи подвързии. После някакъв слуга им донесе малко вино и сладкиши, които Кранстън тутакси нападна. Не след дълго влезе още един слуга — млад паж с писклив глас, който обяви, че херцогът е получил съобщението на сър Джон и ще се присъедини към него веднага щом благоприличието и обстоятелствата му позволят.

Часовата свещ, поставена на масата под прозореца, отмери цял час, преди Кранстън да чуе стъпки по коридора. После в стаята влезе Гонт, последван от младия крал със сребърната диадема, и сър Джон и помощникът му се изправиха. Чичото и племенникът бяха облечени

еднакво — в пурпурни мантии, поръбени със злато, но кралят беше спокоен, докато Гонт изглеждаше ядосан от факта, че Кранстън го е привикал тук. И така, херцогът се отпусна в креслото начело на масата и поръча на един слуга да донесе същото и за племенника му. После в стаята тихомълком се вмъкна съдия Фортескю, който побърза да се настани до Гонт. След него влязоха сър Ричард Спрингал и останалите членове на домакинството му. Търговецът, който вече съвсем се беше наквасил, се ухили на Кранстън и Ателстан, сякаш си другаруваше с тях открай време, но лейди Ерменгилда предпочете да ги игнорира. Отец Криспин и Бъкингам пуснаха по една вяла усмивка, а лейди Изабела изглеждаше откровено обезпокоена.

— Всички ли сме тук? — попита рязко Гонт.

Съдия Фортескю се озърна и кимна.

— Да, ваша светлост.

Ателстан забеляза, че в последния момент в стаята се е вмъкнал и някакъв доста як на вид страж.

— Искам тази стая да се държи под око! — нареди регентът. — Без моето разрешение никой няма да влиза, нито да излиза! Ясно ли е?

Мъжът кимна, след което монахът го чу да крещи някакви заповеди в коридора. Последваха забързани стъпки и звън на оръжия. Ателстан огледа присъстващите. Сър Ричард Спрингал беше изтрезнял учудващо бързо. Лейди Изабела се взираше в него и нервно кършеше пръсти. Независимо че в стаята присъстваше кралска особа, лейди Ерменгилда зяпаше отсрещната стена. Останалата част от компанията беше приковала поглед в херцога, нетърпелива да разбере на какво се дължи поканата му.

Най-после Гонт се наведе напред, при което накитите по загорелите му от слънцето ръце проблеснаха на светлината на свещите.

— Радвам се да те видя, сър Джон — рече той. — Макар да не присъства на тържеството, очевидно си си пийнал добре. Е, кажи ми — ползотворен ли беше денят ти?

Кранстън долови заплашителната нотка в думите на херцога и погледна към Ателстан.

И така, монахът поздрави регента и младия крал.

— Милорд Гонт, ваша милост, преди известно време двамата със сър Джон Кранстън бяхме натоварени със задачата да разследваме убийството на сър Томас Спрингал, а впоследствие се заехме и с

останалите смъртни случаи, споходили домакинството му — Ателстан се изправи на крака. — Ваша милост, моля ви да ни позволите да разиграем една малка сценка, която, уверявам ви, ще бъде полезно въведение към онова, което имаме да ви съобщим.

Гонт хвърли сърдит поглед към монаха.

— За какво става дума, братко? — попита той.

— Хайде да го направим, чичо! — обади се младият крал, пляскайки с ръце, при което лицето му тутакси възвърна детинското си изражение.

— Ваша милост — усмихна се през зъби Гонт, — а замисляли ли сте се, че може би не трябва да присъствате на тази среща?

— А може би трябва! — възрази с тънкото си гласче момчето. — Искам да присъствам! Това е мое право!

„Ама че работа!“ — помисли си Ателстан. Младият крал се оказа неочаквано зрял за възрастта си, да не говорим пък за властта, която очевидно упражняваше над страховития си чичо.

— Е, братко, държиш ни в ръцете си — въздъхна Гонт. Но те предупреждавам, че няма да търпя разни номера! — той се закани с пръст. — Тук съм, за да науча истината!

---

[1] Битие, 4–9 — Б.пр. ↑

[2] Pange Lingua (лат.) — „Възпявай, езико“, началните думи на химн, написан от свети Тома Аквински специално за празника Тяло Господне. — Б.пр. ↑

ГЛАВА ДЕСЕТА

Ателстан посочи към вратата на стаята.

— Милорд Гонт, представете си, че зад тази врата спи някой скъп на сърцето ви човек.

Херцогът му хвърли убийствен поглед.

— Вратата е заключена, но вие трябва да събудите спящия в стаята. Как ще постъпите?

— Лесен въпрос! Първо ще се опитам да отворя вратата, а после ще започна да тропам и да крещя!

— Благодаря ви, ваша светлост. Лейди Ерменгилда, в онази съдбовна сутрин вие сте чули отец Криспин да се качва на втория етаж, за да събуди сър Томас. Кажете ми — какво точно се случи?

Старицата се беше досетила накъде бие Ателстан и лицето й донякъде беше изгубило арогантността си. Тя присви очи.

— Чух отец Криспин да се качва по стълбите и да натиска дръжката на вратата. След това стъпките му се отдалечиха. Впоследствие разбрах, че е отишъл да потърси сър Ричард.

— Е, отче, как ще ни обясните тази си постъпка? — попита монахът. — Качили сте се на втория етаж, за да събудите господаря си, натиснали сте дръжката на вратата, но след като не сте успели да отворите, сте отишли да извикате сър Ричард. Защо не направихте опит сам да събудите сър Томас? След като не сте могли да влезете в стаята и не сте чули отвътре нито звук, защо не потропахте по вратата и не извикахте името на господаря си, а веднага отидохте да събудите брат му?

— Защото в онзи момент това ми се стори най-доброто, което бих могъл да сторя.

— Но в него няма никаква логика! — възрази Ателстан. — Най-добре би било да потропате по вратата и да извикате името на сър Томас. Вие обаче не сте постъпили така. Сякаш сте знаели, че нещо не е наред.

Капеланът преглътна тежко, но погледът му остана спокоен.

— Какво намеквате, братко?

— В момента — нищо. Но нека продължим нататък. Значи сър Ричард се качва на втория етаж заедно с още някои членове на домакинството и вратата бива разбита. Какво открихте в стаята?

— Господаря ми, сър Томас Спрингал, проснат мъртъв върху леглото си — отвърна капеланът.

— Какво се случи после? Опишете ми подробно.

— Приближих се до тялото, за да го огледам.

— Не е вярно! — хвърли се напред сър Ричард. — Аз огледах тялото! Ти влезе в стаята с мен, но аз огледах тялото!

— А какво направихте вие, отче? — продължи Ателстан.

— Ами нищо, просто си стоях там.

— Не, направили сте нещо друго.

— А, да. Вдигнах винената чаша и я подуших. После я отнесох до прозореца, за да я огледам по-добре, тъй като миризмата ми се беше сторила странна.

— И отивайки до прозореца, сте минали покрай масичката за шах, нали? Какво направихте после?

— Обявих, че виното е било отровено. Останалото ви е известно.

— А как бяхте облечен?

— Нали ви казах. Преди това бях излизал навън.

— Тоест носели сте ръкавици, така ли? А плащ?

— Да, да, носех.

— А сега нека аз ви кажа нещо, отче — рече Ателстан. — Ръкавиците неслучайно са били на ръцете ви. Носели сте ги с цел. Сър Томас вече е бил мъртъв, когато сте се качили в стаята му. Вие сте нагласили нещата така. Виното не е било отровено. Вие сте сипали отровата в чашата, когато сте я отнесли до прозореца. Докато сте минавали покрай масичката за шах пък, сте взели оттам една фигурка — офицер, който е бил обилно намазан с отрова.

Лицето на отец Криспин побеля като сняг. Неспособен да отвърне на обвиненията на монаха, той само поклати глава.

— Ето какво се е случило — продължи Ателстан. — Следобеда преди пиршеството вие сте предизвикали господаря си на партия шах. Вложили сте целия си майсторлък и сте успели да го притиснете. Прекъснали сте играта точно преди вечерята. Знаели сте, че сър Томас не обича да губи — вие сам ни го казахте — и че ще продължи да

премисля ходовете, така че когато подновите играта, да се опита да се измъкне от капана, който сте му заложили. И така, докато останалите са слизали към салона, вие сте се качили в стаята на сър Томас, избрали сте една шахматна фигурка и обилно сте я намазали с отрова. Малко по-късно Брамптън е занесъл чашата с вино.

— След празненството сър Томас се е върнал в стаята си, заключил е вратата и е направил онова, което всеки добър играч на шах би направил — застанал е пред шахматната дъска и е започнал да мисли как да се справи със ситуацията, в която сте го поставили. И така, господарят ви е вдигнал офицера — фигурата, която сте заплашвали — и е започнал да го мести по дъската, опитвайки се да намери изход. Същевременно — като всеки потънал в размисъл човек — току е вдигал пръсти към устните си, без да си дава сметка, че по този начин малко по малко се самоотравя. Всъщност цялата работа едва ли е отнела много време — отровите, които сте купили от аптекаря, са били доста силни. В един момент сър Томас се е почувствал зле, така че е оставил шахматната дъска и си е легнал в леглото, където по-късно е издъхнал.

— На следващата сутрин — тъй като сте знаели, че ще ви се наложи да пипнете отровената фигурка — сте си сложили ръкавици и сте се качили в стаята на господаря си. Но за да бъдете сигурен, че вината ще падне върху Брамптън, е трябвало да си осигурите и свидетели. Тъкмо затова сте отишли да повикате сър Ричард. И така, братът на господаря ви и някои други членове на домакинството влезли с вас в спалнята на сър Томас и, както може да се очаква от хора, разбили вратата на нечия стая и открили обитателя й мъртъв, се събрали около трупа. Междувременно вие сте прибрали шахматната фигурка, сложили сте отрова в чашата за вино и сте я върнали обратно на масичката до леглото.

— След това чашата била набедена за оръдие на убийството и вината била приписана на Брамптън.

Изведнъж капеланът дойде на себе си.

— Това е абсурдно! — рече той. — Откъде съм можел да бъда сигурен, че сър Томас ще пипне шахматната фигурка?

— О, можели сте и още как! — намеси се Кранстън. — Нали тъкмо вие ни казахте, че сър Томас не е бил в състояние да се откъсне от шахматната дъска. И че единствените хора, докосвали се до чашата,

преди да се установи, че в нея има отрова, са били Брамптън, сър Томас и самият вие.

— В такъв случай вероятно смятате, че съм отговорен и за смъртта на Брамптън, така ли?

— О, да — продължи коронерът. — Моят верен помощник тук установи, че след началото на празненството Брамптън се е върнал в стаята си. Икономът се е чувствал засегнат от обвинението на сър Томас, че се е ровил сред личните му документи. Разбира се, Брамптън не е правил нищо подобно. Вие сте се ровили сред онези книжа. Все едно, това е тема, на която ще се върнем по-късно. По-важното в момента е, че вие сте упоили Брамптън.

— Упоил ли съм го? — прекъсна го ядно капеланът. — Брамптън не беше упоен! Това са пълни глупости!

Отец Криспин се огледа наоколо, очевидно търсейки подкрепа, но Ателстан забеляза, че останалите вече започват да се отдръпват от него. Съдия Фортескю беше приковал поглед в масата, по устните на Гонт играеше усмивка, а младият крал изглеждаше изцяло погълнат от ставащото. Кранстън поклати глава.

— Няма смисъл да лъжете, отче! — кресна той. — Много добре знаете, че онзи ден Брамптън е бил мъртво пиян. Един слуга ни увери, че е било така. А вие, лейди Изабела, не ни ли казахте, че след като съпругът ви е наредил да отворят бъчва от най-доброто ви бордо, лично сте изпратили една чаша на Брамптън в знак на помирение?

— Да, така беше — промърмори тя. — Всъщност не! Вярно е, че аз изпратих чашата в стаята на Брамптън — вдовицата посочи към капелана, — но я наля ти, отче! Идеята беше твоя! Явно си сипал нещо във виното! — възкликна тя.

— Същата нощ — намеси се Ателстан, — след като останалите членове на домакинството са си легнали, отец Криспин се е качил в стаята на Брамптън. Вие сте силен мъж, отче, а икономът е бил дребен и лек, пък и стаята му е била много близо до стълбите към тавана. И така, вие сте измъкнали Брамптън от леглото му, качили сте го на тавана, сложили сте го на масата, завързали сте предварително подготвената примка около врата му и сте го оставили да се обеси, дано Господ се смили над душата му! Когато горкият иконом е осъзнал какво става, той се е опитал да се освободи от въжето, но вече е било

твърде късно. После дъхът му е секнал завинаги и неопростената му душа е отлетяла в мрака.

Ателстан се приближи до капелана и застана над него.

— Затънал сте до шията в грехове, отче — промълви той. — Душата ви е ранена, белязана с аления цвят на греха. Както и да е, при убийството на Брамптън сте допуснали една грешка. Забравили сте да му обуете ботушите! — Ателстан се наведе и доближи лицето си до това на капелана. — Но да речем, че по някаква причина икономът се е качил на тавана бос. Подът беше мръсен и навсякъде по него се виждаха парчета стъкло, а петите на Брамптън бяха чисти и по тях нямаше никакви наранявания. Защо ли? Защото краката му не са се докосвали до пода!

— Веши също е бил убит, нали? — попита лейди Изабела.

— Да — отвърна Ателстан. — И знаете ли защо? Веши е бил един от хората, които са влезли в стаята на съпруга ви, след като вратата е била разбита. В един момент, след като отец Криспин е бил взел отровената фигурка, за да я почисти, търговецът явно е погледнал към шахматната дъска…

— Разбира се! — извика лейди Ерменгилда. — Затова непрекъснато повтаряше, че били само трийсет и една. Забелязал е, че една от фигурките липсва! Веши все точеше лиги по Сирийците!

— После обаче фигурката се е появила отново — продължи Ателстан, — което само го е объркало още повече. Все едно, убиецът не е можел да рискува Веши да сподели подозренията си с някого и ето как наблюдателността на търговеца му е коствала живота.

— Един Господ знае как сте успели да извършите това убийство! — изрева Кранстън. — Червенокосата проститутка може да е била някоя, на която сте платили, за да изиграе ролята на примамка, а може да сте били и самият вие, преоблечен като жена. Дали ако се разровим сред вещите ви, няма да открием червена перука и рокля, а? Но ето че пак сте допуснали грешка. Упоили сте Веши или пък сте го ударили по главата, а после сте го обесили под един от сводовете на Лондонския мост. Естествено, надявали сте се никому да не мине през ума, че предвид нивото на водата в онзи момент подобна смърт би била невъзможна.

— Чакайте! — извика отец Кристин. — Твърдите, че отровата е била у мен, макар да ви е известно, че дама, отговаряща на описанието

на лейди Изабела, е купила същата отрова от аптекаря Саймън Форман!

— Да — рече Кранстън, — и това е третата ви грешка, отче. Вярно, че с лейди Изабела обсъждахме този въпрос, но тогава вие не бяхте в стаята! Не помните ли, че помолихме останалите, включително вас, да излязат? Сър Ричард, лейди Изабела, ще потвърдите ли?

Двамата кимнаха.

— А впоследствие да сте споделяли с капелана за какво сме си говорили?

Тайните любовници поклатиха глави.

— От друга страна, не може да си подслушал разговора — обади се лейди Ерменгилда. — Знам го, защото самата аз се опитах да разбера какво става, навъртайки се покрай вратата на салона, но не чух нищо!

— От всичко това, отче, се налага един-единствен извод — обади се Ателстан. — Тези неща са ви известни, понеже самият вие сте се преоблекли като лейди Изабела, скрили сте главата си под червена перука и качулка и сте отишли в Найтшейд Хаус, за да купите отровата — той отпи от чашата си с вино. — И това ви достави удоволствие, нали?

Капеланът отказа да отговори.

— Но как е възможно? — извика лейди Изабела.

— О, отец Криспин е обмислил всичко до най-малката подробност. За да даде тласък на цялата история, е поставил едно от копчетата на Брамптън близо до ръкописите на съпруга ви. Естествено, имало е риск отровата да бъде проследена…

— И затова лукавият капелан е решил да набеди вас, лейди Изабела! — довърши Кранстън. — В крайна сметка фактът, че сте изневерявали на съпруга си с брат му, ви е правел идеалната заподозряна!

Вдовицата извърна поглед, а отец Криспин скри лицето си в ръце. Лейди Ерменгилда се обърна към Кранстън и злобно го изгледа.

— Явно не сте чак такъв глупак, коронере. Но въпреки това май забравихте някои неща. Ако синът ми беше докосвал отровената шахматна фигурка, по ръцете му нямаше ли да има следи? И как си обяснявате смъртта на Алингам?

Ателстан сведе очи към капелана. Отец Криспин вдигна глава и отвърна на погледа му, без да мига.

— Да не забравяме, че за телата на сър Томас Спрингал и мастър Алингам се погрижи именно нашият убиец — рече монахът, — което значи, че преди да ги помаже с миро, той спокойно е можел да измие ръцете им.

— Точно така! — прошепна сър Ричард. — Мъртъвците бяха миропомазани веднага!

— Затова не открихме никакви следи — продължи непринудено Ателстан. — Но вие сте престъпник, отче. Коварен убиец. И ние знаем защо сте се превърнали в такъв. Помните ли младия паж, който падна през прозореца? Сър Томас го е харесвал, но после ви е спипал да съчинявате любовна поема за него. Не се опитвайте да отричате, видяхме я. Та подозирам, че вие сте се опитали да прелъстите момчето, но нещо се е объркало. Кажете ни, отче, пажът сам ли скочи от прозореца, или вие го бутнахте?

Капеланът хвърли гневен поглед на Ателстан, но запази мълчание.

— Предполагам, че сър Томас е знаел истината, но не е смеел да ви обвини публично. В крайна сметка той също е бил содомит като вас. Разбира се, бидейки капелан, вие сте имали достъп до тайните на другите. Затова сър Томас е решил да ви отмъсти чрез дърворезбата за коронацията, която после е щял да окачи в параклиса в дома си — монахът погледна към сър Ричард. — Помните ли какво беше изобразено на нея?

— Обущар, влачен от дяволи.

— А поглеждали ли сте към стъпалата на обущаря?

— Не.

Кранстън тропна с тока на ботуша си по пода.

— Горкият отец Криспин, който все куцука наоколо, използвайки недъга си като параван! Когато реши обаче, той винаги може да си сложи ботушите с висок ток и не щеш ли — да ходи като всеки един от нас! Нали така, капелане? В деня на смъртта на Алингам пък бяхте излезли на езда, прав ли съм?

Отец Криспин не обърна внимание на обвинителните думи на коронера.

— Сър Джон казва истината — поде историята Ателстан. — Един капелан спокойно може да снове наоколо, без да буди подозрения, независимо дали отива в спалнята на господаря си, за да намаже с отрова шахматна фигурка, разхожда се из къщата посред нощ, мъкнейки клетия Брамптън, или пък си казва молитвите в „Сейнт Мери льо Боу“… Между другото тъкмо там отец Криспин се е преоблякъл като проститутка, преди да тръгне да търси Веши из публичните домове покрай реката — монахът замълча, хвърляйки бърз поглед към Фортескю. — В един момент от разследването казах на сър Джон, че убийците са повече от един, и в известен смисъл бях прав. У вас действително живеят двама души, отче — един куцукащ капелан и един коварен убиец.

Съдията така беше пребледнял, че изглеждаше сякаш всеки момент ще повърне.

— Разбира се — продължи Ателстан, — имали сте и съучастник. Някой, когото сте срещнали на трапезата на господаря си. Някой, който е можел да ви каже къде се намираме двамата със сър Джон, за да изпратите по петите ни убийци. Нали си спомняте онзи човек от Евангелието, който твърдял, че името му е Легион, понеже бил обладан от много бесове? Та той със сигурност би ви се възхитил, отче. Тъй като вие сте убивали не само за отмъщение и печалба, но и защото ви е било приятно!

— Това какво общо има с дърворезбата в двора на Спрингал? — намеси се Гонт.

Ателстан се обърна към сър Ричард.

— Трябваше да я огледате по-внимателно, сър — отбеляза той. — И особено обущаря, който — със своето деформирано стъпало — изключително много прилича на нашия отец Криспин.

Монахът не обърна внимание на ахването на лейди Изабела. Вместо това погледна към младия крал Ричард, който се взираше неотклонно в капелана. Гонт пък наблюдаваше Фортескю с крайчеца на окото си.

— Отче, ще ни кажете ли кой е светецът покровител на обущарите?

Ателстан нямаше как да не се възхити от самообладанието на отец Криспин, чието изпито лице дори не трепна.

— Хайде, отче, много добре знаете! Свети Криспин! Отбелязваме празника му през октомври. Сър Томас е искал да ви се подиграе. Обидата му към вас е щяла да обиколи цял Лондон, а после е щяла да боде очите ви всеки път, щом влезете в малкия параклис в къщата му. Един ден пък някой по-проницателен човек дори е можел да забележи приликата с вас. Алингам определено я е забелязал и е започнал да се чуди, нали така, отче? Освен това си е спомнил манията на Веши по числото трийсет и едно…

Кранстън се оригна и — сякаш беше забравил, че се намира в присъствието на кралска особа — стана на крака, без да е получил разрешение.

— Помощникът ми е абсолютно прав — заяви той тържествено. — Тъкмо затова нашият отровител е нанесъл и следващия си удар. Не е ли вярно, отче? В случая със сър Томас нарочно сте смесили отровите, които сте купили от Форман, за да бъдете сигурен, че всички ще усетят миризмата на чашата и ще обвинят Брамптън. При Алингам обаче е трябвало да действате другояче; трябвало е да използвате отрова, която не е лесно да се проследи. И така, след като се е наобядвал, търговецът се е върнал в стаята си и си е легнал да поспи. Онова, което не е знаел обаче, е, че дръжката на вратата му е била обилно намазана с отрова…

За миг Кранстън замълча, за да напълни чашата си отново, но ръката му трепереше и част от виното се разля върху масата. Коронерът обаче, който беше в стихията си и освен това беше решен да се подкрепи, не даваше и пет пари.

— С по-нататъшните ми заключения ще ви запознае брат Ателстан — заяви той надуто.

Монахът прикри усмивката си. Кранстън беше забавен, но капеланът с неговото сурово лице, този вълк в овча кожа, далеч не беше.

— Първо, Алингам имаше нервен тик. Спомняте ли си? Ръцете му току се устремяваха към устните му, пърхайки нагоре-надолу като пеперуда. По време на последния му сън отец Криспин вероятно го е бил заключил в стаята му. Когато Алингам се е събудил и е открил, че няма ключ, той се е разтревожил и се е опитал да отвори вратата. Разбира се, през цялото време е притискал покритите си със смъртоносна отрова пръсти към устата си. В един момент, когато вече

му е станало зле, търговецът се е върнал в леглото си, където е изгубил съзнание и е умрял. По-късно отец Криспин се е постарал да присъства на разбиването на вратата и е хвърлил ключа на пода. Разбира се, останалите са решили, че е паднал, докато са се опитвали да влязат в стаята. Капеланът пък се е престорил на ни лук ял, ни лук мирисал и дори е задал логичния въпрос: ако на Алингам му е призляло, защо не се е опитал да излезе от стаята си? Странно, но докато се е опитвал да отвори вратата, нашият убиец е държал в ръката си кърпичката, която по-рано е използвал, за да попие виното, което е разлял. Престорил се е, че така може да хване дръжката по-здраво, но истинската му цел е била да почисти отровата — Ателстан бръкна под расото си и извади мръсното парче плат, което беше измолил от перачката. — Ето я и самата кърпичка.

— Невъзможно! — извика Фортескю.

— Млъквай! — изкрещя му ядно капеланът. — Да не си гъкнал, идиот такъв!

— Защо да е невъзможно? — намеси се Кранстън. — И не е ли странно, че си спомняте какво се е случило с някаква си кърпичка?

Ателстан затаи дъх. Дали щеше да последва признание?

— Направих единствено онова, за което ме помоли той — прошепна отец Криспин.

— Кой? — попита тихо Кранстън.

— Фортескю, разбира се!

Съдията, чието лице беше побеляло от ужас, вдигна поглед.

— Помолих капелана да научи тайните на сър Томас. Не съм планирал убийство.

— Може би не сте — обади се Ателстан, — но съучастникът ви, отец Криспин, е планирал. Капеланът е изпълнил молбата ви и опитвайки се да се добере до тайните на господаря си, се е разровил сред документите му. Това, разбира се, не е убягнало от зоркия поглед на сър Томас, но вината е паднала върху Брамптън. Въпреки това отец Криспин е трябвало да се отърве от Спрингал, тъй като златарят и икономът му е можело да се разберат помежду си и да започнат да задават въпроси. Отговорността за убийството пък е щяла да бъде лепната на „самоубилия се“ Брамптън и така пътят ви към тайните на сър Томас е щял да бъде разчистен.

Изведнъж Джон Гонт се изправи.

— Изпълни задълженията си, коронере! — заповяда той.

Кранстън се заклатушка към другия край на масата.

— Отец Криспин, в името на краля ви арестувам по обвинение в измяна, убийство и действия в ущърб на Короната!

Капеланът просто го изгледа студено и не трепна дори когато якият страж, повикан от Гонт, завърза ръцете му зад гърба.

— Чакайте!

Ателстан се приближи до Фортескю. Междувременно забеляза, че Бъкингам се е разтреперил от страх, а по лицето му се стичат струйки пот. Хилавият млад секретар никога нямаше да забрави този ден.

— Съдия Фортескю — прошепна Ателстан, — вие заемате възможно най-високия пост в съдебната ни система. Кажете ми — кое ви накара да постъпите така? Жаждата за власт, богатството или пък желанието да контролирате регента? Знаели сте, че Спрингал крие някаква голяма тайна и при едно от посещенията си в къщата му сте влезли в съюз с личния му капелан, с този дявол в човешки образ.

Фортескю се опита да отговори, но думите заседнаха в гърлото му.

— Не знаете ли, че когато човек сключи сделка със сатаната, той губи душата си?

— Аз не съм убивал никого — промърмори съдията.

Ателстан отново се обърна към отец Криспин.

— Вие убихте пажа на име Юдо, нали? И пак вие изпратихте онези убийци след сър Джон и мен, прав ли съм? Освен това вие сте били червенокосата жена в аптеката, както и проститутката от крайбрежния бардак.

Капеланът се засмя и се изплю в лицето на Ателстан.

— Можете да ме попитате за тора в ада, братко! — изписка той. — Където и двамата ще танцуваме с дявола!

Капеланът все още се разтърсваше от лудешки кикот, когато вратата се затвори зад гърба му.

— Не съм планирал убийство. Признавам си, бях любопитен, но не съм убиец — заяви Фортескю, надигайки се от стола си.

— До четирийсет и осем часа — извика Гонт — ще изпратя в къщата ти войници, Фортескю! Ако дотогава не си напуснал

кралството, ще те арестувам за измяна и ще те хвърля в затвора, където ще гниеш, докато не събера достатъчно доказателства срещу теб!

Съдията се изниза от стаята.

Ателстан забеляза капчиците пот по лицето на херцога, както и гнева в очите му, и умолително се взря в Кранстън.

— Сър Ричард Спрингал, лейди Изабела — излая коронерът, — за вас сега е най-добре да съберете членовете на домакинството си и да заминете. А ако все още ви озадачават библейските текстове, които сър Томас е цитирал пред вас, разгледайте колоните на леглото му, което осквернихте!

И така, търговецът, вдовицата, тревожният Бъкингам и вече не толкова високомерната лейди Ерменгилда побързаха да си тръгнат, ужасени от страховитите неща, които бяха видели и чули. Кранстън ги последва в коридора и прошепна някаква заповед на стража, който стоеше там. Когато коронерът се върна в стаята, младият крал се изправи на крака и попита:

— Е, сър Джон, кажи ми — каква беше тайната на златаря?

— Племеннико! — извика Гонт. — Извинете, ваша милост — запъна се той, — но мисля, че трябва да си вървите. Тези въпроси не са за млади умове като вашия.

Ричард се обърна — по слабото му, бледо лице беше изписана решителност.

— Настоявам, ваша милост — продължи Гонт. — Сър Джон, брат Ателстан, забранявам ви да казвате и дума!

Младият крал тръгна към вратата. После хвана дръжката с облечените си в ръкавица пръсти, но изведнъж спря и направи знак на Ателстан да се приближи. Монахът се подчини и се наведе, за да може Ричард да му прошепне нещо в ухото.

— Когато порасна — просъска той, — ще те направя игумен, братко! А ти пък ще застанеш на моя страна, когато…

— Когато какво, ваша милост? — попита Ателстан тихо.

Ричард почти прилепи устните си до ухото на монаха.

— Когато убия чичо си! — прошепна той.

Ателстан се взря в детските и същевременно смразяващи очи на краля. Ричард се усмихна и го целуна по бузите, след което се промуши през полуотворената врата, сякаш беше обикновено момче, отиващо да си играе. Монахът се изправи и затвори вратата.

— Какво ти каза младият крал, братко?

— Нищо особено, милорд, просто някаква детинска закачка.

Гонт се ухили и протегна ръка.

— Договора, моля! У теб е, нали?

— Да, милорд.

Херцогът щракна с пръсти.

— Дай ми го!

И така, Ателстан му подаде договора заедно с любовната поема. Гонт внимателно разгледа двете парчета пергамент, а после ги смачка и ги хвърли в огъня, наблюдавайки как пламъците ги превръщат в черна пепел.

— Знаете ли какво пишеше в договора?

Кранстън прехапа устни и замълча.

— Да, милорд, знаем — отвърна Ателстан и без да го е грижа, че не е получил покана, седна, — но вече сме уморени и затова ще ви кажа, че съдържанието на документа въобще не ни засяга. Преди четиринайсет месеца, когато Черния принц — вашият брат, бащата на младия крал — лежеше на смъртен одър, двамата със сър Томас Спрингал сте се споразумели той да ви отпусне средства за набирането на войска. Като залог вие сте предложили кралските скъпоценности — пръстена, държавата[1], скиптъра и короната на Едуард Изповедника. Тези неща обаче не са били ваши, за да се разпореждате с тях. Ако в онзи момент брат ви и баща ви бяха разбрали или дори само заподозрели какви ги вършите, като нищо можеше да изгубите главата си! И опасността още не е преминала — ако членовете на Камарата на общините научат за това сега, те ще ви заподозрат в заговор срещу краля. Благородните ви братя пък, както и другите велики лордове — Глостър и Аръндел, направо ще ви разкъсат на парчета!

— Бях обезпокоен — отвърна неуверено Гонт. — Брат ми умираше, баща ми беше налегнат от старческо слабоумие, а младият Ричард все боледуваше. Това кралство има нужда от стабилно управление. Да, ако обстоятелствата го бяха наложили, щях да поема короната.

— А сега, милорд? — попита Кранстън.

— Сега съм покорен слуга на краля — отвърна херцогът веднага. — Задължен съм ти, сър Джон. Няма да забравя това, което направи за мен.

— В такъв случай, милорд, пожелаваме ви лека нощ.

— Сър Джон — провикна се Гонт след тях, — пак ще си поговорим по този въпрос. А ти, брат Ателстан, можеш да поискаш всякаква услуга от мен.

— Да, милорд. Бих искал да ми отпуснете малко средства за църквата ми, както и да осигурите издръжка за бедната вдовица на гробокопача Хоб.

Регентът се ухили.

— Каква нищожна цена за огромната услуга, която ми направи! Все едно, обади се на служителите ми и те ще сторят за теб каквото поискаш.

И така, Ателстан и Кранстън минаха по вече празните коридори на двореца Савой, прекосиха благоуханната градина и се озоваха на брега на реката.

Монахът уморено потърка очи.

— Убиецът сбърка, но и ние сбъркахме, сър Джон. Предполагам, че отец Криспин е изчакал да настъпи отлив и чак тогава е окачил трупа на Веши под моста.

— Но нали ни каза, че по това време е бил навън?

— Тъкмо в това се състои грешката ни, коронере. Така и не го попитахме кога се е върнал. Не че това щеше да направи впечатление на някого в къщата на Спрингал… Сър Ричард и лейди Изабела са били погълнати от самите себе си, докато Алингам е водел самотното си съществуване. Пък и съм сигурен, че капеланът си е имал начини да се вмъква и измъква от голямата къща, без да бъде забелязан.

— Мислиш ли, че ще го обесят? — попита Кранстън.

Ателстан поклати глава.

— Фортескю го е накарал да се добере до тайните на сър Томас, но после, както знаем, нещата са излезли извън контрол. Сега съдията ще постъпи на служба в някой чужд двор, а отец Криспин, бидейки духовник, вероятно ще бъде затворен в някой манастир, където ще плаща за греховете си до края на живота си — монахът се прекръсти. — Гонт няма да посмее да се разправи публично нито с Фортескю, нито със злия капелан. Подозирам обаче, че до година и двамата ще бъдат сполетени от някое нещастие, след което ще се изправят направо пред Божия съд — изведнъж той си спомни за Бенедикта и извика. — Сър Джон! Какво стана със съпругата ти? Ами с Бенедикта?

Кранстън се обърна към секретаря си и лукаво го изгледа.

— Помолих началника на стражата — отвърна той — да накара двама от хората си да изпратят лейди Мод до дома ни. Бенедикта, разбира се, беше поканена да отиде с нея, но дали го е сторила, или не…

Ателстан се взря в небето, обагрено в кървавочервено от залеза, и усети как вечерният ветрец разхлажда лицето му. После се замисли за убийците, затънали до шия в жаждата си за власт и в престъпленията си. Ами неговата душа? Не беше ли и тя окъпана в кръв? Нима той също не беше съгрешил?

— Какво ще правим сега, братко? — прекъсна разсъжденията му Кранстън.

Ателстан погледна към дебелото, но дружелюбно лице на коронера, видя благата му усмивка и мътните му очи, пълни със състрадание.

— Ти си добър човек, сър Джон.

Коронерът извърна поглед.

— Сега ще ти кажа какво ще правим — продължи Ателстан, хващайки го за лакътя. — Ще празнуваме!

След тези думи монахът поведе сър Джон към най-близката кръчма, а когато влязоха вътре, се постара да се настанят на най-хубавите места до прозореца. После вдигна ръка и повика кръчмаря.

— Искам кана от най-доброто ви бордо и две дълбоки чаши. С приятеля ми смятаме да се напием!

Щом чу това, сър Джон плесна с ръце и ахна от радост. И така, двамата с Ателстан цяла вечер се наливаха като невидели, докато най-сетне не чуха как започнаха да бият камбаните в полунощ и не видяха звездите да изгряват на небето. Чак тогава се заклатушкаха обратно към топлата и уютна къща на Кранстън в града. Когато ги видя, лейди Мод изписка, че била чувала доброто зърно да се разваля сред трънаци, но не и добрите мъже да пропадат в компанията на монаси! Сър Джон й нареди да мълчи и заяви, че щял да се откаже от ейла и да стане доминиканец. На устните му още грееше блажена усмивка, когато умората го налегна и той буквално се строполи на пода. Тогава лейди Мод приклекна до грамадното му туловище и шепнейки му нежно, се постара да го разположи възможно най-удобно за през

нощта. „Любовта е странно нещо — помисли си Ателстан — и може да приеме толкова много форми!“

Късно на следващата сутрин Ателстан се върна в църквата си с натежала глава и се зае да отслужи утренята, макар че в нефа нямаше никого. Какво ли се беше случило с Бенедикта, питаше се той. За съжаление куражът не му беше стигнал, за да попита лейди Мод. Той тъкмо довършваше един псалм, когато вратата зад него изведнъж се отвори. Монахът знаеше, че в дъното на църквата е застанала Бенедикта и — както обикновено — се е подпряла на колоната там. Вдовицата извика името му тихо, после повтори, но Ателстан не се обърна. После той чу стъпките й да се отдалечават и вратата да се затваря след нея, и си спомни думите на поета: „Когато сърцето ти страда, светът се разпада, но никой не чува и звук“.

Игуменът дойде на посещение при Ателстан, появявайки се внезапно като крадец в нощта. Първоначално той беше отишъл при Кранстън, за да го попита как се справя монахът, но вместо да му отговори, добрият коронер беше решил да го доведе направо в Съдърк. Разбира се, за да го предупреди за скорошното пристигане на игумена, сър Джон беше изпратил при Ателстан Уолт, сина на палача Лайънъл. И така, монахът набързо хвана на работа неколцина енориаши, което не беше кой знае колко сложна задача, като се има предвид, че те непрекъснато се мотаеха покрай стълбите на църквата, заети с греховните си дейности.

Проститутката Сесили измете и изми покритията вход, а Уоткин се постара да почисти поне част от мръсотията в нефа и освен това напълни съдовете за светена вода, от които децата обичаха да пият. Ателстан тъкмо беше приключил една проповед, в която се казваше, че всички мъже и жени били Божии цветя, независимо че някои били рози, а други — диви зюмбюли. По този начин монахът се беше надявал да убеди енориашите си, че Господ обича различията им и че една градина, пълна с рози, може да е както много приятна, така и много скучна. Изобщо проповедта не беше никак лесна, пък и допълнително се усложняваше от факта, че Бенедикта през цялото време стоя коленичила в краката на Ателстан, вперила в него

прекрасните си очи. Ако не бяха бръчиците от смях покрай устата й, вдовицата щеше да изглежда досущ като света Агата, помисли си той.

Най-после игуменът пристигна заедно с цялата си свита. Кранстън беше абсолютно трезвен и седеше върху коня си като някой мъдър съдия. Енориашите на Ателстан се скупчиха около новодошлите. Орм, един от многото синове на Уоткин, си мислеше, че игуменът е папата, но после проститутката Сесили заяви, че бил епископът. И така, Ателстан разгони тълпата и въведе гостите си в църквата, оставяйки Крим и Дайк да пазят конете. Хората на игумена явно намираха обстановката за много забавна, така че не мина много време, преди църковният иконом да се разсмее на жалките опити на Ателстан да превърне това окаяно място в Божи дом. „Но пък кого ли го е грижа за мнението му?“ — рече си монахът. Може би някой трябваше да напомни на този високомерен духовник, че в крайна сметка всичко е започнало в едни прости ясли във Витлеем. Е, поне игуменът се държа мило. Той седна срещу Ателстан на една от двете църковни пейки и внимателно го разпита с какво се е занимавал през последните няколко месеца. Кранстън се разположи до него и впери поглед в тавана. Игуменът изслуша монаха, след което взе ръката му в своята.

— Братко Ателстан — рече той, — ако желаеш, вече можеш да се върнеш в манастира. Покаянието ти приключи — той се обърна към коронера. — Ти какво мислиш, сър Джон?

Кранстън се усмихна и вдигна рамене.

— Мисля, че повече го бива за свещеник, отколкото за мой секретар! — пошегува се той. — Да, най-добре е да се върне в манастира.

Сър Джон избегна погледа на Ателстан.

И така, игуменът кимна, изправи се и потупа монаха по рамото.

— Трябва да отида на още едно място — рече той. — Сър Джон беше така добър и предложи да ме придружи. Няма да ходим далеч, така че до час ще се върнем. Междувременно ти си помисли и подготви отговора си.

След тези думи игуменът излезе от църквата, а черно-бялото му расо се развя зад гърба му. Кранстън се заклатушка след него и дори не погледна назад. Миг по-късно Ателстан го чу да крещи на проститутката Сесили, че колкото и хубав задник да има, пак трябва да

слезе от седлото му! Хората на игумена, които и без това бързаха да си тръгнат, нямаха нужда от повторна покана. Когато тропотът от копитата на конете им заглъхна, монахът нареди на Уоткин да пази на вратата и да не го безпокои.

— Напускаш ли ни, отче? — попита мъжът разтревожено.

Ателстан не можа да му даде отговор. Вместо това затвори вратата, залости я и отиде да седне на стъпалата към олтара. Как трябваше да постъпи? От една страна, му беше приятно, че игуменът е дошъл да си го прибере, но от друга, какво щеше да стане с енориашите му? Най-малкият син на Уоткин, Едмънд, беше умно момче и ако получеше подходящо образование, като нищо можеше да стане чиновник. А какво щеше да прави проститутката Сесили, ако не беше той да й плаща, за да чисти църквата? Ами Бенедикта? Монахът затвори очи и се опита да прогони лика на вдовицата от мислите си. После се помоли за някакъв знак. Добрият Господ трябваше да го напъти, нали? Когато отвори очи, Ателстан забеляза свещта, която Бенедикта винаги палеше пред статуята на Девата. Той се приближи до нея и се взря в основата й. Едва тогава забеляза цветето — малка бяла роза, и разбра, че е получил отговора на въпроса си.

Когато игуменът и хората му се появиха откъм улицата и спряха пред църквата, Ателстан вече ги очакваше. Без да обръща внимание на сърдития поглед на Кранстън, той хвана юздите на коня на игумена и вдигна очи към благото му лице.

— Реши ли какво ще правиш, братко Ателстан?

— Да, отче — отвърна монахът. — Бих искал да остана тук и да докажа, че освен добър свещеник мога да бъда и добър секретар на коронера!

— Сигурен ли си, братко?

— Да, отче, сигурен съм.

Игуменът се усмихна.

— Така да бъде — прошепна той, след което благослови Ателстан, сбогува се с него и пришпори коня си напред.

Монахът изчака тропотът на конски копита да заглъхне и чак тогава погледна към Кранстън, който тайничко попиваше очи с ръкава си.

— Да му се не види, братко! — изрева той. — Досега не бях стоял трезвен толкова дълго! Вече ми е толкова горещо, че дори очите ми се потят! — коронерът дяволито погледна към Ателстан. — Какво ще кажеш да се подкрепим, а?

— Господ да ни е на помощ! — промърмори монахът и се заизкачва по стъпалата на църквата, оставяйки сър Джон да беснее зад гърба му.

---

[1] Златно кълбо, символизиращо монархическата власт. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

http://chitanka.info

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.